

9 GB DVD

2006. szeptember

CP

Computer
PANORAMA

**csak
1395 Ft!**

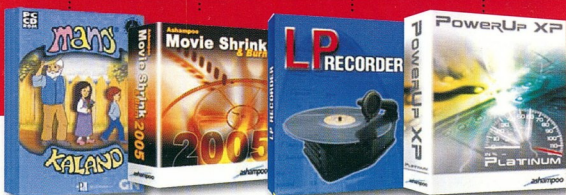
AJÁNDÉK SZOFTVEREK

★ **Manó Kaland**
Multimédiás oktató-csomag

★ **Ashampoo Movie Shrink and Burn**
Exkluzív videokonvertkáló

★ **LP Recorder 6**
Bakelit-lemez-digitalizáló

★ **Ashampoo PowerUp XP**
Windows-tuningolás, egyedi beállítások

BÓNUSZ!

Szakedolgozatírás Wordben 120. oldal

Otthoni hálózatépítés egyszerűen 50. oldal

Radardetektor – Blöff, vagy tényleg hatásos? 24. oldal

Így spóroljon évi 600 000 Ft-ot

gyakorlati tanácsok
PC-használóknak

Nyerje meg!

**300 000 forintos
álmom-PC**

↘106

↘116

↘86

↘58

Iroda a zsebben

Office csomag az USB-kulcsra

Windows Live Messenger

Haladó csevegés

Microsoft Excel 2007

Jobb lesz, mint a régi?

DVD-írók tesztje

Melyiket vegyük meg?

Használjon zselét!

Tegye próbára az új GelSprinter™-t, a gyors és olcsó színes nyomtatásért!

GelSprinter™

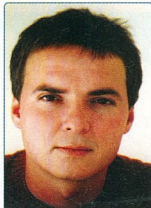
Szeretne színes nyomatokat készíteni olcsón és gyorsan?

Bemutatjuk a színes nyomtatás új etalonját: a Ricoh GelSprinter™ technológiát.

A forradalmian új Liquid Gel™ megoldásra épülő új GelSprinter™ sorozat maradéktalanul kielégíti az irodák színes nyomtatási igényeit.

Részesüljön Ön is a zselé előnyeiből: gyors duplex nyomtatás - alacsony üzemeltetési költség - tartós nyomatok - egyszerű használat. **Create, share and think as one.**

FÜLÖP NORBERT
főszerkesztő

Pénznyelő iskolák, hasznos tanfolyamok

Rendhagyó ez a vezércikk, mert nem annyira az aktuális, mint inkább a következő számunk központi témájával, a karrierépítéssel és az állásvadászattal foglalkozom. Égető a téma, hiszen sokan kerülnek mostanság utcára, de aki szerencsésen megússza a dolgot, az sem ülhet a babérjain, ha lehet, minél jobban be kell biztosítania magát. De hogyan is fogjunk hozzá a dologhoz? Októberi számunkban informatikai és telekommunikációs cégek vezetőit kérdeztük arról, hogy milyen képzettséget, gyakorlatot, hozzáállást értékelnek leginkább, mire van ma leginkább szükségük. Fejvadászok mondják el, hogy mik azok az árulkodó jelek, amelyekből tudhatjuk, hogy inog alattunk a szék. Ám ha éppen csendes körülöttünk minden, a karrierépítéssel akkor is foglalkoznunk kell; tanfolyamokkal, továbbképzésekkel, nyelvtanulással tehetjük magunkat értékesebb munkaerővé. És itt kényes témához értünk, hiszen pletyka szinten köztudott, hogy a cégeknél és a fejedáaszoknál létezik egy feketelista, amelyen azok az iskolák szerepelnek, amelyek végzőseit eleve nem tartják sokra. Az itt szerzett diplomák persze semmit sem érnek. Mi leleplezzük ezeket, így olvasóink megtudhatják végre az igazságot! Természetesen annak is utánajárunk, hogy milyen végzettséggel lehet a legkönnyebben, a legtöbb pénzért elhelyezkedni, akár külföldön is. Ha bizonytalanok abban, hogy kellően megfizetik-e Önöket, akkor ebben is segíthetünk, ugyanis nálunk megtudhatják majd a legnépszerűbb állások fizetéseit, így hamar kiderül, ha valakit alulfizetnek. Természetesen hasznos tippet is adunk, például az állásinterjúhoz és az önéletrajzírásához, így olvasóinkkal karöltve talán könnyebben átvészeli a ránk váró nehezebb hónapokat, éveket.

TARTALOM

címlapon

RADARDETEKTOR	24
ÍGY SPÓROLJON	
ÉVI 600 000 FT-OT –	
Gyakorlati tanácsok	
PC-használóknak	27
OTTHONI HÁLÓZATÉPÍTÉS	
EGYSZERŰEN	50
DVD-ÍRÓK TESZTJE	58
MICROSOFT EXCEL 2007	86
IRODA A ZSEBEN	106
WINDOWS LIVE MESSENGER	116
SAKADOLGOZATÍRÁS	
WORDBEN	120

mozaik

AJÁNLÓ	18
HAVI KEDVENC	
Labirintusok	20
GLOBALIS LEHALLGATÁS	
A Föld óriási fülel	22
RADARDETEKTOROK: LEGÁLIS VÉDEKEZÉS	
Lassító sipőszó	24

címlapsztori

Összegyűjtöttünk 19 gyakorlati tippet, amivel olvasóink úgy spórolhatnak, hogy közben nem mondanak le az informatikai és távközlési szolgáltatásokról sem. Összeállításunkkal akár évi 600 ezer forintot is megtakaríthat.

Elemek, akkuk	28
Számítógép-alkatrészek	28
Hifi és tévé helyett PC	29
Olcsóbb festék	29
Széles sáv olcsóbban	30
Takarékosabban a tintával!	30
Internet megosztása	31
Internet külföldön	32
Telefonálás külföldről	32
Telefonálás itthonról	33
Olcsó SMS	33
Megfelelő monitor	34
Jöjjön valaki...!	34
Nekünk való PC	35
Papírfotó	36
Kibővített garancia	36
DVD-kölcsönzés, legális filmletöltés	37
Zeneletöltés	37
Fizetősek helyett – ingyenes szoftverek	38

tippek, trükkök

PORTABLE OFFICE EXEC	
Iroda az USB-kulcsra	106
KÁBELKAPCSOLAT KÉT PC KÖZT	
Hasznos összeköttetés	110
SZÁMÍTÓGÉP AUTOMATIKUS BEKAPCSOLÁSA	
Ébresztőóra a PC-ből	114

Vezérlékek	3
Tartalom	4
Lemzsmelléklet	6
CP-szerviz	8
Hírek	12
Előzetes	128
DVD-borító	129
Impresszum	130

hardver

EXTRÉM CUCCOK	
Varázsszőnyeg és UFO-PC	42
ÚJDONSÁGOK TESZTJE	
LCPower EH-25B	44
LG Flatron L1970HR	44
Dell UltraSharp 2407WFP	45
ASUS P5B Deluxe WiFi-AP Edition	45
Microcom CA 4640	46
Freecom DVB-T + Analóg USB Stick	46
Microcom DC 4510	47
Microsoft LifeCam VX-6000	48
HP StorageWorks DAT72 USB	48
A HÁLÓZATÉPÍTÉS ALAPJAI	
Kábelbarátság	50
FOTÓNYOMTATÁS HÁZILAG	
Színes emlékek	54
DVD-ÍRÓK KÖRKÉPE	
Lemzre velei	58
BAREBONE RENDSZEREK	
Izmos törpék	62
ACER ASPIRE 9800	
A legnagyobb notebook	66

WINDOWS LIVE MESSENGER TRÜKKÖK	
Te is légy elérhető	116
ÖSSZETETT DOKUMENTUMOK A WORDBEN 1.	
Igy írjunk szakdolgozatot	120
DIGITÁLIS FOTÓSULI 6.	
Portrék és család fotók	125

szoftver

BÖRZE

→ WebCam Monitor 3.63 **68** → Total Commander 6.54 **68** → FlexiMusic Kids Composer Feb 2006 **69** → Offline Explorer Pro 4.3 **69** → Agnitum Outpost Firewall Free **70** → Phone Mnemonics 4.7.7 **70** → All In One Keylogger 2.52 **71** → Atomic Time Sync 5.10 **71** → FileSplit 2.34 **71**

FREWARE ANTIVÍRUS PROGRAMOK

Ingyenszerek	72
REASON 3.0.4	
Jó ok a zenélésre	76
ASHAMPOO MOVIE SHRINK & BURN 2005	
Tömören, egyszerűen	79
BLACKPANTHER OS	
Ez a párdúc nem rózsaszín	80
GYEREKEKNEK – TELJES VERZIÓ	
Manókaland	84
MICROSOFT EXCEL 2007	
A jövő táblázatkezelője	86

kommunikáció

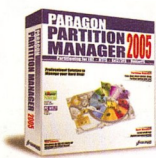

HSDPA	
Sebességmámor	90
EQO	
Chateljünk mobilal!	94
REBTEL	
Külföldi hívások helyi áron	96
LETÖLTÖTT DALOK	
Olcsóbb, mint a CD!	98
KULTÚRA A VILÁGHÁLÓN 3.	
Virtuális teatrum mundi	102

 CD1

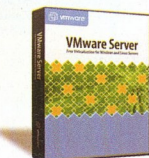

TELJES VERZIÓ

TELJES VERZIÓ

TELJES VERZIÓ

TELJES VERZIÓ

 CD2
Ashampoo PowerUp XP

A Windows XP rejtett tartalékainak mozgósítására az *Ashampoo PowerUp XP* az egyik legjobb megoldás. Segítségével bekapcsolhatunk rejtett, de hasznos funkciókat, és gyorsíthatjuk is rendszerünk működését. A program – olvasóink számára ingyenes – regisztrációs kódját a telepítés után kérhetjük online regisztrációval, a *Get Full Version Key* menüpontban.

Paragon Partition Manager 2005

Merevlemezünk felosztását általában akkor érdemes átgondolnunk, mielőtt fellelepítjük rá a Windowst. Utólag átméretezni, szét-szabdálni a partíciókat nem olyan egyszerű. A *Partition Manager* nagyon megkönnyíti ezt. Segítségével létrehozhatunk, törölhetünk, feloszthatunk partíciókat a merevlemezen. A programot olvasóink itt regisztrálhatják: <http://registration.paragon.ag/pm2005>

Pocomail 3

A *Pocomail* nagyszerű levelezőprogram, amely nem csak a különböző levélformátumokkal birkózik meg könnyedén, hanem nagy hangsúlyt fektet a biztonságra is. Titkosítás, egyszerűen használható biztonsági mentés és visszaállítás. Természetesen a spamszűrés is alapszolgáltatás. Regisztráció: www.bluesquad.co.uk/vnu/pocomail/register

VMware Server 1.0

Egy PC-n több operációs rendszer futhat anélkül, hogy ezért újra kéne partícionálni a merevlemezt. A gépet sem kell újraindítani a „rendszerévtáskor”. Erre jó a *VMWare*. Regisztrálás: a *Help* menüben válasszuk az *Enter Serial Number* menüpontot, majd a *Get Serial Number* lehetőséget.

SZOFTVERVÁLOGATÁS

Felhasználói szoftverek

1st NTFS Recovery 2.1
A Better Calendar
Actual Booster 3.1
Broken Cross Disk Manager 3.93
Easy Email Encryption 5.62
EF Commander 5.6
Everest Ultimate Edition 3.01
FastPrint 1.4
M8 Multi Clipboard
InstallAware 6
Max Data Recovery 1.65
Automize 7
P-Encryption Suite 3.689
Auto Power-on & Shut-down 2.02
Recovery Mechanic 3.0
SoftDisc 2.53
FSL Launcher 1.01
System Info for Windows 1.63
Software Compress 1.4
Total Commander 6.55
Trojan Remover 6.51
Truly Random 1.45
xSync 2.0

Grafikai szoftverek

ACA Screen Recorder 2.03
AZ Paint Pro 6.6b
DVD Cover Searcher 3.2
WisePixel HandySnap 1.3
IconExtractor 1.1
WinAVI MP4 Converter
PhotoDenoising
Photo Resampling 7.1
RasterStitch 1.2 Demo
MOVAVI Suite 2.1
Wallpaper Sequencer 4.6
WizFlow Flowcharter 4.15

Zenei szoftverek

ACA Audio Recorder 3.0
Audiotool 6.1
Cheetah CD Burner
Desktop Metronome
Easy CD-DA Extractor 10
Mp3DirectCut 2.03
MP3 Sorter 1.1
Pistonsoft MP3 Tags Editor 2.7
OneTrack 2.002
PowerMixer 2.1
Record-Anything 2.92
Winamp 5.24 Full

Hálózati szoftverek

Advanced Net Monitor for Classroom Pro
ColorCache 3.4
FolderShare 2.5
Getright Pro 6.0
IncrediMail
Network Administrator's Toolkit
RSS Wizard 2.0
SmartSerialMail 3.31
Paessler SNMP Tester
1-2-3 Spyware Free 4.1
TracePlus/Ethernet
Worldwide Newspaper Reader

Manó Kaland • TELJES VERZIÓ

Ezúttal is különleges csemegével jelentkezik DVD mellékletünkön. A *Manó Kaland* egy játékos képességfejlesztő oktatóprogram iskolásoknak, amely a társadalomismeret, életpelen világ témakörével foglalkozik. A CD 4-8 éves kisgyerekek számára készült magyar nyelvű, képességfejlesztő oktatóprogram. A gyerekek a „zöld manókká”, és a számítógép segítségével játékos formában ismerkedhetnek meg a lakóhelyükre, az iskolára, a közlekedésre és a családjukra vonatkozó alapvető tényekkel.

Linux-disztribúciók • TELJES VERZIÓK

E hónapban egy hazai fejlesztésű rendszert mutatunk be, amelyet kifejezetten azoknak készítették, akik Windowsról szeretnének Linuxra váltani. A *Black Panther Linux* ígéretes vállalkozás. DVD mellékletünkön is megtalálható a CD-re kiírható változat (ISO formátumban, még két másik disztribúció, a *Freespire* és a legújabb *Ubuntu* társaságában).

Demók és próbaverziók • PRÓBAVERZIÓK

Természetesen azokról sem feledkeztünk meg, akik egy kis kikapcsolódásra vágnak. Most is vannak játékdemóink szép számmal. De kipróbálhatnak olyan nagyszerű programokat is, mint például az *ACDSee PhotoEditor 4*, amely egy remek képszerkesztő és képkatalógus. De kísérletezhetnek a *CorelDRAW Graphics Suite X3* legújabb, *SP1*-es demójával is. Ha pedig szeretnének saját fontokat, vagy csak átalakítani a meglévőket, a *FontCreator*ban nem fognak csalódni.

INTERAKTÍV MULTIMÉDIA MAGAZIN

Természetesen e hónapban is jelentkezik interaktív magazinunk, a *Tájéoló*. Elküldjük Önöket a bélháromkúti ciszterci apátságba, amely a Bükk hegységben, a Belső hatalmas hegykúpjainak lábánál fekszik – és a füzéri várhoz, amely az ország egyik legfestőibb várára a Zemplén-hegység északi részén. Szokásos filmelőzeteseink sem maradhatnak el, öt új mozifilmbe nyerhetnek bepillantást. S természetesen zenével is szolgálunk, ezúttal *IGNI* szórakoztat majd minket két nagyszerű klipvel és werklmekkel, sőt megnézhetjük a *Roller* együttes legújabb klipjét is. Két hónappal ezelőtt meghirdetett Tájéoló játéknak nyertesei: Havasiné Ambrus Andrea (Budapest), Páll Róbert (Nyíregyháza), Horváth Ervin (Szombathely). Nyereményük: 1-1 csomag Civertan Bt. légifótoival készült rómi kártya. Gratulálunk!

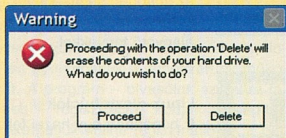
Várjuk leveleiket! Problémáikat és kérdéseiket az olvasoi.rovat@cpanorama.hu címre küldhetik el Köhler Zsolt (Zsol@) részére.

Programtelepítés

Képfájlok telepítésénél az „Error-1603 Fatal Error During Installation” üzenetet kapom, és hiába frissítem a gépem, ez a hiba nem oldódik meg. Kérem, segítsenek! Balu

A hiba több okra is visszavezethető: például nincs elég hely a merevlemezben, vagy a Temp könyvtár (C:\Windows\Temp) nem teljesen üres, esetleg régebbi vagy éppen futó telepítőprogramok megnyitott fájllal vannak benne, írásra-olvasásra nyitott állapotban. Utóbbi esetben a beragadt telepítő kilövése segíthet, ehhez használjuk a

OLYKOR NINCS JÓ MEGOLDÁS @

Feladatkezelőt (Ctrl+Alt+Del)! Oka lehet a hibának az elavult vagy sérült programtelepítő program (Installer) is, ennek legfrissebb verzióját a Microsoft honlapjáról (www.microsoft.hu alatt Letöltések, majd a keresőben: „Installer”) tölthetjük le. A frissítés ezeket a problémákat általában nem oldja meg.

Wireless billentyűzet

Vásároltam egy vezeték nélküli billentyűzetet, de sajnos nem volt benne használati utasítás, így nem tudom, hogy kell felismertetni a géppemmel. Windows XP SP2-t használok, a billentyűzet típusa: PC-Line. Van speciális beállítása?

M. Tamás

Elég egyszerű esetről van szó, és többnyire szót sem érdemelne az egész, de most megosztanék néhány tapasztalatot ezzel kapcsolatban. A vezeték nélküli billentyűzetek és egerek sok esetben saját védőegységet használnak (ritka kivétel a bluetoothos, ahol konfigurálnunk is kell egy keveset). Ezek saját frekvencián, saját kóddal működnek, pontosan úgy, mint egy autóriasztó vevője. Az azonos frekvenciájú eszközök zavarhatják az adást – ekkor sem a billentyűzet, sem az egér nem fog mozdulni, vagy akadozik, mintha gyenge lenne az elem. Ha egyáltalán nem működik az eszköz, az adót és a vevőt össze kell párosítanunk: először a vevőn kell megnyomnunk annak egyetlen gombját, majd a

AZ INFRAVÖRÖS VEVŐNEK NINCS SZÜKSÉGE TÁRSÍTÁSRA, DE KÖZVETLEN RÁLÁTÁSRA IGEN

billentyűzeten/egeren. Lehet, hogy nem kell párosítanunk, de a csatornakiószásnak meg kell egyeznie (CH1 vagy CH2). A vételt interferencia is zavarhatja, ne tegyük közel háttér monitorhoz vagy lézernyomtatóhoz, de néha még a falban futó kábelek vagy az asztali halogénlámpák trafója is bezavarhat. Ha mindent betartottunk, és az elemek is újak (a polaritásuk is helyes), akkor vigyük vissza az eszközt a boltba. A PC Line sajnos nem nagy márka, a hozzá hasonlóknál, de még a márkás készüléknél is előfordulhat hiba.

A merevlemez nem játékt!

Ugyan nem kimondottan hardver probléma, de talán tudnak segíteni: bizonyos programok (most legutóbbra a Sims) átírják a master boot recordot, így a gép nem ismeri fel a CD-meghajtót. Induláskor nem az jelenik meg, hogy „IDE primary slave: CD-ROM 4” (aminek kéne), hanem az, hogy „IDE primary slave: none”. Amíg Millennium operációs rendszer volt a gépen, ezt a problémát remekül lehetett kezelni az indítólemezről, az fdisk /mbr paranccsal, de amióta az XP van fent, ez nem működik. Nem lehetne XP-nél is valahogy helyreállítani az MBR-t indítólemezről? Talán van olyan beállítás, hogy egy program se férhessen az MBR-hez – az lenne az igazi, mert ez a jelenség szinte havonta előfordul nálam.

S. Angéla

Nem hiszem, hogy a Sims vagy más játékok átírják az MBR-t, azt meg végképp nem, hogy ettől a CD-meghajtó lesz olvashatatlan. Ha az alaplap már a BIOS-nál nem ismeri fel a meghajtókat, akkor az 100 százalékban hardveres hiba, ezért kár a Windowst újratelepíteni. Szinte biztos, hogy az MBR hibáját az IDE kábel, illetve a rajta lévő merevlemez romló minősége okozza. Windows XP alól is helyre lehet hozni az MBR-t (ajánlom az előző számunkban olvasható „Ha nem indul a PC” című cikket), de felesleges, mert a hardverhiba miatt ismét elő fog jönni. Ki kell olvasni a merevlemez SMART-ját, és kicsiserélni az IDE kábeleket, és ha ismét hibát tapasztalunk, kicsiserélni a merevlemez. Ha a BIOS felismeri, csak a Windows nem indulna el, akkor lehetne vírusra gyanakodni, de ezt esetünkben kizárom.

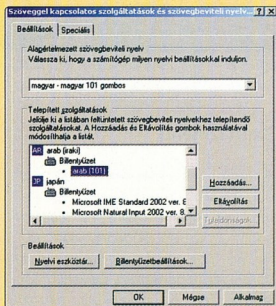

Japán és arab Windows

Hamarosan japán és arab nyelvi képzést indítunk az iskolánkban, amelyhez természetesen szükségünk lenne az informatika adata lehetőségekre is. Mindkét nyelven szeretnénk írni és olvasni. Gondoltam, egyszerű a feladat a nyelvi beállítások segítségével, de megoldást azóta sem találtam. A kiegészítő nyelvi támogatás részén bejelöltem a komplex írásrendszerekét és a távol-keleti nyelveket is, ezek másolása megtörtént, de a nyelvek, majd hozzáadás – japán, arab (jordániai) – után mindkét esetben „a Windows nem tudta betölteni a billentyűzetkiosztást” hiba jelenkezik. Sajnos a japán szövegbevitelt támogató ms-ime2002-t nem tudom kezelni telepíteni, talán az XP része. Több gépen is megpróbáltam, mindenhol sikertelenül. A neten is kerestem, egy fórumban is jeleztek hasonló hibát, igaz, megoldást ott sem találtam rá, egyéb hivatalos oldalon nem írnak a jelenségről. A gépeken jogtiszta XP SP2 van, a szövegbevitelhez pedig Office 2003. Amennyiben valamilyen ötletük van a probléma megoldására, kérem segítségüket!

L. Lajos

Nekünk sikerült (WinXP SP2 és Office 2002 alatt), és ehhez a következőt tettük: a **Vezérlőpult Területi és nyelvi beállításainál** először is engedélyoznunk kell a **Kiegészítő nyelvi támogatás** mindkét jelölőnégyzetét. Ezután a Windows telepítőlemezéről másol egy keveset (kb. 250 Mbájtot) a rendszer, majd kéri az újraindítást. Tegyük ezt, így a következőben már rendelkezésre áll valamennyi távol-keleti nyelv. Indítsuk el a Wordöt, és tegyük a meghajtóba a telepítőlemezét, mert nem üres dokumentummal fogad, hanem elkezd telepíteni, hiszen érzelte a nyelvet érintő változást. Most már választhatjuk akármelyik nyelvet a szöveg nyelvének, a beírt betűk mégis pontvonalal aláhúzza jelennek meg, mert a beviteli nyelvet is meg kell adnunk. Vissza a **Területi és nyelvi beállításokhoz!** A **Nyelvek** fül alatti **Részletek...** gombot nyomjuk meg, majd a **Hozzáadás** gombot is! A legördülő menüben adjuk meg a **Japánt**, a kérdésre pedig az **IME szabványú** válaszunk (végül is mindegy, mert gépünkön a **Natural** is aktív lesz). Az ablakokat OK-val becsukva visszamehetünk a **Wordbe**, ahol japánra váltva a szöveget máris írhatunk. Az arab esetében hason-

IME A BIZONYÍTÉK: CSAK NÉHÁNY LÉPÉS, ÉS TELEPÍTŐ-CD KELL AZ EGZOTIKUS NYELVEK TELEPÍTÉSÉHEZ

ló a helyzet, ám a jobbról balra írást nem próbáltuk vele.

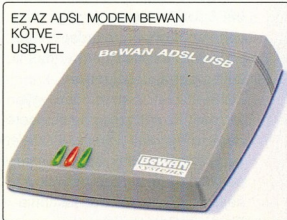
Ezzel kapcsolatban jegyzem meg, ha teljesen legális programot használunk (reméljük, sokan így vannak ezzel!), akkor nyugodtan éljünk az internetes, telefonos termékátogatással, a programspecifikus kérdéseinkre pontosabb válaszokat kapunk! Ezért is fizettünk, nem csak a programért.

USB vagy LAN modem legyen?

Amikor számítógépet vásároltam ez előtt két évvel, azt gondoltam, természetesen, hogy az alaplapon találók egy LAN csatlakozót, így konkrétan erre nem kérdeztem rá. Egy ABIT IC7 alaplap lett a végeredmény, nem igazán voltam jártas a hardverkérdésekben, biz-

tam az eladóban. Akkor még nem tudtam, hogy ennek az alaplapnak az IC7-G változata tartalmaz integrált hálózati csatlót. Ez akkor derült ki, amikor Chello előfizető lettem, és jöttek bekötni az internetet. Meglepődtem, amikor a szerelő hiányolta a hálózati csatlót, de végül USB-vel kapcsolta össze a kábelmodemet és a számítógépet. Egy bő év múlva át kellett rendeznünk a lakást, és a kábelmodem és a számítógép távolabb került egymástól, ezt egy hosszabb USB kábel segítségével át tudtam hálalni. Viszont az utóbbi időben egyre többször előfordult az internetkapcsolat váltatlan megszakadása, látszólag minden ok nélkül, a szolgáltatónál semmi gond. Ezt én a hosszú kábelnek tudtam be, ezért úgy határoztam, hogy beszerzek egy LAN kártyát. Beszereltem, az eszköz hibátlanul működik, de hiába csatlakoztatom a kábelmodemet a kártyához, a modem és a kártya nem látják egymást, bár a kártya ledje világít. Internetkapcsolatot továbbra is csak USB-vel tudok létesíteni, a kártyához pedig helyi hálózatot rendel az XP, és azt üzeni a tálcán, hogy „egy hálózati kábel nincs be dugva”.

V. Sándor

Helyesbítés

Az előző számunk 38. oldalán sajnós hibásan tüntettük fel az LC Power Cyber Mate EH-25BD forgalmazóját: a terméket valójában a Night Computertől (www.night-comp.hu) kaptuk tesztelésre. A cikkben tévesen jelent meg az az információ is, amely szerint a készülék hálózati feszültség nélkül nem működik. A tévedésért elnézést kérünk!

Szervizmenü

A problémám a következő: még 2002-ben vásároltam egy Iiyama LS902UT monitort. A képe gyönyörű, tökéletesen meg lennék elégedve vele, de...! Sajnos már háromszor-négyszer volt garanciális szervizben, ugyanis időnként a kép oly mértékben eltorzul, hogy lehetetlen az OSD menüvel normális módon visszaállítani. A monitor már nem garanciális, de azt sikerült kiderítenem, hogy nem volt alkatrészcsere a szervizben. Azt is sikerült kiderítenem, hogy az ilyen hibákat a monitor rejtett menüjével – a Service menüvel – szokták kijavítani. A kérdésem az, miként csalogathatom elő a monitorom service menüjét?

M. Viktor

Sok számítástechnikai eszköz rendelkezik szerviz móddal, közülük a legtöbb típus a CRT és TFT monitorok, valamint a projektorok közül kerül ki. A szervizmenü olyan opciókat kínál, amelyek a gyártás utáni beállítást könnyítik meg, esetleg egy-egy főbb alkatrész (projektoroknál a lámpa) cseréje utáni számlálóok nullázását teszik lehetővé.

A monitoroknál ez azért lehet érdekes, mert ahogyan a fénypor és az alkatrészek öregednek, a kontraszt egyre csökken, és a fényerő is változik, így egy idő után már nem lehet beállítani a kívánt értéket az ODS menüvel. Esetünkben lehet, hogy elvegezhető a korrekció a menüből, de az is lehet, hogy már nem, és tényleg alkatrészt kell cserélni a monitorban.

A menübe lépve a monitor az általunk beállított értékeket általában elfelejti. A belépés márkánként és típusonként is változó,

általában a bekapcsolással egy időben nyomni kell a *Menü* vagy *Select* gombokat (vagy egy pár gombot egyszerre), netán üzem közben sokáig nyomva kell tartani bizonyos gombokat, amíg az be nem lép a menübe. Azért, hogy a védett menühöz ne férjünk hozzá, különféle kódokkal is védik a belépést, ez akár a nyelvek egymás utáni kiválasztása vagy a gombok adott sorrendben történő nyomogatása is lehet. A szerviz menühöz esetünkben lépünk rá a menü *Zoom* beállítására, és tartsuk lenyomva azon kb. 10 másodpercig a *Menü* gombot. Kilépni a menüből a monitor kikapcsolásával lehet.

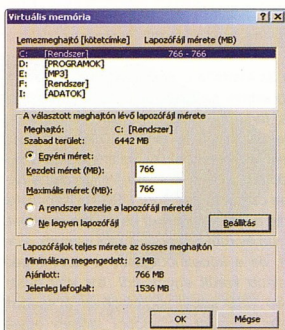
Figyelem! A szervizmenü használatából eredő hibákért felelősséget nem vállalunk, ezek minden esetben a garancia elvesztését vonják maguk után!

Gyökerek

Windows XP-t használók, és a gyökérkönyvtárban van pár igen nagy méretű fájl. Szeretném tudni, hogy miként lehetne a méretüket csökkenteni? Ebből néhány rendszerfájl, de igen nagy méretű: pagefile.sys (524 288 000 bájtt), hiberfil.sys (267 964 416 bájtt) és a víruskereső egy fájlja: AVG7QT.dat (AVG Free Edition, 12 328 736 bájtt).

K. Gábor

Vegyük sorra: a *Pagefile.sys* a Windows virtuális memóriája. Ahhoz, hogy a rendszer a nagy memóriáigényű programokkal gyorsan tudjon dolgozni, az éppen nem használhat vagy kevésbé fontos adatokat a lemezre másolja ki. Ha a gépünkben legalább 512 Mbájt vagy több van, még akár ki is kapcsolhatjuk a virtuális memóriát a *Vezérlőpult/ Rendszer/ Speciális/Teljesítmény/Beállítások/ Speciális/ Módosítás* gombra kattintva. Általános gyakorlat, hogy a méretét a gépben lévő RAM 1,5–2-szeresére állítjuk be, illetve egy második merevlemez első partíciójára helyezzük, így elég nagy lesz a sebesség.

VIRTUÁLIS MEMÓRIA: TÖBB MEGHAJTÓN IS ELOSZTHATJUK, DE AJÁNLOTT A FIX MÉRET

A *Hiberfil.sys* tárolja a rendszer memóriájának pontos másolatát akkor, ha a gépet hibernáljuk, ezt letörölni nem szabad. Ha nem hibernáljuk, kapcsoljuk ki ezt az opciót a *Vezérlőpult/Energiagazdálkodási lehetőségek/Hibernálás* alatt, a rendszer ekkor ezt a fájlt is törli.

Az *AVG* gyökérben található állománya az aktuális meghajtón lévő fájlok ellenőrző összegét tárolja, segítségével gyorsabb fájlellenőrzéshez jutunk.

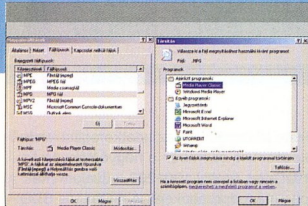
MP3-lejátszó

Vettem egy Thomson MP3-lejátszót a lányomnak, azonban nem tudok zenét tölteni rá a gépemről. Gépem: WinXP Pro, Pentium III 900 MHz. Ha bedugom az USB-be, felismeri a gép, de a Sajátgépben nem jelenik meg. Mit javasoltok?

Tibor

A hibának semmi köze a számítógép sebességéhez, ha legalább Windows ME vagy XP (netán 98SE USB meghajtó kiegészítéssel) van a gépen, mindegyik lejátszóznak, amelyhez nem adnak külön meghajtóprogramot, kaptak kell betűjelet. A megoldás ugyanaz, mint az USB meghajtók esetében: meg kell nyitni a *Sajátgép/Kezelés* ablak *Lemezkezelés* pontját, és a betűjel nélküli meghajtóra jobb gombbal kattintva a *Csatlakoztatás* pontot kell választani. Gyakori ez a jelenség akkor, ha a hálózati meghajtók egyike elfoglalja az USB számára alkalmas betűjelet – erre hivatalos javítás egyelőre nincs.

PROGRAMOK TÁRSÍTÁSA KÉZZEL. NEHA EZ AZ EGYETLEN MEGOLDÁS

Alapértelmezett program és néhány gondolat

Segítségüket szeretném kérni. Két médialejátszó szoftverem van a gépem, az egyik a Windows Media Player 10, a másik a Nero Show Time. Főbb volt az alapértelmezett lejátszóm, de közben frissítettem a Windows Média Playerem, és az lett az alapértelmezett. Szeretném, ha megint a Nero lenne az alapértelmezett, de nem tudom, hogy hol kell

átállítani? Windows XP SP2 rendszerem van.

Sz. Ferenc

Ha minden igaz, a WMP 10 telepítésekor rákérdezett, hogy akarjuk-e vele használni a következő formátumú fájlokat: AVI, WMA, MP3 stb. Bizonyára mindenki az OK vagy a Tovább gombot választja, nem nézi meg, hogy egy esetleg megjelenő másik fül alatt lehet törölni a társítást még pipákat. Az a trükk, hogy nem egyértelmű a társítás, másoknál is előfordul – elvétel.

Három dologot tehetünk: belépünk a Media Player 10 beállításai közé, megkeresünk a társításokat (File Association, másol Supported Formats), és töröljük a pipákat. Ha szerencsénk van, a program visszaállítja a legutóbbi programunkat. Ha nem, beléphetünk a régi programunkba, és ott kérhetjük a társítás átvételét ugyancsak a beállítások alatt. Végül kézzel is kijelölhetjük az egy-egy fájlhoz tartozó programot a Vezérlőpult/Mappa beállításai ablakában,

itt, a Fájl típusok fül alatt keressük meg a kiterjesztésünket (pl. AVI), és a Módosítás gombra megjelenő menüben választjuk ki a programunkat. Ha az nem szerepel a listában, akkor akár be is tallózhatjuk ide.

Két dolog tartozik még ide: ha a társítást ez utóbbi módszerrel végezzük, akkor a később bármilyen okból elinduló médialejátszó programok automatikusan visszaregisztrálják magukat a fájl típusra, és minden kezdődik előlről. Ez esetleg a program indítása nélkül is megeshet, ha egy fálcára dő segédprogram figyelni a társításokat.

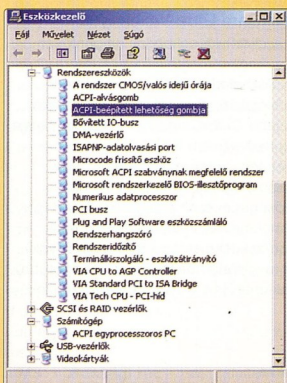
A másik az, hogy a Windows Media Player-t csak akkor tegyük fel, ha nem csak a filmek lejátszására kell – ha csupán a kódex miatt akarjuk használni, akkor felejtjük el. Lejátszónak használjuk a Media Player Classicot, vagy a gyors ZoomPlayer. Kódeknek pedig az ffdshow-t tegyük fel, ez még az újabb WMV filmeket is lejátszsa.

Van már beépített lehetőség?

A számítógémem nem tér magához a kérésnél állapotból, csak ha resetelem az alaplapt. En a támogatásig gyanakodtam. Mi okozhatja ezt, esetleg a BIOS-ban van-e valamilyen beállítási hiba? A gépem: Asus A8V, ATI Radeon 9600XT 256 MB, AMD Athlon64 3200+, 1 GB RAM.

B. Árpád

A Windows újratelepítése csak részben oldhatja meg a problémát, valószínűbb, hogy a BIOS-ban nincs bekapcsolva a Power Management alatti ACPI opció. A Windows csak ezzel tudja alacsonyabb fogyasztásra ösztökélni a gépünket. A BIOS ezen részében nyugodtan játszhatunk a beállításokkal, azokat végül a Windows fogja felülbírálni, persze csak akkor, ha az Eszközkezelő alatt megjelenik az ACPI alvásgomb, illetve a kissé érthetetlen „ACPI-beépített lehetőség gomb”. Egyébként a videokártya bizonytalan csatlakozása vagy a CPU/memória tuning, a rossz időzítések is okozhatnak ilyen gondot. A kérésnél állapotba való be- és kikapcsolást alapvetően a hardver és az alap-

HA AZ ESZKÖZKEZELŐBEN LÁTJUK EZEKET A KOMPONENSEKET, AKKOR AZ ALVÁSNAK ÉS ÉBREDÉSNEK IS MŰKÖDNI KELL.

lap BIOS-a végzi, nem kizárt, hogy ennek alaphelyzetbe állítása, netán frissítése is segít. Az is lehet, hogy a VGA nem önját felebredni, erre a BIOS Power Management részében a Recall VGA BIOS after resume opció engedélyezésével lehet rávenni. Ha már megjelenik a VGA neve a képernyőn, de itt akad el, akkor az opciót tiltanunk kell.

BlackPanther

A júniusi szám Olvasószolgálat rovatában megjelent BlackPanther OS című levélre reagálék, ugyanis a felhasználónak tényleg igaza volt, a március havi mellékleten hibásan jelent meg a rendszer, én se bírtam kiírni CD-re, csak a BlackPanther ftp-jéről tudtam letölteni és kiírni. Tehát a „hiba az önk készülékében volt” ☹. Továbbá a képaláírás állítása sem igaz, vagyis hogy „a telepítés a legnehezebb feladat”, szerintem (kezdő linuxos lévén) egyáltalán nem volt nehéz. Javaslom Önöknek is kipróbálásra, megérli!

Javaslom a CD-DVD melléklet alapsabb ellenőrzését lapkidás előtt.

B. Zoltán

Igen, sajnálatos módon nem került fel helyesen lemezmemléketünkre az ISO, ez alkalommal a BlackPanther legújabb elérhető, 4.2-es verzióját tesszük fel, újságunkban pedig bemutatjuk a rendszer főbb jellemzőit. A képaláírásom a telepítés és a használat közt különbözősége utalt ☹, a rendszer könnyen használható! Az érintetteköl ez úton is elnézést kérünk!

Samsung

Szuper gyors Vista-alapú PC-k

A Samsung új, 4 Gbájtos SSD (*Solid State Disk*) meghajtót fejlesztett ki, amelynek köszönhetően a Windows Vista-alapú PC-knél végre elfelejthetjük a döcögő működést. A meghajtó támogatja a jövőre megjelenő Windows Vista teljesítmény-növelő és energiakímélő technológiáját, a *ReadyBoost*ot, amellyel elkerülhető a gyakran használt alkalmazások közötti váltáskor tapasztalható több másodperces késlekedés. A Windows ReadyBoost intelligens módon kezeli az SSD használatához szükséges lemezterületeket is. A háttérben előkészíti a felhasználó kedvenc alkalmazásait és lemezterületeit, felgyorsítva minden olyan műveletet, mint az alkalmazások elindítása vagy felhasználók váltása. Amikor a felhasználó úgy kívánja, a Samsung SSD akár 5000 műveletet is képes másodpercenként elvégezni, virtuá-

lisan kiküszöbölve az adatkeresési késlekedéseket, szemben a hagyományos HDD-vel, amely 100–200 műveletre képes másodpercenként. A 4 Gbájtos SSD egy hibrid merevlemez meghajtóval „tandem” elrendezésben dolgozik, ennek során egy másodlagos meghajtólemez lép működésbe.

A Samsung új teljesítménygyorsítója virtuálisan bárhova elhelyezhető az alaplapon, és az ATA porton keresztül csatlakoztatható a rendszerhez. A flash-meghajtó támogatja a DRAM-ot, és mivel a Windows Vista automatikusan tömörít, és minden adatot a ReadyBoost meghajtóra tárol, így a 4 gigabájtos meghajtó a gyakorlatban 8 gigabájtos tárolóhelyként működik. Az új meghajtó önálló alkalmazásként is használható, egyedi igények esetén akár a Windows Vista nélkül is.

Pannon

Ingyenes MMS-hétvégék

Augusztusban és szeptemberben minden hétvégén ingyen küldhetnek MMS üzeneteket a pannonosok hálózaton belül. Az ingyenes MMS-küldés igénybevételéhez regisztráció sem szükséges. Egy MMS-ben képet, fotót, videót, szöveget vagy hangot is küldhetünk. A képes üzenetben nem csak a fontos és emlékezetes pillanatokat oszthatjuk meg másokkal, hanem mindennapos üzeneteinket is egyedivé tehetjük, akár e-mail címre, akár mobiltelefonra küldjük az üzenetet. Ráadásul a Pannon most képekkel is segít: a PannonW@P MMS, E-mail menüpontja alatt ingyenesen tölthetők le különböző fotók (például szerelem, sport, nyár kategóriában). Az ingyenes MMS-hétféig mellett augusztus végéig minden hétvégén a Pannon ingyenesen kínálja a wap- és MobilTV szolgáltatásait is.

Logitech

QuickCam Ultra Vision webkamera

Aki szokott videochatelni, az pontosan tudja, hogy a megfelelő webkamera nélkülözhetetlen akkor, ha valóban jó minőségű képeket akarunk. A Logitech legújabb *QuickCam Ultra Vision* kamerája még kedvezőtlen fényviszonyok – kevés fény, intenzív háttérfény vagy oldalsó világítás – esetén is kiváló minőséget biztosít a *Logitech RightLight 2* technológiának köszönhetően, amely automatikusan elvégzi a fényviszonyoknak megfelelő beállításokat. A Logitech új webkamerája 1,3 megapixeles szenzort

kapott, és támogatja a *High Definition* (HD) videóformátumot, lehetővé téve, hogy a felhasználók felvételeket készítsenek, és azokat széles képernyőjű formátumban nézzék meg.

Nokia

Újrahasznosítható mobilok

Az elektronikai termékek újrahasznosítása a világ jobb módú felén kulcsfontosságú feladat. Ám a bonyolult, sok alkatrészből és anyagból felépülő berendezések szét-szerelése, feldolgozása rendkívül idő- és munkaigényes. A finn *Nokia* most új módszerrel segíti a feldolgozást, ugyanis a jövőben a telefonjai különösen nagy hő hatására darabokra hullanak szét. Ez azért nagy haladás, mert eddig a feldolgozók egyszerűen ledarálták a mobilokat, amiatt viszont a kinyerhető és egyébként ártalmatlan anyagok is veszélyes hulladékká váltak.

A NOKIÁKAT NEM CSAK ÍGY LEHET MAJD SZÉT-SZEDNI

Samsung USB-s DVD-író

A Samsung új slot-in típusú DVD-írója, az *SE-T084L* modell, USB csatlakozón keresztül kapcsolódik a laptopokhoz és asztali számítógépekhez. A stílusos kivitelű, rendkívül vékony külső DVD-író a slot-in mechanikát alkalmazza, amelynek köszönhetően a lemez könnyen becsúsztható és kivethető a meghajtóból. Egyedi jellemzői – mint például az USB BUS porton keresztül történő írás – lényegesen megkülönböztetik a többi vékony vagy slot-in külső íróktól. A piacot jelenleg uraló DVD-írók legtöbbje csak az adat olvasá-

sát támogatja az USB BUS porton keresztül, ezzel szemben a Samsung az olvasást és írást egyaránt lehetővé teszi. Ezáltal a felhasználók lényegesen tehermentesebbé tudják tenni a meghajtót, mivel nem szükséges AC adaptert mozgatniuk, amely majdnem olyan súlyú, mint maga a meghajtó. Érdekes még, hogy a 8 cm-es lemezeket is támogatja, amelyre csak a Samsung ODD képes.

A DVD+R és DVD-R formátumok olvasását és írását az *SE-T084L* 8x-os sebességgel, a DVD-RAM-okét pedig 5x-ös sebességgel végzi. Továbbá az író a DVD+R Dual Layer 2x-os sebességgel

olvassa és 6x-os sebességgel írja, míg a DVD-R Dual Layer olvasási és írási sebessége 8x-os és 4x-es. A DVD-író támogatja a *LightScribe* technológiát, amely lehetővé teszi, hogy az általunk kívánt feliratokat lézer segítségével bevessük a különleges kémiai anyagokkal borított lemezek felszínére is.

Sony Babarózsaszín PlayStation 2

Amikor a mérnökök lehetőségei elfogytak, akkor jön el a formatervezők ideje, hiszen valami újdonsággal mindig szolgálni kell. Nem tudni, hogy a *Sony Computer Entertainment Europe* melyik munkatársának agyából pattant ki ez az ötlet: az amúgy sikeres PlayStation-2-t (csak az öreg kontinensen 40 milliót adtak el belőle a megjelenése óta) babarózsaszín változatban is piacra dobják, ám a dolog megtörtént. Az augusztus 23–27. között Lipcsében megrendezett játékképzőművészeti konferencián debütált a masina, és novemberből már megvásárolható lesz, igaz csak néhány üzletben, így kicsit utána kell járnia annak, aki ilyet szeretne. A PS2-höz természetesen rózsaszín analóg vezérlők is járnak, sőt a memóriakártya is ilyen színű, a csomag ára pedig 46 ezer forint körül lesz.

Biztonsági kishírek

Frissítések, veszélyek

Visszahívunk négy milliót akkut – A *Dell* önként visszarendel 4,1 millió *Sony* akkumulátort, mert azok olykor túlmelegsznek, sőt fellobbanhatnak (a cég csak tűzveszélyt említ). Eddig öt tüzeselet ismert, júniusban egy japán konferencián felrobbant egy *Dell*. Az érintett típusok: *Latitude*, *Inspiron*, *Precision*, *XPS*, de nem minden modell. Tájékoztató: www.dellbatteryprogram.com

PowerPoint: új kártevő – Eddig ismeretlen biztonsági rést használt ki az a trójai faló, amely a *Microsoft* prezentációs programját fenyegeti. A *Troj_Mdropper.BH* akkor kerül a gépre, ha a felhasználó *PowerPoint*-ban nyitja ki a manipulált ppt fájlt. Egyelőre ritka kártevő. A biztonsági rést várhatóan befoltozza egy szeptemberi patch. Addig se nyissunk meg kétes eredetű ppt-eket, vagy ezt más programmal tegyük.

MMS: biztonsági rés – Rést találtak a *Microsoft Smartphone* platform MMS alkalmazásában. Tetszés szerinti kártekonny programot lehet becsempészni és elindítani egy manipulált multimédiás üzenettel. A felhasználónak ehhez csupán ki kell nyitnia a fertőzött MMS-t. A javítás hamarosan várható. Addig is ügyelni kell minden OEM-frissítésnél.

Firefox: hiba a patchban – Nemrég adtak ki javítócsomagot a *Mozilla Firefox* böngészőhöz, ám lapunk megjelenésekor talán már újabb javítást tölthetnek le olvasóink, ugyanis az 1.5.0.5-ös változatba súlyos hiba került. A friss változat bizonyos streaming media tartalmakat nem

képes megjeleníteni. Minden `mms://` protokollt használó tartalom érintett.

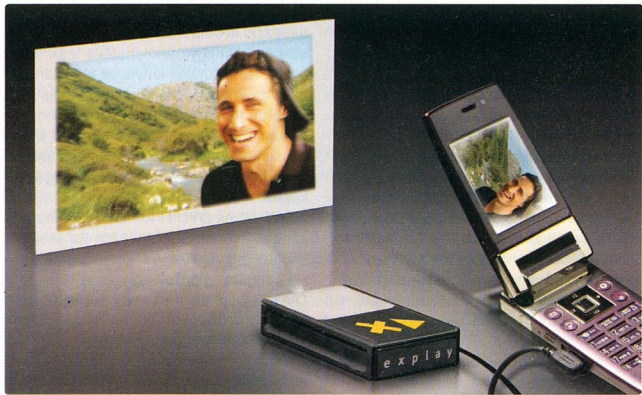
McAfee: veszélyes rések – Biztonsági rés a biztonsági programban: *McAfee SecurityCenter* (4.3-tól 6.0.22-ig). Ez a következő alkalmazásokban van meg: *McAfee Internet Security Suite 2006*, *Wireless Home Network Security*, *Personal Firewall Plus*, *VirusScan*, *Privacy Service*, *SpamKiller*, *AntiSpyware*. Érdemes azonnal frissíteni a *SecurityCenter*! Mindez nem érinti a céges alkalmazásokat. Leírás: <http://ts.mcafeehelp.com/faq3.asp?docid=407052>

Centrino: súlyos biztonsági rés – A WLAN-meghajtóban igen veszélyes biztonsági rés tártog az *Intel* komponensekre épülő *Centrino* noteszgépek esetén. A lehetséges támadások: kártekonny program becsempészése, teljes körű jogok megszerzése (*Windows XP* alatt), adatok illetéktelen átvizsgálása. A probléma szinte minden iteles WLAN-modult érint, ezért ajánlatos sürgősen letölteni és telepíteni a javított meghajtóprogramot: <http://support.intel.com/support/wireless/wlan/sb/cs-005905.htm>

Nanoprojektor

Apró lézertvetítő mobilokhoz
Már több elterjedt mobil eszközzel is sikeresen tesztelték az *Explay* cég gyufásdoboz méretű vetítőt. A cég szerint készülékük nem csupán kicsi, hanem nagyon hatékony is, és reményeik szerint milliószámra fogják vásárolni. Az *Explay* projektor lézer alapú, diffrakciós optika elemeket (DOE) használ, tehát a lézersugarat optikai rácson hajlítják, majd fázis- és amplitúdómodulációt végeznek. A kép mindig éles, és a projektor méretéhez képest meglepően nagy is lehet: átlója 7–35 col (18–90 cm). A cég hangsúlyozza, hogy a lézer nem fenyegeti a nézők szemé világát. Gyufásdoboznál is kisebb méretű lesz a 2007 elejétől kapható első széria. Honlap: www.explay.co.il

Microsoft

Kalózkodó kereskedők

A szoftverkalózkodás néha ott is felüti a fejét, ahol azt a legkevésbé gondolnánk. Éppen ezért érdekes, hogy a *Microsoft* az Egyesült Államokban éppen saját viszonteladóival került összetűzésbe. Ugyanis a próbavásár-

lások során kiderült, az eladók egy része hamis szoftverekkel kínálja konfigurációt, jócskán megféleml ezzel az amúgy meglehetősen kicsi haszonkulcsukat. Jelenleg 26 céget perelt be a *Microsoft*, ám a közeljövőben további vizsgálatok várhatók, így az ügy tovább dagadhat.

Sony Mylo

Tenyéri Wifi

Mylo névre hallgat a *Sony* horozható Wifi eszköze. Főbb jellemzői: kihúzható QWERTY billentyűzet, széles képernyő (2,4 col, 320×240 pixel), 1 Gbájt memória (bővítés: Memory Stick duo), *Google Talk* kliens, *Skype* funkciók, *Opera* böngésző, médiajátszó (MP3, WMA, MPEG-4). Akkumulátora 45 órás zenehallgatást biztosít, üzenetváltáskor 7, *Skype* telefonálás-kor 3,5 órát bír. Szeptemberben kezdik árulni az USA-ban 350 dollárért, európai megjelenése és ára még nem ismert.

Boeing Connexion

Nem lesz internet a repülőkön

Fokozatosan leállítják a *Boeing* repülő és hajós internetszolgáltatását, a költséges *Connexion*. A hat éve indult Holdász rendszer ráfizetéssel működött. Hosszú távú járatokon használják (pl. a *Lufthansa*, a *Japan Airlines*, a *Singapore Airlines*), és a légi társaságoknak félmillió dollárba kerül egyetlen gép *Connexion*-képesége. A kapcsolódni vágyó utas 10 dollárért egy óra, 18-ért három óra széles sávú nethez jut. Kiszállni nem lesz olcsó: a *Boeing*nek ez 320 millió dollár rendkívüli kiadást jelent – viszont a következő évben már növelni tudja osztalékát a „megtakarítással”.

MovieLand

Zsaroló online szolgáltatások

Négy kaliforniai online cég ellen emeltek vádat, mert pop-up reklámokkal arra kényszerítették az érdeklődőket, hogy szándékuik ellenére előfizessenek az internetes filmetöltésre. A trükk így működött: három napra ingyenes próba, amire a szolgáltató szoftverét kell telepíteni, majd aki mégsem fizet elő, azt úgy elárasszák a kéréten reklámok, hogy többé nem tud internetezni. A szoftver eltávolítása laikusoknak nagyon nehéz, úgyhogy panaszok ezrei futottak be a kereskedelmi felügyelethez. A vétkeseket, például a *MovieLand* céget minden ilyen eset után 120 000 dolláros büntetés fenyegeti, és az érintettek ezen felül kártérítést is követelhetnek.

CP

Nyereményjáték "Őskövület kerestetik" pályázat

Ósdi, ezeréves gépet használ?
Ideje lenne lecserélni!

**Nyerjen egy 300 000 Ft értékű
csúcskonfigurációs
DTK számítógépet, vagy
az 5 db féléves
CP-előfizetés egyikét!**

Keressük Magyarország legöregebb, még működő és lehetőleg
használatban lévő számítógépét!

Nevezzen be a pályázatunkra és játsszon velünk!

Írja meg az Ön „őskövület”-számítógépének típusát, paramétereit,
rövid történetét, hogy mikor és milyen célból vette, illetve jelenleg mire használja.
A pályázathoz fotókat is küldhetnek a gépről.

Jelentkezés: palyazat@cpanorama.hu

Jelentkezési határidő: október 19.

Sorsolás: október 20.

A sorsolást követően a legrégebb gépek történeteit a novemberi számunkban közöljük.

További részletek: www.cp.hu

**DTK
Computer**

SanDisc

2 Gbájtos microSD kártya

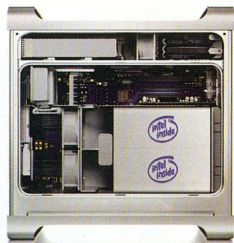
A mobiltelefonok fejlődésével a microSD kártyák teljesítménye is jelentősen nőtt, hiszen a nagy felbontású kamerákkal tárolt képek és videók már bizony fájlják a memóriát. A *SanDisc* éppen ezért bejelentette, hogy hama-

rosan egy 2 Gb-ot kapacitású microSD kártyával rukkolt ki, így a nagy kapacitás és a különlegesen vékony dizájn már nem zárja ki egymást, amire az egyik legjobb példa az *LG* különleges *Chocolate* mobiltelefonja. A 2 Gb-ajtos kártyát a gyártó 99 dollárért, azaz körülbelül 21 ezer forintért kínálja majd.

Intel

Négymagos processzorok még az idén

Az *Intel* első négymagos asztali és szerverprocesszorai 2007 első fele helyett még az idén forgalomba kerülnek, jelentette be *Paul Otellini*, a cég vezérigazgatója. A bejelentés a *Kentsfield* kódnevű asztali, és a *Clovertown* szerverlapkára vonatkozik, amelyek így 2006 negyedik negyedévére várhatóak. Az előrehozott start újabb jele annak az erőfeszítésnek, amellyel az *Intel* vissza szeretné szerezni a kezdeményezést az *AMD*-től a processzorpiacon. Az utóbbi idők piacvezetésében ugyanis jelentős szerepet játszott egyes termékek késedelmes forgalomba hozatala, és persze a bevételnövekedés is jól jön a vállalat jelenleg kedvezőtlen pénzügyi helyzetében. Éppen ezért az *Intel* nemrég előrehozta a negyedikről a második, illetve harmadik negyedére a kétprocesszoros vagy kettőmagos *Woodcrest* és a négylapkás

rendszerekbe való *Tulsa Xeon* chipek piaci megjelenését is.

Az *Intel* első négymagos processzorai valójában két kétmagos lapkából álló integrált megoldások, amelyek közös csatlakozóval vannak ellátva. Az *AMD* 2007 közepére várható négymagos lapkáin egyetlen szilíciumszelét tartalmazza a négy processzormagot.

CECT, Kína

Ezerórás mobil

Kína elektronikai ipara hihetetlen ütemben fejlődik, de még mindig azzal szokták őket lehúzni, hogy mindig csak másolnak, nincsenek eredeti koncepcióik. Nos a *CECT* cég *A1000*-es mobilja legalább egy fontos jellemzőjével igen eredeti, ugyanis ezer óráig bírja a készletét. Szemléletesebben: 41 napig. Ehhez és a kínai konyhaművészetben ismert száznapos tojásához képest a beszélgetési idő már nem olyan mellbevágó, de azért imponáló: 10 óra. Méreteit tekintve átlagosnak mondható a készülék, bár főszedett némi súlyt, kerekén 100 grammot. A rekordgyanus készletléti idő mellett még multimédiás képességekkel is dicsekedhet: 4 (igen, négy) megapixeles fényképező, 2,2 colos kijelző, MP3-játszó és szerény (32 Mb-ajtos) memória, ami legalább bővíthető. Jelenleg csak Kínában árulják az *A1000*-et, de talán egyszer megszánják az akkutöltőket hurcoló európaiakat is.

T-Online

Videa: új videómegosztó portál

A netes fotómegosztó szolgáltatások nálunk is mind népszerűbbek, hiszen az egyre szaporodó digitális felvételek inkább a hatalmas szervereken foglalják a helyet, mintsem az otthoni számítógépen. Ráadásul attól sem kell tartanunk, hogy privát képeink rossz kezekbe kerülnek, hiszen a hozzáférést mappánként, jelszóval szabályozhatjuk. Most újabb, immár videómegosztó portállal rukkolt ki a *T-Online*: a www.videa.hu oldalon egyfelől megnézhetjük a mások által feltett felvételeket, másfelől természetesen mi magunk is feltölthetjük videóinkat. A kínálat egyelőre szegényes, idővel azonban valószínűleg bővülni fog. Persze már most is találni pár gyöngyszemet a kategóriákba szedett – felntölt, sport, zene, film utazás stb. – videók között. A portálon lehetőség nyílik mások videóinak értékelésére, hozzászólások írására, saját képanyagukhoz pedig a felhasználók címet, leírását és a keresést megkönnyítő címkéket rendelhetnek.

StopBadware

Körültekintő keresés

Mostantól a *Google* keresési eredményeiben figyelmeztetés jelenik meg, ha valamelyik találat spyware-vel vagy egyéb ártó szándékú programmal akar kárt okozni látogatójának. Ezt az óvatosságot a *StopBadware*-rel kötött együttműködési szerződés teszi lehetővé. Csak hogy a rosszfiúkról szólt adatbázis – amelyen az amerikai *Harvard* és az angolai *Oxford Egyetem* is dolgozik – még igencsak hiányos, pedig különösen laikusoknak jól jönne a naprakész figyelmeztetés. Honlap: stopbadware.org

LG Electronics

Öt megapixeles kamera-telefon

Lapunk megjelenésekor már kapható Európában a koreai LG legújabb, 5 megapixeles kamerájú mobiltelefonja, a *KG920*-as modell. Ez a felbontás már egy digitális kamerának sem válna szégyenére, így a telefontal valóban jó minőségű, képeslap méretű, nyomtatható fotókat készíthetünk. Mindehhez jön még a 2 colos, QVGA minőségű kijelző, a képeket és az MP3-as zenéket pedig 256 Mb-átos miniSD kártyán tárolhatjuk. Az első tesztek szerint kiváló a kijelző, fotók minősége és a Xenon vaku. Viszont a kamera vezérlése lassú – de hát ez mégis csak telefon.

OKI

Nyomatás az internetről, egyszerűen

Szokott nyomtatni az internetről, ám nem mindig találja meg az adott anyagok nyomtatható változatát? Bosszankodott már azon, hogy üres lapokat, levágott szélű oldalakat nyomtatott ki, festéket, papírt és persze időt pazarolva ezzel? Erre kínál megoldást az *OKI új Web Print* megoldása, amely az *Internet Explorer 6.0*-hoz illeszkedő, testre szabott kiegészítő szoftver. Az ingyenes program az internetes nyomtatás nehézségeire kínál megoldást, hiszen automatikus oldalszélesség-beállítását végez, valamint egy kijelölt terület nyomtatására és az ezzel kapcsolatos oldalbeállításra is megadja a lehetősé-

get. A Web Print kompatibilis az OKI valamennyi jelenlegi színes és fekete-fehér nyomtatójával. A program telepítése után a felhasználók választhatnak: vagy megjelenítik a kisméretű navigációs eszköztárat, vagy elrejtve tartják azt, hogy ne zavarja a munkafelületet, de lehetővé tegye számukra, hogy bármely internetes oldalt néhány kattintással gyorsan testre szabjanak, ellenőrizzenek és kinyomtassanak. A testre szabást követően a módosított oldalakat a Web Print továbbfejlesztett nyomtatási kép menüjével tekinthetjük meg. Ennek segítségével a felhasználók áttekinthetik a ténylegesen nyomtatásra kerülő oldalakat, vagyis megtakaríthatják a szükségtelen próbanyomtatásokat és átformázásokat.

Palm

Csak windowsos Palm PDA-k?

Tavaly már láthattuk a *Palm* cég legújabb *Treo* okostelefonjait *Microsoft Windows Mobile* operációs rendszerrel. Ám előfordulhat, hogy a jövőben már csak ilyenek találkozhattunk. Ugyanis az egykori

Palmból létrejött két független cég, a hardvergyártó *Palm*, valamint a szoftverfejlesztő *PalmSource* nem tudott megállapodni a *Palm OS* operációs rendszer használatának a feltételeiről, így az előbbi nem hosszabbította meg a szoftver licenccét.

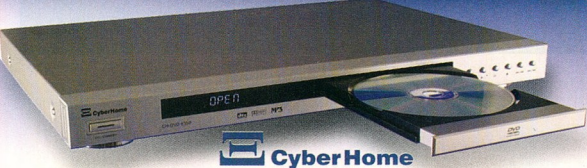
Merriam Webster

USB szótár és helyesírás-ellenőrző

A *Merriam Webster* szótárakra szakosodott kiadó ma már nem csak papíron és CD lemezen adja ki szótárait, hanem elköszült az első USB kulcson lévő változat. Ez nagyon praktikus, hiszen az USB kulcs a lemeznél és a papír szótárnál kisebb helyet foglal, gyakorlatilag minden mai számítógéphez csatlakoztatható. A 256 Mb-átos memórián pedig a 300 ezer definíció és az 500 ezer színben kívül számos egyéb hasznos szolgáltatás, például helyesírás-ellenőrző is helyet kapott. Az eszköz nem olcsó, 50 dollárt, azaz körülbelül 11 ezer forintot kérnek érte.

Fedezze fel egy más minőség lehetőségeit! Garancia 2 év
...mindezt a Night Computer Kft.-től!

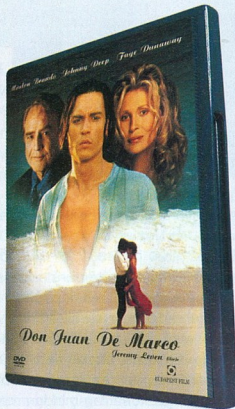
**NIGHT
COMPUTER**

www.nightcomputer.hu

DVD

Don Juan De Marco

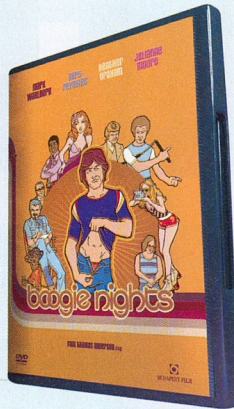

A különös és romantikus történet elején egy útszéli reklámtábla tetején egy fiatal férfi készül az öngyilkosságra. Bő, fekete köpenyt, arcán maszkot visel, kezében kardot tart. Ráadásul a világ legnagyobb csábítójának, Don Juannak képzeletét magát. Ez elég ok arra, hogy rövidesen a zárt osztályon találja magát. Kezelőorvosa eleinte képtelnek, később egyre elbűvöltebben hallgatja a különös beteg történetét. A férfi romantikus és kalandos, szerelmeiről és szenvedélyéről szóló meséi arra ösztönzik, hogy ő is átgondolja a házasságát. Lassan a nézőben is felébred a gyánú: a fiú mégsem elmebeteg. Talán valóban létezik reinkarnáció? Mindenesetre a doktornak tiz napja van, hogy az életfogytig tartó diliház-tól megmentsen furcsa páciensét. *Marlon Brando* egyik utolsó nagy alakítását láthatjuk, a címszereplő *Johnny Depp*, és érdekes feladat jut *Faye Dunaway* számára is.

További információ:
www.budapestfilm.hu

DVD

Boogie Nights

A kétlemez kiadásban megjelent *Boogie Nights* a pornófilmzés világába vezet.

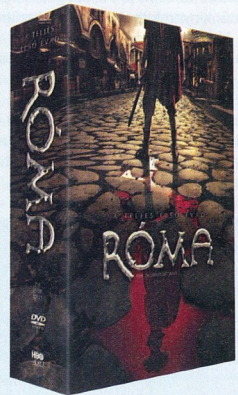
Hatalmas férfiaságának köszönhetően csöppen bele a pornószekárába a történet főhőse, és hamarosan a legkeresettebb sztár lesz. A gyors felemelkedést gyors zuhanás követi. Hamarosan az utcára kerül, és megtapasztalja a fizikai és lelki nyomor legmélyebb bugyrait.

A már klasszikusnak számító film egy titkos, buja és füledt világba vezet, ahol azonban a kulisszák mögött drog, izzadság, könnyek és nagy bukások vannak. A fergeges zenék és a bizarr téma mellett *Burt Reynolds* látványos visszatérése teszi emlékezetessé a filmet. A különös mű titka, hogy szokatlan szemszögből mutatja be a 70-es, 80-as évek Amerikáját, azt a Los Angeles-i hangulatot, amikor úgy tűnt, hogy a buliknak sosem lesz vége.

További információ:
www.budapestfilm.hu

DVD

Róma: a teljes első évad (Rome: The Complete First Season)

Az ókori Rómáról szóló mozifilmek mindig nagyon sikeresek voltak, így nem véletlen, hogy az HBO is ehhez a témához nyúlt. A hat DVD-t tartalmazó kiadvány a 12 részen kívül rengeteg extrát is tartalmaz.

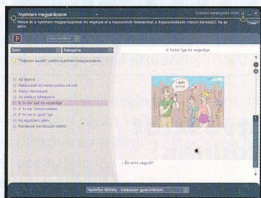
Maga a történet négyszáz évvel a köztársaság megalapítása után kezdődik. Róma már a világ leghetősebb városállama. Egymillió lakosával egy hatalmas birodalom központja. Vírágzásának titka a hatalom megszerzése és a vezetők vetélkedése: egy ember kezében nem összpontosulhat az irányítás. Ezeknek az időknek azonban vége: a köztársaságot belülről rágja szét a korrupció és a mértéktelenség. A lenyűgöző látványvilág sorozat két egyszerű katona szemszögéből mutatja be a római köztársaság felbomlásához és a császárság felemelkedéséhez vezető sorsdöntő eseményeket.

További információ:
Forum Home Entertainment

MULTIMÉDIA CD-ROM

Tell me More

Talán már nem is kell bemutatni a *Tell Me More* sorozatot: az egyik legnépszerűbb és leghatékonyabb számítógépes nyelvtanító szoftver hosszú évek óta. Bár az eddigi verziók felületével sem volt semmi baj, a hetes változat egyszerűen lenyűgöző. Macromedia Flash-alapú animált menük, látványos grafika és kellemes zene fogad minket a program indításakor. Szerencsére az újabb funkciók kihasználásához nincs szükség erőgépre, akár egy Pentium III-as konfiguráción is vidáman futnak a leckék, persze ez esetben azért mérsékeltabb az élmény.

A *Tell Me More*-ban 3x250 órányi tanulás vár ránk, feltéve, hogy azt a verziót vesszük meg, amelybe belecsomagolták a kezdő, középhaladó és haladó szintű CD-t.

A program hat nyelvi műhelyben összesen 37 feladattípust találunk. Gyakorolhatjuk a helyesírást, a beszédértést, sőt a program kiejtésünket is ellenőrzi (ehhez természetesen egy mikrofon is kell). De találunk még videós párbeszédet, megismerhetjük a nyelvtani szabályokat, űrlapokat tölthetünk ki stb. Szóval nagyon átfogó és változatos interaktív tanfolyamon vehetünk részt. Ha megvan minden lemezünk, több mint 3600 interaktív gyakorlat segítségével fejleszthetjük nyelvtudásunkat.

További információ:
www.premiere.hu

HANGSKÖNYV

Varró Dániel:
Túl a Maszat-hegyen

Varró Dani akkor lopta be magát először a hazai közönség szívébe, amikor *Bögre azúr* című első verseskötetének borítóján, az életrajzában bevallotta, első verseit 12 évesen írta, *Nyuszika*, *Nyuszika szerelme* és *Nyuszika estéje* címen. Két éve jelent meg Varró Dani második könyve, egy verses mese (tele formai bravúrral, ami soha nem állt messze a szerzőtől), a *Túl a Maszat-hegyen*. A mese főhőse *Muhi Andris*, egy kilencéves budai kisfiú, aki egy napon elindul, hogy felkeresse titokzatos (és mindig maszatos) kis barátját, *Jankát*, akit az óvodában ismert meg. Így lesz részese a bonyodalmaknak a Maszat-hegy vidékén. Útja során furcsa alakokkal találkozik: az *Ismeretlen Influenzás Angol Költővel*, a *Csaléval* és az *Egyenessel*. Majd összeakad *Turgenyevvel*, a burgonyával, aki a gyerekeket nem szívesen fogadó *Badarország* határára, és aki könyvből limerickeket olvas fel elrettentésül az utazóknak, először a rossz gyerekekről: *Beteges fiú volt Lacika, / mindig valami bacija. / Papája rászólt: / „Mit prüszkölsz, László?” / S becsapta Lacit a zaciba.*

A mesét a 2005/2006-os évadban mutatta be a *Budapest Bábszínház*, Presser Gábor zenéjével. Hangskönyvként *Mácsai Pál* előadásában hallgatható.

További információ:
www.kossuth.hu

„Audió tartozékok

Pl.: Koss Pro 4AA fejhallgató titánium bevonatú membránnal és oxigénmentes membrántekercsel. Stúdió minőség, örök garancia

„Persze, hama!”

Tartozékok legszélesebb választéka.
multimédia – fotó – videó – audió

Keresse a szaküzletekben.

hama®
A megfelelő megoldás

www.hama.hu

Havi kedvenc

A labirintusok egyet jelentenek az izgalommal, kalandal, veszéllyel. A világ legrégebbi építményeiben is találunk már útvesztőket, de a mai kor is létrehozta a maga labirintusait.

Szerző: Gyarmati László

Labirintusok

A *The Labyrinth* internetes oldal nem kevesebbre vállalkozik, mint hogy bemutassa a labirintusok valamennyi változatát, és megértesse a látogatóval, hogy egész életünkben egy labirintusban bolyongunk, és a helyes utat keressük.

Webcím: www.lessons4living.com/labyrinth.htm

A kezdetek kezdetén

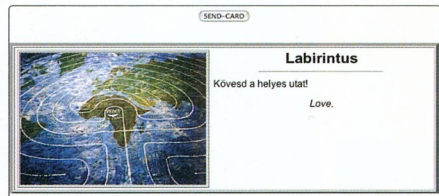
Az első útvesztők, labirintusok rajzai 4000 évvel ezelőtt készültek. A klasszikus labirintus hét körből állt, ezeken keresztül kellett megtalálni benne a középpontjába vezető helyes utat. Az ilyen típusú labirintusok sokszor visszatértek az idők során, és a híres krétai útvesztő is ilyen felépítésű volt.

A labirintus a középkorban egyre nagyobb szerepet kapott az egyházi épületek tervezésénél; az eredeti hét körös kialakítást 11 körsre bővítették, és ezeket még negyedek is felosztották. Az egyik leghíresebb ilyen labirintusrajz a franciaországi Chartre katedrálisának padlóján található.

Terápiás hatás

A weboldal leírásaiból azt is megtudhatjuk, milyen sok vallási, filozófiai vonatkozása van ezeknek az útvesztőknek. Az is kiderül, hogy sehol nem lehet olyan jól meditálni, kikapcsolódní, mint egy labirintusban. A relaxáció kérdésében egy kicsit bizonytalanok vagyunk, mert meglehetősen felborzolhatja a kedélyünket, ha esetleg már több órája nem tudunk kikeveredni az útvesztőből.

Mindenki kipróbálhatja saját magán is a jótékony hatást. Hiszen az egyik weboldalon egy olyan útvesztőt varázsolhatunk a képernyőre, amelynek kanyargós ösvényeit az ujjunkkal lehet végigjárni kimondottan a relaxáció érdekében.

EGÉSZ ÉLETÜNKBEN ÚTVESZTŐBEN JÁRUNK

Küldj útvesztőt a barátodnak!

A labirintusoknak talán már attól is jótékony hatásuk van, ha csak nézzük őket, és a szemünkkel követjük bennük az utat. Így ha szeretnénk kellemes hangulatot teremteni barátunknak, ismerősünknek, küldjünk neki egy labirintust.

A weboldal képeslapküldő részén öt különböző fénykép közül választhatunk, ezt rövid üzenet kíséretében küldhetjük el e-mailben.

A CHARTRE-I KATEDRÁLIS KÖVEZETE

A LÁTHATATLAN LABIRINTUS A NÉZŐT IS SZÓRAKOZTATJA

Modern labirintusok

Az űtvesztők ősi titka és varázsa mind a mai napig eleven. A változás csak annyi, hogy már nem kell katedrális építeni ahhoz, hogy elhelyezzünk benne egy űtvesztőt. Az internetes leírások és rajzok alapján bárki elkészítheti saját labirintusát, például kövekből kirakva.

A millennium tiszteletére is sok helyi labirintus készült. Ezek persze nem olyan időtállóak, mint a Chartre-i vagy a krétai, de a készítőknél és a benne sétálóknál bizonyára emlékezetes perceket szereztek. Ilyen volt például az ezredforduló éjszakáján éjjeli sétára csábító lámpákból kialakított építmény, amelyet több százan látogattak meg az amerikai Macomban.

Miután a labirintusokkal foglalkozó weboldalakon megcsodáljuk a falakból, kövekből, növényekből vagy éppen lámpákból készült űtvesztőket, a legnagyobb meglepetést bizonyára az a labirintus fogja okozni, amely nem is látható. A XXI. század technikáját felhasználó alkotás jelenleg egy koppenhágai múzeumban található, és a láthatatlan labirintus nevet viseli.

Mielőtt a látogatók belépnek egy hatalmas üres terembe, kapnak egy infravörös fülhallgatót, amely rezgéssel jelzi, amikor vise-

lője nekimegy a láthatatlan falnak. Talán a labirintusban bolyongók látványa szórakoztatóbb, mint a láthatatlan falak kerületése, ami meglehetősen reménytelen feladat. Még szerencse, hogy a fejhallgatót kikapcsolva akár egyenes vonalban is ki lehet jutni a labirintusból.

LINKSYS®
A Division of Cisco Systems, Inc.
www.linksys.hu

Hálózat, kötöttségek nélkül!
WiFi megoldások mindenkinek

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés: **AlphaSonic** AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099 www.alphasonic.hu

CISCO SYSTEMS

A Föld óriási fülei

Globális lehallgatás

Percről percre, bitről bitre gyűjtik rólunk az adatokat. Bár a titkosszolgálatok szinte belefulladnak a gigászi adathalmazba, mégis csillapíthatatlan az információszomjuk. Bolygónk legnagyobb lehallgató- és elemzőrendszere az Echelon, ennek működéséről gyűjtöttünk össze érdekes tudnivalókat.

Szerző: Ambrus András

Minden rádióhullámon továbbított információt kihallgat a világ legnagyobb kémrendszere, az *Echelon* – legalábbis a közkeletű vélekedés szerint. Valójában nem a hallgatóság az igazi technikai bravúr, hanem a témérdek adat feldolgozása és értékelése, amelyben az NSA (lásd keretben) jár az élen. Egyébként sem lenne ésszerű „minden” távközlési forgalom rögzítése, hiszen a felderítés számára érdektelen információk tömege kerül az éterbe: rádió- és tévéadások, távmérési adatok és így tovább.

Az angolszász Echelon rendszernek a Föld minden lényeges pontján és a világűrben is vannak „fülei”, ezek óriási parabolaantennák (fehér gömb takarja őket, szakszóval *radom*, azaz radarkúpola, lásd a képen), antennatornyok, műholdak. Az egyik fő célpont a polgári távközlési műholdak lehallgatása, emellett a sokféle földi rádióforgalomé – a mikrohullámoktól a hajózásban használt hosszú hullámokig. A rendszer képes befogni a zárt láncú (katonai és polgári) adóvevők jeleit is. Persze megkülönböztetett figyelmet kapnak a diplomáciai adások, ezeket műholdakkal és földi vevőkkel egyaránt veszik.

Csakhogy a távközlés fejlődése határt szab a kíváncsiságnak. Elsőként az üvegszálakábelek fogtak ki a lehallgatásokon, majd a mobiltelefon és az internet. Mindez a milliárdnyi e-maillal együtt reménytelenné teszi az alapos kiértékelést.

Szavakat keresnek

Kulcsszavakat kereső komputeres elemzést már a hetvenes évek óta alkalmaznak a nagy titkosszolgálatok. Ám az Echelon ennél sokkal komplexebb: az összes angolszász érdekltségű lehallgatóbázist és azok számítástechnikai hátterét egyesítették óriási rendszerben. Az Echelon intraneteje 1995-ig jóval nagyobb volt, mint az egész polgári internet. De a rendszerrel még a kilencvenes évek végén sem volt hivatalos tudomása az Európai Unió bizottságainak és képviselőinek.

Már a rendszer létrehozása előtt segítették egymást az UKUSA-szerződés (lásd keretben) titkosszolgálati az információ-

gyűjtésben, viszont önállóan dolgozták fel a nyers adatokat. Főleg a jelentéseket cserélték ki, ritkán adták át egymásnak a „nyers” szövegeket. Az Echelon alapvető változást jelentett ebben is.

Speciális szótárszámítógépek (*dictionary computers*) keresik a kulcsszavakat az adattengerben, ez hasonlóan történik, mint az internetes keresés. A keresési szempontokat az UKUSA-szerzők titkosszolgálati bárnonnan és bármikor képesek betáplálni.

Persze a rendszerek pont azért titkosak, hogy a potenciális ellenség és az adófejtető közönség ne ismerje a részleteket. Az évtizedek során azért mégis kiderült a távközlési felderítés (*COMINT*) és ezzel az Echelon működésének néhány lényeges mozzanata. Lássuk tehát az „ügymenetet”.

Elemzés apránként

Amint egy jelesorozatot rögzítettek, a komputerek ezernyi részre darabolják, és továbbküldik a megfelelő rendszerbe, aszerint, hogy milyen típusú jelekről van szó (beszélgetés, adattovábbítás, fax stb.). A digitális adatokat – például az internetes forgalmat – közvetlenül az elemző számítógépek kapják.

A faxforgalmat nagysebességű OCR (optikai karakterfelismerő) komputeren futtatják át, ezek boldogulnak a Föld minden elterjedt nyelvvel és karakterkészletével. Ma sem tudni, hogy az OCR szoftverek felismerik-e a kézírást.

Ugyancsak találgatásokra vagyunk utalva a beszédfelismerés terén (ennek a programnak korai kódneve *Oratory*). Bár az NSA némely nyugalmazott munkatársa szerint az ezredfordulói erre egyáltalán nem sikerült megoldást találni – viszont témérdek pénzét költötték rá –, hadd fogadjuk kétkedve, amikor a volt ügynökök elbárgatellizálnak egy ilyen kérdést. Elvégre 2000 táján az ötvendolláros bolti szoftver felismerte egy vadidegen (bár anyanyelvű) személy angol beszédének közel a felét. Ráadásul arra szánták ezeket, hogy a felhasználó példamondatokkal magához szoktassa őket. Egyesek szerint „biztos forrásból” tudható, hogy már az ezredforduló táján számítógéppel értékelték ki a beszélgetéseket, rá-

adásul a Föld összes elterjedt nyelvén és tájszólásán. (A „megérzés” nélküli hangazonosítás pedig jóval régebbi keletű.) Ennek digitális eredményét szintén az elemző komputerek kapják meg.

Feltételezések szerint az Echelon rendszer már évek óta képes mélyebb témaelemzésekre is. Ez nem csupán az elhárítást, hanem a gazdasági kémkedést is nagyban segíti, amelynek vádját mindig buzgón cáfolták az USA titkosszolgálati.

Kulcsszavakkal és témaelemzéssel azonban közel sem zárható ki minden releváns információ. A leegyszerűsített példa szerint az „előnök”, „konvoj”, „bomba” szavakra beindulna a gépezet – de mi van, ha a potenciális merénylők minden áruklodna szót más-sal helyettesítenek? Ilyen esetekre a kommunikációs és mozgásai profil sokkal hasznosabb.

Kínos kiteverések

1960-ban két emigráns NSA-munkatárs egy moszkvai sajtókonferencián „leleplezte” a kapitalista kémkedést: „Munkánk folyamán megtudtuk, hogy az USA több mint 40 ország titkos távközlését figyeli, beleértve saját szövetségeseit. Az NSA több mint 2000 embert alkalmaz kézi adatfeldolgozásra. Egyszerűen világszerte lehallgatják az országok kommunikációját...” (New York Times, 1960. szeptember 7.) *Bernon F. Mitchell* és *William H. Martin* nyilatkozatából első alkalommal értesült a nyilvánosság az NSA létezéséről. Az ügy kínos velejárója, hogy a két kódfejtő (állítólóg) homoszexualitása miatt érezte magát hátrányos helyzetűnek hazájában. Ezért az FBI „óvatosságból” listát készített az Államok összes feltételezett melegéről. *Bernon F. Mitchell* vallomásának teljes szövege (angolul): www.6901st.org/traitors.htm.

1967-ben jelent meg egy titkosítás-szakértő, *David Kahn* könyve (The Codebreakers – A kódfejtők). Az NSA annyira érintve érezte magát és módszereit, hogy az USA-ban megakadályozta a kiadást, így az Londonban jelent meg. Sokáig ez volt az egyetlen mérvadó mű a titkosszolgálatok kódfejtő tevékenységéről.

1982-ben *James Bamford* oknyomozó újságíró felhasználta az információs szabadságról szóló törvényt, hogy betekintést nyerjen az NSA munkájába. Az ő könyvének (The Puzzle Palace – Képek a játékok kastélyában) megjelenését még nagyobb erővel igyekezett akadályozni az ügynökség, mindhiába. Ez volt az első átfogó mű az NSA tényleges szerepéről és módszereiről. A titkosszolgálat azonban okult az esetből, és Bamford második könyvéhez

A VILÁG LEGNAGYOBB TITKOSSZOLGÁLATA AZ NSA. SZÉKHELYE FORT MEADE, ITT 18 EZER PARKOLÓHELY VAN

Kis kémisztár

COMINT (Communication Intelligence): Információgyűjtés lehallgatott rádiójelek és egyéb (manapság főleg digitális) adatforgalom alapján.

COMSAT: Kommunikációs satelit, vagyis polgári távközlési műhold. Ezek lehallgatása az Echelon egyik alapvető feladata: a technika kifejlesztésével párhuzamosan építették ki a földi bázisokat (akár 50 méteres tányérantennákkal).

GCHQ (Government Communications Headquarters): Nagy-Britannia COMINT ügynöksége, amely szorosan együttműködik az Egyesült Államok megfelelő ügynökségeivel. www.gchq.gov.uk

NRO (National Reconnaissance Office): Az USA kémműhold-programjáért felelős szolgálat a CIA felügyelete alatt. Adatait nemzetközi fegyverzet-ellenőrzésre, korai riasztásra, terrorelhárításra, hadműveleti előkészítésre használják. www.nro.gov

NSA (National Security Agency): Az USA Nemzetbiztonsági Ügynöksége, a világ legnagyobb titkosszolgálat. Hivatalosan 38 ezer embert foglalkoztat, köztük a legjobb kódfejtőket. Költségvetését 1998 óta már nem közlik, akkor 26,7 milliárd dollár volt – mai árfolyamon 5900 milliárd forint! www.nsa.gov

SIGINT (Signal Intelligence): A COMINT és a radarjelek észlelése, feldolgozása (ELINT). Használják az előbbi jelentésre szűkítve is.

SUSLO és **SUKLO**: Előbbi az USA különleges összekötő irodája, utóbbi Nagy-Britanniáé, kölcsönösen egymás területén. A SIGINT ügynökségek együttműködését segítik, így az Echelon közös használatát is.

UKUSA: Nagy-Britannia (UK) és az USA 1947-ben megállapodtak, hogy közösen használják elektronikus lehallgatórendszereiket. Ehhez kapcsolódtak további angol-szász országok: Kanada, Ausztrália és Új-Zéland, később mások is (Dánia, Norvégia, NSZK, Törökország). 1999-ig nyilvánosan egyik kormány sem ismerte el az egyezmény létezését.

(Body of Secrets, 2001) már maga szolgálhatta a – feltehetően jól manipulált – információkat.

145 milliárd dollárra becsülhető az a kár, amelyet az Echelonon kifizérsett információk okoztak az európai cégeknek 1993 és 2000 között – állította egy angol újságíró, *Duncan Campbell*, aki erről beszámolt az Európai Parlament vizsgálóbizottságának is. Az UKUSA-országok titkosszolgálati persze azóta is hevesen tagadják, hogy gazdasági előnyt faragtak volna a globális lehallgatásból.

Egy ideje már az is sejthető, hogy az NSA (és bizonyára más kormányzervek is) igyekeznek felderítési hasznot kifacsarni az olyan online közösségekből, mint például a MySpace. A gyanú néhány hete nyert megerősítést: a tekintélyes New Scientist folyóiratban megjelent egy ilyen tárgyú tanulmány. Ennek egyik finanszírozója az NSA kutatási pénzeit – évente pár száz millió dollárt – kezelő Disruptive Technology Office (DTO, korábbi nevén ARDA). ■

EURÓPA RADARCSAPDÁI: TEMÉRDEK FIX MÉRŐESZKÖZ

SZÉLVÉDŐ MÓGÉ RÖGZÍTENDŐ DETEKTOR

GYAKRAN OKOZNAK TÉVES RIASZTÁST A MIKROHULLÁMÚ ADÓK

Lassító sípászó

Radardetektorok: legális védekezés

Szinte minden autós hallott már a radardetektorról, de kevesen használják őket. Pedig az újabb készülékek nem csak a traffipaxot (és korszerűbb társait) jelzik előre, hanem a lézeres sebességmérést is, sőt átmenetileg el tudják vakítani a rendőrök eszközeit. Összegyűjtöttük a detektorokról a fontos tudnivalókat, segítünk eloszlatni néhány félreértést, és mérlegetlünk, mit ér a gyakorlatban ez a „huncutság”.

Szerző: Ambrus András

„Nagyon drága, és csak a kamionosok meg az amerikai autósok használják. – Dehogy is, már húszezerért kapható, de semmit nem ér, mert úton-útfélen sípól. – Akár működik, akár nem, Magyarországon rögtön elkobozzák. Többet ér, ha beszerződ a rendszámot.” Efféle végtelen véleményeket és kételkedő kommentárokat hallani, ha szóba hozzuk a radar- és lézerdetektor. Pedig az igazság ennél néha egyszerűbb, olykor bonyolultabb. Tévhitek helyett lássuk a legfontosabb tényeket!

Nálunk igenis szabad!

Kezdjük mindig a legalitás kérdésével. A nemzetközi helyzet ugyan bonyolult – sőt időnként „fokozódik” –, de a hazai rendelet (175/2003) nyomán már három éve nem tiltott a radardetektor és vele együtt a lézerdetektor sem. Sőt, a lézerblokkoló is használható. Hiszen ez utóbbi nagyjából úgy működik, mint egy infravörös garázsnyitó. Viszont igazi radarzavarót nem nagyon forgalmaznak Magyarországon, pedig tételelesen ezt se tiltja egy rendelet sem. Megjegyzendő, hogy mindezzel szemben a szándékosan bepiszkolt vagy „megbuhérált” rendszám egyáltalán nem olcsó védekezési módszer, hanem komoly szabálysértés.

A jobbfejta radardetektorok valóban igyekeznek megszolgálni az árukat, feltéve, hogy megfelelően helyezték el őket.

Képesek jelezni a „fenyegető” sebességmérést több száz méterrel, olykor egymásfél kilométerrel előre. Ideális esetben – sík terepen, folyamatos mérés esetén – akár 16–18 (!) kilométeres az „előrelátás”, tehát amikor tévesnek hiszünk egy riasztást a nagy magyar pusztában, könnyven lehet, hogy valódi mérést észlelt a detektor. Nehezebb a helyzet lézeres sebességmérés esetén, ugyanis a detektor többnyire csak akkor jelez időben (1–1,5 km-re előre), ha éppen mérnek más járműveket.

Bár a téves figyelmeztetés a méregdrága készülékeknél sem ritkaság, de a jelzés intenzitása alapján többnyire kiderül, hogy a radarriasztás okozója automata (mozgásérzékelő) ajtó, garázkapu, esetleg mobiltelefon, nem pedig lesben álló rendőr.

Tengerentúli árak és sávok

Egyébként itt is igazolódni látszik a mondás: olcsó húsnak híg a leve. Ám ez sem ilyen egyszerű, mert a száguldó radarérzékelők paradicsomában, az USA-ban – ahol 26 millió (!) detektor használtnak – egészen ügyes készülékeket kapni 200–300 dollárért. Ezek független teszteken is kiválóan szerepelnek. Ám európai változataik a másfél-kétszeresébe, olykor a triplájába kerülnek. Állítólag csupán amiatt, mert honosítani kell őket: a kontinensünkön használt egyik fontos sávot (Ku, lásd keretben) sok jenkai szerkesztő egyáltalán nem figyeli – bár ez igazából a régi típusokra jellemző. Mindezt tetézi az engedély, a vám és az áfa.

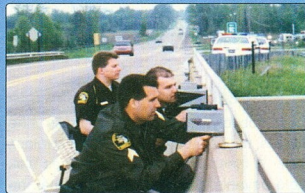

KEZI LÉZERT FŐLEG AZ USA-BAN HASZNÁLNAK

SÁRGA BLÉZER ÉS INFRAVÉRŐS LÉZER

BÁR EZ CSAK GYAKORLAT, ÉLESBEN IS MÉR-
HETNEK A FELJÁRÓRÓL

Jócskán elavult – ám hazai honlapokon és írásokban buzgón terjesztett – információ, hogy az észak-amerikai radar-detektorok az X-sávra lennének „kihagyozva”. Ezt Magyarország csakugyan fölleszegt figyelnéi (német európai országban viszont még érde-
mes). Manapság ugyanis a K- és a Ka-sáv a legfontosabb az USA-ban, mert a rendőrségi radarok 97 százaléka ezeket használja.

Tehát ha egy amerikai piacra szánt de-
tektor helyt állt a teszteken, és a K-
mellett még a Ku-sávon is jól működik,
akkor elküldheti nekünk a tengerentúli
nagybácsi – vagy megrendelhetjük a netről
–, feltéve, hogy az X-sáv figyelése kikap-
csolható. Persze lthón is megvehetjük, ám
jól nézzünk szét, mert az említett
(50–300%-os) felár meglehetősen gyakori.

Lézeres nézetek

A rendőri szigor nem éri be pusztán ra-
dos sebességméréssel. Ennél ugyanis jó-
val gyorsabb, hatékonyabb és jóval nehe-
zebben kivédhető a lézeres mérés, amely
radar jellegűen működik, így a szabatos
neve **LIDAR**. A módszer viszonylag egy-
szerű: a rendőr célba veszi a jármű alkalm-
almas részét – ez leginkább a rendszámtá-
bla, de lehet a fényszóró is –, és fél másod-
perc múlva már látja a sebességet.

Már 26 olyan **FémaLézer III** berendezé-
se van a magyar rendőrségnek, amely akár
1,8 kilométeres (!) távolságig tud tempót

mérni. Tehát a rendőrnek van ideje megta-
lálni a legjobb visszaverő felületet a kocsin,
illetve kikicslezni az esetleges lézerblokkol-
lót. (Ezt sportos kihívásnak tekintik a rend
éber őrői.) A rendszámot pedig 120 méter-
ről leolvassa az újabb készülék, míg a ko-
rábbi lézeres eszközök (Féma I és II, VHT
Muvitas) csak 80 méterről. De az öreg lézer
is tartogat egy trükköt: a **VHT Muvitas** rövid
hatótávja (max. 250 méter) révén könnyen
kicslezeli a szélvédő mögé – és nem a rend-
szám közelébe – tett lézerdetektorokat.

Egyébként a lézeres mérés olyan alkalm-
omszerű lehet, annyira kis helyre (főleg
rendszám-táblára) célozt és olyan rövid
ideig tart, hogy egy jó detektor dacára a
páciens belefut a mérésbe. Mire lassítana,
már elkészült a sztárfotó (általában képszo-
r). Különösen igaz ez országúton, auto-
tópályán, és nem is kell hozzá mértéktele-
nül túllépni a korlátozást. Veszélyes városi
legenda, hogy „bődületes” tempóval be-
csapható a lézer, ugyanis a hazai utakon
gyakori Féma III egészen 380 km/h-ig tud-
ja mérni a kocsi tempóját.

Persze minden szernek akad ellensze-
re, így a lézernek is, ez a már említett lé-
zerblokkoló (**laser jammer**). Legalább any-
nyiba kerül, mint egy közepes árú mobil
detektor, elhelyezése pedig némi ügyessé-
get és gondos mérlegelést kíván. Tipikus
hely a rendszám-tábla környéke, lehetőleg
azzal egyező síkban.

Külhoni különlegességek

Franciaország

Rendkívül felingleri a francia vezetőkét
a számtalan fix sebességmérő, és van-
dál módon pusztítják azokat. Tízből
nyolc kamerát legalább egyszer tönkre-
tesznek: lefújják festékkel, behajajta-
nak, elfűrészelik a tartóoszlopot. Korzi-
kán dinamittal robbantgatják a mérő-
eszközöket (ez része a francia „meg-
szállók” elleni harcnak). A tetteseket
börtönbe csukhatják, és a megrongált
mért 48 órán belül pótolják. Egyéb-
ként a franciáknál kikapcsolt radarde-
tektor sem lehet a járműben.

Németország

Tilos a radar-detektor használata, és
működőkész állapotban sem tartható a
járműben. A büntetés 75 euró. Már a
készülék vásárlása is a „jó erkölcsbe”
ütkezik, így a német legfelső bíróság
(BGH) ítélete szerint a vevő nem kapja
vissza a pénzét, ha a radar-detektor
rosszul működik.

USA

Becslések szerint 26 millió radarde-
tektor használják Amerika útjain, a sze-
mélykocsik 15%-a és a nagy kamionok
12%-a, bár utóbbiakban minden állam
tiltja. A lakóhelyüket védő civilek, hiva-
talok és mentőautók saját eszköze az
„áradar” (**radar drone**), ez jeleivel lassít-
tásra készíti a detektoros autót, bár
valójában nem mér semmit. Az áradar
legális, ha az eszköz megfelel a frek-
venciaszabályoknak (FCC). A Floridai
Egyetemen olyan számítógépes sebes-
ségmérőn dolgoznak, amely álló és
mozgó tárgyak viszonyítása alapján
kalkulálja a sebességet, lézer és radar
nélkül. Közben bizonyító erejű videofel-
vétel is készül.

Rendőrségi radarok hullámsávjai			
Sáv	Frekvencia	Hazai mérőeszköz	Európában hol használják?
X-sáv	9,41 és 9,9 GHz	nincs	Ausztria, Belgium, Francia., Lengyelo.
X-sáv	10,525 GHz	nincs	Belgium, Bulgária, Francia., Horvát., Lengyelo., Norvégia, Olasz., Orosz., Svájc, Svéd., Szerbia
Ku-sáv	13,45 GHz	Traffipax Microspeed 09	Anglia, Görög., NSZK, Spanyolo., Szerbia
K-sáv	24,025– 24,235 GHz	Traffipax Speedophot* (24,125 GHz)	Anglia, Ausztria, Belgium, Dánia, Finn., Francia., Görög., Hollandia, Horvát., NSZK, Norvégia, Olasz., Románia, Spanyolo., Svájc, Svéd., Szlovénia
Ka-sáv	34 és 34,36 GHz	Multanova 6F* Ramet AD9 Ramet 7M**	Ausztria, Belgium, Cseho., Dánia, Észt., Finn., Görög., Hollandia, Horvát., NSZK, Olasz., Spanyolo., Svájc, Svéd., Szlovákia, Szlovénia

Az adatokért a CP nem vállal felelősséget.
* menet közben is mér; ** fix eszköz (mértődoboz)

→ Elhelyezés

Legalább olyan fontos az optimális elhelyezés, mint a megfelelő készülék kiválasztása. A rosszul felszerelt detektor és blokkoló ugyanis többet árt, mint használ: hamis biztonságérzetet ad – az első fotójú, ami netán a jogosítvány bevonásával is jár. A szélvédő mögé rakható típusokat – amelyeket tapadókorong vagy öntapadó tépőzárszalag rögzít – minél lejjebb kell elhelyezni, és a jármű hosszengelyében (középen). Egyébként detektorból és blokkolóból is külön típusváltozatokat gyártanak motorkerékpárra – akad bukósisakra szerelhető, bluetoothos figyelmeztető is.

Fontos a vízszintes elhelyezés, elvégre nem az égből vagy a föld alól fognak ránk célozni (a felüljárós leshelyekhez pedig elég a normál pozíció). Persze vigyázni kell, hogy az ablaktörő lapát vagy egyéb fémes apróság ne kerüljön eléje, és a lézerdetektort se akadályozza ilyesmi.

A fémgözelléssel sötétített üveg visszaveri a lézer- és radarjelek egy részét, tehát részben elváltja a detektort. (A radarérzékelést visszafoghatja a luxuskocsik fűthető első szélvédője is.) Ilyenkor tanácsos a drágább (110–160 ezer Ft), de egyébként is hatásosabb külső érzékelőt/blokkolót alkalmazni, akárcsak abban az esetben, ha rejtve szeretnénk használni a készüléket. Fontos, hogy a kocsiiban egyszerre csak egy detektor működjék.

Érdemes vagy sem?

„Nem érdemes tíz- és százezreket költeni a traffipax-előrejelzőkre és zavarókra.

HOLLAND AKCIÓ DETEKTOR-DETEKTORRAL: HA BEMÉRIK, ELVESZIK ÖTÖS ÉRŐSSÉGŰ RADARJEL A KA-SÁVBAN MINDENES MOTOR: RADAR- ÉS LÉZERDETEKTOR, PLUSZ GPS

Ezek nem túl hatékonyak, és hamis biztonságérzetet adhatnak a sofőröknek, akik védetségük tudatában még jobban a gáza taposnak” – jelenti ki magabiztosan a nyugat.hu. Hasonló tanulságokat szűnek le a felületes, kipróbálással (és rendőri közreműködéssel) fűszerezett rádiós és tévéműsorokban is.

A gyakorlat nem ezt mutatja. Egyrészt a jó detektor ára könnyen megtérül, már egy-két alkalommal is. Másrészt óvatosabb vezetésre serkent, hiszen távolról és olykor tévesen riaszt, a kevésbé szelektív (vagy nem európai piacra szánt) modellek pedig annyit csipognak, hogy állandó jámborságra intik a sofőrt. Aki pedig ész nélkül száguldozik, azt a detek-

tor rájöttek, hogy az angol bombázók fedélzeti radarral repültek. A korai radar-detektor a német vadászgépeket segítette az ellentámadásban. Hasonló eszköz volt a német tengeralattjárók, amely időben le tudják mérülni a repülőket elől.

Egy korszerű harci repülő detektora

A DETEKTOR SEM TESZ SEBEZHETETLENÉ: BALESET A GUMBALL UTCAI RALLYN

RADARDETEKTOR-DETEKTOR (RDD): A HOLLAND, AUSZTRÁL ÉS JENKI RENDŐRÖK ESZKÖZE

Szabad, nem szabad?

Ahol megengedett a radardetektor birtoklása és használata is:

Magyarország, Albánia, Anglia, Bulgária, Dánia, Horvátország, Szerbia, Szlovénia.

Használni tilos, tartani szabad: Görögország, Lettország, Litvánia, Németország, Olaszország, Románia, Spanyolország.

A kikapcsolt eszközért is büntetés jár: Ausztria, Csehország, Franciaország, Hollandia (elkobozzák), Lengyelország, Svájc, Szlovákia.

Az adatokért a CP nem vállal felelősséget!

tor sem menti meg egy kiadós büntetéstől, ne adj isten súlyos balesettől.

Elvégre a rendőrök nem csak radarral vagy lézerral mérnek, hanem videokamerával is, külföldön pedig fénytorompóval, útburkolatba épített érzékelővel és egyéb leleményes eszközökkel. Ellenük csak egyféle védekezés van: a sebességkorlátozás betartása. Persze nem árt tájékozódni a weben, merre mi várható. Címgyűteményünk ebben is segít.

A diktátor detektora

Radarradárak észlelésére a II. világháborúban építettek először vevőberendezést, méghozzá a hilleri Németországban, ami-

megállapítja a radarradárak forrásának helyét és annak relatív sebességét. Minderre automatikusan vagy kézi vezérléssel reagál, például zavarja vagy megfékezti az ellenség radarját, vagy pedig ráló a radarállomásra (speciális föld-levegő rakétával, ez követi a radarradárakat).

Sokkal békésebb célt szolgál a vitorlás hajók radardetektora: az egyszemélyes legénység nyugodtan alhat a nyílt vízben, mert a közeledő hajó radarjeleire riasztást ad ki a fedélzeti készülék. Egyébként a hajózásban használt radarbóják (*racon* és *ramark*) navigációs és veszélyjelző funkciót is ellátnak.

Ambrus

Így spóroljon évi 600 ezer forintot!

Szeretne megtakarítani havonta több ezer, netán több tízezer forintot? Örülne, ha eszközeit olcsóbban tudná megvenni és üzemeltetni? Spórolni akar az interneten, a telefonáláson, az SMS-en? Kell-e minden szórakozást kívánva kevesebb pénzt? Akkor ne hagyja ki címlapsztorink tippjeit, ötleteit, tudnivalóit! Bemutatjuk, milyen állandó, visszatérő és egyszeri kiadásokon érdemes takarékoskodni – persze megtartva az ésszerű mértéket. Azt sem rejtjük véka alá, mi az, amin nem szabad spórolni. Nap mint nap halljuk: erre most nincs pénz, arra pedig kevesebb jut, mert le kell fargani a kiadásokat. Pedig ókos takarékossgal olcsóbban jutunk hozzá számtalan fontos – és nagyobb kényelmet vagy jobb szórakozást nyújtó – eszközhöz, szolgáltatáshoz. Legalábbis az informatika és a kommunikáció terén meg tudjuk ezt valósítani. (Államháztartási reformra azonban nem vállalkozzunk.) A jobb áttekintés kedvéért fejezetekre osztottuk tippjeinket, és ezek végén mindig összegezzük az alábbiakat:

Mennyit spórolhatunk: havonta, évente, illetve alkalmanként; telefonálásnál perccenként

Kényelmetlenségi faktor: több-kevesebb nyúggal járhat az olcsóbb megoldás.

Ezt mutatja szokásos pontozásunk:

1/10 a különbség alig észrevehető

9/10 sokkal kényelmetlenebb, mint a drágább megoldás

A teljesen „üres” kockasor persze azt jelenti, hogy a takarékos megoldás egyenértékű a költségsébb változattal.

Kompromisszumok: leírjuk, mennyit kell engednünk eddigi szokásainkból, miben kell saját kezűleg közreműködnünk, illetve mely téren számíthatunk némi problémára.

Ambrus András

CÍMLAPSZTORI

Elemek, akkuk	28
Számítógép-alkatrészek	28
Hifi és tévé helyett PC	29
Olcsóbb festék	29
Széles sáv olcsóbban	30
Takarékosabban a tintával!	30
Internet megosztása	31
Internet külföldön	32
Telefonálás külföldről	32
Telefonálás itthonról	33
Olcsó SMS	33
Megfelelő monitor	34
Jöjjön valaki...!	34
Nekünk való PC	35
Papírfotó	36
Kibővített garancia	36
DVD-kölcsönzés, legális filmletöltés	37
Zeneletöltés	37
Fizetősek helyett – ingyenes szoftverek	38

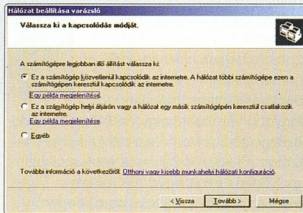

7. Internet megosztása

Ha már előfizettünk egy internetszolgáltatónál egy otthoni csomagra, akkor miért ne használjuk ki teljesen a szolgáltató által biztosított sávszélességet? Ha otthonunkban több számítógép működik, kössük azokat hálózatba, megkönnyítve így köztük az adatcserét, valamint egy csapásra megteremtve a megosztáshoz szükséges infrastruktúrát. A legolcsóbb megoldás az, ha a kapcsolatért felelős számítógépbe egy második hálózati kártyát helyezünk, és azt egy X-kábel (másként cross vagy crosslink kábel) segítségével összekötjük a másik géppel. Az újabb gépeken már két LAN port a tipikus, de egy hálózati kártyát már egy-két ezer forintért is bárhol kaphatunk. Az ehhez való UTP kábelen a jelzőnősebb veszteség nélkül 500–600

– 5000 Ft/hó

métert is megtehet, így akár nagyobb telkek átellenes sarkai között is kapcsolat létesíthetünk. Elegánsabb a megosztás egy routerrel, ebből már akár négyfelé (WLAN routerrel pedig még több felé) oszthatjuk hozzáférésünk sávszélességét. Egy olcsó vezetékes router már öt-hat ezer forintért is kaphatunk, és a kábelek sem kerülnek sokkal többre.

Mindez kézenfekvő megoldásoknak tűnik, de mint ahogy a lakásonkénti televíziók száma és a tévédíj arányosságát sem sikerült megoldani, azt sem lehet egyszerűen ellenőrizni, hogy egy hozzáférést hány számítógép használ – mivel ez „kívülről” nem igazán látszik. A fenti lépések ugyan csak szerény megakarítást jelentenek, mégis hatékonyabbá, kellemesebbé teszik háztartásunkat.

Mennyit spórolhatunk: 2000–5000 Ft/hó
Kényelmetlenségi faktor: ■■■■■■■■■■
Kompromisszumok: A hozzáférés másokkal való megosztása illegális, csak speciális üzleti csomaggal megengedett

pírvágvál kiszabjuk. A legnagyobb gond: hogyan helyezzük el pontosan a képeket az oldalon úgy, hogy a méretük is pontos legyen. Erre is sok program akad, például a *Photo Printer 2.0 Pro*.

Ezzel a képeket automatikusan vagy kézzel is elhelyezhetjük az oldalon, természetesen méretezve és forgathatva őket. Más programoknál a drag'n'drop módszerrel egy virtuális oldal sablonjára húzhatjuk a fotókat, és azok fix méretet vesznek fel (például a *PicsPrint* programban).

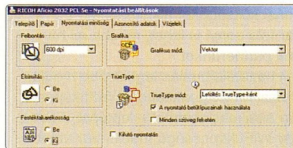
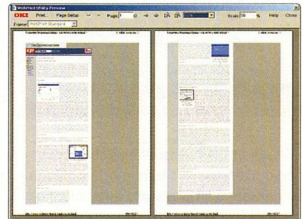
Az A4-es papírok használata fényképek méretűek helyett papírtól függően akár 30%-os megtakarítást jelent.

Csak okosan!

Sajnos sok program egyáltalán nem törekszik arra, hogy minél kevesebb papírt használjon. Irodai programoknál

ugyan mi dönthetünk, ám internet-böngészőnél vagy levelezőprogramnál nem. Utóbbiaknál a leggyakoribb a papírpazarlás. Például az Internet Explorer sem nézi, hány oldalra fér ki az anyag, gyakran oldalakon keresztül ontja az egymás mögé. Pedig nekünk csak a tényleges információ kell!

Ezen segít az *OK! ingyenes WebPrint Utility* programja, amely egyedülálló: az Internet Explorerbe beépülő kis program nyomtat, így röptében átméretezhetjük a

szöveget, tehát nem kell az *n-Up* (több oldal egy lapra) funkcióval bajlódniuk. A hosszú weboldalakat akár egyetlen lapra, arányosan, de olvashatóan nyomtatjuk ki. A kicsinyítéssel átlagosan 20–25% papírköltséget takaríthatunk meg.

Egyéb tippek

Visszatérve szokásainkhoz: rengeteg hálózati nyomtatásban van duplex egység,

ezzel automatikusan készíthetők kétoldalas nyomatok, gyakorlatilag felezve a lapköltséget. Mindezt otthon is megtehetjük, csupán ki kell tapasztalniuk a kézi kétoldalas nyomtatást. Ha a dokumentum arányos kicsinyítése, netán a több oldal egy lapra funkció nem elég, segít a duplex mód. Ha tehetjük, használjuk fel újra a papírokat vázlatokhoz, próbanyomatokhoz. A képek vázlatait pedig fekete-fehérben nyomtassuk, az is olcsóbb.

Mennyit spórolhatunk: 4800 Ft/hó
Kényelmetlenségi faktor: ■■■■■■■■■■

Kompromisszumok: Egyes nyomtatási feladatokhoz más és más programot kell használni. A kézi duplex nyomtatás figyelmet igényel

8. Internet külföldön

- 1000 Ft

Egyre többen vannak, akik külföldi utazásaik alatt sem tudják nélkülözni az internetet. Főszerepen szeretnék elolvadni a hivatalos vagy családi e-maileket, és szeretnék átböngészni kedvenc weboldalakat. A külföldi internetezés legdrágább módja, ha mobiltelefonon keresztül hozzuk létre a kapcsolatot. Ilyenkor a leginkább arra ügyelünk, hogy GPRS adatkapcsolatot használjunk, mert így csak az adatforgalom után kell fizetni. A költségeket úgy csökkenthetjük, ha a levelezőalkalmazásban beállítjuk, hogy első körben csak a levelek fejlécét töltse le. Ezek alapján eldönthetjük, melyiknek a tartalmára vagyunk kíváncsiak. A böngészőben pedig érdemes kikapcsolni a képek automatikus letöltését, így weboldalanként több megabájt adatforgalmat is megtakaríthatunk.

A hálózathoz internetkávécsokbán is hozzáférhetünk külföldön. Sok helyen ajándék- és játékboltokban, áruházakban is találunk nyilvános internetet. Általában

15 perces számlázással dolgoznak, negyedóránként 1 euró a szokásos tarifa. Minél több időt veszünk, annál kedvezőbbek az árak. Sok internetkávécso má WiFi-elérést is kínál, így saját laptopunkat, PDAnkat is használhatjuk. A hot spotokért is az említett díjat kéri.

Aki egy kis vállalkozó kedvet érez magában, megpróbálhat ingyenes hot spot keresni. Azok a WiFi hálózatok jöhetnek szóba, amelyek nincsenek titkosítva, és ahol nem szűrjük ki a külső bejelentkező gépeket. Nagyobb városban vagy üdülőhelyen rövid barangolás után biztosan találunk ilyen hálózatot. A felderítéshez a legjobb eszköz egy PDA és azon egy **WiFiFoFum** (www.aspecto-software.com) vagy **Pocket Boingo** (www.boingo.com) alkalmazás. Mindkettő ingyenes, és mindkettővel könnyű felderíteni a vezeték nélküli hálózatokat. Azt is azonnal látjuk, ha egy hálózat titkosítást használ, így ott nem is ér-

demes próbálkoznunk. Ha sikerül nyitni WLAN-t találni, ingyen tudunk levelezni, böngészni, és Skype vagy más VoIP alkalmazással még telefonálni is.

Mennyit spórolhatunk: ingyenes hot spottal óránként 500–1000 forintot
Kényelmetlenségi faktor: ■■■■■■■■■■
Kompromisszum: esetleg nehéz ingyenes hot spotot lelni, s az utcán vagy autóban kell netezni

9. Telefonálás külföldről

- 300 Ft/perc

Külföldi utazás, nyaralás közben mindenki szeretne hírt adni magáról, és tartani a kapcsolatot családjával, munkatársaival, ismerőseivel. Hazatelefonálni nagyon egyszerű, hiszen mobiltelefonunkat ugyanúgy használhatjuk, mintha Magyarországon lennénk. A baj csak az, hogy amikor külföldi hálózatból indítunk hívást, igen magas a roamingköltség.

Sokkal olcsóbb, ha idehaza veszünk egy úgynevezett hívókártyát. Az interneten nagyon sokféle hívókártyát és árusító helyet találhatunk. A tarifák között nincsenek lényeges eltérések és különböző címletekben (1000, 2000, 5000, 10 000 Ft) kaphatók. Minden kártyához egyedi azonosító és PIN kód tartozik. Külföldön azután már csak keresni kell egy vezeték nélküli telefont vagy telefonfülkét, és tárcsázni az adott országhoz tartozó behívó számot. Ettől kezdve egy automata segít a további teendőkben. Általában be kell billentyűzni a hívókártya azonosítóját és PIN kódját, valamint a hívni kívánt számot.

Ha elfelejtettünk hívókártyát venni, és kénytelenek vagyunk mobilon beszélni, akkor kérjük meg partnerünket, hogy ő hívjon bennünket, mivel roaming esetén a hívások fogadása olcsóbb. Ez különösen a nyári hónapokra igaz, mert egyes szolgáltatók a magyarok által leginkább látogatott országokban akciós hívásfogadási költségeket alkalmaznak. Ez akár fele annyi is lehet, mintha mi hívnánk partnerünket.

A hazatelefonálás legolcsóbb módja, ha viszünk magunkkal egy WiFi kapcsolatra alkalmas eszközt – laptopot, PDAt, vagy WiFi képességű mobilt, bár utóbbi ma még ritka –, és keresünk egy ingyenes vagy fizetős hot spotot. Ezután már használhatjuk a különböző VoIP szoftvereket, ezekkel pár forintba kerül a magyarországi számok hívása. De ha szerencsénk van, és találunk ingyenes hot spotot, akár díjtalanul

is elérhetjük itthoni ismerőseinket.

A megtakarítás persze jócskán függ attól, milyen alternatívát választunk. Külföldről saját mobilát átlagosan 250–300 forintos percdíjjal hívhatjuk fel a hazai számokat. Hívásfogadás esetén ez 120–150 forint körül alakul. Hívókártyával nagyobb az eltérés az országok között, de 60–80 forintnál sehonnan sem több a percdíj. Ha WiFi eszközünket használjuk, akkor általában óránként 4–5 euróért lehet csatlakozni, ami nagyjából 20–30 forintos percdíjtal jelent. Ha ingyenes hot spotot találunk, akkor nincs díj.

Mennyit spórolhatunk: változó, 130–240–300 Ft/perc (lásd cikkben)
Kényelmetlenségi faktor: ■■■■■■■■■■
Kompromisszum: előkészület (hívókártya beszerzése, telefonfülke vagy hotspot keresése)

CÍMLAPSZTORI

Ezzel nem érdemes takarékoskodni!

12. Megfelelő monitor

A helyes monitor kiválasztása roppant lényeges, hiszen naphosszat ezt nézzük. Reméljük, manapság már senkinek a fejében sem fordul meg, hogy képcsöves (CRT) megjelenítőt vegyen. Az ilyesfajta monitorok kétségtelenül olcsóbbak, de sokkal jobban kifárasztják a szemünket.

Ennek több oka is van. Egyfelől nem biztos, hogy a használt felbontásban is beállítható az optimális 85 Hz-es képfrekvencia, még kevésbé a 100–120 Hz (tehát a kép esetleg vibrálni fog). Másfelől pedig a nagy képcsövek geometriaiilag sem tökéletesek. Harmadsorban az elektromágneses sugárzások oldalirányba és hátrafelé jelentős mértékű.

A CRT-k ellen szól még fizikai méretük is: a legtöbb íróasztalon a monitor elé

+ 30 000 Ft!

vagy mögé más eszköz más biztosan nem fér el. (A profi célú, kalibrálható modellek azonban mindezek dacára még tartják magukat.)

TFT egyéből sokféle van, és a megjelenítőket több szempont alapján is csoportosíthatjuk. Ezek közül egyet mindenképpen ki kell emelni, ez pedig a válaszidő. Valójában ez az adat határozza meg, hogy a monitor mire használható: csak irodai és multimédiás feladatokra, vagy akár még játéokra is. A játékok egyébként olyan monitorot kell választanunk, amelyek legfeljebb 8 ms a válaszsideje – termé-

szetesen minél rövidebb a válaszidő, annál drágább a monitor, cserébe viszont nem mosódnak el a gyors mozgások.

Az extráért a monitorok esetében is fizetni kell, ám ezek általában nem érik meg a plusz költséget. Egyetlen kivétel van, ez pedig a DVI csatlakozó, amely olyan előnyöket nyújt (világzásmentes kép 60 Hz-es képfrekvissé mellett, a kép soha nem csúszik el stb.), hogy megéri néhány ezer forinttal többet fizetni érte. Figyelem, a lehetséges pixelhibák miatt sose vegyünk olyan TFT-t, amelyet nem hagyunk kipróbálni!

Többletköltsé: 15–30 000 Ft
Kényelmi fok: ■■■■■■

Kompromisszumok: kisebb látószög és színhűség

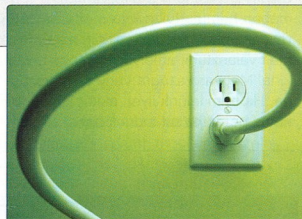
13. Áramszámla

~ 2500 Ft/hó

A sok PC sok energiát használ fel. Erre való tekintettel hozták létre az *Energy Star* konzorciumot, amely közvetve az üvegházhatású gázok ellen lobozzik (a sors fintora, hogy a kezdeményezés amerikai, és pont az USA nem írta alá a Kiotói Egyezményt).

Országunknak és magunknak is hasznára válik, ha a számítógéper bekapcsoljuk, illetve beállítjuk az energiatakarékosági funkciókat. Ám előbb néhány szó a főbb üzemmódokról: a be- és kikapcsol állapoton kívül létezik *Doze* (a CPU sebessége csökken, az újabbak automatikus), *Standby* (kikapcsolt merevlemez, VGA, monitor), *Suspend* vagy *Power On Suspend* (mindent kikapcsol, kivéve a CPU-t és a memóriát).

Ezeket a Windows egy kalap alá veszi: készenléti módban mindent kikapcsol, amit az alaplap és a meghajtóprogramok engednek. Ha a BIOS-ban beállítjuk a *Suspend to RAM* opciót, akkor a gép látszólag kikapcsol, de a memória végig tápfeszültséget kap. Tartalma csak akkorvész el, ha óvatlanul kihúzzuk a hálózati bört a gépet. Ennél több biztonságot ad a hibernálás: a memória tartalma

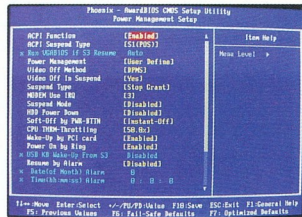
a merevlemezre kerül, bekapcsoláskor pedig vissza. Takarékosági szempontból ez minden esetben hatékony, tehát ha öt percnél tovább üresjáratban magára kell hagynunk a számítógépet, akkor hibernáljuk azt!

Beállítások

A takarékosági opciók bekapcsolásához előbb lépünk be a BIOS-ba (rögtön a bekapcsolás után a *Del* gombbal). Menjünk be a *Power Management* menübe, ahol kapcsoljuk be az *Advanced Power Management*, más néven *PM Control* by *APM* opciót. A *CPU Throttle* (ha létezik) értéket vegyük lejjebb, legfeljebb 50%-ra, ez „szunyókálás” a CPU sebességét csökkenti. Ha van, kapcsoljuk be az *S3 (Suspend to RAM)* opciót, hiszen az *S1 (Power On Suspend)* nem sok takarékosági lehetőséget ad. A hibernálás (*S4*)

opciót csak kevés alaplapon tudjuk bekapcsolni, ott *Suspend to Disk* a neve – de mivel a Windows támogatja ezt az opciót, nem kell kísérleteznünk. A többi BIOS-ban lévő opció nem kell állítgatnunk, a Windows ezeket felülbírálja, legfeljebb csak a *Plug and Play OS* opció változtatása jöhet jól, ha nem akar rendezni működni a takarékoság.

A Windowst elindítva nyissunk meg a *Vezérlőpult* alatt lévő *Energiagazdálkodási lehetőségeket*, itt állítsuk be a nekünk tetsző kikapcsolási időket. Ha gyakran elmegyünk a gép mellől, akkor a képernyő kikapcsolását kis időre vegyük, ha nagyon ritkán indítunk programokat, akkor a merevlemezhez tartozó időt is csökkentjük, és ha hosszabb időkre hagyjuk ma-

Ezzel nem érdemes takarékoskodni!

+10 000 Ft

14. Nekünk való PC

Nem ajánljuk a spórolást, ha kész konfigurációt készülünk venni. Persze nem arról van szó, hogy mindenből a legdrágábbat válasszuk. Csupán azt ajánljuk, hogy a bevásárlóközpontokban kapható (többnyire nagyon vonzó árú) gépektől tartózkodjunk. És ne feledjük: 10–15 000 forint többletköltséggel általában jóval erősebb gépet vásárolhatunk.

Először is a hipermarketekben kapható komplett gépek nagy részében integrált videovezérlő van; ez csak akkor nyújt elegendet, ha a számítógéppel egyáltalán nem szeretnénk játszani. Másfelől a kedvező ár az elavult, vagy legalábbis avulófélben lévő alkatrészeknek köszönhető. Így szinte biztos, hogy gépünk a lehetőségekhez képest lassú lesz, valamint a későbbi bő-

vítés is akadályokba ütközik. Amennyiben a masinánál nincsen például *PCI Express x16* vagy *AGP* csatlakozó, akkor az integrált videovezérlőt sem tudjuk kiáltani. Ezenkívül biztosak lehetünk abban is, hogy a géppel nem kapunk SATA szabványú merevlemezt, külön hangkár-

tyát, nagy teljesítményű tápegységet vagy valamilyen való házat.

Tanácsunk: gépet minden esetben szakboltban vegyünk, ahol néhány ezer forintos többletköltségért cserébe szak-szerű eligazítást, bővebb választékok, nagyobb teljesítményt és rendszerint jobb terméktámogatást kapunk.

Tapasztalataink szerint a garanciális ügyintézés is kellemesebb a kisboltokban, hiszen itt szinte mindig megegyezik a vásárlás és a jótállás érvényesítésének a helye. Csere esetén pedig szintén több lehetőség közül választhatunk.

Többletköltség: kb. 5–10 000 Ft

Kényelmi fok:

Kompromisszum: a kívánt konfiguráció esetleg nem vihető el azonnal

gára a gépet, még a készenléti üzemmódot is beállíthatjuk. A hibernálás fölül aktiváljuk a *Hibernálást*, így kikapcsoláskor már láthatjuk ezt az opciót is (ha nem, nyomjuk le az **Alt** gombot!).

Megtakarítás

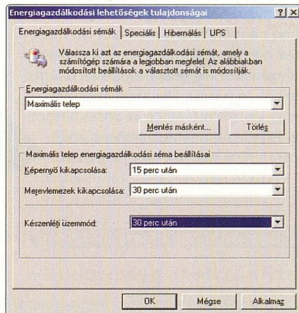
Egy viszonylag régi, de még most is használható számítógép (P4 2 GHz, 1 GB RAM, AGP-s VGA) példáján mutatjuk be, mennyit spórolunk a készenléttel és hibernálással. A Windows indulása után, nyugodtan 75–80 wattot fogyasztó gép 3D-s játék alatt 104 wattot emészt fel. A készenléti üzemmód a PC fogyasztását esetünkben nem, de a kikapcsolt monitoré

30–90 wattal csökkenti – attól függően, hogy TFT vagy CRT monitorról van szó. (Egy 19"-os CRT fogyasztása 100 W, egy ugyanekkora TFT-é jellemzően 40 W.)

A hibernált PC csupán készenléti áramot vesz fel a monitorral egyetemben, így az összes fogyasztás 20 W körüli csökken, az átlagos 180–200 wattal szemben. Ha nem túl korszerű, de magas órajelű processzorral rendelkezünk, és a videokártya is nagy teljesítményű, akkor plusz 150–200 W csúcsteljesítménnyel számoljunk!

A megtakarítást nem könnyű pénzben kifejezni, hiszen géptől és a használat jellegétől is függ. Játékra épített „erőművet” például pazarlás bekapcsolva hagyni egész napos töltésre. A legkisebb a megtakarítás, ha egyfolytában használjuk a gépet. Az indítás gyorsításával és a használat közbeni apróságokkal kb. 1%-nyi időt spórolhatunk.

Közepes a megtakarítás, ha munkára használjuk a gépet, és óránként 10–15 percre elhagyjuk a gépet, ez napi másfél óra csökkenés, így a teljes energiának közel 20 százalékát (!) megtakarítjuk. A legtöbbet persze azzal spórolnánk, ha a töltőt játékgép helyett egy routerre (mint

pl. az *ASUS 500g Premium*) bízunk a töltötést. Ez ugyanis csekély 15 W energiát fogyaszt csupán a játékgép 170 wattjával ellentétben. A megtakarítás 90%, a beruházás egy év alatt megtérül.

Mennyit spórolhatunk: akár 2500 Ft/hó

Kényelmetlenségi faktor:

Kompromisszumok: Néha nagy szükségünk van az állandóan bekapcsolt erős gépre. A szunnyadó állapotból való feléledésre viszont várni kell.

15. Papírfotó – otthon vagy online rendelve?

-30 Ft/kép

Ha digitális fényképezővel készült fotóinkat papíron is szeretnénk viszontlátni, két lehetőségünk van: vagy saját magunk nyomtatjuk ki fotóprinterrel, vagy profi előhívást veszünk igénybe. Mindkét módszernek van bőven előnye és hátránya is, minőségi, környelmi, gazdasági szempontból egyaránt.

Nézzük elsőként a minőséget! Bármennyit fejlődtek az otthoni nyomtatók, még nem érték el a profi előhívó masinák minőségét. Ehhez a minőséghez a hőszublimációs printerek állnak a legközelebb, ám ezek általában csak egy vagy kétféle méretben képesek dolgozni. Ráadásul fotónyomatáson kívül másra nem nagyon alkalmasak. A

jóval sokoldalúbb tintasugarasok közül csak a legjobbak versenyképesek a gyári eszközökkel. De ha nem a legjobb papír és legjobb tinta kombinációját választjuk, azt a fotók minősége és élettartama is megsínyli.

A kényelem természetesen az otthoni nyomtatók javára billenti a mérleget: a legtöbb eszközt saját memóriakártya-olvasóval vagy PictBridge porttal is felszerelik. Így még számítógépre sincs szükség egy-két kép nyomtatásához. Nagyobb számú fotót viszont egyszerűbb feltölteni egy online szolgáltató oldalára, mint a fogyatkozó papírt és tintát cseréltetni a nyomtatóban.

A legfontosabb szempont többnyire az ár: ha egyetlen kép elkészítését néz-

zük, az otthoni nyomtatók általában jelentős – akár két-háromszoros – hátrányba kerülnek a profi előhívókkal szemben (és akkor a házi fotónyomtató árát még nem is számoltuk). Ez a különbség persze fokozottan jelentkezik, ha több képet hivatunk elő. Pár fotóért viszont nem biztos, hogy megéri a várakozással vagy utazással töltött idő, sem a kész képek kiszállításának díja.

Tehát elmondhatjuk, hogy mindenképpen megéri igénybe venni az online szolgáltatókat, ha 3-4 képnél többet szeretnénk – és persze akkor is, ha nincs otthon megfelelő nyomtatónk.

Online fotóelőhívás

Mennyit spórolhatunk: képenként általában 20–30 forintot (ehhez jönne még a nyomtató ára)

Kényelmetlenségi faktor: postai utánvétellel
személyes átvételnél

Kompromisszumok: a képekre várni kell, reklamálni pedig nehéz

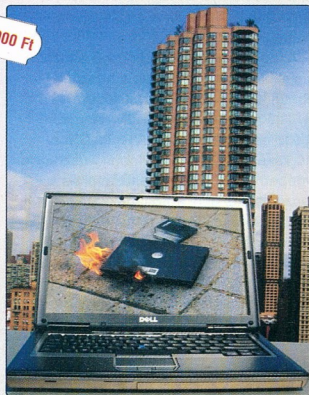

Ezzel nem érdemes takarékoskodni!

16. Kibővített garancia

+2 000 Ft

Számos elektronikai termékre kínálnak többlet garanciát. Laptopok és értékesebb mobil médiajátások esetén ilyen az utazó- vagy világgarancia; számítógépek, nyomtatók, monitorok, projektorok (és hasonló eszközök) esetén a kiterjesztett garancia, esetleg „azonnali” (pl. 24 órán belül) helyszíni javítással, cseregép biztosításával. Mindezért általában felárat kérnek, de némelyik felső kategóriás – főleg üzleti célra szánt – eszközhöz (notebook, projektor stb.) eleve felkínálják. Ha az ajánlatat kedvező, nagyon is érdemes elfogadni. Úgyeljünk azonban arra, hogy milyen feltételek szerepelnek az apró betűs részben! Hi-

szen nem érdemes fizetni, ha a többlet garancia olyan kikötésel, korlátozással jár, amely ellenkezik azzal, ahogy (vagy ahol) az ilyen eszközt használni szoktuk!

Olykor önként és ingyen meghosszabbítják a garanciát olyan elterjedt cikkeknel is, mint a merevlemezek, csak éppen a hazai forgalmazók egy része „le nyeli” ezt (állítólag a szürkeimport miatt). Ilyenkor se sajnáljuk a pénzt az egy-két százalékkal drágább, de egy-két évvel hosszabb garanciával áruelt eszközre!

Többletköltség: változó, 1-2 ezer forinttól több tízezer forintig

Kényelmi fok:

Kompromisszumok: esetleg betarthatatlan feltételek

17. DVD-kölcsönzés, legális filmletöltés

Élég drágák a műsoros DVD-k a magyar átlagfizetésekhöz képest – és itt főleg a polcok legelőkelőbb helyén virító (viszonylag) friss kiadásokra gondolunk, nem a hipermarketek gyűjtőkosaraira.

A lemezvásárláson kívül más legális módja is van annak, hogy megnézzük a DVD-premiereket vagy klasszikusokat. A kölcsönzés két fajtáját ajánljuk: az egyik az átalánydíjas kölcsönzés (www.dvd-rent.hu és www.filmdirekt.hu), a másik pedig a *pay-per-view* alapú online szolgáltatás, ilyen például a *T-Online* videotékája.

Az átalánydíjas konstrukció esetében 4-5000 forintos havi díj ellenében kölcsönözhetünk, és egyszerre legfeljebb négy lemezt tarthatunk magunknál. A DVD-kölcsönzők havi díja egy négytagú családnál már egyetlen film után megtérül! Igaz,

nincs meg az a bizonyos mozi hangulat (de kellemetlen szomszédság sincs), a pattogatott kukoricát viszont olcsón tudjuk pótolni. A havonta kölcsönözhető filmek maximális száma egyébként 20-30, vagyis szinte minden napra jut egy néznievaló. Ha még többet szeretnénk spórolni, fizessünk be előre 3, 6 vagy 12 havi tagdíjat, mert hűségünkért 10-20%-os kedvezményhez jutunk.

A T-Online szolgáltatása regisztráció után vehető igénybe, ám csak akkor, ha a felhasználó internetelérését vagy legalább az e-mail címét a T-Online biztosítja. A legtöbb film 198 és 498 forint közötti áron nézhető meg, értelemszerűen az újdonságok és a sikerfilmek a drágábbak. Csak-hogy a lista nem túl friss, így regisztráció előtt mindenképpen érdemes megnézni a kínálatot, esetleg a kiválasztott filmek előzeteseit is. A T-Online tékában a kölcsönzés időtartama 24 óra, ami azt jelenti, hogy a filmeket a fizetés után egy teljes napig akárhányszor megnézhetjük.

www.dvd-rent.hu
 Mennyit spórolhatunk: 500-5000 Ft filmenként.
 Kényelmetlenségi faktor: 1 és 5 közt
 *Attól függően, hogy a PC és a tévé össze van-e kötve, vagy sem
 Hátrány: a jó képhez, hanghoz legalább 2 Mbit/s internetkapcsolat szükséges, de még ez sem jelenti DVD minőséget

~ 5 000 Ft/film

18. Zeneletöltés

~ 3 000 Ft/CD

A zenevásárlás legrágább módja, ha megvesszük a boltban kedvenc együttesünk, énekesünk, szerzőnk CD-jét. Ám számos online áruház kínál legális lemezletöltést, illetve egyes számokat. A spórolás egyik fontos eleme ez utóbbi, mert egy-egy új albumról többnyire csak néhány szám lesz a kedvencünk. Mi-

ért fizessünk akkor a többiért is, ha azokat úgysem hallgatjuk? *Olcsóbb, mint a CD!* című összeállításunkban részletesen bemutatjuk az internetes zeneboltokat, és tanácsokat adunk, hogyan lehet olcsón vagy ingyen, és törvényt tisztelően zenét letölteni. A legnagyobb boltokban körülbelül 1 dollárba kerül egy szám és 10 dollár egy teljes lemez.

Mennyit spórolhatunk: 500-5000 Ft filmenként.
Kényelmetlenségi faktor: 1 és 5 közt

 *Attól függően, hogy a PC és a tévé össze van-e kötve, vagy sem
Hátrány: a jó képhez, hanghoz legalább 2 Mbit/s internetkapcsolat szükséges, de még ez sem jelenti DVD minőséget

Mennyit spórolhatunk: teljes CD esetén 1500-3000 forintot, ha csak egy dalt szeretnénk egy lemezzel, 3000-5000 forintot.
Kényelmetlenségi faktor:

Kompromisszum: nekünk kell CD-re írni a zenéket, nem lesz eredeti lemez, borító, tok

AQUA computer

www.aqua.hu

A számítástechnika univerzuma

ASUS - GEMBIRD - VIEWCON

márkájú vezeték és vezeték nélküli átviteltechnika az Aqua Computernél!

Bluetooth, Infra, WLAN és vezeték nélküli hálózati eszközök széles választéka!

Attraktív árak - garantált minőség!

Fizetősek helyett

Ingyenes szoftverek

Egyesek még ma is gyanakodva vagy finnyásan tekintenek az ingyenes programokra, mások viszont annál szívesebben használják őket. Laikusoknak és hozzáértőknek egyaránt érdemes követni a „mások” példáját, mert tíz- és százazreket tudnak megtakarítani. Közben pedig szoftverparkjuk is teljesen jogtiszta marad.

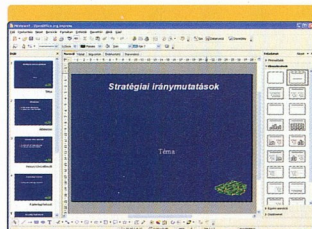
**ÖSSZESEN
320 000 Ft
ÉRTÉKBEN**

1. kategória: Irodai csomag

Az ingyenes irodai csomagok közül nem sokat kell válogatnunk, hogy rátaláljunk a legjobbra. Ez nem más, mint az *OpenOffice.org*, amely széles programválasztékkal és professzionális funkciókkal igyekszik megkönnyíteni a hétköznapi irodai munkát.

Bár korábbi változataitól nem voltak elragadtatva (kissé komplikált volt a régi *StarOffice*-től átvett felület), a 2.0-s verzió már azoknak is kényelmes, akik Wordön és Excelen nőttek fel. A csomag része a szövegszerkesztő, a táblázatkezelő, a prezentációs program, az adatbázis-kezelő, a vektoros grafikai szoftver és a matematikai képletek és egyenletek létrehozására hivatott alkalmazás. Bőséges tehát a pakk, és nagy hangsúlyt kapott a kompatibilitás, így a Microsoft programokkal készült dokumentumokat is megnyithatjuk, illetve menthetünk is szinte minden – e témában – létező formátumban. Bonyolultabb dokumentumok, makrók esetében persze lehet-

Név: *OpenOffice.org* 2.0.3
Internet: www.openoffice.org
Spóroltunk: 100 000 forintot

nek különbségek, de a hétköznapi használatban ilyen problémával – különösen otthon – kevesen szembesülnek. A csomag ráadásul magyarul, magyar helyesírás-előnézővel is elérhető. Kell ennél több?

2. kategória: Tűzfal

Manapság az egyik legfontosabb kérdés a biztonság. A vírusok és hackerek fénykorában nem jó ötlet védelem nélkül csatlakozni az internetre. Az ingyenes víruskeresőről külön anyagot olvashatnak e havi szoftver rovatunkban (*Ingyenszerek* címmel), amely igyekszik megkönnyíteni a válasz-

tást. Tűzfalak terén szintén nagy a választék, szerintünk az egyik legmegbízhatóbb a *ZoneAlarm* tűzfal, amelyből számtalan változat létezik, többek között egy olyan is, amely az otthoni felhasználóknak ingyenes. Ezt a verziót a 15 napos próbaverzióba rejtették a készítőik, így az internetről azt töltsük le. Telepítés után, a program első indításakor választhatjuk majd ki, hogy a nagyobbik változatot szeretnénk-e használni, vagy az ingyenes verziót.

Utóbbi egyébként teljes értékű és megbízható tűzfalként működik, dacára annak, hogy ingyenes. Ráadásul könnyen konfigurálható, gyors és rendszerkéne is viszszafozott. A nagyobbik változat védelmet adna a spyware-ek ellen is, de ezt a hiányosságot az ingyenessel is kiküszöböl-

Név: ZoneAlarm Free 6.5
Internet: www.zonelabs.com
Spóroltunk: 20 000 forintot

hetjük, ha kiválasztjuk mellé a megfelelő ingyenes vírusirtót (például AVG Free), vagy akár egy ingyenes kémprogram-eltávolítót. Az egyetlen negatívum, hogy magyar nyelvű felület sajnos nincs hozzá.

3. kategória: Képkatalógus

Ha van digitális fényképezőgépünk, és szeretnénk kiigazodni a számtalan elkattintott kép között, a *Picasa 2* a legjobb választás. Jobb képkatalógust szinte pénzért sem találunk. Gyors, szép, egyszerűen használható és még magyarul is tud. Arra, hogy családi fotókat katalogizáljunk, egyszerűbb retusálási műveleteket végezzünk rajtuk, néha diavetítést tartunk a családunk, esetleg egy kattintással megosszuk őket másokkal az interneten webes képgyűjteményként, nos, arra a Picasa több mint elegendő. Számos effektel tehetjük érdekesebbé képeinket, s az automatikus javító eszközök segítségével pillanatok alatt rendbe hozhatjuk az alexupontált, piros szemekkel tarkított fotóinkat.

De készíthetünk még képernyővédőt vagy videós diavetítést is, sőt a *Blogger* oldalra közvetlenül a Picasából tehetünk fel

Név: Picasa 2
Internet: picasa.google.com
Spóroltunk: 20 000 forintot

képeket. Van még lehetőség indexképnyomtatásra, kollázs-készítésre és persze különböző képfarmatumba exportálásra, képküldésre e-mailben (automatikusan optimalizálással). A Picasa tökéletes ellenfele az *Adobe Photoshop Albumnak* és a *Corel Photo Albumnak*.

4. kategória: Böngésző és levelező

Fura kategória ez, hiszen ingyenes böngészőt és levelezőt eleve találunk a Windowsban az *Internet Explorer* és az *Outlook Express* „személyében”. Nos, az *Internet Explorer* fölött igencsak eljárt az idő, az *Outlook Express* pedig – biztonsági problémái mellett – szintén kissé hiányos tudású. Azt le kell szögeznünk, hogy az *Opera* helyett tökéletes választás lenne a *Firefox* és a *Thunderbird* kettős is. Előbbi böngészéshez, utóbbi levelezéshez. Szintén ingyenes és remek programok, velük is jól járunk.

Amiért mi mégis az *Opera* legújabb, 9-es verzióját javasoljuk, az az integráltság és a sebesség. Itt egyetlen programban mindent megkapunk: böngészőt, levelezőt, torrent letöltőt és letöltéskezelőt, címjegyzéket, elektronikus jegyzetfüzetet. Mindemellett az *Opera* (végre) átfátható és – hagyományaihoz híven – nagyon gyors.

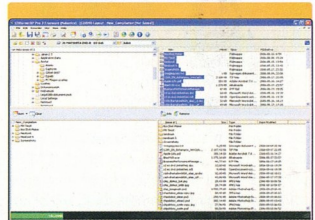

Név: Opera 9
Internet: www.opera.com
Spóroltunk: időt és energiát

Ezenkívül sok olyan plusz funkciót kínál, amelyekhez a *Firefox* esetében külön bővítményekre van szükség, itt pedig beépítve megtaláljuk őket. Természetesen az *Opera 9* magyar menükkel is elérhető. S ha ez még nem lenne elég, különböző *wid-getek* révén bővíthetjük a program tudását.

5. kategória: CD- és DVD-író

Ha CD- vagy DVD-írásról van szó, az etalon vitathatatlanul a *Nero*, valószínűleg a legtöbbben ezt használják. Ám nem feltétlenül kell mindenkinek a *Nero* tudása ahhoz, hogy egy hétköznapi CD-t vagy DVD-t írjon. Erre a célra bőven elegendő a *CDBurnerXP Pro 3* tudása is. Segítségével könnyedén összeállíthatjuk adatlemezeinket, akár CD-ről, akár DVD-ről van szó. Írás helyett képes ISO fájlba is menteni az összeállított, és természetesen az ISO képfájlokból is tud lemezt egetni. Sőt, még a *Nero NRG* kiterjesztésű képfájloival is megbirkózik, igaz, ezeket előbb ISO formátumra konvertálja.

Név: CDBurnerXP
Internet: www.cdburnerxp.se
Spóroltunk: 30 000 forintot

A programmal bootolható CD-t és audio-CD-t is készíthetünk, sőt még *AudioGrabber* kiegészítőt is kapunk hozzá, amelynek segítségével audio-CD-inket konvertálhatjuk MP3, WMA, OGG vagy WAV formátumba. Egyedül azzal állíthatjuk nehéz feladat elé, ha saját menüvel ellátott video-DVD-t szeretnénk készíteni. Azonban egy szintén ingyenes program, a *DVD Styler* és a *CDBurnerXP* együttes használatával még ez is könnyedén megoldható.

6. kategória: Képszerkesztő

Kevés az olyan kereskedelmi forgalomban lévő program, amelynek eddig ne született volna még méltó ingyenes ellenfele. Az *Adobe Photoshop* egyike ezen programoknak. Ha valóban profi képszerkesztőre vágyunk, leginkább úgy spórolhatunk, hogy nem magát a *Photoshop*-ot, hanem a *Photoshop Elements* változatot vásároljuk meg. Ez otthoni felhasználóknak készült

CÍMLAPSZTORI

(így például a CMYK színkezelés és a maszkolás hiányzik belőle), de amolyan kis Photoshoptként működik 30 000 forintért.

Ha még ennyit sem kívánunk befektetni, próbálkozhatunk például a *GIMP*-pel, amely nagyszerű képszerkesztő, rengeteg hasznos funkcióval, csak éppen kényelmetlen (néha kifejezetten irritáló) felülettel. Ezen a gondon segít a *Gimpshop*, amely a *GIMP*-en alapul, de egyszerűbbé teszi annak használatát úgy, hogy menüinek felépítése a Photoshoppéra hasonlít. Ez sokat szelidíti a *GIMP*-en, amely amúgy rendki-

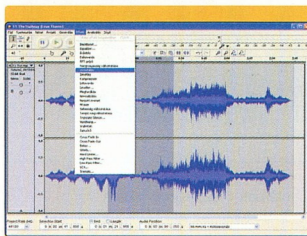
Név: Gimpshop
Internet: www.gimpshop.net
Spóroltunk: 30 000 forintot

vül jól használható, eszközkészletére pedig egy rossz szavunk sem lehet. CMYK színkezelést itt sem találunk, de ha webre dolgozunk vagy multimédiáznak, akkor tökéletes munkaeszköz. Természetesen otthoni felhasználásra is kiváló választás.

7. kategória: Hangszerkesztő

A hangszerkesztők világában szintén találunk etalonnak számító alkalmazást, ami nem más, mint a *Sony Sound Forge*, amely jelenleg a 8-as verzióján jár. Nehéz ingyenes ellenfelet találni, de talán az *Audacity* megfelelő választás lehet. Mivel több programnál is előnyként soroltuk fel, hogy magyar menüvel is rendelkezik, az *Audacity* esetében is örömmel mondhatjuk ezt el.

Az *Audacity* felépítése átlátható, menürendszerén is könnyedén kiigazodunk. Számos effektet használhatunk a hanglómányok szerkesztése során. Az *Audacity* megnyitja az MP3, WAV, OGG, AIFF, AU formátumú hangállományokat is, de exportálni alapból csak WAV-ban vagy OGG Vorbis formátumba képes. Az MP3 exportra is rávehetjük, ha telepítjük a szintén ingyenes *LAME MP3 encoder*t. Sőt, még az elterjedt VST formátumú pluginek használatára is képes a program, így tulajdonképpen abszolút professzionális eszközként

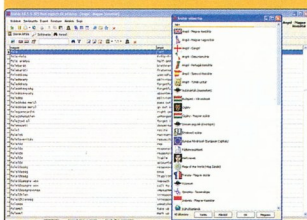
Név: Audacity 1.3.0b
Internet: audacity.sourceforge.net
Spóroltunk: 30 000 forintot

tekinthetünk rá. Sok fizetős alkalmazásból hiányzik a kézi szerkesztésre lehetőséget adó – a „tűskék” eltávolítására is jól használható – ceruza, amely az *Audacity*-ben bizony ott van az eszköztárban. Egysszóval itt egy profi hangszerkesztő alkalmazás, teljesen ingyen!

8. kategória: Szótárprogram

Számtalan szótárprogram sorakozik a boltok polcain. Vannak jobbák és (főként) rosszabbak. A *JGL Szótár* egészen különleges darab a mezőnyben. Először is ingyenes. Másodsor többnyelvű. És ha még csak nyelvi szótárakat tartalmazna... De a *JGL Szótár* tulajdonképpen szótárszerkesztő is, amelyhez már a letöltéskor is mintegy ötven adatbázist kapunk (receptgyűjtemény, képtár, szöveggyűjtemény, a világ zászlói, vámtarifaszámok, autómárkák, irányítószámok, zenei fogalmak, nevek stb.). Felsorolni sem lehet.

Természetesen hagyományos szótárak is vannak: angol, német, japán, olasz, cigány, szlovák, francia, norvég, indonéz stb.). És akadnak egyéb nyelviánságok is, mint például a tünde és goauld szótár. A gyűjtemények többsége sokkal bővebb,

Név: JGL Szótár
Internet: www.jomagam.hu
Spóroltunk: 10 000 forintot

mint az interneten fellelhetők – és sok bolti példányt is felülmúl – ráadásul szabadon bővíthető. Emellett a program segíti a szótárzást is. Ha pedig lenne még olyan téma, amelyből szótárat vagy adatbázist szeretnénk készíteni, ezt is lehetővé teszi.

9. kategória: Operációs rendszer

Nos, ha valamivel igazán tudunk spórolni szoftver téren, az bizony az operációs rendszer. Nevezetesen a *Windows XP*-ből még a *Home Edition* is komoly összegbe kerül, amelyből csak akkor faraghatunk le, ha OEM változatot vásárolunk, megfelelő hardver vagy komplett új gép kíséretében. De ha nem ragaszkodunk a *Windows XP*-hez (mert nem nagyon szoktunk játszani PC-n, és nincsenek XP-hez kötött alkalmá-

Név: UHU Linux 1.2 (már készül a 2-es)
Internet: www.uhulinux.hu
Spóroltunk: 80 000 forintot

zásaink, amelyek elengedhetetlenek a munkához), akkor érdemes elgondolkozni valamelyik Linux-disztribúció használatán is. Az *UHU Linux* magyar fejlesztés, így a rendszerben található szoftverek a rideg magyar válóságnak megfelelően lettek összeállítva: OpenOffice.org irodai csomag, szótár, böngésző, levelező és még sok száz más alkalmazás vár minket.

Ráadásul az *UHU* a könnyen telepíthető Linuxok közé tartozik, s konfigurálása is viszonylag egyszerű. Természetesen videószóhoz, zenehallgatáshoz szintén találunk programokat, s akad néhány egyszerű, de szórakoztató játék is. A kérdés csak az, hogy mennyire tudunk megbátkozni a Linuxszal, és persze a windowsos alkalmazásoknak is könnybe lábadt szemekkel inethünk bűcsüt az áttátláskor. Ám szerencsére Linuxon sincs programhiány, és számos itt ismertett ingyenes programnak akad linuxos változata is.

Higyed

Szórakozni jó!

Azért van a számítógép, hogy használjuk – szinte mindenre. Rég elmúltak azok az idők, amikor a gépet csak akkor kapcsoltuk be, amikor játszani – netán dolgozni – akartunk. A PC ma már kitűnő segítséget jelent akkor is, ha zenét akarunk hallgatni, tévét, DVD-t vagy nyári fotóinkat szeretnénk nézni. A számítógép tehát egyre inkább átveszi a szórakoztatóelektronikai egységek szerepét is: így lesz a PC-ből HTPC. A szórakoztatóelektronika, és így a HTPC egyik fontos tulajdonsága: általában a nappaliba kerül, így a családon belül senki sincs monopolhelyzetben. (Ezzel elkerüljük duzzogó csemeténk efféle mondatait: „Most nem jöhetsz be a szobámba DVD-t nézni, mert olvasok”.) Teljesen igazságosak persze még így sem lehetünk, hiszen amíg a 8 éves gyerek előbb tanulja meg szüleinél, mit hogyan kell művelni a géppel, mindig ő lesz előnyben ☺.

Igen ám, de ami a nappaliba kerül, az nem lehet csúf, pontosabban: nem lehet kirívóan más stílusú! Szerencsére ma már nemcsak a szokásos „dobozok” közül választhatunk, hanem félkész konfigurációk (barebone rendszerek) közül is, ezek sokkal inkább illenek egy szobába. Igaz, a szépségnek ára van – a gépek világában is.

Más. Akik nyár eleji tesztünk alapján vásároltak digitális fényképezőt, bizonyára fontolgatták már, miként készíthetnének a legsikerültebb felvételekből papírképet. Az egyik legjobb megoldást a házi fotónyomtató jelenti, ezért feltérképeztük a hazai kínálatot.

Mindenkinek kellemes időtöltést kívánunk!

Higyed Gábor

HARDVER

EXTRÉM CUCCOK

Varázsszőnyeg és UFO-PC 42

ÚJDONSÁGOK TESZTJE 44

A HÁLÓZATÉPÍTÉS ALAPJAI

Kábelbarátság 50

FOTÓNYOMTATÁS HÁZILAG

Színes emlékek 54

DVD-ÍRÓK KÖRKÉPE

Lemezre velei 58

BAREBONE RENDSZEREK

Izmos törpék 62

ACER ASPIRE 9800

A legnagyobb notebook 66

Varázsszőnyeg és UFO-PC

Extrém cuccok

Lassacskán vége a nyárnak, az örült találmányok ismét elkezdenek özönlöni, ezzel is mutatva, hogy a kreatív elmék jól kipihenték magukat idén nyáron.

Szerző: Henryke

Zenélő ébresztőóra

A *Pure Digital* fejlesztői úgy érezték, itt az ideje elkészíteni a világ legjobb ébresztőóráját – éppen ezért a *Chronos alarm* nem is hasonlít ébresztőórára, inkább amolyan music centre. Nézzük, mit is tud a világ legkezebb órája! Hát először is nagyon jól néz ki. Lejátssza a CD, CD-R és CD-RW lemezeket és persze az MP3/WMA zenéket is.

Az ébresztés ugyanis zeneszóra történik: négy különböző úgynevezett *sleep pattern*-t megadhatunk, különféle időpontokkal és zenékkal. Van persze szundi, illetve „mégsem kelek fel” gomb is, ráadásul kapunk egy távirányítót is a szerkezethez, ami akkor hasznos, ha mi az ágy másik oldalán vagyunk, és nem szeretnénk átmászni kedvesünkönk kizá-

ról a óra miatt... És persze az sem egy utolsó szempont, hogy a hangminőség is nagyon jó: egy kisebb házi diszkónak is megfelelő.

Gyártja: Pure-Digital
Honlap: www.pure-digital.com
Ára: 180 dollár

UFO-PC

Gyártja: Alienware
Honlap: www.alienware.com
Ára: 5000 dollár

Az *Alienware* PC-je egész jó: Intel Core 2 Duo Extreme Edition (3 GHz), 4 Gbájt RAM, GeForce 7900 GTX videokártya, 150 Gbájtos merevlemez, vízűtés (!), DVD-író és minden egyéb, ami napjaink csúcsgépébe kell. A dolog lényege azonban nem ez, a lényeg a kinézet! Az *Area-51* elnevezésű gép ugyanis valóban UFO-szerű.

Persze a szépségnek ára van (ezt férfi olvasóink már biztosan tudják): az Alien PC nem kevesebb, mint öt ezer dollárba kerül, ami a mostanában gyenge dollár-árfolyamon is több mint egymillió forint. Ha valakinek nem tetszik az UFO-zöld (angol szlengben slimey-green), akkor fekete összeállítást is kérhet – ez persze nem annyira UFO, mint inkább Knight-Rider, de hát ízlések és pofonok...

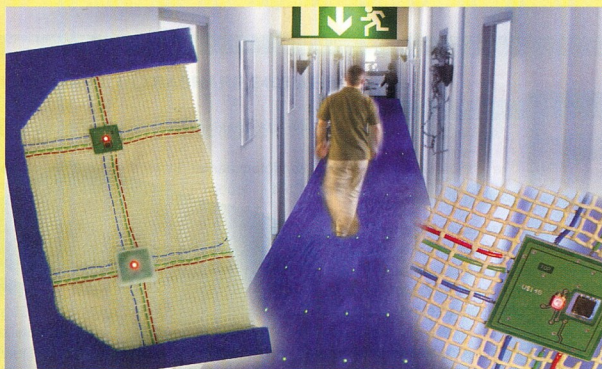
Csulklóvédő egér

Figyeljük meg alaposan a képen látható egeret! Sammi különös, ugye? Mondhatni egy mezei számítógépes egér. Pedig mennyire nem az! A *Hoverstop Mouse* ugyanis egészségünket (pontosabban csulklónk egészségét) van hivatva megővni. Hogy hogyan? Nos, nagyon egyszerűen: az egér érzékeli, ha hosszabb ideje nem mozgattuk, csak tartjuk rajta a kezünket – ez pedig kifejezetten egészségtelen. Miután ezt érzékelté, elképesztő vibrálásba kezd, ezzel figyelmeztetve, hogy legyünk szívesek szünetet tartani – avagy éppen ellenkezőleg: legyünk szívesek folytatni a munkát, a fene a lustálkodó fajtánkat ☹. A mozdulatlanlanság és a vibrációs figyelmeztető közötti idő szoftveresen állítható. Valahogy azonban nem tartanánk jó ötletnek, ha a munkahelyeken elterjedne ez a fajta egér – legalább az a kis szabadságunk legyen meg, hogy akkor és annyit tologatjuk az egeret, amennyit jól- vagy éppen rosszullesik.

Gyártja: Hoverstop B.V
Honlap: www.hoverstop.com
Ára: 70 dollár

Chipkés varázsszőnyeg

Mire jó, ha a szőnyegben szenzorok, chippek és világító diódák vannak? Sok mindenre, például mozgásérzékelésre, tűjelzésre, a klíma- és niasztóberendezés vezérlésére. Az anyagba szőtt diódák jelezhetik a kívánt útvonalat vagy éppen a menekülőfolyosót. Az Infineon chipgyár és textilipari partnere, a Vorwerk már bemutatta a prototípust (*Thinking Carpet*), egy takarítórobotokat készítő cég pedig a gépek irányítására akarja használni a speciális szőnyeget. Japánban máris kezdik használni a súlyérzékelő szőnyeget, főleg bevásár-

lóközpontokban és üzletekben. Hiszen így kényelmesen fel tudják mérni, hogy az üzletközpont mely részeit, milyen gyakorisággal és milyen életkorú emberek látogatják. A robusztus chippek egy adatbázissal hasonlítják össze az érzékelt személy súlyát és egyéb jellemzőit. A szerkezet valószínűleg nem tévedhetetlen, hiszen mi van akkor, ha egy alacsony növésű és pehelysúlyú látogatót gyermeknek érzékel, mondjuk a szexbolt szekcióbán? Az ötlet mégis ígéretes.

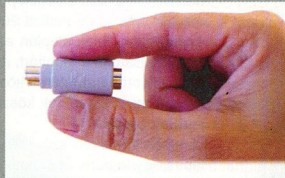
Honlapok: infineon.com
vorwerk-teppich.de
www.inmach.de

Ára: ismeretlen

Billentőzetfigyelő

Igen érdekes eszköz a *Key-Katcher* (nem elírás: katcher és nem „catcher”, biztosan a márkanév miatt). Bármilyen billentyűzetre csatlakoztatva képes megjegyezni (kb. 160 gépelet oldali) a felhasználó által leütött billentyűket.

Hogy mindez mire jó? Nos ez jó kérdés: hackereknek ideális (milyen könnyű lehet így jelszavakat lopni, nem?), esetleg féltékeny házaspárok figyelhetik egymás levelezését..., vagy ha van egy híres író ismerősünk, és szeretnénk könnyen plagizálni legújabb regényét, akkor is hasznos lehet. Ezenkívül nem na-

gyon látjuk értelmét az eszköznek (miért akarna bárki is billentyűleütéseket figyelni?). Az eszköz 256 K-s és 128 K-s, valamint USB és PS/2 verziókban kapható, adminisztrátori jelszóval védhető, így garantálva, hogy csak a megfelelő ember olvashassa vissza a tartalmat. De hogy mire jó? Hát ezen még mindig gondolkodunk...

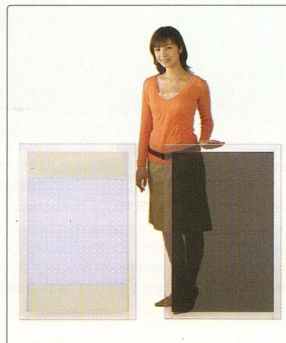
Gyártja: Allen Concepts, Inc.
Honlap: www.keycatcher.com
Ára: 120 dollár

Világító ablak

A *Sharp* találmánya egészen elképesztő: egyszerű, mégis nagyszerű! Az alapötlet: minden lakásban van ablak. És minden lakásban van lámpa. És persze minden lakásnak/háznak szüksége van energiaellátásra. Mi lenne, ha mindezen dolgokat egyben megoldanánk? – gondolta a Sharp... És lőn!

A *Lumiwall* nem más, mint egy átlátszó, napenergia-panelekkel felépített ablaküveg, amely világít! Magyarán: nappal az üveg kellemesen sötét (füstös), miközben gyűjti az energiát. Éjszaka viszont átalakul „lámpává”, és fehér fénnel kezd világítani (a beépített LED-ek fényerőssége 30 lux, élettartamuk 40 ezer óra). Külön érdekesség, hogy az üvegtáblák közé beeróltetett napelemek vékonyabbak, mint egy papírlap (!) – szó sincs róla tehát, hogy ormótlan szerkezettel lenne dolgunk. Bár a súly jelentős: 22 kg egy 62-szer 98 centis panel. És mielőtt bárkinek a fejében megfordulna a kérdés: igen, az ablakok nyithatóak. 2007-től indul a sorozatgyártás, csak reméljük, hogy nem lesz túl drága.

Gyártja: Sharp
Honlap: www.sharp.co.uk
Ára: 2007-től

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

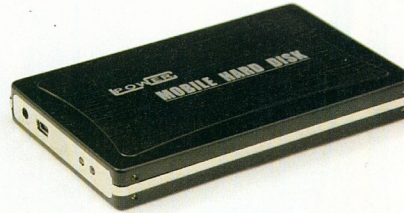
KÜLSŐ HDD-KERET LCPOWER EH-25B

Forgalmazó: Night Computer Internet: www.nightcomp.hu Ár: 2484 Ft

Ha viszonylag sokszor hordozunk nagyobb mennyiségű adatot, az egyetlen jó megoldás a külső, merevlemez adattároló. Ezekből többféle is kapható: vannak előre összeszerelt változatok, emellett léteznek olyanok is, amelyeknél a felhasználó a tokot és a merevlemez a vevő maga választja ki, és rakja egymásba. Az *LCPower* jóvoltából most egy olyan tokkal ismerkedhetünk meg, amelybe notebook HDD illeszthető.

Az *EH-25B* típusjelű masina alapállapotban csavarok nélkül van összeszerakva, és mivel nincs még benne HDD, így mindenképpen szerelnünk kell. Szerencsére cseppet sem bonyolult ez a művelet: a HDD-t bepattintjuk a helyére, majd betekerünk összesen 12 csavart (ezek természetesen benne vannak a csomagban).

A készülék háza részben fém, de sajnos a tervezésből adódóan a HDD ezekkel a részekkel nem érintkezik, s ezért az átlagosnál valamivel jobban melegszik. Valójában rendkívül egyszerű szerkezetéről van szó: csupán egy IDE-USB átalakítót tartalmaz. A masinába legfeljebb 160 Gb-ás HDD-t szerelhetünk (egyelőre ekkora a legnagyobb kapható méret), és az USB porton át másodpercenként kb. 20–30 Mb-át adatot mozgathatunk. A hátoldalon az USB csatlakozó mellett két LED-et is találunk, az egyik a készenléti állapotot jelzi, a másik a lemezműveleteket.

- + kiváló ár/teljesítmény arány
- + kompakt méret
- túl apró csavarok
- kár, hogy nem teljesen fém

TFT MONITOR LG FLATRON L1970HR

Forgalmazó: LG Magyarország Internet: www.lg.hu Ár: 104 800 Ft

- + igényes dizájn
- + talpba épített csatlakozók
- fényerő, kontraszt állítása csak menüből
- külső tápegység

Nagy a pezsgés mostanában az *LG* háza táján: újságunk megjelenésekor már megtalálható a boltok polcain az *LG Flatron L1970HR* monitor, amely 2 ms-os válaszideje mellett 2000:1-es kontrasztarányt és 300 cd/m² fényerő-értéket ígér. Ezek alapján azonnal sejteni lehet, hogy a gyártó elsősorban azoknak szánja a monitort, akik gyakran játszanak és/vagy sokat néznek filmet. A fenti paraméterek közül is a 2 ms-os válaszidő számít leginkább, hiszen a gyors panelnek köszönhetően a gyorsan mozgó tárgyak körvonalai sem mosódnak el.

Új modellről lévén szó, természetesen az *L1970HR*-ben is van *f-ENGINE* lapka, így kapunk automatikus élesség-, kontrasztarány- és fényerőállítást, valamint három gyári és egy szabadon állítható színprofil is. Utóbbi már csak azért is jól jön, mert a fényerőt és kontrasztarányt közvetlenül nem, csak a menüből állíthatjuk. (Gyorsgomb az *f-ENGINE* funkcióhoz, a forrás kiválasztásához és a D-Sub bemenethez fontos automatikus beállításához van.) Ha már a kezelésnél tartunk: a beállításokhoz négy gombot használhatunk, ez az OSD felépítéséből adódóan véleményünk szerint pont elég. A monitor tervezésekor ezúttal nem az alacsony ár volt az elsődleges szempont, így a Flatron *L1970HR* DVI bemenetet, dizájnos, meglehetősen vékony kávét, kék LED-et kapott, és a szokásosnál jobban, egészen vízszintes helyzetig dönthető az ernyő. Emellett állítható a panel magassága, s a felső kategóriás monitorokra jellemző módon a csatlakozók egytől egyig a talpba kerültek, hogy a monitor forgatásakor biztosan ne akadjanak bele semmibe.

MONITOR DELL ULTRASHARP 2407WFP

Forgalmazó: HRP Internet: www.hrp.hu Ár: 312 900 Ft

A Dell leváltotta az otthoni felhasználóknak szánt csúcsmonitorát, a 2405FPW-t. Utódja, a 2407WFP modell – bár számozásából ez nem derül ki – jó néhány apró változtatást tartalmaz.

Ezek közül persze a dizájn a legszembeütőbb. Az új külső elég szögletesre sikerült, amely véleményünk szerint nem mutat olyan jól, mint az előző modell vékony kávája – de persze ennek megítélése végül is ízlés dolga. Jó hír viszont, hogy ezzel a monitor valamennyi hátrányát elsoroltuk!

Az 1920×1200 képpont felbontású, 24 colos képátlójú panel S-PVA típusú, az elektronika pedig az *overdrive* megoldást használja a válaszidő lerövidítésére. Szűrkeáryalatos váltások között 6 ms-ot sikerült elérni, amely filmekhez és a játékokhoz egyaránt elegendő, hiszen 450 cd/m²-es fényerővel párosul, valamint 1000:1-es kontrasztarányval és 178 fokos betekintési szöggel. A szélesvásznú kialakítás miatt egyébként a célcsoport inkább a sokat filmező felhasználókból áll.

A monitor kényelmi szolgáltatásai között első helyen kell kiemelni, hogy választhatjuk a 4:3 képarányt, illetve az 1:1-es megjelenítési módot is. Természetesen azért a 2405-ösből megismert kártyaolvasó, USB HUB, kompozit, S-Video, illetve komponens bemenetek, valamint a PIP és PBP megjelenítési módok sem maradtak ki a repertoárból.

A monitort és a PC-t DVI kábellel is összeköthetjük – újdonság ezzel kapcsolatban, hogy a digitális bemenet már támogatja a HDCP másolásvédelmi eljárást.

- + kiváló képmínőség
- + hasznos szolgáltatások
- az ára
- az új dizájn

ALAPLAP ASUS P5B DELUXE WIFI-AP EDITION

Forgalmazó: ASUSTeK Computer Internet: www.asus.hu Ár: 56 900 Ft

Megérkezett szerkesztőségünkbe az első *Intel P965* lapkakészletes alaplap, az *ASUS P5B Deluxe WiFi-AP Edition*. Az eszköz egyik – ha nem a legfontosabb – tulajdonsága, hogy támogatja az *Intel* legújabb proceszorcsaládját, a *Core 2 Duo*t, valamint az 1066 MHz-es *DDR2* modulokat, immár hivatalosan is.

Az alaplap felszereltsége kiváló: WiFi adapter, 4+4 USB csatlakozó, FireWire vezérlő, 2x Gbites LAN, 1 PCI Express x16, 1 PCI Express x2/x4, 1 PCI Express x1, 3 PCI 2.3 foglalat, igényes kórtés stb. Egyetlen dologba lehet csupán belekötni: az előzetes bejelentésnek megfelelően a déli híd csakugyan nem tartalmaz párhuzamos ATA vezérlőt, és az ennek pótlására felszerelt *JMicron* lapka is csak egyet. Ez pedig kevés a DVD-olvasó, a DVD-író és a mobil rack együttes üzemeltetéséhez!

A dizájn az ASUS-tól megszokott színvonalú, emellett minden melegező alkatrésze passzív hűtő került. Persze ez csak akkor elég, ha a processzor „hidegen” tartásához léghűtést használunk, ellenkező esetben plusz ventilátort kell beszerezni (amely része a csomagolásnak).

A szoftveres kórtés sem okoz csalódást: a Deluxe változat nemcsak a gyártó saját programjait (hardvermonitorozó program, BIOS-frissítő modul stb.) tartalmazza, hanem egy *InterVideo* ajándékcsoportot is. Ennek része a *MediaOne Gallery*, a *WinDVD Creator 2 Platinum*, az *InterVideo PhotoAlbum*, a *DiscMaster 2.5 Platinum* és a *DVD Copy 2.5 Platinum*.

- + kiváló minőség, jó felépítés
- + Core 2 Duo processzorok támogatása
- csak 1 PATA foglalat
- kicsit drága

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

ALKOHOLTESZTER MICROCOM CA 4640

Forgalmazó: **Fincom International** Internet: www.microcom-ce.com Ár: 6990 Ft

Ki gondolta volna, hogy a régi, nagy hírű *Microcom* éppen egy ilyen készülékkel rukkol ki. Ránézésre mobiltelefon, ahhoz viszont elég kevés gomb van rajta. Feladhattuk volna találós kérdés gyanánt is olvasóinknak, hogy mi ez. Ekként is teszteltük a tesztet, és tucatnyi ismerősünk közül senki sem találta ki elsősre – de még harmadjára sem – a funkcióját.

Az alkoholtesztet speciális érzékelővel látták el, amely az általunk kilélegzett levegő szesztartalmát méri – ez pedig arányos a véralkoholszinttel. A kis készülék felső részén lévő lyukba egy szívószálat kell illeszteni, a mérés csak úgy pontos, ha oda nem kerül környezeti levegő. A teszt ilyenkor nemcsak bolondbiztos, de még átverni sem lehet: ha megállnánk, netán gyengén, keveset fújnánk, nem ad értéket.

Az LCD kijelzőn mérés után megjelenik ezrelékben a véralkoholszintünk, és ha az túllépi a 0,2-t, akkor sípoló hanggal és piros színnel is figyelmeztet: ne vezessünk! A méréshatár felső értéke 1,3 ezrelék (2 ezrelék felett már veszélyes alkoholemérgezés állhat fenn). A határt el is érte egyik önkéntesünk egy jól sikerült buli végére ☹.

Az itthoni közlekedési morált és a halálozási okokat ismerve tökéletesen megértjük, hogy a rendőrség zero toleranciával lép fel az alkoholszint mérésénél. Így a készülék sajnos csak játék marad.

- + egyszerűen használható
- + pontos, praktikus készülék
- az alsó méréshatár 0,2 ezrelék nulla helyett
- itthon még „zero tolerancia” van érvényben

TV-TUNER FREECOM DVB-T + ANALÓG USB STICK

Forgalmazó: **Procomp** Internet: www.procomp.hu Ár: 22 680 Ft

Megjelentette második tv-tunerét a *Freecom*. A gyártó biztosra ment, hiszen a már létező, *DVB-T USB Stick* elnevezésű, értelemszerűen a *DVB-T* adások vételére alkalmas termékét javította fel: a *DVB-T + Analóg USB Stick* immár az analóg csatornák vételére is alkalmas.

Méretei miatt a tunert elsősorban azoknak ajánlják, akik hordozható számítógépet (is) használnak, és gyakran utaznak, hiszen az eszköz nagyon is kényelmesen hordozható. A *Freecom* terméke minden olyan lehetőséget felkínál, amit az asztali gépekbe építhető társainál megszoktunk. A digitális tévéhez van például EPG, az analóghoz pedig teletext. Felvenni MPEG-2 formátumban tudunk (analóg adásoknál a tömörítés szoftveres), s nem kell lemondanunk a time-shiftről sem.

A csomagolásban egy USB hosszabbító kábelt is találunk (ez akkor jöhet jól, ha a tunert asztali géphez csatlakoztatjuk), illetve kapunk hozzá egy kis méretű, csak a legfontosabb funkciókat ismerő távirányítót is – valamint két év garanciát.

A drívrt persze úgy készítették el, hogy az apróságot ne csak a *Freecom* saját programja, hanem más gyártók alkalmazásai is kezelni tudják. Így a *DVB-T + Analóg USB Stick* minden olyan szoftverrel működésre bírható, amely kezeli a *BDA* drivereket. Az eszköz a *Windows Media Center 2005*-tel is kompatibilis.

- + kis mérete ellenére mindent tud
- + jó képminőség
- csak szoftveres MPEG-2 tömörítés
- kevés funkció a távirányítón

SMS-KÉPES VEZETÉK NÉLKÜLI TELEFON MICROCOM DC 4510

Forgalmazó: Fincorn International Internet: www.microcom-ce.com Ár: 15 990 Ft

Ritkán foglalkozunk olyan termékkel, amely közvetlenül nem kapcsolódik a számítógéphez, most azonban több okból is szükségét érezzük ennek. Erőszert a modern PC-felhasználó otthonából a stílusos elektronikai készülékek sem hiányozhatnak, másfelől a Microcom más érdekes termékeket is kínál a PC-s perifériák mellett. Ez a DECT telefon felúton van a mobiltelefon és az otthoni zsinór nélküli telefon között. Karcsú vonalvezetése szerencsére semmiiben nem befolyásolja hátrányosan a használatát, a narancssárga háttér-világítású gombok és a színes LCD kijelző kellemes hangulatú, ezt a gombok billenése és a vele járó hangeffektusok tovább fokozzák. A gépben lévő képek nagyon szépek, a hang kiváló minőségben szól, még alaposan felerősítve is.

A telefont belső akkumulátorral (2x AAA) látták el, amelyet hagyományos módon a dokkoló tölt. Érdekes jelenségnek voltunk tanúi: bejövő vonalat csak úgy kaptunk, hogy előbb a vonalat, majd a telefon tápegységét csatlakoztattuk (fordítva csak kimenő vonal volt). Ez az apróság – megítélésünk szerint – a készülék egyetlen hibája. A DECT bázisállomásába SIM kártyát tehetünk, ezután úgy küldhetünk és fogadhatunk SMS-t, mintha azt egy mobiltelefonnal tennénk. A hordozható készülék menüje sok tekintetben hasonlít egy mobiléra, még játék és határidőnapló is van benne.

- + kiváló minőség
- + ésszerű szolgáltatások
- fix háttérképek és csengőhangok
- nincs PC-kapcsolat (pl. címlista karbantartásához)

LG M1917A-BZ

Multimédiára teremtve

A TFT monitorok és az LCD TV-k felépítése nem sokban különbözik egymástól, ezért általában nem meglepő, hogy néhány gyártó kombi készülékekkel is megjelent a piacon. Az LG – többek között – az M1917A-BZ-vel szállt harcba a vásárlók kegyeiret.

A monitor tévéhez illő megjelenésű, fekete színű kávját a képernyő alatt egy vékony ezüstcsík díszíti.

A 19 colos megjelenítő technikai jellemzői impozánsak: panelje 1280x1024 képpont felbontású, fényereje 300 cd/m², kontrasztaránya pedig 700:1-hez. A válaszidő a kor követelményeinek megfelelően kicsi, mindössze 8 ms, így nemcsak a tv-adások minősége kiváló, de a monitor akkor is megállja a helyét, ha számítógépes játékokat futtatunk.

Az M1917A-BZ a PC-s világból és a szórakoztatóelektronika területéről egyaránt a legjobb tulajdonságokat hozta magával. A mérnökök például abban a szerencsés helyzetben voltak, hogy két kiválóra sikerült menürendszer közül is választhattak. A monitor végül a televíziók kezelőegységét kapta meg, amely nagyon egyszerű, nagyon könnyen átlátható OSD menü segítségével irányítható. A kezelést nagy mértékben segíti, hogy az elnevezések magyar nyelvűek, illetve hogy a csomagba egy távirányító is került. Utóbbi nemcsak tv üzemmódban, hanem PC-s kapcsolat esetén is teljes irányítást biztosít.

A tv és VGA bemenetek mellé kompozit, S-Video és SCART csatlakozó is került (a megfelelő audiobemenetekkel párban), hogy az M1917A-BZ-t DVD-lejátszókkal, DVD-felvétellek vagy akár videokamerákkal is összeköthessük.

A tv-adások kifogástalan minőségüket annak is köszönhetik, hogy a megjelenítőbe egy kiváló minőségű deinterlace áramkör is került. Ennek, valamint az LCD technológia sajátosságainak köszönhetően képmínősége pontosan olyan, mint amit egy 100 Hz-es tévé esetében megszokhattunk. Tévézéshez természetesen nem kell a számítógépet bekapcsolni – a hangélményről ilyenkor a beépített hangszórópár gondoskodik.

A monitor természetesen a falra is felszerelhető (a talpat teljesen leszerelhetjük, a hátlapra pedig négy csavar segítségével rögzíthetjük a VESA szabványú tartókeretet), így az M1917A-BZ ideális választás lehet akkor is, ha számítógép nélküli szobát (pl. konyha, háló) szeretnénk lapos tévével felszerelni. (x)

ÚJDONSÁGOK TESZTJE

WEBKAMERA MICROSOFT LIFECAM VX-6000

Forgalmazó: Procomp Internet: www.procomp.hu Ár: 26 900 Ft

Manapság a webkamerákkal is egyre nagyobb felbontású videókat és fotókat készíthetünk. A Procomp Kft. jóvoltából hozzánk érkezett *Microsoft LifeCam VX-6000* rekordernek számít tesztlaborunkban: 1,3 Mpixeles érzékelőjével 1280×1024 képpontos (ez HD felbontás!) videókat és interpolálva akár 5 Mpixeles állóképet is készíthetünk.

A tesztfelvételek alapján elmondhatjuk, hogy a webkamera képe nagyon jó: a videón a kontúrok élesebbek, mint amit egy PAL felbontású videokamera esetében megszokunk. Azt azért nem mondhatjuk, hogy a VX-6000 képe összességében is jobb: a lencse apró mérete miatt a színárnyalatok már messze nem olyanok, mint a valóságban. A kamera viszonylag vastkos, de kihajtható talpat kapott, így TFT monitoron is könnyű elhelyezni. Véleményünk szerint mégis jobban érzi magát az asztalon – így legalább nem kell folyamatosan felnézni arra, akivel beszélgetünk.

A kamerához milyen más csevegőszoftver is járhatna, ha nem a *Windows Live Messenger*. Persze, ha ez a program nem nyerte el tetszésünket, a szabványos WDM meghajtóknak hála, bármilyen más csevegőszoftvert is használhatunk! Az ilyesfajta beszélgetéseknél lehet nagyon hasznos, hogy a kamerához (helyesebben annak driverébe) arckövető funkció is került. (Az arckövetés egyébként csak akkor működik, ha 800×600-as vagy kisebb felbontást állítunk be, nagyobb felbontással ugyanis a PC túlságosan lelassulna.)

- + nagy felbontású CCD
- + arckövetés
- TFT monitorra nem helyezhető
- idehaza még nem használható ki

SZALAGOS HÁTTÉRTÁR HP STORAGEWORKS DAT72 USB

Forgalmazó: HP Magyarország Internet: www.hp.hu Ár: 190 000 Ft, szalag: 5300 Ft

Érezhetően visszaszorult a „klasszikus” szalagos archiválás. De miért is? A merevlemezek fajlagos tárolási költsége egyre kisebb, a CD/DVD lemezek kapacitása pedig hétköznapi célokra megfelelő. Csakhogy a merevlemezek folyamatos használat mellett nem bírják tovább 4-5 évnél. A 4×/8×-os tempóval írható CD-k felülete pedig gyakran olvashatatlaná válik, így hosszú távú tárolásra ezek az eszközök nem alkalmasak.

A HP azóta sem állt le a szalagos tárolók fejlesztésével, erről a *Flextronics* gyárban tett látogatásunkkor is meggyőződünk. A fejlesztés legújabb eredménye az itt bemutatott *StorageWorks* készülék, amely hardver-tömörítéssel egy mikrokazettára 72 GB-át adatmennyiséget rögzít. USB csatlózával gyakorlatilag bármelyik Windows XP-t futtató géphez csatlakoztatható. Azért feltétel az XP megléte, mert ebben a rendszerben már benne vannak a mentéshez szükséges komponensek: a *Biztonsági Másolat* nevű programmal mentéseket készíthetünk, és megfelelő módon kezelhetjük a szalagokon lévő másolatokat, akár fájlszinten is.

Bár a sebesség itt másodlagos szempont, mégis kellemesen gyors: méréseink szerint 10 GB/óra a mentési és 6 GB/óra a visszaállítási idő egy notebookon. Kellően gyors merevlemezekkel (*RAID*) ez az érték a duplájára is nőhet (21,6 GB/óra maximális mentési sebesség). Fontosabb az egy megabájtra jutó költség, amely vetekszik a DVD lemezek árával – a kazetta élettartama pedig legalább 20 év.

- + bármely gépen gyorsan üzembe helyezhető
- + az egyik legmegbízhatóbb tárolási mód
- a külső meghajtó ára soknak tűnik
- mentésre a Windows programja éppen csak elég

Semmit nem rejt el a szem elől

Ma már egyre tökéletesebb felbontású képi megjelenítéssel találkozhatunk a filmek, játékok világában. Az élvezhető minőség feltétele, hogy a színek, részletek élethű képét lássuk viszont a képernyőnkön is. Az apró részletek fontossága nemcsak a munkánk, de szórakozásunk során is meghatározó. Ezt szem előtt tartva finomítja termékeit a Samsung, és megalkotta a **Samsung 931 BF monitort**, amely egy újabb lépés azon az úton, hogy akár otthon, akár az irodában mindig tisztán lássunk minden részletet. A 931 BF már művészi külsejével felhívja magára a figyelmet. A két színárnyalattal gyártott készülék legfontosabb designjegye a finoman lekerekített forma, mely mint egy festmény kerete foglalja magába a képet. A képernyő részletgazdagságát a forradalmian nagy dinamikus kontrasztarány (2000:1) biztosítja. Ez a világon eddig egyedülálló tulajdonság lehetővé teszi, hogy az egyes színek tucatszámú apró árnyalatait jelenítse meg a monitor. Így garantáltan láthatóvá válnak a legapróbb képrészletek is. Akár filmek, akár játékok esetében igen fontos a monitor képréssítése.

A Samsung 931 BF esetében alkalmazott 2 ms-os válaszidő még a legkifinomultabb felhasználók igényeit is kielégíti. Nincsenek elmosódott mozgássorok, nincsenek összecsiszó képek, nincsenek hiányzó részletek.

A felhasználóbarát kezelhetőség és menürendszer, az analóg és DVI-D input, valamint a TN panel a monitorok csúcscategóriájában szinte már elengedhetetlen. A Samsung 931 BF ezen felül természetesen rendelkezik TCO '03 minősítéssel, valamint több, könnyen elérhető alapbeállítással is.

A hálózatépítés alapjai

Az olvasók közül sokan emlékezhetnek még azokra az időkre, amikor két számítógép között a flopi vagy a mobil rack jelentette az egyedüli módot az adatcserére. Mivel az utóbbi években a hálózati eszközök ára rohamosan csökkent, ma már nem kiváltság akár két otthoni számítógépet is hálózatba kötni – még akkor is, ha nincs kéznél az internet.

Szerző: Medve Zoltán

Kábelbarátság

Két számítógép között a legolcsóbb és legegyszerűbb, mégis a lehető leggyorsabb hálózathoz nem kell más, mint két darab hálózati csatló és egy úgynevezett keresztköttőt (crossover) UTP kábel.

Ha nagyobb hálózatot szeretnénk otthonra vagy a munkahelyre, már nem csak

Hub, switch, router

Mi a különbség az alcímben szereplő három eszköz között? Ezt tudnunk kell, hiszen csak így vagyunk képesek az igényeinknek megfelelő eszközt vásárolni.

Hub (ejtsd hab): ennek a működése a legegyszerűbb. Ha kap egy adatsomagot valamelyik csatlakozójára, azt mindegyikre továbbküldi, így akinek kell, az biztosan megkapja. Hátránya, hogy feleslegesen

sor, vagyis 6 számsorozat, de tizenhatos (hexadecimális) számrendszerben. (A MAC-cím minden eszköznél egyedi.) A switch ezeket a számsorozatokat rendeli hozzá az aljzatokhoz, és ez alapján tudja a megfelelő helyre küldeni az adatsomagokat.

Egyszerű switch már 3-4 ezer forintért is beszerezhető, de a gyártótól és a csatlakoztatható PC-k számától függően a határ a csillagos ég.

5 PORTOS, 100 MBITES SWITCH-ET MÁR 3000 FT-ÉRT KAPHATUNK

A HÁLÓZATI KÁRTYÁKON EGY RJ-45-OS CSATLAKOZÓ ÉS EGY AKTIVÁLÁST JELZŐ LED BIZTOSAN VAN

KÖZKEDVELT, OLCÓS, BIZTOS ALAP A REALTEK IC-JE A HÁLÓZATI KÁRTYÁKON

a gépek számával megegyező hálózati csatló és kábel szükséges, hanem egy úgynevezett switch is. Ez annyi csatlakozót tartalmaz, ahány számítógépet hálózatba szeretnénk kötni. Itt már nincs szükség keresztre kötött (crossover) kábelre, hiszen a switch automatikusan felismeri, milyen hálózati kábelrel van dolga. Ha több számítógépet szeretnénk összekötni, mint ahány csatlakozója van a switchnek, akkor egymáshoz kapcsolhatunk több switchet is.

generál forgalmat minden szegmensre (aljzatra). Hubot egyébként szinte már csak használtan vásárolhatunk.

Switch: ezt felfoghatjuk okos hubnak, hiszen megjegyzi, hogy melyik aljzaton melyik gép (vagy akár gépek) van(nak), így egy csomagot csak a megfelelő aljzatra küld ki. A számítógépet a legtöbb hálózati eszköz nem az IP-címe alapján, hanem az úgynevezett MAC címe alapján azonosítja. Ez nem más, mint egy 12:34:56:78:9A:BC jellegű szám-

Router: más néven útválasztó. Feladata a beérkező adatsomagok legoptimálisabb továbbítása a célállomás felé. Emiatt minden router útválasztási táblázatot vezet, ez alapján képes eldönteni, melyik szomszédjának kell továbbítsa az adatsomagot, hogy a címzett mielőbb megkapja.

Az otthoni routereknek általában nem annyira bonyolult a feladatuk, hiszen többnyire csak egy irányba (a szolgáltató felé és vissza) kell továbbítaniuk az adatsomago-

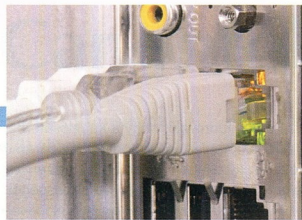
kat, viszont rendelkeznek néhány egyéb funkcióval – például NAT-tal, tűzfalal stb. – amelyekkel egyetlen switch sem. A legtöbb router helyi hálózat (LAN – Local Area Network) portjai switchként működnek.

A NAT (Network Address Translation, hálózati címfordítás) révén a szolgáltatótól kapott egyetlen IP-cím mögül akár több számítógép is használhatja egyidejűleg a rendelkezésre álló internetkapcsolatot. Ezt internetmegosztásnak is hívják. Amennyiben ilyet szeretnénk, feltétlenül nézzük meg a szolgáltatóval kötött szerződést, hiszen nem minden szolgáltató engedi a megosztást, sőt olyan is akad közöttük, amely csak bizonyos sávszélesség fölött engedi és kizárólag az érintett háztartáson belül.

Vezetékes routert már 6-7 ezer forintért is beszerezhetünk, de a vezeték nélküli (wireless) csatlakozást biztosító router ára 11-12 ezer forintnál kezdődik.

NAGYOBB HÁLÓZATOK RADE-SZABVÁNYOKBAN, NAGY SWITCHEKBE ÖSSZPONTOSULNAK

MA MÁR NEM KAPUNK OLYAN ALAPLAPOT, AMIN NE LENNE LAN CSATOLÓ

Milyen hálózati csatlót vegyünk?

Amennyiben csak windowsos gépeink lesznek a hálózatban, úgy szinte bármilyen hálózati kártya megfelel, de ha Linuxot is akarunk használni, érdemes körültekintően választani, hiszen a Linux az olcsóbb vagy újabb (gigabites) hálózati kártyákat esetleg (még) nem támogatja. Amikkel a tapasztalatok szerint nincs gond, azok a Realtek 8139-es áramkörrel szerelt kártyák, illetve a kissé drágább SMC, Intel vagy 3Com gyártmányú eszközök. Ha a számítógép még garanciális, úgy mindenképp a papíron szereplő céggel szeretlenségük be a hálózati csatlót.

A hálózat kiépítése

A hálózat hardveres telepítése nem bonyolult, hiszen csak ki kell jelölnünk egy helyet a router vagy a switch számára, utána pedig a megfelelő hosszúságú szerelt kábeleket kell beszereznünk. (Az előreszerelt kábeleket általában 1, 2, 3, 5, 7, 10 és 20 méteres hosszúságokban lehet megvásárolni, de néhány bolt a kívánt méretű kábel elkészítését is vállalja.) Ezután már csak a kábeleket kell stabilan rögzíteni – lehetőleg falra erősített kábelcsatornában –, hiszen a szobában vagy irodában kigyózó kábelek balesetveszélyesek, és ez nem jó sem a felhasználónak, sem a számítógépének.

TOSHIBA

Színek

egyetlen gombnyomásra

- Slim PDF - minden eddigénél kisebb méretű PDF dokumentum készítése a hálózati forgalom csökkentéséért
- további hálózati funkciók: LDAP támogatás, Active Directory azonosítás, vagy Toshiba Flottakezelés

A Toshiba által fejlesztett e-Bridge technológiának köszönhetően az e-STUDIO2500c/3500c/3510c készülékek nemcsak minden eddigénél kimagaslóbb színminőséget biztosítanak hihetetlenül alacsony áron. Az innovatív fejlesztésnek köszönhetően rendkívül egyszerűen integrálhatók a számítógépes hálózatba:

- PCL és PostScript® nyomtatás támogatása
- távoli elérés böngészőn keresztül a Toshiba TopAccess technológiának köszönhetően

TECHNOTRADE®
 Technotrade Informatikai Zrt.
 Toshiba magyarországi képviselője
 1147 Budapest, Óv utca 185.
 Tel: 467-6111, Fax: 252-6470
 e-mail: info@technotrade.hu
 web: www.technotrade.hu

PRÓBÁLJA KI A KÉSZÜLÉKET SZÍNES LABORUNKBAN!

! e-STUDIO2500c/3500c

HARDVER

Fontos tudnivaló, hogy a kábelcsatorna, illetve a kábelek lehetőleg ne erősáramú vezeték közelében haladjanak, hiszen ez jelentősen rontja az adatátvitel sebességét.

Ha végeztünk a kábelek telepítésével, dugjuk be az egyik végüket a switchbe vagy a routerbe, a másik végüket a számítógépbe. Ha mindent jól csináltunk, akkor a számítógép és a switch (vagy router) bekapcsolása után világítani kezd a *Link* (vagy *Act*) feliratú LED mind a switchen (vagy a routeren), mind a számítógép hátulján, amennyiben a hálózati csatlónk rendelkezik *Link* (vagy *Act*) feliratú LED-del.

A hálózat matematikája

Hogy ne csak egyszerű útmutató legyen ez a cikk, tegyünk egy kis kitérőt a hálózatok matematikájába.

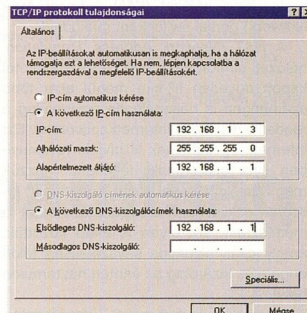
IP címtartomány	Hálózati maszk	Hány cím lehet benne
10.0.0.0 – 10.255.255.255	255.0.0.0	16777216
169.254.0.0 – 169.254.255.255	255.255.0.0	65536
192.168.0.0 – 192.168.255.255	255.255.0.0	65536
92.168.X.0 – 192.168.X.255	255.255.255.0	256

Megjegyzés: X bármi lehet 0 és 255 között

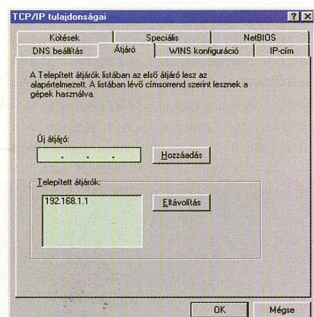
elvisz a hálózat címe és egyet a broadcast címe (össz lehet például a helyi hálózaton lévő összes számítógépet megszólítani).

Ha például szeretnénk otthonra egy hálózatot, akkor érdemes a 192.168.1.Z-vel kezdődő választani. Ilyenkor a hálózat IP-címe 192.168.1.0 lesz, míg a broadcast cím 192.168.1.255, a hálózati maszk pedig 255.255.255.0. Ezeken kívül az eszközeink bármilyen más 192.168.1.Z-vel kezdődő címet felvehetnek, ahol a Z bármilyen szám lehet 1 és 254 között.

Ha routerünk van, úgy ott is be kell állítani a helyi hálózatnál egy 192.168.1.Z címet.

WINDOWS XP ALATT EGYSZERŰBB A KONFIGURÁLÁS, A DNS CÍME KÖZÖMÖS

WINDOWS 98/ME ALATT KÉZZEL, KÜLÖN KELL MEGADNUNK AZ ÁTJÁRÓT

Az interneten nem lehet két darab ugyanolyan IP-címmel rendelkező számítógép. Kivéve persze akkor, ha az IP-címet valamelyik privát tartományból választották, viszont az ilyen címet nem lehet az adott hálózat routerén kívülről megcímézní. Néhány – de nem valamennyi – privát hálózatípus táblázatban foglaltunk össze (lásd külön).

A 169.254.-gyel kezdődő IP-címet például előszeretettel használja a Windows, ha dinamikus IP-címre van beállítva. Ha pedig valamiért nem kap címet, akkor ilyenmel kezdődött állít be magának. A szakirodalom *ZeroConf* címtartományak is hívja, hiszen nekünk semmit nem kell beállítani.

A fentiekhez tartozik még, hogy a megcímehető gépek számából minden esetben le kell vonni kettőt, hiszen egy címet

Hálózattelepítés Windows alatt

Windows alatt nem túl bonyolult feladat a hálózat telepítése – Windows 2000 és XP alatt szinte nincs is szükség a telepítőlemezre, ennek ellenére érdemes azt megtartani. Magának a hálózatnak a telepítése egyszerű, csupán a számítógép IP-címét kell beállítani. Ezt kaphatja a routertől DHCP-vel (dinamikusan), de kioszthatjuk magunk is. A hálózat beállítására szolgáló párbeszédablakot mind Windows 98, mind Windows XP alatt az alábbi útvonalon találjuk: *Start, Beállítások, Vezérlőpult, Hálózatok*.

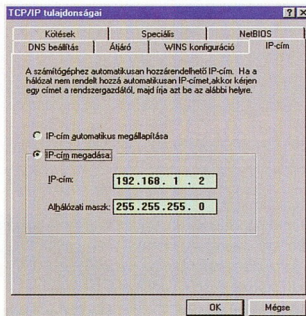
Windows 98 alatt a hálózati csatlónak megfelelő TCP/IP pontra kattintva állíthatjuk be a címeket, míg Windows XP alatt a megfelelő hálózati csatló *Tulajdonságainál* találjuk ugyanezt. A mellékelt képernyőképek segítenek a beállításban. (Win-

dows 98 alatt szükséges lehet a szolgáltatások közül a TCP/IP telepítése, amennyiben korábban még nem telepítettük.) A beállítások „leokézása” után XP alatt már elég az új beállítások, viszont Windows 98 alatt szükséges egy újraindítás.

Az átjáró IP-címét és a DNS szervereket csak akkor kell megadni, ha van internetünk (nemcsak helyi hálózatunk), és azt egy másik gépen vagy routeren keresztül használjuk. (A DNS szerverek címét a szolgáltatótól tudhatjuk meg.)

A hálózati kapcsolat meglétét, illetve hogy a gépek látják-e egymást, az alábbi módon ellenőrizhetjük. Indítsuk el Windows XP alatt a *cmd*, Windows 98 alatt a *command* programot (*Start, majd Futtatás*). Amennyiben az aktuálisan használt gép címe mondjuk 192.168.1.2, és szeretnénk ellenőrizni, hogy jól állítottuk-e be a másikon a 192.168.1.3-as címet, írjuk be: *ping 192.168.1.3*.

H a két gépet megfelelően állítottuk be, úgy a válasz a célgép címe és pár statisztikai adat lesz, ez azt is jelenti, hogy a két gép képes egymással kommunikálni. Amennyiben valami hiba van (akár szoftveres, akár hardveres – pl. hibás kábel), úgy a válasz: „A kérésre nem érkezett válasz a határidőn belül”. Természetesen így sincs vesztés minden, hiszen logikus lépésekkel ki lehet zárni a hibákat. A leggyakoribb hiba persze a kábelszakadás vagy kábelterés.

OTTHONI HÁLÓZATOKNÁL AZ IP-CÍM UTOLSÓ 3 JEGYE VÁLTOZÓ, A TÖBBI FIX

Őszi újdonságok a Canontól

Augusztus 24-én mutatta be a Canon a 2006-os őszi fotó-videó újdonságait.

Négy olyan modell is a nagyközönség elé került, amelyek rövid időn belül slágertermékké válhatnak.

EOS 400D

A legnagyobb várakozás talán a fényképezőgépek esetében volt, ahol bejelentésre került az EOS 400D, a világ legsikeresebb tükörreflexes fényképezőgépét, az EOS 350D-lelváltó modell. Az EOS 400D 10,1 MPixel felbontású CMOS

szennorzorral büszkélkedhet, növelt fényerejű LCD kijelzője pedig 2,5 colos. A fényképezőgép felszerelték szenzor-tisztító rendszerrel is (EOS Integrated Cleaning System) – természetesen saját fejlesztésről van szó.

Emellett a mérnökök számos, eddig csak a Canon professzionális termékeire jellemző megoldást is átvettek, így például a 9 pontos AF rendszert, a 9999 kép tárolását felkínáló mappákat vagy a kiterjedt PictBridge funkciókat is. Az őszi termékekbe, s így a 400D-be is, a Canon saját fejlesztésű képfeldolgozó processzora (DIGIC II) került, amely a 0,2 mp-es első expozíciós idővel párosítva rendkívül gyors képfeldolgozást tesz lehetővé. (A fotós tulajdonképpen bármelyik pillanatban exponálhat, a sorozatkép-készítés sebessége pedig JPEG és RAW formátum esetében is megduplázódott a 350D-hez képest!; 27, illetve 10 kép/s-ra nőtt. A fényképezőgép természetesen valamennyi EF-S) objektívvel és EX vakrendszerrel kompatibilis.

HV10E

A videokamerák között a legnagyobb figyelmet a világ legkisebb HD felbontású kamerája érdemli. A hamarosan piacra kerülő HV10E 1/2,7 colos 2,96 MPixeles CMOS képkészítőkével rendelkezik, s 1080i formátumú felvételeket készít – sokkal jobbat, mint amit a

DV kamerák vagy a másoros DVD lemezek esetében megszokhattunk. A felvétel természetesen minden elemében igazodik az 1080i szabványhoz, CMOS szenzor és kihajtható kijelző ezert egyaránt valódi 16:9-es arányú. A felvételek minőségét a kiváló, 10x-es nagyításra képes optikai rendszer, a Super Range optikai képstabilizátor, az új, nagy sebességű Instant AF (automatikus fókusz) rendszer és a DIGIC DV II processzor garantálja. A HV10E fényképezőgépként is remekül használható, akár 3,1 MPixeles fényképeket is készíthetünk – vagy 2,07 MPixeles állóképeket, miközben videót rögzítünk.

Érdekesség, hogy a kijelzőre egy új funkció is került: a Level Marker (szintjelző) a kamera vízszintes tartásában jelent nagy segítséget.

SELPHY ES1

A SELPHY ES1 hordozható fotonyomtató hőszublimációs technológiával készíti a képeket, amelyek sima, fényes nyomatfelületük révén a hagyományos labornyomatok minőségére emlékeztetnek. A SELPHY ES1-gyel készített nyomatok emellett, hogy szépek, még tartósak is: köszönhetően a nyomatás utolsó szakaszában felkerülő fényes védőréteg-

nek, akár 100 évig is megőrzik eredeti minőségüket. A maximális kényelem miatt a SELPHY ES1 kombinált festék- és papírkazettát használ – a felhasználónak csak a helyére kell tennie ezt, s már nyomtathat is. A kazetták kapacitása akár 50 lap is lehet, s többféle papírméretből is választhatunk. A SELPHY ES1-es támogatja a PictBridge és Direct Print (IrDA, Bluetooth és vezeték nélküli kapcsolatok) technológiákat, beépített kártyaolvasójával pedig szinte valamennyi memóriakártya-típus is közvetlenül használhatjuk. A nyomtató 2,5 colos, kihajtható LCD kijelzője révén PC-s kapcsolat nélkül is teljes értékű, még a képek javítására, effektezésére is lehetőséget kínál.

A nyomtatóba akkumulátor is került, arra az esetre, ha utazás közben szeretnénk nyomtatni.

PIXMA iP4300

A PIXMA tintasugaras nyomtatócsaládjának új generációja is bemutatásra került, melynek egyik legokoskaldalább tagja a PIXMA iP4300. A gépnek mindössze 36mp is elegendő egy fotóminőségű kép előállításához, melyek akár 100 évig is megőrzik színhűségüket. A minőségért az öt tintával, ContrastPlus rendszerben dolgozó FINE nyomtatófej felel, mely a fotólabor minőségű képeket 9600x2400dpi felbontásban, 1 pikoliteres cseppek papírra helyezésével készíti el. Emellett a gép beépített duplex egységgel, CD/DVD nyomtatással, és PictBridge kompatibilis fényképezőgépekről történő direkt nyomtatással nyújtózi le a felhasználókat. Az elegáns megjelenésű gép mellett az egyedülálló képjavítási eljárásokat tartalmazó szoftvercsomag is megtalálható. (x)

Fotónyomtatás házilag

Nyár végén, ősz elején jó alkalmunk van a szabadság alatt összegyűlt fényképek rendezésére, a jobban sikerült fotók kinyomtatására. Ez utóbbi célra kiváló megoldást nyújtanak a fotóminőségű nyomtatók.

Szerző: Rosta Gábor

Színes

CANON MP500: SZÁMÍTÓGÉP NÉLKÜL IS NYOMTATHATUNK VELE

A digitális fényképezőgépek fontos kiegészítői a fotónyomtatók. Ez a kategória ma már igencsak sok készüléket foglal magában, elsősorban a tintasugaras technológia fejlődésének köszönhetően. Kisebb kompromisszumokkal – és persze megfelelő alapanyagot használva – ugyanis gyakorlatilag a legolcsóbb színes nyomtatók is képesek közel fotóminőséget előállítani, igaz, meglehetősen lassan és magas lapköltséggel.

A kategóriát persze lehet – és kell is – szűkíteni, így fotónyomtatónak ma leginkább azokat a készülékeket hívjuk, amelyek tervezésekor a legfontosabb szempontok között szerepelt a keret nélküli, teljesen fotóminőségű nyomtatás, amelyre ráadásul elfogadható sebességgel és lapköltséggel is képesek.

Mivel a digitális fényképezőgépek használata nem teszi kötelezővé (legfeljebb ajánlottá) a számítógépes ismeretek meglétét, egy valódi fotónyomtatónak számítógép nélkül is tökéletesen kell működnie. Erre ma már a *PictBridge*-kompatibilis port segítségével elég sok nyomtató képes, de az igazán profi megoldások minden formátumot fogadni képes kártyaolvasóval és színes LCD kijelzővel is rendelkeznek, amelyek segítségével gyakran még alapvető szerkesztési feladatokat is elvégezhetünk.

Az előbbieken felsorolt kritériumoknak megfelelő készüléket többféle „nyomtatósztályban” is találunk. Nem meglepő módon ide tartozik gyakorlatilag az összes dedikált fotónyomtató – ezek általában csak 10×15-ös, esetleg valamivel nagyobb képek nyomtatására képesek –, de az asztali A4-es modellek között is szép számmal találhatunk megfelelő eszközöket. Az elmúlt időben egyre több olyan multifunkciós – azaz szkennert, nyomtatót, fénymásolót és esetenként faxot is helyettesíteni képes – berendezés is megjelent a piacon, amelyek szintén megállják a helyüket fotónyomtatóként.

Technológiák

A ma piacon lévő és elérhető árú fotónyomtatók működési elvük szerint két csoportba sorolhatók. A kisebbik csoportot alkotják az úgynevezett *hőszublimációs* nyomtatók. Ezek a készülékek tintacseppek helyett hő hatására elszíneződő fóliából alakítják ki a képet. A speciális papírra dolgozó készülékekben a fóliát 300–400 dpi felbontású „vasalóval” viszik át a hordozóanyagra, a teljes kép elkészítéséhez általában több menetben (Y-M-C és végül átlátszó védőréteg). Mivel ez az eljárás csak színes fotóminőségű képek előállítására képes, így az ilyen nyomtatók másra nem is használhatók. A kellékanyagok rendszerint közös csomagban érkeznek, a fólia hosszát pedig a csomagban található papírlapok száma szerint alakítják ki, így az egyes képek költsége meglehetősen pontosan tervezhető. A közös csomag egyben azt is jelenti, hogy azoknál a készülékeknél, amelyek nemcsak egyféle méretben képesek dolgozni (tehát például 10×15 cm-es képek mellett 15×20 cm-es lapokra is), a két méret közötti váltásnál nemcsak a papírt, de a teljes fóliát is ki kell cserélni.

Ezért a kényelmetlenségéért cserébe a hőszublimációs technológia adja a „legfotóhűbb” végeredményt: az ilyen nyomta-

Előnyök, hátrányok

Speciális fotónyomtatók:

- + kis méret, kiváló képmínőség
- + egyes modellek még elemről is működnek
- csak fotónyomtatásra használhatók

Asztali fotónyomtatók:

- + sokoldalú készülékek
- + normál nyomtatóként is megállják a helyüket akár A4 (vagy még nagyobb) méretben is képesek dolgozni

Multifunkciós készülékek:

- + valamennyi irodai feladat elvégzésére alkalmasak akár A4-es méretben is képesek fotónyomtatásra
- rossz ár/teljesítmény arány (ha csak fotónyomtatásról van szó)
- nagy méret

mlékek

tők által készített képek tartósak, és többek-
kevesbén ellenállnak a nedvességnek is.
Bár a 300–400 dpi felbontás első ránézés-
re kevésnek tűnik (a jobb tintasugaras
készülékek ennek akár öt-hatszorosát is ígér-
rik), mivel itt nem különálló pontokból épül
fel a kép, a végeredmény rendkívül jó.

A másik – jóval nagyobb – csoport a *tin-
tasugaras* nyomtatóké. Ilyen technológiá-
val valamennyi kategóriában találkozhat-
unk, hiszen kifejezetten jól skálázható:
ugyanazzal a nyomtatófejjel és patronnal
szinte bármilyen készüléket fel lehet sze-
relni, legyen szó akár hordozható, akár
multifunkciós eszközről. A tintasugaras el-
járás sokoldalúságának köszönhetően
ezek a nyomtatók többféle papírra is képe-
sek dolgozni, és természetesen nemcsak
fotók, hanem fekete-fehér szövegek kidol-
gozására is képesek.

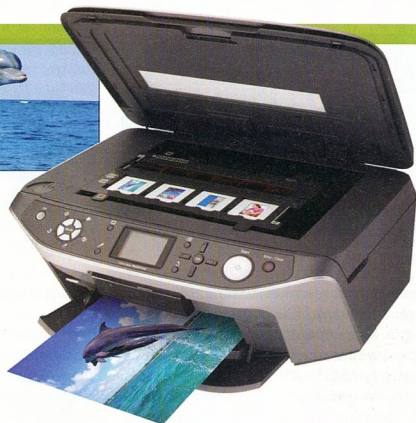
A tintasugaras technológia működési el-
vét már sokszor bemutatuk, így erre most
nem térnénk ki, ám megjegyeznénk, hogy
a valódi fotóminőség előállításához nem
elegendő a jó minőségű nyomtató, hanem
profri papírra és tintára is szükségünk lesz.

A tintasugaras fotónyomtatók esetében
az igazán jó minőségű képekhez nem első-
sorban a felbontás növelésével, hanem a
tintacseppek keverésével jut-
nak el a berendezések.

EPSON R340: VÉGRE SZÍNES LCD KIJELZŐT KA-
POTT

EPSON RX640: A MULTI-
FUNKCIÓS MASINÁVAL MIN-
DEN „FÉNYKEPES” TEENDŐT
ELVÉGEZHETÜNK

Dedikált fotónyomtatók

A csak és kizárólag fotók nyomtatására
szánt eszközöket kizárólag azok számára
ajánljuk, akik sok fotót hívnak elő, és vállal-
va a némileg magasabb képenkénti költsé-
get nem szeretnék a profi (online vagy
offline) előhívó szolgáltatásokat használni
– például azért, mert képeiket azonnal kéz-
be akarják venni.

Ebben a kategóriában még viszonylag
szép számmal találkozhatunk hőszublimá-
ciós nyomtatókkal – ezen technológiát
hasznosítják például a *HITi* termékei, ille-
tve a *Samsung SPP-2040* (sőt több fényké-
pezőgépgyár kínálatában is találunk ilyen
eszközöket, ám ezek hazánkban nem min-
dig érhetőek el). Ezek közül a legérdeke-
sebb a *HITi 730PS*. Különlegessége az,
hogy a többi modellel ellentétben nemcsak
a megszokott 10×15 cm-es méretben ké-
pes dolgozni, hanem 15×20 cm-es fo-
tókhoz is használható.

További szolgáltatásait tekintve
egyébként megegyezik a kisebbik testvé-
rével (*HITi 640ID*). Mindkét berendezés
remekül használható számítógép
nélkül is, mert nemcsak
kártyaolvasóval, hanem kabé-
les „vezérlőpanellel” is ren-
delkezik. Ennek segítségével nem
csak a kinyomtatandó képeket
kereshetjük meg, de egyszerűen
szerszerzési feladatokat is végre-
hajthatunk. Például változtatni tudunk
a képek kontrasztján, fényerején és szín-
beállításain.

Kifejezetten otthoni „számítógépmen-

tes” környezetbe tervezték a *Samsung
SPP-2040*-et, amelynek kezelőszervei és
kijelzője a nyomtató tetején kap-
ott helyet. A szinte bármilyen kártyát fo-
gadni képes kártyaolvasó a készülék ele-
jén, a *PictBridge*-kompatibilis port pedig az
oldalán található.

Dedikált és hordozható

A tintasugaras technológiával működő ké-
szülékek közül – és egyben az egész me-
zőnyben is – a legjobb képmínőséget az
Epson PictureMate 100 produkálta. Ennek
tetején versenytársaihoz hasonlóan egy
színes kijelzőt találunk, amelynek segítsé-
gével pár egyszerűbb effektet is kipróbál-
hatunk. A nyomtató szolgáltatásai közé tar-
tozik a bluetooth-adapteren keresztül törté-
nő közvetlen fotónyomtatás mobiltelefonról
– ez főleg az új, valóban használható kép-
mínőséget produkáló mobilok tulajdonosa-
inak lehet öröm.

Kifejezetten eredeti módon oldották
meg a kellékgyakok elrendezését: a négy
festék ugyanis egy közös készletben kap-
ott helyet, ezt a vékony egységet pedig a
nyomtató aljába kell behelyeznünk. Ez
ugyan nem a legtakarékosabb megoldás
(egészen biztosak lehetünk abban, hogy a
kevésbé használt színekből bőven mar-
rad meg, mire cseréire kényserülünk), de
legalább kényelmes.

Egészen különleges képességekkel
büszkélkedhet a *HP Photosmart 475*: míg a
többi nyomtató legfeljebb a képek előhívá-
sakor tudja nélkülözni a számítógépet, ad-
dig ez a készülék már a képek tárolásának
feladatát is átveszi: a beépített 1,5 Gb-
jtos

HARDVER

SINGLE INK RENDSZER: A PATRONOK SZÍNEINKÉNT CSERÉLHETŐK

memóriájába a kártyaolvasóról, bluetooth-adapterről vagy USB porton keresztül tölthetjük át a képeket. Természetesen a képek kinyomtatása innen is lehetőségünk van, a fotóalbumunk megtekintésére pedig nemcsak a készülék 2,5"-os kijelzőjét használhatjuk, hanem tévét vagy projektort is — a PS475 ugyanis saját videokimenettel is rendelkezik. Végül, de nem utolsósorban: a HP apró nyomtatója nemcsak 10×15 cm-es, hanem 13×18-as normál, illetve 10×30 cm-es panorámaképek nyomtatására is képes. Attól sem kell félnünk, hogy a másfél gigás háttértár esetleg nem lenne elegendő fotóinknak — a készülék ugyanis külső CD-írórt is képes kezelni, így képeinket bármikor kimenthethetjük.

Mind a HP, mind pedig az Epson teljesen hordozható nyomtatóként is használható — külön tartozékként ugyanis mindkettőhöz vehetünk akkumulátort és autós töltőt is.

Kedvező áron

A dedikált fotóprinterek körében jó vétel a Canon Selphy DS810, amely versenytársaihoz hasonló képességekkel rendelkezik, ám néhány ponton elmarad azoktól. Ilyen például a kártyaolvasó rész, amely csak adapterrel képes fogadni az xD kártyákat (ez az xD formátum elterjedtsége miatt nem akkora gond).

Érdekesége, hogy infravörös porttal is rendelkezik, tehát a legtöbb mobiltelefonról közvetlenül is nyomtathatunk vele — igaz, meglehetősen lassan, tehát ha ezt fontos szolgáltatásnak érezzük, érdemes egy bluetooth-adaptert beszerezelnünk. A képek válogatására és a tényleg jól átgondolt menürendszer használatára a felhajtható 2,5"-os LCD kijelző körüli gombokat használhatjuk. Szellemes szolgáltatás, hogy a fényképezőgépek 4:3-as és a nyomtatók 3:2-es képarányából következő levágások helyét mi magunk is megváltoztathatjuk (a *trimming* gombot megnyomva, egy mozgatható keret segítségével).

CANON MP500: 5 FESTÉKPATRON, 4 SZÍN

CD-íróval kombinálva

Igazi különlegesség a Lexmark P450, amely működéséhez annyira nem igényel számítógépet, hogy még USB (vagy más) csatlakozást sem találunk rajta. Viszont a fotóinkat lemezre tudja írni saját beépített CD-írójával. A HP masinájához hasonlóan fotóink megtekintésére nemcsak az LCD

CANON SELPHY DS810: INFRA PORTJA IS VAN

kijelző, hanem a készülék videokimenete révén a tévé vagy más megjelenítő is használható.

Asztali fotónyomtatók

Az „asztali” kifejezés esetünkben az A4-es méretben is dolgozó, így akár hagyományos nyomtatóként is kiválóan használható készülékeket takarja. Sőt, hogy egész pontosak legyünk: nemcsak kiválóan használható, hanem kiváló készülékekről van szó, hiszen egy egyszerű tintasugaras nyomtatónál ezek a berendezések lényegesen gyorsabbak.

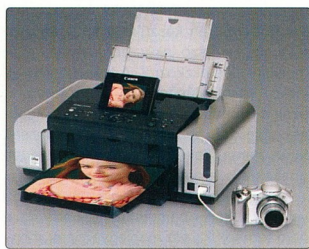
A legnagyobb kínálatot a HP termékei között találjuk, a *Photosmart 8000* sorozat három tagjából a legnagyobb már akár A3+-os méretben is képes dolgozni (ára miatt viszont csak a profi fotósoknak éri meg).

A két kisebbik modell „csak” A4-es méretig dolgozik, de természetesen semmi akadályuk annak, hogy megszokott 10×15 cm-es, keret nélküli képeket hívsassunk elő

velük, illetve egyéni méretként akár 215×610 mm-es lapokat is beállíthatunk. Mindkettőnek van saját LCD kijelzője és kártyaolvasója, a számítógéphez pedig USB 2.0-val kapcsolódhat.

A nagyobbik modell különlegessége a *Single Ink* elnevezésű tintarendszer, amely nemcsak színként külön cserélhető tintapatronokból áll, hanem számos más funkcióval is büszkélkedhet, amelyek mind-mind a tintapocskelőlast igyekeznek minimalizálni. A *HP PhotoRet* technológia IV-es változatát használó nyomtatók igen jó minőségben és igen szépen is nyomtatnak, ám ennek egyfelől ára van (az alapanyagok elég drágák), másfelől a nyomtatók széltalgazdságára sem a legjobb a versenytársak között.

Eddigi tapasztalataink alapján valamennyi tesztünkben rendkívül jól szerepelt az *Epson R300* — ráadásul annak ellenére, hogy több mint két éves modellről van szó.

CANON IP6600D: GYORS ÉS CSENDES IS

Idén jelent csak meg az *R340*, amely ugyan drágább, de méltó tódta az *R300*-nak. Az első, és leginkább szembetűnő különbség a színes LCD kijelző: míg a régi változat egy egyszerű monokróm LCD panel volt, addig itt már a fotók megtekintésére is alkalmas, 2,4"-os monitort találunk.

Nem változtattak a különálló tintarendszeren és szerencsére a nyomtatási képességeken sem, így például megfelelő CD/DVD lemezek esetében közvetlenül is a korong felületére is nyomtathatunk. A készülék saját kártyaolvasója már szinte említést sem érdemel, az azonban mindenképpen figyelemre méltó, hogy a készülék képes USB csatlakozóján keresztül a memóriakártyán található képeket külső CD-íróra vagy pendrive-ra átmenteni. Nem hagyhatjuk ki a sorból az EISA-díjas *Canon Pixma iP6600D-t*, amelyet közel 9 cm-es színes LCD kijelzővel szereltek fel. A hatszínű tintarendszerrel használó nyom-

HP PHOTOSMART 475: SAJÁT ADATTÁROLÓVAL BÜSZKÉLKEDHET

tató kifejezetten gyorsan és halkan dolgozik, ráadásul alapkiépítésben is képes a kétoldalas nyomtatásra (ami a fotók esetében nem túl érdekes, ám a mindennapi használat során még jól jöhet). A nyomtatóba épített szoftver képes az automatikus vörösszém-eltávolításra, az álcasony felbontású – például mobilball készített – fotókat pedig valamennyire fel is javíthatjuk. Hasonlóan a Selphyhez, az iP6600D is rendelkezik infravörös porttal.

Multifunkciós fotónyomtatók

Szinte valamennyi papírral kapcsolatos feladat ellátására képesek a multifunkciós fo-

tónyomtatók – ezek általában egy fotónyomtató és egy szkennert házasságából születtek, így a nyomtatás és a lapolvasás mellett színes fénymásolásra is használhatók. Persze semmi akadály, hogy egy multifunkciós készülék is a „normál” eszköznek megfelelő képességekkel rendelkezzen, ám ilyenkor a plusz tudás miatt magasabb árral kell számolnunk.

A Canon új termékei között meglehetősen sok multifunkciós fotónyomtatót találunk – az MP sorozat nagy része ilyen, kezdve a szuperolcsó MP150/170-tól egészen a G3-as faxot is tartalmazó MP830-ig.

A középkeletű kategóriában található MP500-as modell négyszínű tintarendszerrel dolgozik – ám fekete patronból kettőt is találhatunk benne: egy festékalapú a fotók és egy

pigmentalapú a szövegek számára. Mivel a készülék nem tartalmaz faxmodult, így valójában csak három szolgáltatást kínál (nyomtatást, beolvasást és másolást), de akár normál fotókat is sokszorosíthatunk.

Az MP500 tökéletesen működik számítógép nélkül is, és a színes LCD kijelző mellett univerzális kártyaolvasóval is felszerelték.

A HP fotónyomtatóra is képes multifunkciós eszközei (is) a Photosmart nevet viselik, ilyen például a közép-felső kategóriás 3210-es. A PhotoRet IV-es technológiát, illetve a Single Ink rendszert használó masina gyakorlatilag a 8250-es nyomtatóval megegyező fotóminőséget produkált.

Az Epson kínálatának egyik új darabja az FX640, amely kiváló minőségben, ám viszonylag lassan képes fotókat nyomtatni. Mivel ez az eszköz elsősorban csakugyan fotók kezelésére készült, a lapolvasó részhez egy diafélértet is kapunk, amelynek segítségével egyetlen lépésben tudunk például régi negatívainkról vagy diáinkról papírképet készíteni. Hasonlóan az R340-hez, itt is találkozhatunk a CD/DVD-nyomtatási képességekkel.

HP PHOTOSMART 8250: SEBESSÉG ÉS LAPKÖLTSÉG ALAPJÁN IS JÓ VÁLASZTÁS

DISZTRIBÚCIÓ

2.0 hangfalak

2.1 hangfalak

Headset-ek

5.1 hangfalak

MK Computers

Megoldás mindenre

Viszonteladók jelentkezését várjuk !

www.mkcomputers.hu info@mkcomputers.hu

Tudjon meg többet a Juniper Networks termékeiről a képfelirattól: www.relnet.hu, sales@relnet.hu

NetScreen 50 - Teljesen integrált tűzfal megoldás korlátlan felhasználószámmal és 170 Mbps teljesítménnyel. Antivírus, anti-spyware, behatolásdetektálás, spam-és URL szűrés egy dobozban, napi szignatúra frissítésel.

NetScreen-1SG 2000 - Integrált tűzfal és behatolás megelőző megoldás teljes (L2-L7) elemzés mellett gerincbiztosított biztonsági szegmentálásra alkalmas teljesítménnyel (>2 Gbps).

IDP 1100C - Világszinten piacvezető behatolás megelőző és detektáló céhardver termék 1 Gbps hitelesített inline teljesítménnyel. 8 féle detektálási mechanizmus, 60+ protokoll és 3000+ támadás felismerése és elhárítása.

ERICSSON
TAKING YOU FORWARD

A Juniper Networks kitemelt magyarországi viszonteladója: Ericsson Magyarország Kft.
1037 Budapest, Labore u. 1. Tel.: +36 1 437-7100
E-mail: valaszolunk@ericsson.com

Ön mennyi pénzt, erőforrást veszítet hálózata működési hibái, védtelensége miatt?

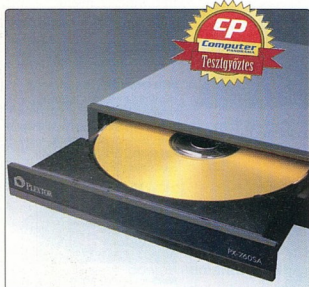

Lemezre vele!

DVD-írók körképe

A DVD-írók ára immár olyan mélységekbe zuhan, hogy egyáltalán nem éri meg DVD-olvasókkal, combo meghajtókkal bíbelődni. Írásunk átfogó képet ad a piaci és technológiai helyzetről.

Szerző: Higyed Gábor

AZ ELIT KATEGÓRIÁT A PLEXTOR KÉPVISELI

Néhány éve még nagy szó volt, ha valakinek a gépében DVD-író is volt. Mára megfordult a helyzet, és tulajdonképpen az a nagy szó, ha valaki tud létezni DVD-író nélkül – az egyre inkább növekvő adatmennyiség DVD-író hiányában ugyanis napról napra nehezebben kezelhető.

A piacon kapható termékek kivétel nélkül kezelik a kötőjeles és pluszos formátumú lemezeket, legyen szó egyszer írható, újrairható vagy kétrétegű korongokról. Egyre több a DVD-RAM lemezre is írni tudó masina – bár kétségtelen, hogy ez a funkció csak azoknak hasznos, akiknek a DVD-felvevője az ilyesfajta médiumot is kezeli.

Írási sebesség és minőség

A DVD-írók egyik legfontosabb paramétere az írási sebesség – a gyártók szempontjából ez a legjobban kommunikálható paraméter –, így ezt minden esetben nagy betűkkel szókták feltüntetni a termékeiken. A piacon fellelhető modellek között sokáig a 16x-os tempóval találkozhattunk; ez az adat elsőként a DVD+R, aztán később már a DVD-R lemezekre is vonatkozott. A meghajtók sebessége a 16x-os tempó elérése után is folyamatosan tovább gyorsult, csak éppen a kevesebbet használt DVD+R DL, DVD-R DL, DVD+RW és DVD-RW lemezek tekintetében. Míg kezdetben ezeket a típusokat 2-4x-es tempóval írhattuk tele, a DVD-RW lemezeket ma már 6x-os, a többiekét pedig 8x-os sebességgel készíthetjük.

A *Plextornak* és a *Samsungnak* köszönhetően a 16x-os maximálisan elérhető sebesség ma már a múlté, mindkét gyártó kínál

ugyanis olyan meghajtót, amely a DVD+R és DVD-R lemezek szélén 18x-os írási sebességre képes. A *PX-760A*, illetve a *Samsung SH-S182D* néhány eredetileg 16x-osan írható koronggal képes elérni ezt a rekordsebességet. Az persze már más kérdés, hogy a néhány másodperccel rövidebb égetési idő megéri-e, hiszen cserébe rosszabb minőségű lemezeket kapunk eredményül.

A gyors írási sebesség mit sem ér, ha az adatok néhány nap, hét vagy esetleg év múlva nem olvashatók vissza. A fejlődés szerencsére eljutott odáig, amikor már elmondható, hogy a kapható DVD-írók egytől egyig alkalmasak jó minőségű lemezek készítésére, ezért megfelelő nyersanyaggal elvileg nem kell tartanunk az adatvesztéstől.

Olvasási sebesség

A DVD-írók írási sebessége és minősége mellett rendszerint háttérbe szorul az olvasási képesség. Pedig ma már, ha valaki DVD-írót vesz, nem feltétlenül akar egy másik, csak DVD-olvasásra felkészített meghajtót is a gépébe építeni, hogy a lemezeket ne csak írni, hanem olvasni is gyorsan tudja. Éppen ezért felettébb kíváncsi, hogy a meghajtók többsége csak írni tudja 16x-os (18x-os) sebességgel a lemezeket, olvasni már nem. Ebből a szempontból üdítő színfoltot jelent az *NEC* és az *LG*, amelyek visszaolvasáskor is képesek elérni a 16x-os tempót.

Interfész

A kapható DVD-írók közül ezúttal csak olyan modelleket vizsgáltunk meg, amelyek beépíthetők a PC-be – az egyetlen ki-

A LABELFLASHT EGYELŐRE CSAK AZ NEC TÁMOGATJA

vétel a *Freecom*, mivel a gyártó palettáján pillanatnyilag nincs belső meghajtó.

A külső masinák azonban rendszerint csak egy egyszerű IDE-USB (ritkábban IDE-FireWire) átalakítóval felszerelt és csinos tokba bújtatott beépíthető modellek, tudásban tehát nem nyújtanak semmi pluszt. Külön kiemelendő, hogy a *Plextor* írásunkban szereplő modellje SATA csatlakozóval készül – bár több gyártó is jelentett már be hasonló csatlakozófelületre illeszkedő modellt, a SATA interfészre vágóok továbbra is csak a *PX-760SA*-t választhatják.

A laptopba építhető egységek pedig azért maradtak ki, mert sebességük és áruk alapján is teljesen más kategóriát képviselnek.

Fontos továbbá, hogy gyártónként csak egyetlen terméket vizsgáltunk meg. Ha tehát a táblázatunkból az látszik, hogy egy gyártó valamely típusa nem alkalmas feliratkészítésre, az még nem jelenti azt, hogy az adott márkán belül nincsen ilyen-fajta típus! A pontos termékinformációkért keressük fel a gyártók honlapját!

Technológiák

Nagy fokú precizitást igényel a 16x-os sebességű DVD-írás, mert még a legapróbb hiba is oda vezethet, hogy az elkészült lemez olvashatatlan lesz. Éppen ezért számos olyan megoldást építenek be a DVD-írókba, amelyek figyelnek az írás minőségére. Az egyik legfontosabb a *pufferkiürülés elleni védelem*, de a meghajtók a lemez felületének vizsgálata alapján képesek menet közben is állítani az írás tempóját vagy a lézer erősségét.

Extrák

Az extrák közé sorolhatjuk a DVD-RAM támogatást, amely elsőként az LG *Super-Multi* készülékeiben jelent meg. Napjainkra

több más gyártó, így a *Sony*, a *Samsung*, az *NEC*, a *Pioneer* (és a *Pioneer* egységéit használó *ASUS*) is beépítette ezt a képességet termékeibe. A *Plextor* tanulmányosságával emelkedik ki a mezőnyből, az ismeretlen típusú korongok esetében a *PX-760SA* folyamatosan megtanulja, hogy a lemez milyen írási stratégiával lesz a legjobb minőségű (31 saját írási stratégiát tud eltárolni). Persze ez a beállítás nem lesz olyan pontos, mint a laboratóriumi tesztek alapján végzett kalibráció, de a biztonsági módú írással legalább azonos minőséget kapunk rövidebb idő alatt.

ÍGY NÉZ KI EGY KÉSZ LIGHTSCRIBE KORONG

Napjainkban az egyik legnépszerűbb plusz szolgáltatás a feliratkészítés lehetősége, amelyet a piacon lévő DVD-írók nagyjából fele támogat. Kétféle feliratkészítő technológia közül is választhatunk: a *LightScribe* a *HP*, a *LabelFlash* pedig a *Yamaha* és a *Fujifilm* közös fejlesztése. Előbbit a *Samsung*, az *LG*, a *Philips* támogatja, s *DVR-111L* jelzésű meghajtójával pedig a *Pioneer* is. Sajnos utóbbi nem kerül kiskereskedelmi forgalomba, csak komplett konfigurációk részeként vásárolható meg.

Az alapfel mindkét feliratozó megoldás esetén azonos: a DVD lemezek „másik” felére speciális anyagot visznek fel, amely a lézer hőjének hatására megváltoztatja a színét (a *LightScribe* esetében a lemez színe elsötétedik, a *LabelFlash*-nél ez pont fordítva történik), így szövegeket, de akár bonyolultabb ábrákat is rajzolhatunk a lemezekre.

Az eredmény nagyon jó (a felbontás 600 dpi), persze csak akkor, ha megelégszünk a szürkeárnyalatos mintákkal. Ha

Hármasban

A kiváló írási minőséghez a DVD-író önmagában még nem elég. Ahhoz, hogy a lemezek minősége kiváló legyen, a megvásárolt DVD-írónak és a használt DVD lemezeknek illeszkednie kell egymáshoz. Ahelyett, hogy belemennénk a (sokak számára) unalmas technikai részletekbe, elégedjünk meg annyival, hogy az írás minősége akkor lesz jó, ha a DVD-író firmware-je olyan írási stratégiát alkalmaz, amely a használt DVD lemezhez illeszkedik. Ennek annál nagyobb az esélye, minél inkább frissen tartjuk a meghajtók firmware-jét (a meghajtók az újabb firmware-ekkel többféle lemezt ismernek fel, és általában is jobb minőségű írásra képesek), és minél inkább márkás DVD lemezt használunk. Az egyik, ha nem a legjobb minőséget képviselő gyártó a *Verbatim*, de tulajdonképpen minden ismert márká lemezeivel jó eredményt érhetünk el.

Tesztkörnyezet

A teszteléshez használt számítógépben Pentium 4 EE 3,46 GHz-es processzor, 1 Gb-át memória és – a gyors adatszolgáltatás érdekében – *Samsung SP1604C* jelzésű merevlemez volt. Az írási tesztekhez *Verbatim*, *Fuji* és *Philips* nyersanyagokat használtunk.

gyakran van szükségünk ilyen lézeres „címkére”, számítsunk arra, hogy a lemez elkészítési ideje két-háromszórára is nőhet, mert a képek – főleg a *LightScribe* esetében – nagyon lassan készülnek el.

A *Verbatim* néhány hónapja már gyártja a *LightScribe 1.2*-es specifikációjának megfelelő korongokat is. Ezek egyetlen nagyobb írási sebességet és már egyetlen menet után is kontrasztosabban képet garantálnak (legjobb minőség: ~15-18 perc). Másrészt a lemezek nyomtatható felülete immár többféle színű is lehet: az okkersárga mellett kék, zöld, vörös és narancssárga színek választhatók kiindulási alapként. Jó hír, hogy az újabb lemezek kezeléséhez nem kell új meghajtót vásárolni – a koron-

A DOBOZOS TERMÉKEKHEZ MINDEN SZÜKSÉGES SZOFTVERT MEGKAPUNK

HARDVER

DVD-írók

	NEC ND-4571A	Samsung SH-S182D/ BEEN	LG GSA-4166BB	Philips SPD6000FD/00	ASUS DRW-1608P3S
Forgalmazó	Ramiris	Samsung	LG Magyarország	Procomp	ASUS
Ár (Ft)	10 700	9620	9320	14 900	11 100
Webcím	www.ramiris.hu	www.samsung.hu	www.lg.hu	www.procomp.hu	hu.asus.com
DVD-R/R DL/RW írási sebesség	16x/8x/6x	18x/8x/6x	16x/4x/6x	16x/4x/6x	16x/6x/8x
DVD+R/R DL/RW írási sebesség	16x/8x/8x	18x/8x/8x	16x/8x/8x	16x/8x/8x	16x/8x/8x
DVD-RAM írási sebesség	5x	12x	5x	-	5x
CD-R/RW írási sebesség	48x/32x	48x/32x	48x/32x	48x/24x	40x/32x
DVD-R/R olvasási sebesség	16x/16x	12x/12x	16x/16x	12x/12x	12x/12x
DVD-RW+RW olvasási sebesség	10x/10x	8x/8x	10x/10x	8x/8x	8x/8x
LightScribe	○	○	●	●	○
LabelFlash	●	○	○	○	○
Pufferméret (MB)	2	2	2	2	2
Mélység (mm)	190	170	170	170	180
Kiszerezés	bulk	dobozos	dobozos	bulk	dobozos
Mellékelt szoftverek		Nero Burning Rom 6, InCD 4, NeroVision Express 2, Nero Media Player	Nero Burning Rom 6, InCD 4, NeroVision Express 2, Nero Media Player		Nero Burning Rom 6, InCD 4, NeroVision Express 2, Nero Media Player
Elérési idő DVD/CD (ms)	160/140	130/110	145/125	140/120	130/120
Interfész	ATA-33	ATA-33	ATA-66	ATA-33	ATA-66
BitSetting	●	●	● (DVD+R/R DL)	●	● (DVD+R DL)
Live-Update	○	●	●	○	●
Garancia	2 év	2 év	2 év	2 év	2 év

gokt firmware-frissítés után valamennyi DVD-íróval használhatjuk.

A LightScribe használatához a Nero 6.6.0.13-as verziójára van szükség, a LabelFlash esetében pedig a 6.6.1.3-as speciális változatra, vagy pedig legalább a 7.0.1.4d-re.

A DVD+R, DVD+R DL és DVD+RW lemezeket úgy tervezték, hogy felépítésük minél jobban hasonlítson a nyomott lemezekére. Ha azt szeretnénk, hogy az ilyen típusú lemezek mindenféle DVD-lejátszóban működjenek, érdemes átállítani az úgynevezett *BitSetting* értéket. Ezt a legtöbb meghajtó automatikusan megteszi, másoknál viszont kézzel kell beállítani. Az állítás módját és sok más hasznos tippet megtalálják újságunk Tippek, trükkök rovatában. (A *BitSetting* a meghajtó típusától és a használt firmware-verziótól függően lehetséges, hogy nem változtatható meg.)

Szoftverek

Ahhoz, hogy DVD lemezeket készíthesünk, természetesen speciális programra is szükség van. A legnépszerűbb alkalmazás vitathatatlanul az *Ahead Nero*, de képessé-

A PIONEER IS GYÁRT LIGHTSCRIBE-OS MEGHAJTÓT, DE AZOK NEM KERÜLNEK KÖZVETLENÜL KISKERESKEDELMI FORGALOMBA

A SAMSUNG SH-S182D IS 18X-OS SEBESSÉGRE KÉPES, AKÁR A PLEXTOR

gei alapján jó választás a *Roxio* terméke, az *Easy CD-DVD Creator* is. Számos további alkalmazás létezik még, amelyek a kényelem vagy a szolgáltatások mennyisége szempontjából kompromisszumkészéget igényelnek a felhasználótól.

A LabelFlashhez a Nero megfelelő verzióján kívül másra nincs szükség, ha viszont a LightScribe mellett tesszük le a voksunkat, akkor a www.lightscribe.com weboldalról letölthető *LightScribe API-ra* is szükségünk lesz. Ugyanezen az oldalon megtaláljuk a *SureThing 4* ingyenes verzióját (ezt is használhatjuk a szövegek, képek felírására), néhány tesztbrát, illetve egy *Extended Label Contrast Utility*, amelyet

akkor használhatunk, ha növelni szeretnénk az egyszerű írás kontrasztarányát.

Jövőkép – Blu-ray, HD DVD

Felmerülhet a kérdés: érdemes-e még DVD-írót vásárolni, hiszen már meg is jelentek az első PC-be építhető *Blu-ray*, illetve *HD DVD*-meghajtók. A válasz egyértelmű: igen! Gondoljunk csak vissza arra, hogy a DVD-íróknak is mennyi időbe telt, mire a hétköznapi szerves részévé váltak!

Egyrészt a Blu-ray és a HD DVD esetében új technológiáról van szó, amely ennek megfelelően nagyon drága is. Ha nem nézzük a különféle típusú meghajtók árai közötti különbséget, a lemezeknél lévő ár-

Plextor PX-760 SA	Freecom FX-50 DVD+-RW 16x DL USB LIGHTSCRIBE	Sony DWG-121AB2	Pioneer DVR-111D	HP 16x DVD+R-RW DD-RL
Ramiris	Procomp	Ramiris	Basys	HP
32 200	48 620	11 800	11 760	17 900
www.ramiris.hu	www.procomp.hu	www.ramiris.hu	www.basys.hu	www.hp.hu
18x/6x/6x	16x/4x/4x	16x/4x/6x	16x/6x/8x	16x/4x/6x
18x/10x/8x	16x/4x/8x	16x/8x/8x	16x/8x/8x	16x/8x/8x
-	-	-	-	-
48x/24x	48x/24x	48x/24x	40x/32x	40x/32x
12x/12x	12x/12x	12x/12x	12x/12x	16x/16x
8x/8x	8x/8x	8x/8x	8x/8x	8x/8x
○	●	○	○	●
○	○	○	○	○
2	2	2	2	2
170	254(x54x181)	170	180	178
dobozos	dobozos	dobozos	bulk	bulk
Nero Express 3 SE, Nero Media Player, Pinnacle Instant CD/DVD, Instant Audio, Instant Copy, Plectools Professional	Roxio Easy-MediaCreator & DVD Creator DVD edition, DVD/Builder, Cineplazer	Nero Burning Rom 6, InCD 4, NeroVision Express 2, Nero Media Player	-	-
150/100	140/120	140/120	130/120	140/120
SATA/15'	USB 2.0	ATA-33	ATA-66	ATA-66
● (DVD+R/R DL)	● (DVD+R/R DL)	●	TELI (DVD+R DL)	●
○	○	○	○	○
2 év	2 év	2 év	2 év	2 év

A 16X-OS ÍRÓK KÖZÖTT AZ LG MEGHAJTÓJA A LEGGYORSABB

rés még akkor is riasztó lehet. Hogy képen legyünk: egy 25 Gb-ás Blu-ray DVD lemezt 8–10 000 forintért vásárolhatunk meg, egy 4,7 Gb-ás, tehát ötödakkora kapacitást kínáló DVD lemez pedig mindössze 2–300 forintba kerül. A Blu-ray lemezek ára ugyan valószínűleg csökkenni fog az előttünk álló egy évben, de nem túl gyorsan, hiszen nincs még rájuk jelentős kereslet.

Másrészt a mai HD- és Blu-ray-meghajtók viszonylag lassan írják és olvassák a DVD-t.

Harmadrészt: 1-2 éven belül valószínűleg az összes meghajtó kezel majd mind a Blu-ray, mind a HD DVD lemezeket.

Összegzés

Tesztjeink alapján elmondhatjuk, hogy az általunk kiválasztott DVD lemezekre (lásd keretben: Tesztkörnyezet) minden meghajtó problémamentesen írta fel az adatokat – igaz, az LG és a Plextor meghajtóinak kivételével egyszer sem a maximális sebességgel. A 16x-os vagy 18x-os tempót megadva minden egység visszavett valamennyit a sebességéből. Éppen ezért továbbra sem ajánljunk, hogy a DVD-írókkal a 8–12x-es sebességnél gyorsabban válasszunk.

A DVD-írók írási sebességük és minőségük alapján ezzel együtt is nehéz rangsorolni. Talán jobban járunk, ha a hozzáadott értékek szerint, vagy a korábban már jól bevált márkák alapján választunk. Ha az extrákat nézzük, mindenképpen első helyre kerül a *Plextor PX-760SA*, amely még arra is képes, hogy ismeretlen lemezek esetében megtanulja, milyen írási stratégia adja a legjobb minőséget. A Plextor szoftvertámogatása is kiváló: a *PlexTools Professional* mellett immáron a *Professional XL* is elérhető – fizetős formában. Az egyetlen probléma a magas vételár: a full extrás Plextor masina ára körülbelül háromszorosa bármilyen más dobozos termék árának.

A legjobb ár-teljesítmény arányt ezúttal az *NEC ND-4571A* képviseli, amely mellett, hogy nagyon jó minőségű lemezeket készít, mindenféle sebességeszten is az elsők között végzett.

QWERTY COMPUTER Alapítva: 1994-ben

IQ NOTEBOOK A HORDOZHATÓ ÉRTELEM

NOTEBOOK szaküzlet és szerviz: 1114 Budapest, Bartók Béla út 9. Tel.: 209-4733

2 ÉV GARANCIA

IQ 808

129.900.-

Intel Celeron M! 1,3 GHz,
256 MB Ram, CD-RW - DVD Combo,
40 GB HDD, 15" TFT

2 ÉV GARANCIA

IQ 550V

139.900.-

Intel Celeron M! 1,3 GHz,
256 MB Ram, CD-RW - DVD Combo,
40 GB HDD, 15" TFT

2 ÉV GARANCIA

IQ 660 NW

209.900.-

Intel Celeron M! 1,6 GHz,
512 MB DDR2 RAM,
40 GB SATA HDD,
15,4" TFT, webkamera

A DENEK-OK TETSZŐLEGES KIÉPÍTÉSÉBEN IS MEGRENDELHETŐK!

Barebone rendszerek

Sokan ódzkodnak attól, hogy a PC-t a nappaliba tegyék, mondván a gép látványa nagyon lerontja a szoba öszképét. Pedig a kisméretű félkész PC-k dizájnban messze túltesznek a hagyományos gépeken. Teljesítményük alapján pedig nincsenek (nagyon) lemaradva a természetes masinákhöz képest. Lássuk a barebone PC-k fontos tulajdonságait, felhasználási körüket – és a legerősebb márkákat.

Szerző: Higyed Gábor

Izmos törpék

SHUTTLE SN26P

AOPEN EA65-IIA

ASUS T2-PH1

Megjelenésük óta töretlen népszerűségnek örvendenek a *barebone* rendszerek, amit az eladások növekedése is kiválóan bizonyít. A siker főleg a dizájnban köszönhető, de sokan vannak olyanok is, akik apró méretük miatt választják ezt a géptípust.

A félkész számítógépek építése speciális terület, hiszen ahogyan azt rövidesen látni fogjuk, nem csak arról van szó, hogy néhány alkatrészt szépen egymás mellé rakunk: a gépekhez külön alkatrészeket is kell tervezni. Nem véletlen, hogy ilyesfajta masinát kevés gyártó készít. Magyarországon mind a négy nagy márká jelen van: a Shuttle, az AOpen, az ASUS és az MSI.

Mit jelent a barebone?

A *barebone* szó mai értelmezésben félkész számítógépet jelent. A félig összeszerelt PC számítógépházból, az ahhoz tervezett alaplaptól és tápegységből, valamint speciális hűtési megoldásból áll. A gépekhez rendszerint méretre vágott kábeleket kapunk és gyakran extra hardvereket is (pl. tv-tuner, távirányító, kártyaolvasó, kijelző stb.).

A félkész gépeket általában nem arra szánták, hogy bivalyerős játékgépet faragjunk belőlük. Azért erre is van példa: a Shuttle termékpalettáján találunk játékra és LAN-partira ideális konfigurációt is.

A gépek váza sokféle lehet. A legnépszerűbb a hasáb kivitel – szerelés, helyki-

nálát és szellőzés szempontjából is ezeket a típusokat tartjuk a legjobbnak. Emellett az ASUS és az MSI kínálatában minitornyok és mini fekvő házak is szép számmal akadnak.

Kisméretű alaplap kerül a gépekbe. Bár ezek egy asztali gépbe szánt típus átalakított változatai, mégiscsak külön tervezést igényelnek. A szolgáltatásokra nem panaszkodhatunk: a szokott hardverek (SATA vezérlő, FireWire port, nyolccsatornás hangkártya stb.) itt is mind megtalálhatók – viszont a PCI-Express (esetleg AGP) foglalat mellett rendszerint csak 1 PCI csatlót találunk. Ez pont elég egy tv-tuner beszereléséhez, de második hálózati vezérlőről vagy az integrált helyettesítő hangkártyáról többnyire nem is álmodhatunk.

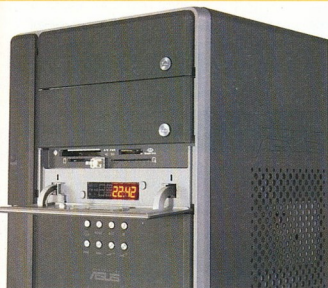
Az alaplap mellett a tápegység is egyedi tervezésű. A fizikai méret behatárolja a leadott teljesítményt, így a barebone-ok esetében 175–250 watt maximumra számíthatunk. A gépbe túl erős (külön tápcsatlakozást igénylő) videokártya már csak ezért sem szerelhető.

Helyhiány miatt a legtöbb masinába optikai meghajtóból és merevlemezről csak egyet-egyet építhetünk be, a floppy pedig gyakran kimarad – helyette kártyaolvasót szoktak betenni.

Mire jó a barebone?

Az elmondottakból nagyjából kiderül, hogy milyen teljesítményű gépet tudunk összeállítani. Ezek a masinák a csúcjátékok fut-

MULTIMÉDIÁHOZ FONTOS A KÁRTYAOLVASÓ ÉS A KIJELZŐ

atásán kívül mindenre alkalmasak, ideális partnerek lehetnek tehát az internetezéshez, az otthoni munkához. Sokunknak talán az a legfontosabb, hogy a HTPC (azaz házimozsi-PC) szerepét szintén betölthetik.

Csak csendesen!

Ha a barebone rendszert HTPC-ként (is) szeretnénk használni, az egyik legfontosabb követelmény az, hogy csendesen működjön. Egyfelől ezért, másfelől pedig azért, mert a gépek belsejében nem férnek el a normál CPU-hűtők, szinte minden gépnél egyedi megoldással találkozhatunk. Ezek – az alaplapok fordulatszám-szabályozó képességével kombinálva – tökéletesen végrehajítják a feladatukat. Tehát ha filmet nézünk, az alacsony CPU-terhelés (és a kis hőtermelés miatt) a ventilátorok éppen csak, hogy forognak. Amikor pedig nagyobb számítási kapacításra van szükség, a légkavarók is erősebb fokozatra kapcsolnak.

Alkatrészek

A barebone gépekbe a következőket kell vásárolnunk: processzort, memóriát, igénytől függően videokártyát, merevlemez és optikai meghajtót (ODD). Emellett

persze a többi szokásos kiegészítő is szükséges, így monitor, hangfal, billentyűzet és egér. Utóbbi négyénél, valamint az ODD miatt gondban lehetünk, mert ezek a perifériák látszanak is, így színben és stílusban is passzolniuk kell az alapgéphez! A Shuttle ezt ügyesen kihasználva nemcsak gépet, hanem ilyen kiegészítőket (sőt WiFi adaptert és moddingváltozatokat) is kínál – persze a dizájnért itt is felárat kell fizetnünk.

Ha HTPC-t szeretnénk építeni, szükségünk lesz tévékimenetre, tévékártyára, távirányítóra, s jól jöhet a kártyaolvasó is. Érdemes olyan tv-kártyát választani, amelynek távirányítójához USB-s (esetleg soros portra csatlakozó) vevő tartozik, mert az ilyesfajta távvezérlőkkel nemcsak a tévénézőke, hanem az egész PC vezérelhető (ehhez szükség lesz külön szoftverre, ilyen például a *Girder*).

Szoftverek

Mivel a barebone PC-k hagyományos számítógépként működnek, használatukhoz nincs szükség speciális programra. Egy alkalmazást mégis a figyelmükbe ajánlunk: ha terveink szerint a gép elsősorban HTPC-ként üzemel majd, jó szolgálatot te-

het az *InterVideo InstantOn*. A program külön operációs rendszerrel működik, így sokkal gyorsabban töltődik be a Windows bármely verziójánál. Használható DVD-lejátszóként, tévénézőke vagy audiólejátszó programként, s persze rádiót is hallgathatunk vagy képeket is nézegethetünk vele.

ASUS

A T2-es sorozatban *Intel* és *AMD* processzor fogadására képes gépeket is találunk. A család öt tagja ezüst, fekete és sötét-szürke színekben pompázik. Ennél a termékvonalnál a gépház egy alaposan összenyomott minitorony – helykihasználás szempontjából jó választás. Bőven van hely szerelni, akár két optikai meghajtót is használhatunk, és még a szellőzésre sem lehet panasz. A T2 többféle kiépítésben kapható, attól függően, hogy találunk-e kártyaolvasót a gépben és/vagy funkciógombokokat az előlapon.

A multimédiás termékvonalnál a régi motoros *S-Presso* mellett immár a *DIGIMatrix* is megtalálható. Mindkét masina „gyárilag” HTPC-kompatibilis, azaz a csomagolásukban tv-tuner és távirányító is lapul, az előlagra pedig több funkciógomb is került.

IGY LESZ A BAREBONE-BÓL SZÓRÁKOZÁS!

Coomp-Ker

"Az okos kereskedő áruháza..."

www.coomp-ker.hu

Barebone rendszerek

Gyártó Típus	ASUS T2-PH1	ASUS S-Presso	AOpen EA65-IIa	AOpen MZ915-M	MSI Midas 482	MSI HetiS 915	Shuttle SB83G5M	Shuttle SN26P
Forgalmazó	ASUS	ASUS	Sowah	Sowah	Kelly-tech	Kelly-tech	Juventus-Team	Juventus-Team
Internet	hu.asus.com	hu.asus.com	www.sowah.hu	www.sowah.hu	www.kelly-tech.hu	www.kelly-tech.hu	www.juventus-team.hu	www.juventus-team.hu
Ár (Ft)	48 700	52 000	66 000	98 400	47 900	47 900	108 550	170 000
Alaplapj lapkakészlet	Intel 945	Intel 865G	Intel 865G	Intel 915G	ATI RS482	Intel 915G	Intel 915G	nVidia nForce 4 SLI
Processzor/foglalat típusa	LGA 775	Socket 478	Socket 478	Socket 479	Socket 939	LGA 775	LGA 775	Socket 939
CPU-hűtő	○	●	●	●	○	○	○	●
Memória	DDR2-533	DDR-400	DDR-400	DDR2-533	DDR-400	DDR-400	DDR-400	DDR-400
Integrált videovezérlő	●	●	●	●	○	○	○	-
Kompozit/S-Video kimenet	○/○	○/○	●/○	●/●	○/○	●/●	○/○	○/○
AGP foglalat	○	●	○	○	○	○	○	○
PCI Express x16 foglalat	○	○	○	○	○	○	○	● (2 db)
PCI 2.3 foglalat	●	●	●	○	● (2 db)	● (2 db)	○	○
PCI Express x1 foglalat	○	○	○	●	○	○	○	○
PATA/SATA portok száma	1/2	2/2	2/2	1/4	1/4	1/2	1/2	1/2
Audiovezérlő	Realtek, 5.1 csatornás	ADI 5.1 csatornás	Realtek, 5.1 csatornás	Realtek, 7.1 csatornás	Realtek, 7.1 csatornás	Realtek, 5.1 csatornás	Realtek, 5.1 csatornás	VIA, 7.1 csatornás
Optikai/koaxiális audiókimenet	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
Tápegység teljesítménye (watt)	250	220	275	190	250	250	250	350
Kártyaolvasó	○	●	●	○	○	opcionális	○	●
Tv-tuner	○	○	○	○	○	○	○	○
Távírányító	○	●	○	○	○	○	○	○
Kijelző/multimédiás gombok	●/●	●/●	●/●	○/○	○/○	○/○	●/●	○/○
Méret [sz×ma×mé, cm]	190×310×300	243×181×330	200×190×320	200×320×106	335×363×98	320×330×94	200×185×300	210×220×325

Tulajdonságai alapján a DiGiMatrix mindenképpen érdekesebbnek tűnik. Ezt a masinát úgy alakították ki, hogy a tévé alatt is elférjen – tulajdonképpen teljesen úgy néz ki, mint egy DVD-felvevő. (Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a DiGiMatrix a szó szoros értelmében véve nem barebone gép, hiszen már eleve minden benne van, ami a működéséhez kell. Hasonló tudású gépet az *Albacomb* és a *Fujitsu Siemens* is készít.)

Ha költséghatékony megoldást keresünk, érdemes megnézni a *Pundit* sorozat tagjait. A meglehetősen vékony kialakítású házak nemcsak fekvő, hanem álló helyzetben is használhatók, így a gép alul vesz el valamit az asztal hasznos felületéből.

Shuttle

Mindig is jó név volt a barebone gépek piacán a Shuttle, elsősorban a nagy választék és a sorozatos elsőségek miatt. Nyolc hónapja például elsőként jelentek meg olyan egységgel, amelyben két videokártya fér el (így végre minigépekben is lehetővé tették az SLI használatát). A mostani termékpalettán is akadnak érdekességek,

például a BTX szabványú *SB86i* vagy az AM2-es AMD processzorok fogadására alkalmas *SK22G2* személyében.

A Shuttle érti a dolgát: valójában egyetlen vázát tervezett, de az minden szempontból (térkinálat, szerelhetőség) nagyon jól sikerült.

A különféle gépek arculatát az előlap, illetve a fedél adja, míg a teljesítményt a belső tartalom határozza meg. Összesen 20 típus közül választhatunk, s hogy mindenki megtalálja az igényeinek megfelelő

A BAREBONE PC-NEK SZINTE BÁRHOL TALÁLUNK HELYET

TÖBB MASINA IS KOMPATIBILIS A WINDOWS MEDIA CENTER 2005-TEL

konfigurációt, van köztük Intel, nVidia, ATI, VIA és SIS lapkakészletű is.

Érdekesség az *SD11G5*, amelybe az eredetileg hordozható számítógépekhez készített *Pentium M* processzor illeszkedik. A HTPC-nek tökéletes alapot nyújtó masina teljesítménye (a választott processzortól függően) nagyjából megegyezik egy 3–4 GHz-es P4-es processzor teljesítményével, míg fogyasztása és hőterhelése sokkal kisebb – hűtését egy éppen csak forgó ventilátor is vígan megoldja.

Multimédiához az *SB83G5M* lehet a jó választás: *Windows XP Media Center*

Edition 2005 kompatibilis, s a használatot könnyítendő a gép előlapjára egy színes kijelző is került. A masinából csak a tv-tuner hiányzik, amit viszont néhány ezer forintért pótolhatunk.

Teljesítményhajászkor számára az *nForce 4 SLI* lapkakészletet használó *SN26P* ajánlható, mert ebbe a gépbe a Socket 939-es AMD processzorok mellé két videokártya „fér”, így akár az *nVidia SLI* technológia előnyeit is kihasználhatjuk.

AOpen

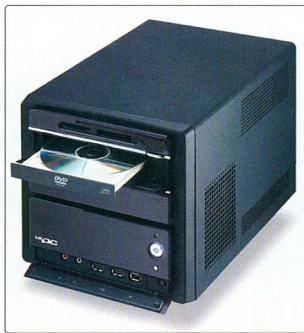
Négy termécsalád – négy felhasználási terület! Az AOpen barebone márkája az *XCCube* nevet viseli, ám ez kiegészül a *Cube AV*, *Cube mini* és *Cube Tower* jelzésekkel.

AZ ASUS S-PRESSO BELSEJÉBE ÖTLETES MÓDON JÚTHATUNK BE

Általános felhasználásra a „sima” *XCCube*-ok készültek, belőlük van a legtöbb (éppen tízféle). Érdekesség, hogy az Intel 965-ös lapkakészlete még alig jelent meg az asztali alaplapoknál, az AOpennél már szerepel ez a lapkakészlet. Sajnos Magyarországon ezt a modellt még egy darabig nem láthatjuk (az ilyen újdonságok is elég lassan jutnak el hozzánk). Amíg megérkezik, választhatjuk helyette például az *EZ945*-öt.

Az *XC Cube mini* még egy lépést tesz a miniatürizálás felé: a gépek egy *Mac Mini*

A DVD-ÍRÓ MEGVÁLASZTÁSÁKOR FIGYELNI KELL A SZÍNEKRE IS

méretű házba kerülnek (teljes méret: 200×320×100 mm) és pehelysúlyúak (teljes tömeg: 2,6 kg). Bővítési lehetőség nincsen, a hely már amúgy is olyan kicsi, hogy asztali alkatrészek helyett mobil perifériákat kell használni. A gépekbe Pentium M processzor, slim optikai egység és 2,5 colos HDD kerülhet, s természetesen a videokártya is integrált.

Ha több helyre lenne szükségünk, az *XC Cube Tower* sorozat tagjai közül válogassunk, amelyek esetében az alkatrészek a hasáb formájú ház helyett rendes monitorra kerülnek, például azért, hogy két optikai meghajtót (vagy egy DVD-író és egy beépíthető merevlemezkeretet) is használhassunk.

A *Cube AV* nevének vége az Audio-Video rövidítése, itt tehát elsősorban olyan masinákra kell gondolnunk, amelyek HTPC-ként (is) beválnak. A legújabb példány közülük az *XC CubeEB954-V*, amely attól „AV”, hogy mindenféle audió és videó ki-, illetve bemenetek kerültek rá, valamint hogy jár hozzá egy Windows MCE 2005 kompatibilis távirányító. A tuner sajnos kimaradt a csomagból, ha erre is vágyunk, válasszuk az *EA65-IIa-t*.

MSI

A cég legkelendőbb terméke a *Hetis 915*, amely félig-meddig fapados kialakítású. Természetesen a *915G* lapkakészlet köré épül, így Intel processzorokkal használható (csak egymagosokkal). A *Hetis 915*, mint a család valamennyi tagja, eredetileg fekvő házba kerül, ám ez a csomagolásban található talpazat felszerelése után álló helyzetbe forgatható – ha azt szeretnénk, hogy a gép az asztalon minél kevesebb helyet foglaljon.

A gépben van integrált videokártya, így a tervezéskor leahagyták a PCI-Express foglalatokat, s két hagyományos PCI 2.3 csatlakozót építettek be inkább. Ha biztos,

hogy nem akarunk játszani, ez a megoldás mindenképpen jónak mondható. A *Hetis 915* két verzióban kapható, ezért vásárláskor figyeljünk nagyon oda, nehogy *915 Lite*-ot kapjunk! Ezen ugyanis nincs sem DVI, sem tv-kimenet, így házimoziira alkalmatlan.

Az AMD processzorok kedvelői számára az *MSI Midas* sorozatából ajánljuk a *482*-es típust, amely a Socket 939-es foglalatba illeszkedő valamennyi AMD processzorral elböldögöl, és PCI-Express x16-os foglalatára révén akár egy apró méretű erőgéppé is fejleszthető.

Végül, de nem utolsósorban ne feledkezzünk meg az egy éve már újságunknál is vendégeskedő *MEGA PC 865 PRO*-ról sem, amely – bár az Intel 865G lapkakészletére épül – egymagos LGA-775 tokozású Intel processzorokkal használható. A dizájnos és az átlagosnál mindenképpen vidámabb külsejű masina összeszerelése után egyből HTPC-vé alakul, hiszen jár hozzá tv-kártya, az *InterVideo InstantON* program és még egy hatfunkciós kártyavásárló is.

Mio C 710

– Az útítárs

Kizárólagos hazai importőr

Életelepített utcaszintű Európa térkép
30 ország: Magyarországtól Irszigig

Bluetooth autós kihangosító
MP3 lejátszó, képnézegető
számológép/változtató
teljes autós csomag
SIRF Star III GPS
2 GB ROM

ajándék Mio Klubkártya

www.mio.hu
Tel.: (1) 222 1540

Lapkakészlet

A barebone rendszerekről általánosságban elmondhatjuk, hogy nem az éppén elérhető csúcstechnológiára épülnek. A régebbi lapkakészletek megvásárlásával a gyártási költségek alacsonyabbak. A tesztünkben szereplő masinák ennek megfelelően többnyire az *Intel 915/925/945*-ös lapkakészletre vagy az *nForce 4* valamelyik változatára épülnek.

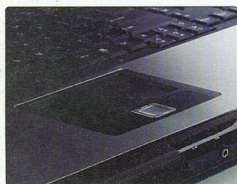

A legnagyobb notebook

Acer Aspire 9800

A világ legnagyobb notebookja címért harcba induló Acer Aspire 9800 nem mindennapi jelenség: egy igen erős asztali gép teljesítményét és monitorát sikerült egy még éppen hordozható noteszgépbe beleszűlni.

Szerző: Rosta Gábor

Forgalmazó: **Acer Magyarország**
 Internet: www.acer.hu
 Ár: **567 800 Ft**

- + nagy teljesítmény
- + 20"-os kijelző
- egy normál billentyűzet elfért volna rajta
- a videokártya nem SLI ☹

Az *Acer Aspire 9800* ugyan notebooknak néz ki, és notebookalkatrészekből is áll, ám valójában nem az – hanem egy nagyteljesítményű, összecsatolható asztali számítógép. A hatalmas méretű, 20"-os képátlójú, 1680×1050 pixeles *CrystalBright* monitorral szerelt masina több mint hét kilogramm tömegű, így nem igazán hordozható. Ráadásul nem könnyen találunk olyan táskát, amelybe kényelmesen beleférne.

A noteszgép kivitele egyébként elsőrangú, egyedül a billentyűzettel voltak gondjaink. Bár a masina méretei megengednék egy átlagos asztali (101 gombos) keyboard használatát, az Acer mégis a normál noteszgépklavíriatúrát választotta, annak minden hátrányával együtt. Az így felszabaduló helyre bal oldalt a multimédiás keretrendszert vezérlő gombok kerültek, ám jobb oldalon és felül hatalmas területek maradtak paragonon. A külféle ki- és bemenetek a gép oldalán kaptak helyet: jobb oldalon három USB csatlakozót találunk egy négypólusú FireWire port társaságában, valamint két bővítőhelyet, amelyekbe egy PCMCIA Type II és egy ExpressCard kártyát csúszthatunk be.

A hátoldalon kaptak helyet a multimédiás csatlakozók: itt találjuk a beépített hibrid tuner antennacsatlakozóját, egy AV bemenetet, S-Video/kompozit, VGA és DVI kimenetet, valamint az Ethernet csatlakozót. A bal oldalon a slot-in rendszerű optikai meghajtó mellett a negyedik USB kivezetés található, valamint a modem csatlakozóját is itt helyezték el.

Ami a beépített hardvereket illeti, a mi modellünkben (mivel mintapéldányról van szó, a

bolti verzió ettől eltérhet) az *Intel Core Duo T2300*-as processzora dolgozik, 1,67 GHz-en. A beépített memória két 512 Mb-ás DDR2 modulból áll, amelyek 533 MHz-en dolgoznak, kétszámjegyű konfigurációban.

Nem éppen notebookra emlékeztet a háttértár kialakítása: két 120 Gb-ás SATA csatlakozós *Samsung* merevlemez dolgozik egy RAID 0 tömbben, amelynek mérete így 240 Gb-át, a technológia nyújtotta sebességnövekedés pedig részben ellensúlyozza az asztali merevlemezekhez képest lassabb működés hátrányait. Bár az amerikai modell HD DVD-s változatban is kapható, az általunk kipróbált készülékben „csak” egy sima kétrétegű DVD-író volt.

Mint minden valamirevaló DTR notebook, az *Aspire 9800* sem a lapkakészletbe integrált videokártyát használja, hanem az *NVIDIA GeForce Go 7600*-as 3D-s gyorsítóját, 256 Mb-át dedikált grafikus memóriával, aminek köszönhetően a játékosok céljaira is tökéletesen megfelel. Mivel Centrino Duo alapú masináról van szó, természetesen a WLAN adapter sem hiányzik, amelyet a gép elején található csúszkával kapcsolhatunk ki-be – éppen úgy, mint a beépített Bluetooth csatlakozót is.

Az *Aspire 9800* nemcsak játékgépként, hanem „hordozható” multimédiás állomásként is megállja a helyét: a már említett tuner mellett a géphez tartozik a *Cyberlink PowerCinema* keretrendszerén alapuló felhasználói felület is, amelynek segítségével tökéletesen HTPC-ként is használhatjuk. A tévére, projektorra kötött számítógépet ezután nemcsak a billentyűzet melletti gombokkal, hanem a mellékelt távirányítóval is vezérelhetjük. ■

László

Ingyen biztonság?

Remélhetőleg a windowsos PC-k felhasználóinak mindegyike tisztában van vele, hogy a vírusveszély éppen ezt a platformot érinti leginkább. Lehet ezen keseregni, lehet érte neheztelni a Microsoftra és a víruskészítőkre, de valójában egyetlen dolgot tehetünk: választunk egy megbízható antivírus szoftvert, és rábízunk adataink biztonságát. Ám nem mindenki szeretne tízezreket költeni a kártevők kergetésére. Szerencsére akad számtalan jól használható ingyenes megoldás is, amelyekre nyugodtan támaszkodhatunk e vírusoktól sújtott időkben. Ezeket vettük szemügyre, hogy megkönnyítsük a választást.

Van egy másik megoldás is a vírusproblémára. Mégpedig az, ha alternatív rendszer után nézünk. A legolcsóbb megoldás, ha számítógépünkre egy Linuxot telepítünk. No de melyiket? E hónapban egy hazai fejlesztésű rendszert mutatunk be, ezt kifejezetten azoknak készítették, akik Windowsról szeretnének Linuxra váltani. A Black Panther Linux ígéretes vállalkozás. DVD mellékletünkön is megtalálható a CD-re kiírható változat ISO formátumban (még két másik disztribúció, a Freespire és a legújabb Ubuntu társaságában).

Végül egy sokakat érintő változásról is szót ejtünk. Bemutatjuk a Microsoft Excel következő verziójának újjtásait, hogy lássuk, csakugyan érdemes lesz-e megvárakozni a dizájnos felülettel az új funkciók kedvéért.

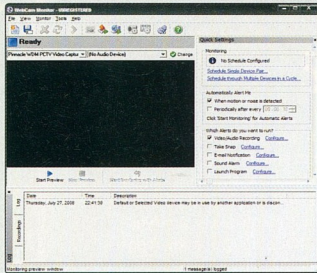
Nákovics László

SZOFTVER

SZOFTVERBŐRZE	68
FREWARE ANTIVÍRUS PROGRAMOK	
Ingyenszerek	72
REASON 3.0.4	
Jó ok a zenélésre	76
ASHAMPOO MOVIE SHRINK & BURN	
Tömören, egyszerűen	79
BLACKPANTHER OS	
Ez a párdúc nem rózsaszín	80
GYEREKEKNEK – TELJES VERZIÓ	
Manókaland	84
MICROSOFT EXCEL 2007	
A jövő táblázatkezelője	86

Biztonsági szoftver – Próbaverzió

::WebCam Monitor 3.63

A webkamerákat a legtöbbször azért veszik, hogy a rokonokkal, ismerősökkel ne csak szimplán telefonálni tudjanak, hanem videotelefonálni is. Persze különféle szoftverek segítségével ezek az apróságok egészen más feladatokra is használhatók, például otthonunkat figyelhetjük vele a távolból. Nos, ilyesfajta feladatra készítették fel a *WebCam Monitor* is.

A megfigyelés többcélú lehet, például szolgálhat biztonsági célokat, de lehet akár a házi kedvenc ellenőre is: megnézhetjük, vajon kedvenc kutyusunk tudja-e, hogy a kanapé akkor is tabu, amikor nem vagyunk otthon.

A WebCam monitor univerzális alkalmazás: gyártótól függetlenül szinte bármely kamerát kezeli. A lényeg csupán az, hogy az eszköz WDM drivert használjon, vagy legyen saját IP-címe.

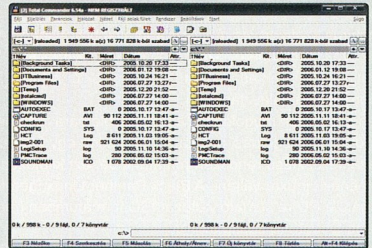
A szolgáltatásokra sincs okunk panaszkodni: a program minden olyan lehetőséget felkínál, amelyre szükségünk lehet. Az alapot a rendszeres időközönként készített állóképek felvétele jelenti, de akad a repertoárban mozgásérzékelésen alapuló kép- és hangrögzítés is.

Azért, hogy a WebCam Monitor valódi riasztóként is bevethető legyen, a szoftverbe streaming funkciót építettek. Ezen kívül kérhetjük, hogy a különféle aktivitásokról e-mail üzenetet küldjön, s ilyenkor egy alkalmazás vagy hangfelvétel is elindulhat. Végül egy apróság: a programot úgy is beállíthatjuk, hogy kicsinyített állapotban csak a tálcá jobb oldalán jelenjen meg az ikonja – ez olyankor lehet hasznos, ha a szoftvert csakugyan folyamatosan akarjuk futtatni.

Ajánljuk: mindenkinek, aki a webkamerájából a lehető legtöbbet szeretné kihozni
Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■□□□, haladó

Szerkesztő kedvence

A *Total Commander* szinte minden PC-s felhasználó gépén megvan, hiszen minden olyan funkciót tartalmaz, amely a fájllok kezeléséhez szükséges – legyen szó akár a napi rutin feladatokról, akár ritkábban igényelt funkciókról. A programot magyar nyelvű kezelőfelülettel és magyar nyelvű súgóval látták el.

Fájlkezelő – Próbaverzió

::Total Commander 6.54

A fájlmásolás szükséges rossz, az adatok másolgatása biztosan senkinek nem tartozik a kedvenc elfoglaltságai közé. Azért, hogy az erre fordított időt minél jobban lerövidíthessük, egy hatékony fájlmenedzser programra van szükségünk. A windowsos világban szinte teljesen egyeduralkodóknak számít a *Total Commander*, amely jelenleg a 6.54-es verzióán tart, s szolgáltatásait tekintve jóval több egy egyszerű fájlkezelőnél.

A fájkokat a hagyományos fastruktúrában, két egymás mellett panelben megjelenítő program az alapszolgáltatások mellett számos extrával büszkélkedhet. A sokáig tartó másolást például a háttérbe küldhetjük, a szükséges beállítások után pedig a tömörített állományokkal is pontosan úgy dolgozhatunk, mint a normál fájlokkal.

Az extrák között érdemes megemlíteni az FTP klient vagy a fájlдарabolás lehetőségét is: A szolgáltatások listája azonban itt még korántsem ér véget, a lehetőségek ugyanis a plugin rendszer segítségével tovább bővíthetők. Így módon integrálható a programba képnézegető, Word és Excel dokumentumkezelő stb. Végül, de nem utolsósorban arra is lehetőség van, hogy az alap ikonokat szebbekre, mutatósabbakra cseréljük – ehhez látogassunk el a www.totalcommander.hu weboldalra.

Ajánljuk: mindenkinek, minthogy egy nagyon hasznos programról van szó
Rendszerkövetelmény: Windows 95/98/ME/2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■□□□, haladó

Multimédia – Próbaverzió

::FlexiMusic Kids Composer Feb 2006

Ezúttal az egészen kicsiknek szeretnénk kedvezni, mégpedig a *FlexiMusic Kids Composer*rel. Ez a zeneszerkesztő több tucat hangszert és előre definiált dallamot tartalmaz, kezelőfelületét pedig még a kicsik is könnyen tudják használni.

A dallam természetesen több sávból épül fel. Mindegyikhez ki kell választani a hangszert, a dallamot. Utóbbiakat többnyire babaféjek és különféle rajzfigurák jelölik. Azt, hogy egy-egy dallam mikor szólaljon meg, az ecsettel határozhatjuk meg: ahol befestjük a dallamot reprezentáló szürke sávot, ott hallani fogjuk az adott hangszert. Az ecsettel a dallam hosszát és helyzetét is meghatározhatjuk. Emellett – ha van kéznél egy PC-re köthető mikrofon – csemeténk a mix alá énekelheti kedvenc számát vagy bármi mást.

A hét napig használható próbaverzió összesen csak tíz dallamsávot kezel, plusz a „vokált”, a teljes verzió viszont gyakorlatilag bármennyivel elboldogul.

A variációk száma persze már így is hatalmas, (több száz, sőt több ezer lehetőség közül választhatunk), csak a szülők is győzzék idegeltek a hangzavart. Az általunk készített néhány próbádallam noman szólva sem volt slágergyanús ☺.

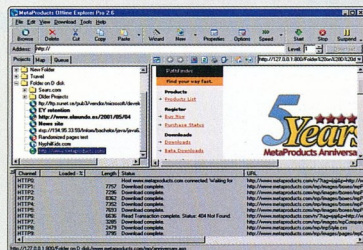
Ajánljuk: minden zenei vénával megáldott, 8 évesnél fiatalabb gyermeknek

Rendszervetelmény: Windows 98/ME/2000/XP

Tudásszint: ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■, kezdő

Figyelem!

A rovatban szereplő programok megtalálhatóak CD, illetve DVD mellékletünkön. A válogatás körültekintően végeztük, de felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a programok használatából adódó esetleges károkért kiadóink semmilyen felelősséget nem vállal.

Internet – Próbaverzió

::Offline Explorer Pro 4.3

Bár a széles sávú internetelérések száma nő, mégis úgy véljük, az offline böngészők kora még mindig nem járt le. Egyfelől azért, mert továbbra is sokan használják a betárcsázós megoldást (vagy otthon nem, csak a munkahelyen férnek hozzá a világhálózathoz). Másfelől pedig külföldi úton jól jöhet, hogy (többé-kevésbé) komplett weboldalakat is magunkkal vihetünk.

Az *Offline Explorer Pro 4.3*-as változata kiváló segítség az ehhez hasonló helyzetekben. Az alkalmazás véleményünk szerint könnyen kezelhető. Gyorsan is működik annak köszönhetően, hogy egyszerűen akár 500 kapcsolatot is meg tud nyitni – persze a kapcsolat sebességétől függően.

A szoftver a kijelölt weblapokat könnyen másolható formában tárolja, így azok két gép között könnyen mozoghatnak, asztali gépről gyorsan a laptopra másolhatók. Persze arra is van mód, hogy a napi híradagot a munkahelyen töltsük le, majd USB memórián hazavigyük, végül pedig az otthoni gépen olvassuk el. A program fizetős, néhány csábító extrával is felvérteztek: az *Offline Explorer* példával arra is képes, hogy a streaming formájában érkező hang- és képanyagokat rögzítse, majd később visszajátssza. Hasznos szolgáltatás a monitorozó egység is, amely adott időközönként megnézi, hogy a már letöltött weboldalakat eredeti (online) helyükön változtak-e a mezevemenzen tárolthoz képest.

A program többféle hitelesítő rendszert is ismert, ezért akkor is használható, ha olyan tartalmat akarunk letölteni, amely jelszóval védett területen van. Mivel a Pro verzió űrlapokat is képes kitölteni, a feladatütemezővel sem lesz gondunk.

Az *Offline Explorer* egyébként nemcsak a HTTP és HTTPS, hanem az FTP oldalakat és ötféle proxy szervert is kezel, hogy bármilyen rendszerműködésben használhassuk.

Ajánljuk: azoknak, akik értékes tartalmakat szeretnek a kezük ügyében tudni

Rendszervetelmény: Windows 2000/XP

Tudásszint: ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■, közepes

Tűzfal – Ingyenes program

::Agnitum Outpost Firewall Free

Az internet veszélyeire nem lehet elégyszer felhívni a figyelmet. Ahhoz, hogy nyugodtan barangolhassunk a világhálón, vírusirtóra, kémprogram-eltávolítóra és tűzfal programra is szükségünk van.

Az *Outpost Firewall* a hármasfogat utóbbi csoportjába tartozik. A programból készült egy ingyenes változat is – otthoni felhasználóknak –, amely ugyan kevesebb szolgáltatást kínál, mint a Pro verzió, de az aktív netezőknak mindenképpen érdemes használni, mert magasan veri a Windows beépített tűzfal programját.

Az *Outpost Firewall Free* a hagyományos módon működik: telepítés után blokkolja az internetforgalmat, és csak azoknak a programoknak enged hozzáférést a webhez, amelyeknek ezt engedélyezzük. A felügrő ablakban adhatunk egyszerű hozzáférési jogot és tiltást is, de az alkalmazásokhoz szabályt is rendelhetünk – a levelezőprogramnak és az Internet Exploremnek például így adhatunk folyamatos hozzáférést.

Az *Outpost* nemcsak profioknak, hanem kezdő felhasználóknak is jó alternatíva, mert tartalmaz egy alapvető szabálygyűjteményt, és ezzel már elég nagy biztonságban érezhetjük magunkat.

Természetesen egy tűzfalprogram csak akkor tud kellő hatékonysággal üzemelni, ha mindig a naprakész verziót használjuk. Éppen ezért az *Outpost Firewall* minden indulásnál ellenőrzi, hogy a legfrissebb változatot használjuk-e. Ha nem, akkor azonnal, online frissíthetünk. (A szoftver szigorúságára jellemző egyébként, hogy még a saját frissítő modulját sem „engedi ki” a bealeggyezésünk nélkül.)

Ajánljuk: mindenkinek, aki internetezik, és nem használ sem routert, sem más tűzfalprogramot
Rendszervetelmény: Windows XP
Tudásszint: ■■■■■■□□□□, haladó

Sok kicsi sokra megy

Ha a program megvásárlása mellett döntünk, akkor nemcsak a *Phone Mnemonic* aktuális verzióját kapjuk meg, hanem 8 további miniszoftvert, amelyek mindegyike egy-egy feladatra szakosodott. (Van közöttük például olyan, amely megmutatja, hogy mennyi idő tel el a Windows elindulása óta, de akad a tálcára doható minijegyzet is.) Bővebb információért látogassunk el a honlapra – a nem regisztrált változat odairányít minket.

Utility – Próbaverzió

::Phone Mnemonics 4.7.7

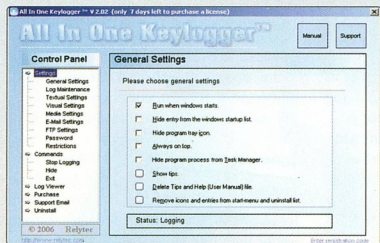
06-20-PHONE FV (az FV egy monogram). Ugye mennyivel könnyebb megjegyezni, mint azt, hogy 06-20-7466358. A telefonszámok ilyesfajta átalakítása amellet, hogy jófófa, könnyebben megjegyezhető is teszi az elérést.

Ha beérjük az angol szavakkal, akkor a *Phone Mnemonic* elvégzi helyettünk ezt a feladatot. A megadott hat- vagy hétjegyű telefonszám számbilentyűhöz tartozó karakterek és a 20 ezer szavas adatbázis segítségével a szoftver nemcsak a 6/7 betűs, hanem a rövidebb szavakat is megkeresi – így kijöhet például a 06-20-CALL123 megoldás is eredménynek.

Tulajdonképpen ennyi a *Phone Mnemonic* feladata, még csak azt tesszük hozzá, hogy a rövid próba alatt két negatívumot leltünk: az egyik a csak angol nyelvű szótár, a másik az olykor rettentően lassú keresés. A tekintélyes adatbázis persze elég sokáig tart átvizsgáláni, de azért a 10 perces (!) futam mégiscsak nagyon sok. Főleg úgy, hogy még az sem zavartol, hogy a várakozásért cserébe értelmes, valóban használható eredményt kapunk. Például a 979 9799-es számon lévő betűkből nem rakható össze értelmes szó!

Ajánljuk: mindenkinek, egy próbát megér ☺
Rendszervetelmény: Windows 2000/XP
Tudásszint: ■□□□□□□□□□, kezdő

Kémprogram – Próbaverzió ::All In One Keylogger 2.52

Nem kell sok fantázia ahhoz, hogy elképzeljük, milyen titkokat lehet kifürkészni egy kémprogrammal. Bemutatjuk az egyik virtuális távcsövet, a felhasználók körében igen kedvelt *All In One Keylogger*-t. A program jelenleg a 2.5-ös verzióját tart, és nevével ellentétben nemcsak a billentyűk leütését tudja rögzíteni, hanem egy sor más dolgot is használható.

A szoftver először is figyelni, hogy mely programok futnak, s hogy amikor gépelünk, akkor ezek közül éppen melyik aktív. A program nemcsak a gépelést rögzíti, hanem a vágólap tartalmát is: azaz még a **Ctrl+V**-vel bemásolt jelszavak/egyéb szövegek sem maradhatnak előtte titokban. Főleg úgy nem, hogy még képernyőmentéseket is készíthet (szabályos időközönként, minden égerkattintásnál vagy az **Enter** billentyű lenyomásakor)! A naplófájlab ezeken felül valamennyi meglátogatott weboldal címe is bekerül. A fejlesztők még valamire gondoltak: a csevegőprogramokkal nemcsak írni lehet, hanem – mikrofonnal persze – beszélgetni is.

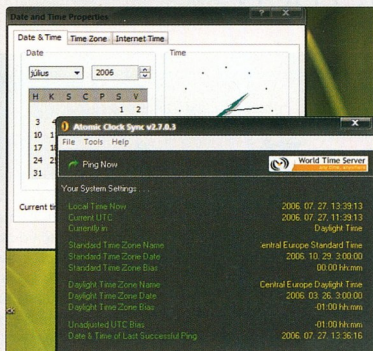
Az All In One Keyloggert arra is felkészítették, hogy a mikrofonbemenetről hangfelvételt készítsen.

A szoftver természetesen védi magát. Regisztráció után teljesen észrevétlenül fut, automatikusan elindul a Windows betöltődésekor, leállítani csak jelszóval lehet.

Ajánljuk: azoknak, akik kíváncsiabbak a kellelénéni
Rendszerkövetelmény: Windows 98/ME/2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■■□□, profi

Figyelem

Vegyük figyelembe, hogy az All In One Keylogger felhasználása bizonyos esetekben törvénybe ütközhet! A szoftver felhasználásából eredő esetleges (jog)következményekért a kiadó semmilyen felelősséget nem vállal!

Utility – Ingyenes program ::Atomic Time Sync 5.10

Apró programokból továbbra sincs hiány, lássunk most egy olyat, amely azért felel, hogy rendszerünk órája mindig az „atomórához” legyen igazítva. Az *Atomic Time Sync 5.10* ingyenes, működésének egyetlen feltétele pedig az, hogy legyen internetkapcsolatunk. A szoftver pontosan annyival tud többet, amennyi ahhoz kell, hogy leolvassuk a Windowsba épített szinkronizáló: napi frissítésre is képes. Minderre természetesen automatikusan, a Windows elindulása után. A szoftverben beállítási lehetőségekre alig van szükség: változtatni csak a szerver címét lehet (hét előre megadott szerverből), valamint proxyservert is megadhatunk.

Ajánljuk: mindenkinek akinek van internet-hozzáférése
Rendszerkövetelmény: Windows 98/2000/XP, Mac OS, Linux, Unix
Tudásszint: ■■■■■■■■■■□□, kezdő

Utility – Próbaverzió ::FileSplit 2.34

A merevlemezek kapacitásának rohamos növekedésével a tárolás nem jelent gondot, de az információk küldésekor akadályokba ütközhetünk. Számos olyan levelezőprogram létezik például, amely néhány Mb-igban határozza meg a fogadható üzenetek maximális méretét, és az FTP szerverekre is jobb darabokban feltölteni a nagyobb anyagokat. A *FileSplit 2.34* az Explorer menüjébe integrálható megoldás, amelynek szolgáltatásait (legyen szó fájlok összefűzéséről vagy darabolásáról) egyszerűen a jobb egérgombbal hívhatjuk elő.

Ajánljuk: például azoknak, akik rendszeresen töltenek fel FTP-re
Rendszerkövetelmény: Windows 95/98/ME/2000/XP
Tudásszint: ■■■■■■■■■■□□, kezdő

Ingyenszerek

Freeware antivírus programok

Az ember hamar megtanulja, hogy ingyen ebéd nem létezik, mert mindennek ára van. Ennek dacára az otthoni használatra szánt ingyenes szoftverek között víruskereső programokat is találunk, nem is keveset.

Szerző: dr. Nagy Gábor

A gazdaság egyik fő ága a szoftveripar, s ha egy termék vagy szolgáltatás beindul, akkor a sikeres fejlesztők hosszú időre elfeledkezhetnek anyagi gondjaikról. Mivel sokunkat hajt a vágy (és a kényszer), hogy takarékoskodjunk a szoftvereken, így az operációs rendszer és az irodai (Office) programcsomagok mellett a legtöbben a biztonsági – köztük az antivírus – szoftvereken próbálunk spórolni.

A fejlesztők, forgalmazók számára az igazi bevételforrást egyértelműen a nagy(obb) tételben vásárló céges, azaz üzleti ügyfelek jelentik, mivel – nem csak Magyarországon – az otthoni felhasználók pénzköltési hajlandósága, ha nem is elhanyagolható, de nagyságrendekkel kisebb.

A fentiek túl az otthoni felhasználók ingyenes szoftverekkel való „megajándékozása” komoly marketinghaszonnal is jár, mivel a kisvállalkozások tulajdonosai és döntéshozói szívesen használják ugyan-

azokat a szoftvereket, amelyeket otthon már megszoktak. Ha pedig vállalati oldalról nézzük a kérdést, komoly előnyt élveznek azok a termékek, amelyeket a vállalat dolgozó otthoni számítógépeiken is jótisztán használhatnak – elvégre nem jut mindenki-nek hazavihető laptop.

Sokan kérdezik azonban: milyen minőséget várhatunk az ingyenes antivírus megoldásoktól. Néhány esetben ugyanis kérdéses a szoftver felismerő képessége, megbízhatósága, a frissítések gyakorisága, hozzáférhetősége, a rendszer terhelése. És nem utolsósorban szűkösebb lehet az ingyenes szoftver szolgáltatási köre.

Szempontjaink

A kereskedelmi és a – többnyire időkorlátozott – shareware programok többsége teljes szolgáltatást kínál. Tehát az igény szerinti (on demand) – parancssoros paraméterekkel működő vagy grafikus kezelőfelü-

leten beállítható – vírusellenőrzés mellett egy háttérben állandóan futó (on access) védelem, illetve ellenőrzés is beállítható. Ez az ingyenes programoknál nem általános, bár ilyenre is van számos tiszteletre méltó példa. A védők többsége azonban nem memóriarezidens, és a háttérben végzett folyamatos ellenőrzésre sem ad módot.

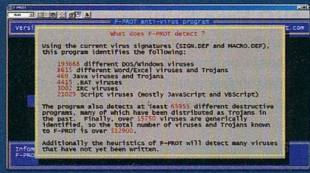
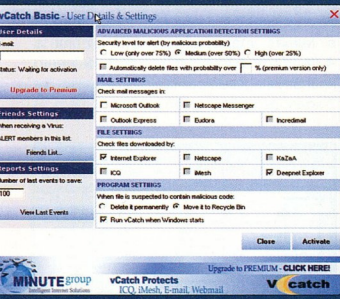
A számítógép-felhasználók többsége először arra kíváncsi, vajon mekkora vírus-ismerettel rendelkeznek (zoo detection) az ingyenes programok. E téren aligha lehet panasz, mivel a vizsgált programok vírus-ismerete felér a kereskedelmi szoftverekével, ugyanis e programok fejlesztői – természetesen hivatalos csatornákon keresz-

(általában sokkal lazábban kezelte) otthoni felhasználásban, ahol gyakoribb a heti vagy napi automatikus programfrissítés. Tehát az otthoni számítógépeknek elhanyagolható, hogy egy válaszlépés megtételére néhány perc vagy pár óra elteltével kerül-e sor, legalábbis általában.

A tömörített fájlok, archívumok ellenőrzése már sokkal fontosabb kérdés. Egyfelől azért, mert főleg a levelezőprogram-kezelők jelentős hányada eleve tömörített fájlokból érkezik a fertőzést hordozó levelek mellékleteként, másfelől általános önvédelmi eszközök a vírusok körében, hogy a vírusok legalább egy (de inkább több) példányát tömörített állapotban is megpróbálják elrejtetni az ellenőrzést végző szoftve-

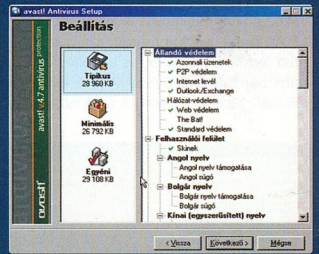
tás. A Windows 9x/ME sorozat hivatalos támogatásának ideje megszűntetésével párhuzamban a kereskedelmi antivírus programok többsége ma már nem csupán „fel van készítve” a magasabb Windows-változatokra, hanem eleve Windows 2000 vagy XP környezetet igényel.

Ez teljesen logikus lépés a vállalati gépparkok esetében, de nehezen elfogadható, elviselehető az általában kisebb keretből gazdálkodó háztartásokban. Otthoni gépek között még ma is jelentős a Windows 9x/ME alatt működő, a magasabb Windows-változatokhoz már nem elégséges rendszer. E téren a főleg otthoni felhasználóknak szánt programok bezohozhatatlan lépéselőnyben vannak.

KLASSZIKUS DOS-OS KERESŐ. MA IS MEGBIZHATÓ ESZKÖZ

A NORTON ANTIVIRUS ADWARE V-CATCH NÉVEN AZONOSÍTJA ÉS BLOKKOLJA

MAGYAR NYELVŰ PROGRAM, INGYENES INTERNETES REGISZTRÁCIÓVAL

tűl is, nem csak saját gyűjtéssel – hozzájutnak a fejlesztéshez szükséges vírusmintákhoz. Más kérdés a sebesség. Itt két dolgot is meg kell említenünk. Egyfelől magának az ellenőrzésnek a sebességét – amelyben persze jelentős eltérések is lehetnek –, másfelől a folyamatosan felbukkanó új kártevők ismeretének beépítését a programokba, azaz a válaszidőt.

A kereskedelmi programok hirdetései, reklámjaiban komoly szerepet, helyet kap a válaszidő. A cégek egymásra licitálnak – nem véletlenül – a tekintetben, hogy ki mennyi idő alatt reagál egy új vagy új típusú fenyegetés felbukkanására. A kereskedelmi termékeknél ez az idő ma már percekben mérhető!

Nagyvállalati szinten – ahol több ezer, vagy akár több tízezer helyi hálózatba (is) kapcsolt számítógép biztonságáról kell gondoskodni – ez kulcsfontosságú kérdés. Ehhez képest nincs akkora jelentősége az

rek elől. A legelterjedtebben alkalmazott ZIP, RAR, ARJ és CAB típusú archívumok mindegyik víruskereső képes ellenőrizni, a különbség csupán az ellenőrzés sebességében van, ám ez néha nem is kevés. De fő a biztonság!

A kereskedelmi vírusellenőrző programok zöme ma több olyan kiegészítő modulokkal, adatbázisokkal is fel van szerelve, amelyek a reklám- és kémprogramok felismerésére is képesek. Az ingyenes víruskeresőknel ez ma még nem általános, esetükben a fejlesztők azt ajánlják, hogy vegyünk igénybe – szintén ingyenesen – antispyware programokat.

Rendszerigény és támogatás

Mielőtt ismertetnénk a vizsgálatunkba bevont programokat, két kérdéskört kell meggyorsan tisztáznunk. Az egyik az erőforrásigény, a másik a felhasználói támoga-

Antidote

Az angol nyelvű termék teljes neve: *ANTI-DOTE for PC Viruses – SuperLite*. Akár Windows 95 rendszereken is futtatható, de csak víruskeresést végez, eltávolítást, vírusmentesítést nem. Bár ez többnyire elég is, hiszen segítségével – elvileg – fenntartható a vírusmentes állapot, de a már megfertőződött gépek tisztogatására, fertőtlenítésére alkalmatlan. E célra vagy a kereskedelmi változatot kell(ene) beszerezni, vagy egy alternatív antivírus szoftvert. Az ingyenes Lite változat – amely akár 8 Mбайт memóriával felszerelt 486-os gépeken is futtatható – egy 2001. évi programkiadás, így teljes és naprakész vírusismeretnek ne várjunk tőle.

A közel 8,5 Mбайт méretű program előnyei közé tartozik, hogy nem igényel telepítést, nem változtatja meg a rendszer beállításait, és átmeneti állományait a TEMP könyvtárra kicsomagolva dolgozik. Indításakor ellenőrizhető, hogy a legfrissebb ki-

adással dolgozunk-e, és előzékenyen el-
kalauzol saját oldalára: www.vintage-solutions.com/English/Antivirus/Super/index.html.

AntiVir

Az *Avira* fejlesztésében készülő *AntiVir Personal Edition* magacélú, nem kereskedelmi használatra ingyenes, és a program Windows 9x/ME és NT/200/XP változatai mellett a Linux, FreeBSD és Solaris kiadások is rendelkezésre állnak. A www.free-av.com címről letölthető freeware program már egy 64 Mbájtos Pentium processzoros gépen is jól teljesít. A leírás szerint Windows 98 alatt is működik, de magyar Windows 98 esetén előfordulnak kisebb, a telepítést nehezítő problémák. A többet tudó, további biztonsági szolgáltatásokat is kínáló *Premium* és a kereskedelmi változatot itt találhatók: www.avira.com.

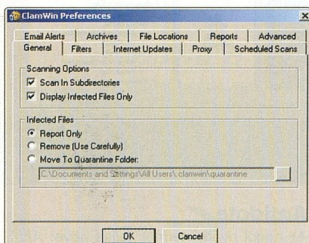
Az angol nyelvű program számos tömörített formátumot ismer, és telepítéskor egy háttérben futó ellenőrzést (*AntiVir Guard*) is felkínál. Kezelőfelülete jól áttekinthető, és

tani, és a detektáláson túl vírusmentesítésre is képes. Telepítéskor megadható, hogy kérjük-e levelezésünk védelmét, és ez a védelem a rezidens programba is beépül, ha kívánjuk. Letöltés: www.avast.com/eng/download-avast-home.html

A program Linux alatt használható változata szintén ingyenes, és a fejlesztők angol nyelvű weboldalán számos kereskedelmi változatot is kínálnak. Erőforrásigénye mérsékelt, már egy 32 Mbájtos memóriával ellátott 486-os gépen is telepíthető. Akinek azonban 64 bites processzor ketyeg a gépében, és a Windows 64 bites változatát vagy a Vistát futtatja, szintén használhatja az Avast! védelmét. Érdekességként meg kell említenünk, hogy a program eltávolításához is letölthető egy segédprogram, valamint a DOS változat is ingyenes privát célokra.

AVG Free Edition

Az AVG szintén a teljes értékű ingyenes antivírus programok közé sorolható, azonban a magyar nyelvű kezelőfelületre csak a fizetős változatban enged átkapcsolni. Tele-

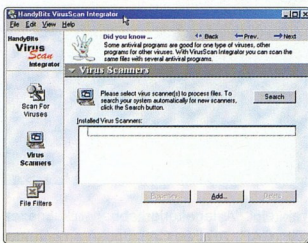
KICSIT LASSÚ A LELKEM, DE MEGLEPŐEN HATÉKONY

némi alapfokú nyelvtudással, valamint IT ismerettel beállítható. *Expert* módba átkapcsolva jelennék meg azok a beállítási lehetőségek, amelyekkel a felhasználók többsége többnyire nem is kíván találkozni.

Az *AntiVir* a levelezés ellenőrzésére is képes, így jó választás lehet azoknak, akik kiterjedt levelezést folytatnak.

Avast!

Az *Avast! Home* kiadása csupán internetes regisztrációt igényel. Regisztráció nélkül 60 napos demó módban fut a magyar kezelőfelülettel is letölthető program. A regisztráció egy évre szól, de tetszőlegesen meg lehet ismételni. A skinekkel csinosított program állandó védelmet is képes biztosít-

NEM ÖNÁLLÓ KERESŐ, CSAK EGY INTEGRÁTOR

pitése, használata egyszerű, minimális angol nyelvismerettel könnyen beállítható. A 17 Mbájtos AVG Free telepítőcsomag mellett ingyenes kémprogram-keresőt is letölthetünk a fejlesztőtől, és a Linux kedvelői is találhatnak letölteni valókát a kísérő dokumentációk mellett. A program állandó védelmet is kínál, ebbe a levelezés is beleértendő. Az *Outlook* mellett az *Eudora*, sőt a *The Bat!* levelezőprogramok számára is tartalmaz beépülő modult, mi több, emellett egy általános céjú *Personal E-mail Scannert* is kínál. Utóbbiban a POP3 és SMTP szerverünkre megadva egyéb levelező klienseinket is védhetjük a levélben érkező kártevőktől.

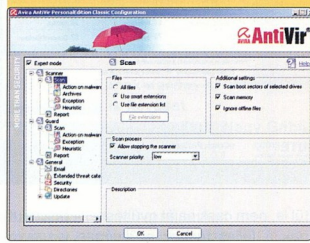
Honlap: free.grisoft.com

Online vírusesztek

Divat a forráskihelyezés, „tudományosan” az *outsourcing*. Ez a virussellenőrző rendszerek esetén is igaz, és a vírusadász cégek kereskedelmi szoftvereik és azok próbaváltozatai mellett ingyenes online virussellenőrzési lehetőséget is kínálnak.

A módszer ötletes, olcsó és hatékony. Nem kell hozzá programokat telepíteni, csupán egy böngésző – és természetesen élő internet-hozzáférés. Kényelmes, mivel a programtelepítést és annak frissen tartását, paraméterezését az antivírus cég szakemberei végzik, és tudása mindig naprakész. Az ellenőrzés sebessége azonban a sávvezérlés függvénye, és ha a fertőzés egyik tünete a netkapcsolat elvesztése, akkor elérhetetlen.

S hogy ez miért éri meg a szoftvercégeknek? Egyfelől azért, mert így hatalmas mennyiségű mintához jut a rendszer üzemeltetője, másfelől pedig marketing szempontból sem utolsó fogás, az efféle ingeny reklám.

INGYENES PROGRAM, HÁTTÉRBE FÜTŐ VIRUS-ELLENŐRZÉSSEL

BitDefender

A program 9-es verzióit kínálják kereskedelmi terméként, míg a 13 Mbájtos free változat a 8-as kiadás. Az ingyenes változattól hiányzik a levelezés és az internetforgalom ellenőrzése, nem kínál folyamatot a háttérben futó virussellenőrzést, de ez még jól is jöhet, mivel ezzel csökken az erőforrásigénye. Az azonban meggondolandó, hogy a free kiadás nem használ heurisztikát, ami ma az ismeretlen vírusok elleni védekezés egyik leghatékonyabb eszköze.

A BitDefender számos kereskedelmi változatát is kínálják, köztük természetesen Linuxra készített programokat is.

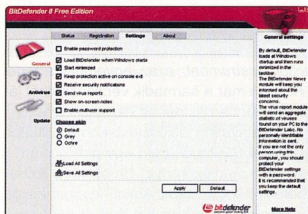
Honlap: www.bitdefender.com

ClamAV és ClamWin

Pár éve még csak egy jópofa kísérletnek tűnt a Unix-Linux környezetre készült *Clam AV* és ennek Windows alatt futó változata, a *ClamWin*. Mára azonban használható vírusvédelmi programokká fejlődtek. Annak ellenére, hogy a verziószám még jóval 1-es alatt jár, a spártai egyszerűség kezelőfelület dacára a program kellően hatékony és használható. Bár egyelőre csak angol kezelőfelülettel használható, és nem tartozik a sebességi bajnokok közé, a programot nyugodtan ajánlhatjuk, és nem csupán kipróbálásra, de rendszeres napi használatra is. Szépnek sem szép, sőt jencsap pórías a felülete, de hát ez nem szépségverseny. Nem lehet minden testőr Kevin Costner.

A program integrálódik az Outlook programba, ismeri és kezeli a tömörített fájlokat, és ütemezhető feladatokat is előírhatunk számára. **Figyelem!** Fontos, hogy a *ClamWin* legfrissebb (lapzártakor 0.88.4-es) verzióját töltsük le, illetve erre térjünk át, mert ez kritikus sebezhetőséget orvosol.

EGYSZERŰEN HASZNÁLHATÓ VÍRUSELLENŐR

Mindent egybevetve a *ClamWin* nagyon ígéretes jövő előtt áll, igazán lényegre törő és megbízható víruskergető, bár hajlamos vakriasztásokkal borzolni az ember idegeit.

Honlapok: www.clamwin.com és www.clamav.net

F-Prot

Az antivírusiac egyik legrégebbi szereplője *Fridrik Skulason F-Prot* nevű programja. Az angol nyelvű shareware program DOS-os változatának nem üzleti célú, otthoni felhasználása ma is ingyenes. A program vírusismerete – érthetően – elsősorban a vírusokra koncentrálódik, de emellett a makróvirusok, script kártevők és IRC vírusok/férgek sem ismeretlenek a számára.

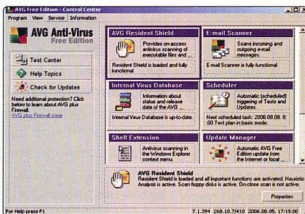
A programnak Windows változata is van, de ez már időkorlátos, aki pedig dobozos termékét szeretne belőle, az Magyarországon az *F-Prot* továbbfejlesztett változatának tekinthető *F-Secure Antivirus* aktuális kiadásait szerhezeti be legálisan.

A fejlesztői információk szerint az *F-Prot* for DOS utolsó kiadása lesz a 2006 július közepén készült 3.16f változat. Ez csak alkalmi vírusellenőrzésekre alkalmas, cserébe két ellenőrzés között nem foglalja feleslegesen a szűkös erőforrásokat, és így akár régebbi, ma is működő 486-os vagy kevés memóriával rendelkező noteszgépeken is használható. A program DOS-os és windowsos verziója mellett Linux alá készített kiadásai is letölthetők.

Honlap: www.f-prot.com

HandyBits

A *HandyBits* valójában nem egy saját keresőmotorral és adatbázissal rendelkező antivírus program, hanem integrátor felület, amelynek megadhatjuk kedvenc parancs-

AZ INGYENES VÁLTOZAT SAJNOS NEM KAPCSOL ÁT MAGYAR NYELVRE

soros víruskeresőink nevét, a futtatandó parancssorral egyetemben. A program lehetővé teszi, hogy az eltérő feladatokra külön-külön beszédes hivatkozási nevet adhassunk meg, elkerülendő a keveredést.

Honlap: www.handybits.com

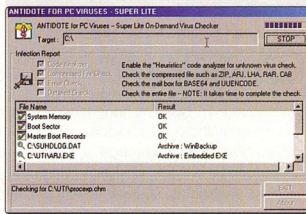
VCatch Basic

A 2,5 Mbájt méretű telepítőcsomag már sejteti, hogy egy nem túl bonyolult kezelőfelületű programot kapunk. Aki a telepítőcsomagot *Norton Antivirus* alatt működő PC-n próbálja meg letölteni, és onnan például egy pendrive-ra menti, az előbb kapcsolja ki az *Active Protection* szolgáltatást, mert a NAV aware (reklám)programként azonosítja, és nem engedi a lemezre írást. Ez

Háttérben futó vagy eseti ellenőrzés?

Minden ellenőrzés erőforrás-igényes. Terheli a processzort, fogyasztja a memóriát. Egy jól beállított (például routeres) tűzfal mögött kisebb veszélynek vagyunk kitéve, s ha csak ellenőrzött programokat indítunk, és nem kintingunk ész nélkül a beérkező levelek csatolmányaira, illetve a böngészőben feluknáló ablakok programletöltést és -telepítést kínáló gombjaira, akkor felesleges (lehet) a háttérben állandóan futó vírusellenőrzés.

E sorok szerzőjétől nem idegen, hogy napi-heti rendszerességgel rákattintson az Asztalon elköszített indító ikonokra, amelyek elvégzik a szükséges programfrissítéseket, illetve a rendszer és a merevlemez alapos vírusellenőrzését. A gombokhoz tartozó batch és egyéb segédfájlok beállítását csak egyszer kell elvégezni, utána már valóban csak pár kattintás, és a rendszer komótosan dolgozhat, amíg mi mást csinálunk.

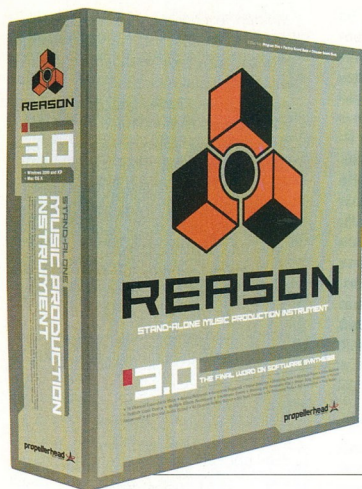
A SEMMINÉL MINDENKÉPP JOBB...

már azért is érdekes, mert a *Symantec* program online ismertetőjében fehéren-feketén szerepel, hogy a *VCatch* egy ingyenes antivírus program. Szóval ennyit a szabad és tisztességes versenyről.

Az ingyenes programok közül érdemes igényeinknek és a feladatnak megfelelően választani. Ha nem szükséges a háttérben futó folyamatos ellenőrzés, akkor remek megoldás az *F-Prot* és a *ClamWin*. De ha a környezet – beleértve a laikus felhasználót is – megköveteli a folyamatos ellenőrzést, úgy az *Avast!*, az *AVG* Free vagy az *AntiVir* lehet a nyerő. A választás azonban szabad, próbálkozzon érdemes. Ehhez mellékletünkön is mindent megtalálnak.

Honlap: www.vcatch.com

Reason 3.0.4

Ha komolyan zenélésre adtuk a fejünket, és ehhez számítógépet is használunk, aligha kerülhetjük el a Reason használatát. Igaz, ha megismertük, többé nem is akarunk megválni tőle.

Szerző: Kolláth Zsolt

Jó ok a zenélésre

Mellékletek

Mellékletünkön minden hangszer képernyőfotója megtalálható, szabadon végigbongészhetjük őket. Igazi csemege a DVD-n a propellerheades srácok interaktív bemutatója a nemrég megjelent 3.0.4-es frissítésről, amelyen végigkísérhetjük egy dal elkészítését.

Stand Alone Music Production Instrument, azaz egyedülálló zenei hangszergyűjtemény. Ez a Reason már a harmadik verziószámánál jár (az alverzióknak köszönhetően azonban ez nem a harmadik kiadás).

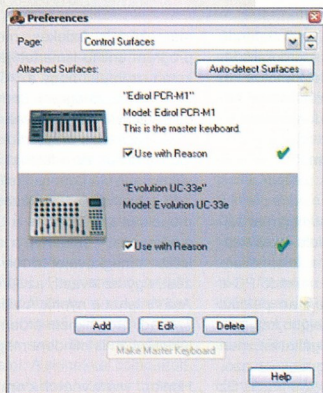
A program dobozában egy ingyenesen elkészített könyv, divatos kartondobozba csomagolva három CD lapul, meg egy plasztikkártya (egyedi azonosítóval) és egy regisztrációs kártya. Utóbbival a felrakozás után szabadon letölthetünk hangmintabankokat, loopbankokat, zenész kollégák alkotásait s persze a frissítéseket erről a honlapról: www.propellerhead.se.

Összetett mindenés

A Reason meglehetősen összetett program. Hangszerekből két analóg emulációt, két sampler, egy dobloopléjátstót és egy dobgepet tartalmaz. A Master szekcióban egy mastering kombót, equalizert, sztereó imagert, compressor és egy maximizer nevű hangsűrítő csodát találunk. Az effektkezéshez két reverb, egy disztorzió, egy delay, egy filter, egy chorus/flanger, egy phaser, egy unison (hangmoduláló), egy kompresszor/limiter és egy kétsávós parametrikus EQ várja a felhasználót. Extraként csatornaegységesítést és egy Combinatort találhatunk, amelyekkel több hangszert vegyíthetünk, teljesen önálló, egyedi hangzást elérve. Nem mindennapi gyűjtemény egy alkalmazáson belül.

Telepítés után azonnal a *Setting Up the Audio Hardware* részbe kerülünk, ahol beállíthatjuk a hangkártyánk adatait és a program belső mintavételezési adatait.

A következő állomás a szintetizátorunk és a keverőpultunk felismertése. Utóbbival hihetetlenül könnyedén megbirkózik a program, USB porton keresztül pedig akár 1-3 ezredmásodperces késleltetési időt is elérhetünk. Ami bizony azt jelenti, hogy nincs késedelem a program és a billentyűzet közötti kommunikációban. Akkor sincs gon-

HARDVER-FELISMERÉS PILLANATOK ALATT

EQUALIZERKÉNT IS HASZNÁLHATÓ VOCODER

MASTERING KOMBINÁTOR CSOMAG FÉLIG KINYITVA

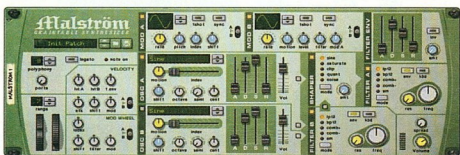
TIZCSATORNÁS DOBGÉP

ITT VAN DR. REX, A LOOP PLAYER

A VAS HANGÚ DIGITÁLIS SAMPLER

A LEGÚJABB ANALÓG MODELLEZÉSŰ SZINTETIZÁTOR

A KULTIKUSSÁ VÁLT ANALÓG SZINTETIZÁTOR

dunk, ha több külső eszközzel szeretnénk dolgozni, a program automatikusan felismeri és külön csoportosítja ezeket. Kiválaszthatjuk, hogy éppen melyik knobbal akarunk üzenetet küldeni, feljátszást, terkeszt rögzíteni a későbbiekben – vagy csak egyszerűen billentyűzünk.

Az alapértelmezett dal azonnal betöltődik indításkor, de ezt bármikor megváltoztathatjuk, miközben az eredeti változatot bármikor visztázolhatjuk.

Főbb alkotóelemek

A program két fő részből áll: a rackből és a sequencerből. Fő pontunk, amely mindig a legfelső lesz, a *Midi in Device (Hardware Interface)* és a *Mixer (Virtualtec MX 28-4-14)*. Ebben a keverőpultba köthetjük be (szó szerint) a hangszereinket. A hangszereket a rack részben választathatjuk ki (akár egy analóg modellezésű szintetizátort, samplert, dobgépet vagy loop player).

SubTractor: ez a hangszer két oszcillátor segítségével állítja elő a hangokat. Ezeknek két fő jellemzőjük van: a frekvencia (*oct, semi, cen*) és a hullámforma (*waveform*). A hullámformákból 32 fajta áll rendelkezésünkre, a négy alaptól (*sinus, sawtooth, square, triangle*) kezdve a bonyolultabbakig.

Malström: polifonikus szintetizátor, amely a *grainable synthesis* elvén működik. Ideális a hangok kicsavarására, effektkezésre, torzítására. Ennek pontos jelentése az, hogy a szintetizátorunk wav-alapokból keveri ki a hangokat, ezeket modulálja oszcillátorokkal. Két teljesen különböző wav hangmintát tölthetünk be ide.

NN 19: sampler modulunkkal akár külső hangból (wav, aif, smp, rx2, rcy), akár a belső hangmintakészletünkönkből is tölthetünk be hangokat. Teljesen úgy működik, mint egy „vas” szerkezet, csak elérése, kezelése sokkal egyszerűbb, pontosabb, és főleg gyorsabb.

NN XT: tulajdonképpen az NN 19 továbbfejlesztett változata. A fent említett fájlokön kívül ide betölthetünk már sf2-t, komplett hangbankokat is, vagy akár Clavinova zongoránk hangjait is egyenként felvéve beszerkeszthetjük, billentyűnkre kioszthatjuk, bármilyen más zongorahanggal összemixelhetjük. Egyetlen egyvonalas C billentyű leütésével akár három-négy különböző zongorahang is megszólalhat, ezzel is dúsitva a hangzást.

Az NN XT-ben hihetetlenül sok variációs és precíziós lehetőségünk van. Egyben itt találkozunk a program első apró hibájával: az első részen ugyan állíthatjuk a sok-sok potmétert és csúszkát, de ezek automatizálására nincs lehetőség. Még egy apró hiba, hogy a *Pitch Band Range* bármilyen minta betöltésénél automatikusan 2 százalékot el van hangolva, ami valójában nem zavaró.

Dr:REX: lejátszhatjuk külső loopjainkat, amelyeket *SoundForge*, *ReCycle* vagy éppen *Wavelab* programmal készítettünk (támogatott kiterjesztések: rex, rcy, rx2). A loop player lényege, hogy a „slices”-vonalak segítségével a dobloopunkat felszeleteli, s a dalunk ütemutatóihoz legközelebb eső ütemponthoz húzza azokat, ezáltal tempóbázisúvá válik bármilyen loop, amelyet betöltöttünk a sequencerbe. A loopokból használhatunk egyetlen hangot, de persze egy időben többet is.

ReDRUM: eme szerkezet egy step sequencer elven működő, tíz csatornás dobgép. Három egységéből áll. Az első részben a lábdobok, a középső részben a pergők, az utolsó részben pedig a cin hangszerek találhatók. Lehetőség van továbbá a csatornánkénti és master hangerőszabályzásra, elnémításra, szólózásra, tónusváltoztatásra, kezdési pont állítására.

M Class: ezek a kiegészítők főként az elkészített dalunk precíziós beállítására szolgálnak. Természetesen akár egyenként is betölthetjük őket egymás után (amедгг csak a processzorunk bírja), és akár masteringként is használhatjuk.

SZOFTVER

További effektek

BV512 Vocoder: teljesen elérhető immár a vas vagy a VST Instrument Vocoderek hangja, és akár egyetlen kattintással EQ-vá vagy spektrum analizátorrá is változtatható.

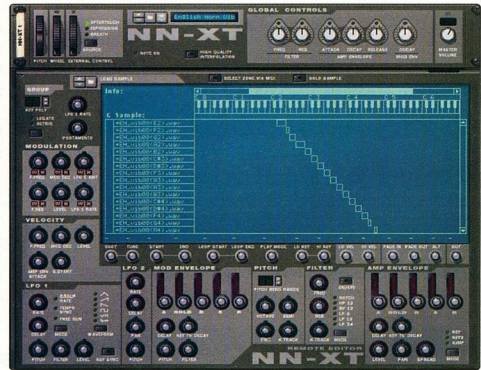
Scream 4: a kívánt hangszerre rákövet bármilyen hangzást előidézhettek. Akár egy régi analóg magnó meleg hangzását is utánozhatjuk, de el is torzíthatjuk, sőt akár „rádiósíthatjuk” is szekvenciánkat.

RV7000 Advanced Reverb: programozható effektprocesszor, amely a nevével ellentétben nem csak reverbként, hanem akár még delayként is használható. A régi DDL1 Delay-hez viszonyítva hangzásbeli különbséget nem nagyon lehet észrevenni, viszont sokkal precízebben beállítható. Hatalmas előny, hogy minden egyes effekt elmenthető, sőt a programhoz adott hangbankok között több száz előre beállított paramétert is találunk.

Kompatibilitás

A Propellerheads nem mai gyerek a zenei szoftverek gyártásának területén. A *Rebirth* is az ő nevűkhöz fűződik, és nem felejthetnek el régi vásárlóikról sem: a program tökéletesen együttműködik a *ReWire*-ral, vagyis egyszerre indítható a két sequencer.

S ha már itt tartunk: a sequencer trekk maga a csoda! A hangszereken található potméterek, knobok, kijelzők szinte mindegyike automatizálható, s ezt rendkívül könnyen végrehajthatjuk. A kívánt gombon állva jobb klikkelés, *Edit automation*, s a szekvenszer trekkben máris elérhető az automatizálás. Ha módosítunk valamit a dalban, az könnyen észrevehető, hiszen az automatizált – a dal lejátszása közben módosított – potméter körül zöld kis keret jelenik meg. Szabadon állíthatunk bármit, kvantálhatunk, vagy bármilyen sávra szó szerint bármit ráköthetünk! A kompatibilitás növelésére a cég új Rewire-frissítéssel is előrukkolt.

ÚJGENERÁCIÓS SAMPLER: TÖBB HANGSZER EGY BILLENTYŰN

KEVERŐPULT ES MIDI ROUTER

A PLAYSTATION JÁTÉKOSOK MAGAZINJA!

Most ajándék csuklószorítóval!

Keresd DVD-melléklettel a hírlapárosoknál!

Tömören, egyszerűen

Ashampoo Movie Shrink & Burn 2005

A filmtömörítés nem egyszerű feladat, hiszen elég sok fontos paramétert kell pontosan beállítanunk ahhoz, hogy a végeredmény kiváló legyen. Az Ashampoo jóvoltából most azok is beleköszölhetnek a filmtömörítésbe, akik nem akarnak vagy nem tudnak a különféle beállításokkal babrálni.

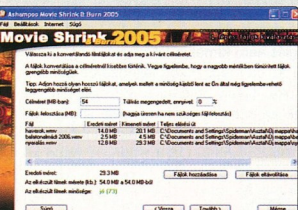
Szerző: Higyed Gábor

A TÖRÖLT FILMET TEREM

A MOVIE SHRINK & BURN A FILMEKET KÉRÉSRE CD-RE IS KIÍRJA

NYOLCTAKEPPEN ENNYI AZ ÖSSZES BEÁLLÍTANI-VALÓ

A *Movie Shrink & Burn 2005* legnagyobb előnye az egyszerűsége. A program felépítése annyira jól átlátható, hogy kezelése néhány perc alatt teljesen elsajátítható. Persze ehhez az is kell, hogy a programban alig legyen változtatható paraméter. A *Movie Shrink & Burn 2005* ennek maximálisan megfelel, a legtöbb paramétert ugyanis saját maga állítja be.

Számos esetet tudunk elképzelni, amikor jól jön ez a program: például ha a tévéből felvett filmet szeretnénk CD-re kiírni, vagy ha a digitális videokamerával készített felvételeket akarjuk szerkesztés nélkül gyorsan betömöríteni.

Filmet a CD-re!

A szoftver használatának legegyszerűbb módja, ha a *Film-CD-k írásra PC-re* opciót választjuk. Látható, hogy a formátumot is ki kell választani: a *WMV* természetesen a *WMV 9-e* jelenti, *MOV* kiterjesztéssel pedig *MPEG-4* állományok készülnek. (Ahhoz, hogy *MOV* fájlokat készítsünk, szükségünk lesz a *QuickTime* lejátszóra is!)

Ezután nincs is más dolgonk, mint betenni egy üres (vagy akár félig üres) CD-t, és kiválasztani, hogy mit akarunk másolni. Az Ashampoo programja minden olyan fájlt kezelni tud, amely az adott gépen a *Windows Media Playerrel* lejátszható: *AVI*, *MPEG-1*, *MPEG-2*, *VOB*, *WMV* – hogy csak a legnépszerűbbeket említsük.

A szoftver ezután már majdnem mindent megold magától! Az alapértelmezett beállítás szerint a *Movie Shrink & Burn* valamennyi videót újratömöríti – ezt azonban szabályozhatjuk, ha kivesszük valamelyik film vagy fájlok mellől a pipát. Az alsó sorban (közvetlenül a gombok fölött) láthatjuk, hogy az aktuális fájlok milyen minőségben kerülnek majd fel a CD-re. A legjobb értelemszerűen az, ha a minőség zöld színű, de semmi esetre sem érdemes 65–70% alá menni. Ha úgy járjuk, hogy a minőség

már nem elég jó, válasszunk ki kevesebb fájlt, vagy használjunk több CD-t.

Amikor a *Tovább* gombra kattintunk, elkezdődik a fájlok tömörítése. Ez a konfigurációnktól és a kiválasztott tartalomtól függően akár 1–3 órát is igénybe vesz, legyünk türelmekkel. Az utolsó lépés a fájlok CD-re írása – a *Movie Shrink & Burn* természetesen az adatok felírását is elvégzi, nincs szükség külön programra!

A fájlok tömörítése a második esetben (*Filmfájlok készítése PC-hez*) valamivel jobban konfigurálható: a fájlok ugyanis nem korongra, hanem merevlemezre kerülnek. Ez pedig annyit jelent, hogy meg kell adnunk, mely könyvtárba kerüljenek a fájlok, és mekkora legyen a teljes méretük.

A harmadik lehetőség (*Filmfájlok készítése PDA-hoz*) a zsebszámítógépek kedvéért került a programba: itt a fájlméret mellett még azt is megadhatjuk, hogy 176 vagy 320 pixel legyen a videó mérete (értelemszerűen a kép szélességét állíthatjuk be).

Rendszerekövetelmény

A program szerencsére nem támaszt túlzott elvárásokat konfigurációnkkal szemben. Olyannyira nem, hogy az egyetlen dolog, ami számít, hogy a PC-n *Windows 98*, *ME*, *2000* vagy *XP* fusson. Persze a tömörítés sebessége annál gyorsabb, minél izmosabb a processzor. A tesztkonfigurációval (*Intel Pentium D 930-as* processzor 1 Gb-ás memória társaságában) a 60 perces tesztfelvételt a program 75 perc alatt konvertálta és írta fel CD-re.

Regisztráció

A szoftver teljes verziója megtalálható lemez mellékletünkön. Ahogyan azt az Ashampooól megszoktuk, a telepítő csak a próbaverziót teszi fel a gépünkre; ahhoz, hogy az alkalmazást teljes értékű programként használjuk, regisztrálnunk kell. Ez ingyenes, és csak két e-mail váltásba kerül. ■

Ez a párduc m

BlackPanther OS

Még nem tartunk ott, hogy a Linux földbe döngőlné a legújabb Windows operációs rendszert. Sajnos még ott sem, hogy a felhasználók fele fontolóra venné valamelyik Linux-kiadás (disztribúció) telepítését, pedig a választék bőséges. Íme valami egészen más, a magyar Fekete Párduc.

Szerző: Köhler Zsolt

A *BlackPanther OS* megszületése valóban szükségszerűnek tűnt, csupán az volt a kérdés, hogy ki és mikor hozza létre. Szerencsére a magyar fejlesztők úgy látták, hogy képesek egy Windows-hoz közel álló operációs rendszer megírására, vállalva az ezzel járó valamennyi nehézséget. Egy ilyen korszakalkotó (ha mondhajuk ezt egy Linux változatra) rendszer elvileg létezhetne teljesen nyílt, ingyenes változatban is. A cég honlapján (www.blackpanther.hu) lévő webáruházat elnézve azonban a hozzá kapcsolódó termékekért – mint a saját név alatt forgalmazott notebookokért vagy speciális igény szerint készített rendszerekért – már fizetnünk kell. Sajnáljuk, ugyanakkor megértjük a fejlesztők ama elhatározását, hogy a termék támogatásért a fizetős klubba kell belépniük (fél évre 3000 forint). Különben csak a fórumon magyar nyelven olvasható információkból jutunk előbbre – mint bármely más Linux esetében.

Mit kell tudnunk a rendszerről?

Sok fórumon elhangzik, hogy aki a Linux bármely változatától azt várja, hogy olyan egyszerű legyen használni, mint a Windowst, az inkább ne foglalkozzon vele. Különben olyanokat kérdez, mint a motorra átültő megörögzött autós: miért nincs a Yamahán tető, öt

EZ EGY MINTAFILM, DE A RENDSZER HDTV FELBONTÁSÚ, FELIRATOS FILMEKET IS LEJÁTSZIK

```

Building xvar structure: [ OK ]
Starting hardware detection (theftect v0.5.7): [ OK ]
Reading modules configuration: [ OK ]
Probing PCI controllers: [ OK ]
  Intel Corporation, 82371AB P11M USB [ 0000 ]
  Realtek, RT-766C (8800C30) (PCI:Master 10) [ 0000 ]
  Intel Corporation, 4480B/24 - 824430B/24 Host bridge [ 0000 ]
  Intel Corporation, 4480B/24 - 824430B/24 AGP bridge [ 0000 ]
  Intel Corporation, 82371AB P11M I2C [ 0000 ]
  Intel Corporation, 82371AB P11M ACPI - Bus Master IBE Controller [ 0000 ]
Initializing USB controllers: [ OK ]
Mounting USB filesystems: [ OK ]
Loading base USB modules: [ OK ]
Probing devices: [ OK ]
Selecting keyboard: [ OK ]
  Keyboard: [ OK ]
Detecting mouse: [ OK ]
  Microsoft, Inc, PS/2 & USB mice [ OK ]
Detecting video cards: 1 found [ OK ]
  VMware, VMware virtual video card [ OK ]
Selecting monitor: [ OK ]
  Hewlett-Packard, 15047A#6 v 60 Hz [ OK ]
  1024x768, 56 bpp [ OK ]
Writing X configuration: [ OK ]
Detecting sound cards: 1 found [ OK ]
  Creative Labs, Sound Blaster AudioPCI16V/multiPCI2B [ OK ]
Detecting network cards: 1 found [ OK ]
  Realtek, Realtek Devices, 79C970 (Found LANPCI) [ OK ]
IPMB: Burned off [ OK ]
Detecting USB devices: 0 found [ OK ]
Writing modules configuration: [ OK ]
  
```

LEMEZRŐL INDÍTVÁ FIGYELJÜNK A KOMPONENSEK INDULÁSÁT: A FAILED TÖBBNYIRE A NEM/KEVÉSBÉ TÁMOGATOTT HARDVERT JELZI

ülés, négy kerék... A BlackPanther azonban más: kinézetre és „fogásra” szinte pontosan olyan, mint a Windows. Közvetlenül CD-ről is futtatható, de ha tesszük, a merevlemezre is telepíthetjük. Az összes hozzá tartozó programmal együtt is beéri 2 Gb-át helytel a merevlemez, míg a Windows XP Professional programok nélkül 3 GB. De nem csak a helytakarékoság és ingyenesség miatt szerethető a rendszer: gépígyénye természetesen elég alacsony ahhoz, hogy bármilyen gépen próbálkozhassunk vele.

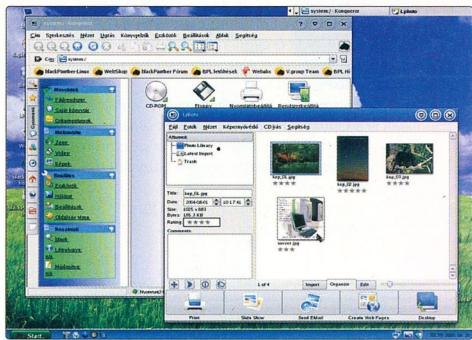
A fejlesztők időt és energiát nem kímélve létrehozhattak egy Windows-sémát, átirták Linuxra az ott megszokott jellegzetes ablakokat és rendszeralkalmazásokat (ilyen például a *Vezérlőpult*), és mind egy szálíg lefordították az üzeneteket magyarra, a sűgőval együtt. A rendszer tehát ingyenes, a lemezmelékletűnkön lévő ISO fájlból csak ki kell írni a BlackPanther OS 4.2 lemezt, majd arról indítani a számítógépet.

Indítás, beállítások

Ha nem indulna el a CD-ről a gépünk, akkor valószínűleg az indítási sorrendben előrébb található a merevlemez, mint az optikai

em rózsaszín

A 4.2-ES VERZIÓ MINTHA A WINDOWS ME ÉS AZ XP KÖZÖTT ÁLLNA – UTÓBBIHOZ KÖZELEBB

meghajtó. Ezt indításkor az **F3** vagy **F11** gombok lenyomására megjelenő menüben (már, ha az alaplapunk támogatja ezt a módot), vagy a **BIOS Boot Sequence** opciójával állíthatjuk be.

A lemez felpörög, kisvártatva megjelenik az üdvözlőképernyő, ám ekkor még csak indul a rendszer. Nyomjuk meg az **Esc** vagy **F2** gombot, és nézzük meg, mi minden kell ahhoz, hogy működjön egy operációs rendszer. Ahol zöld **OK-t** látunk, ott minden rendben van, ahol piros **FAILED** szöveget, ott valami nincs rendben.

Ha az indítás során minden zöld, a hardverünket teljesen támogatja a **BlackPanther**, ha itt-ott piros, akkor is kipróbálhatjuk, de bajainkat valószínűleg csak egy későbbi verzió fogja orvosolni. Egyik tesztpéldánkban az **USB-vezérlő** nem működött, a másikban a **WLAN** kártya, és a **LAN** is bizonytalankodott. Előbbinél javíthatunk a **BIOS**-ban a **USB Legacy Support** kikapcsolásával. Ami az

Hosszas vajudás után – nálunk született meg

Évekkel ezelőtt hallhattuk, hogy néhány nagyobb cég felkarolta a Linuxot, és jelentős összeget investált bele, hogy létrehozza saját, professzionális szolgáltatásokkal bíró, egyedi operációs rendszerét. Azután alig történt valami, már ami a végfelhasználókat – minket – illeti ezzel kapcsolatban. A legnagyobb hazai hírvést az **UHU Linux** kapta, amely még ma is igen sok komplett konfigurációval induló rendszere, de hetek múlva sajnos sok gépről lekerült, és a helyébe (gyakran vagy néha?) nem legális Windows került.

Miért van szükségünk mégis a Windowsra, ha megkapunk mindent, ami csak benne lehet egy jó Linuxban? Bizonyára nem a funkciókért és a stabilitásért van szükség a Windowsra, hiszen ezekben a Linux legtöbb verziója jobb. A kompatibilitás ugyan még nem tökéletes, de egyre jobb.

A végén úgyis mindegy, milyen programokkal dolgozunk, a lényeg, hogy munkánk gyümölcse mindenki számára elérhető és értelmezhető legyen.

egyik disztribúciójával az egyik gépen működik, a másikkal egy másikon már nem biztos. Erre jó a próbaverzió, amely nem módosít a merevlemezeink tartalmán!

Egy perc, és a rendszer elindul, színvilágában a Windowsra megszokatlanság hasonlított felüllettel. A bal felső sarokban megjelenő ablak tartalmát olvassuk el, hiszen itt látható a felhasználói és az adminisztrátori jelszó, valamint a merevlemezre való telepítés mikéntje. Ezt be is csukhatjuk, és kezdjük az ismerkedést a rendszerrel. Praktikus, ha először beállítjuk a billentyűzetet, és ellenőrizzük a hálózat működését. A kiosztást a kissé szerencsétlen helyen található **Start menü/Rendszer/Beállítás/KDE/Segédesszókók fogvatékosoknak/Billentyűzet** ablakot kinyitva módosíthatjuk igény szerint. Ha pedig az alsó sarokban nem vírtanak a hálózati csatlakozás monitor, akkor a **KDE** alatt, a **Hálózat** almenüben próbálkozhatszunk.

A rendszer kezeli az **NTFS**, tehát a Windows XP alatt is használható partíciókat, amelyeket vagy a **BP-PC** (a Windowsnál ez a Sa-

Processzorok	bruttó	Memóriák	bruttó	Alaplapok	bruttó
Athlon64 3200+ (S.939) OEM	18.240	400MHz 512/1GB Samsung 2év 13.200/24.600	14.970	ASUS A8N SLI Prem. / SLI SE	33.900/18.180
Athlon64 3500+ (S.939) OEM	21.588	400MHz 512MB Kingston 5év	14.570	ASUS ABV-VM / ABN5X	13.920/18.180
Athlon64 3800+ (S.939) OEM	25.800	400MHz 512MB Corsair 5év	15.150	ASUS P5P800VM / P5GVNM	14.640/19.800
Celeron-D LGA 2 3GHz BOX	10.350	Pen Drive 1GB/2GB	5.400/9.390	Gigabyte (2év)/K8V/K8N	11.940/12.150
Celeron-D LGA 3 3GHz BOX	15.120	CompactFlash 1GB/2GB	7.500/14.988	Gigabyte (2év)/K8VM/K8N	12.240/15.198
Dual P4 LGA 3.4GHz 2x2MB ASUS	32.160	MMC 256MB/512MB	2.988/4.200	Gigabyte (2év) K8U39/K8N51	11.100/17.988
Dual P4 LGA 3.4GHz 2x2MB ASUS	47.880	XD Olympus 512/1G	9.500/12.300	Gigabyte (2év) K8NF Ultra	22.200
				Gigabyte (2év) 81865G/RNSLI	14.640/25.598
Videókártyák	bruttó	Merevlemezek	bruttó	Optikai meghajtók	bruttó
AGP ATI 9600PRO 128MB HIS	17.988	Maxtor (16M) 250/300	18.990/23.400	DVD-ROM: LG / Toshiba	4.320/4.320
AGP GF 6600 256MB	21.360	Maxtor (SA2) 200/250	17.100/19.200	DVDRW: ASUS 1600 P3S	8.940
PCI-E ATI X1300 256MB	20.880	Sams. 300/2M/160/8M	10.980/14.880	DVD RW LG H10M fehér/fekete	8.190/8.580
PCI-E ATI X1600Pro 256MB ASUS	32.360	Sams. 300/2M/160/8M	19.168/23.760	DVD RW LG H20L fehér / fekete	9.000/9.360
PCI-E ATI X1600Pro 512MB ASUS	30.240	Sams. (SATA2) 160/250	15.120/19.800	DVD RW NEC 4571 fehér/fekete	9.150/9.240
PCI-E GF 6600GT 128MB Captiva	23.988	Sams. (SATA2) 300	24.180	DVD RW Pico 111D fehér/fekete	9.360/9.840
PCI-E GF 6600GT 256MB ASUS	35.480			Festékpátrónok, tonerek	bruttó
GF 7600GT 256MB ASUS	47.400			Canon BCI-24 fekete / színes	1.650/3.480
GF 7900GT 256MB ASUS	75.000			Canon CL18 fekete / CMY	2.760/2.790
TV-Tuner kártyák	bruttó	Apple	bruttó	HP C6656 / C6657 / C6658	4.386/6.990/5.280
Pinnacle PCTV Stereo XE Pro	8.600	Mac Mini 1,5GHz Intel Core Solo	175.500	HP toner Q2612 orig. / utángy. 14.700/10.980	
Leadtek TV2000 Expert	12.900	Mac Mini 1,66GHz Intel Core Duo	235.200		
Hauppauge WinTV FM	13.950	iMac 17" 1,83GHz Intel i512/160	359.988		
Szoftverek	bruttó	iPod nano 1GB / 2GB	44.400/61.800		
WinXP OEM: Home / Prof.	24.920/39.980	iPod 30GB / 60GB	89.988/129.300		

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.

Tel.: 1/373-05-82 Nyitva: H-P: 8 - 20h
20/538-55-46 H-P: 10 - 16h
30/489-13-39 Szo: 10 - 16h

2 1036 Budapest, Lajos utca 47.

a 6, 60, 86-os busz megállójának

Tel.: 1/242-00-83 Nyitva: H-P: 9 - 19h Szo: 10 - 16h

CD-DVD polírozás!

Ha újra olvasni akarod öreg, káros lemezedet, hozd el hozzánk! **bruttó 990 Ft**

Megvárható, kb. 5 perc alatt kész!

Áruhitel és bankkártya elfogadás!

www.magiccomp.hu
info@magiccomp.hu

játegép ikon) megnyitásokor, vagy bármelyik fájlablakban, a /MNT könyvtárban találunk. Ez azért fontos, mert a kompatibilitási próbához meg kell nyitnunk néhány olyan fájlt, amelyet Windows alatt használnánk. Menti is tudunk majd, ha a meghajtó helyi menüjéből a *Csatlakoztatás – Mount* opciót választjuk.

Mi van a lemezen?

Az egyre divatosabb Live-CD-k készítői úgy válogatnak, hogy adott esetben a legtöbb hasznos program elérjen a lemezen, és azokat mind elérjük, ha szükséges. A BlackPanther kínálatában viszont csak azok a programok szerepelnek, amelyeket az átlagos felhasználó otthon is futtatna. A Start menü minden csoportjában egy programtípus több változatát is megtaláljuk, a speciális programokat később telepíthetjük majd. A fejlesztők dicséretes módon inkább a korrek működésre helyezték a hangsúlyt. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ha egy felirattal kiegészített filmet játszunk le, az tökéletes képmínőségben, felirattal együtt jelenik meg – ehhez pedig semmit nem kell tennünk, még kodekeket és lejátszóprogramokat sem kell telepítenünk. Igazán érdekes, nem?

A BlackPanther része az újságunk hasábjain is bemutatott *OpenOffice 2.0* magyar változata, amellyel DOC, XLS, PPT és más ismert formátumok szerkeszthetők. A PDF ismerete ma már kötelező minden irodai munkánál, itt sem maradhat el. Az internetkapcsolat is fontos, hiszen így érjük el a terméktámogatást.

Továbbá kötelező tartozék még az *E-mail (Mozilla)*, a *Messenger (SIM – ezzel az AIM, ICQ, Jabber, MSN és más hálózatokhoz csatlakozhatunk)*, a *BitTorrent (Azureus)*, a *DirectConnect* és az *FTP* kliens, a Windows megosztások kezeléséhez pedig *Samba* szerver. Az internethez router nélkül is csatlakozhatunk, a munkahelyünk hálózatához *VPN*-en keresztül, a távoli asztalt pedig az ismert *VNC*-vel érjük el. A böngésző a *Mozilla*, de az Explorerhez hasonló *Konqueror* – mint a fájlkezelésben segítő böngésző – is készen áll.

Internetezésre egy nagyon régi számítógép is megfelel, mi azonban zenét hallgatni (*XMMS, StreamPlayer*), filmet lejátszani (*MPlayer*), újratömöríteni (*kmediagrab*), képet szerkeszteni (*Gimp 2*) vagy éppen beolvasni (*Kooka*) és képet katalogizálni (*LPhoto*) is szeretnénk. A rendszer természetesen fel van készítve az USB-s nyomtatók használatára is, a képek nyomtatása az esetek többségében gond nélkül megoldható.

A fentiekén kívül rendelkezésünkre áll a mobiltelefon-kezelő (*Kmobiletools*), a weboldalkészítő (*Nvu*), vagy éppen a tudomá-

JELENLÉGI IS FEJLESZTIK A BLACKPANTHER OS 6-OS VÁLTOZATÁT, EZEN EPPEN EGY MSN MESSENGER FUT

Néhány szó a Linuxról

A Windowsban megszoktuk, hogy a rendszer grafikus felületé maga a rendszer, a hardverekhez külön kell telepítenünk a meghajtóprogramokat, a háttértárolóknak hardverekre utaló betűjelük van, és a vírusokkal is küzdenünk kell.

A Linux egy tiltó rendszer, ami annyit tesz, hogy minden futó alkalmazásnak engedélyekre van szüksége, külön engedélyezni kell a merevlemezhez vagy a hálózathoz való hozzáférést.

Ennek is köszönhető, hogy a Linux nem táptalaja a vírusoknak. A programozási hibákat, biztonsági réseket pedig a lelkes fejlesztők akár órákon, napokon belül kijavítják. Nekünk szerencsére a stabil, többször tesztelt változatok jutnak, így nem kell aggódnunk.

A szigorú biztonsági szabályok mellett a központosított szemlélet is a Linuxé: C: gyökérkönyvtár nem létezik, hiszen a meghajtó felett a rendszer (és a rendszerkönyvtárak) áll(nak), a futó feladatok pedig túlmutatathatnak a meghajtók, a processzorok kapacitásai korlátain is.

Lásd még „A Linux nem Windows” című írást: nixlab.bsd.hu/LNW/index.html

EGYSZERŰ JÁTÉKOKBÓL IS TÖBB VAN, MINT WINDOWS ALATT – ÉS EZ CSAK A JÉGHEGY CSÚCSA

nyos számológép is. A játékokról majdnem megfeledeztünk, ezekből is van bőven, mi több: a cég hivatalos honlapján akadnak még ingyen letölthető programok, telepítési útmutatóval egyetemben.

Ha ez még mindig nem lenne elég, az utólag (merekvelemre) telepíthető linuxos programokon kívül még a Windows alá írt programok egy része is telepíthető, futtatható a legnépszerűbb Windows-emulátor, a *Wine* motorját használó *CrossOver Office* jövétől, amely ugyan fizetős program (9–12 ezer forint), így a lemezen a bemutatott változata található.

Kapuban az ötös!

A BlackPanther csapata idén volt öt éves, amelyet a hamarosan megjelenő (cikünk megjelenésének talán már elérhető) ötös verzióval ünnepelhetünk meg mi is. Eddig elnézve a párdacot, nagyon jó úton halad, az újabb verzió még ennél is jobb lesz – nem fogunk abban sem csalódni. Csak így tovább!

Rendkívüli Computer Panoráma előfizetési akció!

Éves DVD-mellékletes előfizetés
most 2500 Ft értékű
ajándék USB elosztóval 14 920 Ft!

4320 Ft megtakarítás!

ViewCon USB (2.0 4 Port HUB)

További információk:

- ☎ 06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
- 🌐 www.itmediabolt.hu
- ✉ terjesztes@vogelburda.hu

A szeptember 25-ig beérkezett befizetések esetében a 12 lapszámra szóló előfizetés a 2006/10-es lapszámmal indul. Az ajánlat 1 éves Computer Panoráma DVD-mellékletes magazin előfizetés esetén, illetve a készlet erejéig érvényes.

- Igen, megrendelem a Computer Panoráma magazin DVD-s változatát egy évre mindössze 14 920 Ft-ért ajándék USB elosztóval!

Számlázási név: _____

Számlázási cím: _____

E-mail cím: _____ Telefonszám: _____

Ajándékozott neve: _____

Ajándékozott címe: _____

Aláírás: _____ Fizetés módja: csekk (a kiadó biztosítja) átutalással

Kérjük, hogy a megrendelőszelvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 139)! Az előfizetést a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen. Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon is.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingakciókhoz, promóciókhoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezze:

Manókaland

Gyerekeknek – teljes verzió

Kévs program készül kimondottan a legkisebbeknek, olyan szoftverből pedig, amelyik még magyar nyelvű is, szinte alig akad. Ezért külön öröm, hogy a nagyszerű MANÓ sorozat díjnyertes tagja, a Manókaland teljes verzióban került fel lemez mellékletünkre.

Szerző: Higyed Gábor

A Manókaland a MANÓ sorozat első tagja, amely 1995-ben jelent meg. Hűen tükrözi ezt a program képi és hangvilága – ami persze semmit sem von le a szoftver élvezeti és használati értékéből. Sőt, véleményünk szerint a kicsik számára a vicces rajzok sokkal inkább szerethetőek, és sokkal könnyebben értelmezhetőek, mint a ma „korszerűnek” mondott 3D-s grafikák.

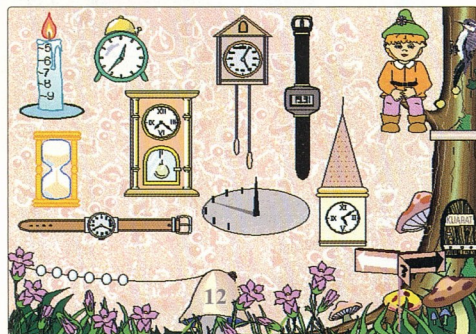
A Manókaland az 5–8 évesek számára készült, témaköre a környezetismeret.

A szoftver Manóországba kalauzol minket, ahol két falucska is van. Az egyik Kártyavár, a másik pedig Gombdomb. A program nyolc témaköre a két település között oszlik meg. Előbbibe ellátogatva az iskola, a közlekedés, lakóhelyünk, a család, valamint a mesterségek „alapjaival” ismerkedhet meg a csemeténk, Gombdombon pedig az idővel, időjárással és az anyagokkal kapcsolatos leghasznosabb tudnivalók fedezhetők fel. (A főképernyőn még egy hajó is van, erre kattintva léphetünk ki a programból.)

Az utazásokra nem egyedül indulunk, hanem egy segítőtársat is kapunk – természetesen egy manó személyben. Hogy pontosan ki lesz a vezetőnk, az egyéni ízlés kérdése: a gyerekek hat apróság közül választhatják

ÍME A NÉPES MANÓCSALÁD – SEGÍTS ZIZINEK MEGTALÁNI A ROKONOKAT!

AZ IDŐT TÖBBFÉLEKÉPPEN TUDJUK MÉRNI

ki a számukra leginkább szimpatikus társaságot. Kártyavárban a feladatok megoldásában Zizi manó, Gombdombon Tomi segít – mindketten zöld manók, ahogyan az sapkájukról is látszik!

Az egyes témakörök elvileg bármilyen sorrendben felfedezhetők, de érdemes a sorrendet megtartani, mert ha a feladatok nem is, de a kis manók mondandója valamennyire azért egymásra épül.

A feladatok elég változatosak: akad olyan, amelyikben az óvodai jeleket, betűket és számokat kell szétválogatni, máskor az időjárást kell „beállítani”, s akad olyan is, ahol Zizi családtagjait kell megkeresni. Mindegyik van annyira érdekes, hogy gyermekünk később is szívesen látogasson vissza Manóországba!

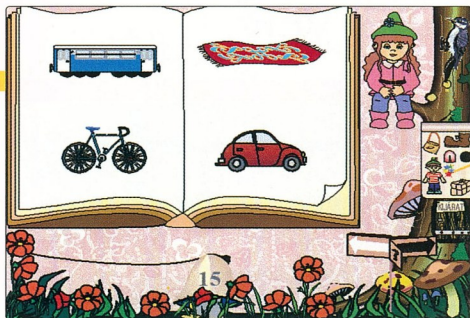
Persze vannak könnyebb és nehezebb feladatok is. Utóbbiak közé tartozik például az időjárás témaköre – elősörben azért, mert a hőmérséklet beállításához a számokat is ismerni kell, ez pedig egy ötévestől nem várható el. Ha máshogy nem megy, egy kis szülői segítséggel azért biztosan minden megoldható!

A barangolás célja az, hogy minél magasabb pontszámot érjünk el. Mivel a gyerekek számára ez így nem

elég vonzó, a pontokat jutalomgyöngyök helyettesítik. Ezekből kell minél többet összegyűjteni. Egy-egy feladatra értelemszerűen annál több gyöngyöt kapunk, minél több helyes választ adtunk a kérdésekre, minél pontosabban oldottuk meg a kiegészített feladatokat.

Erdemes igyekezni, mert az utazás legvégén egy jutalomlevelet kapunk, amelyen rajra lesz, hogy hány

KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZÖK: VONAT, BICIKLI, AUTÓ ÉS VARÁZSSZÖNYEG ©

Ovitól az általános iskoláig

A „MANÓ program” 1995-ös indulása óta sorozattá nőtte ki magát, amelyben olyan szoftverek találhatók meg, amelyek segítenek az óvodásoknak, valamint az alsó és felső tagozatos általános iskolásoknak a tananyagok játékos elsajátításában. Közel 30 termék közül választhatunk, az olvasás, az angol, a német, a matek, a környezet, a zene és a történelem témakörökben. A termékekről rövid ismertetőt a www.profi-media.com weboldalon találhatunk; itt természetesen a szoftvereket is megvehetjük.

gyöngyöt sikerült összegyűjteni. Ha az összes próbát szeretnénk kiállni, az bizony jó pár órába (napba) is beletelik. A készítőik szerencsére szem előtt tartották azt is, hogy a kicsiknek nem ajánlatos napi 1-2 óránál többet számítógépezni, ezért amikor kilépünk, majd a programot újból elindítjuk, Jacsa manó megkérdezi, hogy szeretnénk-e folytatni az előző játékot. Másnap tehát pontosan onnan mehetünk tovább, ahol előző nap megálltunk. Minden kis manónak sok szerencsét!

MI A MANÓ® ?

Számítógépes képességfejlesztő oktatóprogramok

ISKOLAKEZDÉSI AKCIÓ

GYEREKEKNEK:

- ManóKaland
- ManóÉlvilág
- ManóAngol 1.
- ManóAngol 2.
- ManóNémet 1.
- ManóNémet 2.
- ManóMuzsika
- ManóÁBÉCÉ
- ManóOlvasás 1.
- ManóOlvasás 2.
- ManóNyelvtan
- ManóMatek 1.
- ManóMatek 2.
- ManóMatek 3.
- ManóMatek 4.
- ManóMagyarország
- ManóIQ
- ManóInformatika
- Zöld Ödön a földgömbön
- ProfiTéri Óskor
- ProfiTéri Az Ókori kelet
- Mini Tavasz
- Mini Nyár
- Mini Ősz
- Mini Tél
- Hangyácska és a logikai készlet 1.
- ManóPuzzle Képes huzavona
- ManóPuzzle Régi képeslapok

NYELVOKTATÓ:

- Lopva Angolul 3/1
- Lopva Angolul 3/2
- Lopva Angolul 3/3
- PICDIC Angol-Magyar
- PICDIC Német-Magyar
- PICDIC Francia-Magyar
- ClipDIC English Part 1.
- ClipDIC English Part 2.
- ClipDIC Deutsch Teil 1.
- ClipDIC Deutsch Teil 2.
- Üzleti Angol 1.
- Üzleti Angol 2.

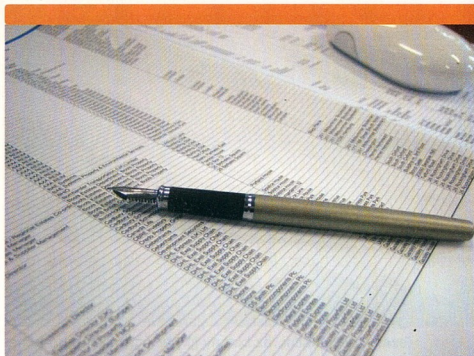

2000.-Ft/db

Profi-Média Kft.
6500 Baja, dr. Szaszal u. 4/D
Tel.: 79/523-340
www.profi-media.com

A jövő táblái

Microsoft Excel 2007

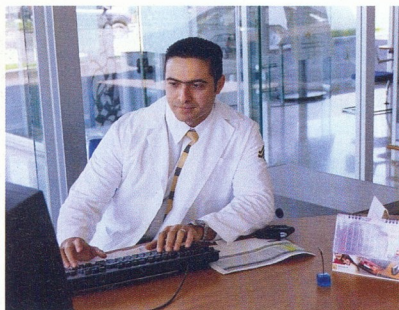
A Microsoft Office 12 rendszer összefoglalása és a Word 2007 bemutatása után a csomag táblázatkezelőjét, az Excel 2007-es változatát mutatjuk be.

Szerző: dr. Pétery Kristóf

Bár folyamatosan csúsztatják a megjelenést, a Microsoft Office 2007 jó úton halad a végleges változat felé.

Az Excel a csomag egyik legelterjedtebb tagja. Jót tesz neki a külső-belső megújulás?

A Word 2007-tel foglalkozó cikkünkben (CP 2006/7, 78. old.) írtuk, hogy ez a szövegszerkesztő a programcsomag legismertebb és legelterjedtebb tagja. Mivel azonban a Wordnél jóval kevesebb konkurens van az Excelnek, a táblázatkezelők között őt illeti jelenleg az első hely.

Formátumok és menük

Az egyetlen, hagyományosnak mondható menü a bal felső sarokban látható Office gombból gördíthető le. Első látásra egyszerű almenüket tartalmaz – a szokásos dokumentumnyitással és mentéssel –, a *Save As* menüpontban azonban az Excel 97-2003 formátuma mellett *PDF* vagy *XPS* formátumban is menthetünk.

Ha az Excel munkafüzetet választjuk, akkor a fájltypusok között, mentendő típusként megadhatjuk az Excel munkafüzetet (makrók nélkül vagy makrókkal), a bináris munkafüzetet, a 97-2003 formátumú munkafüzetet, amely kompatibilis a korábbi változatokkal, az XML adatokat, a sablont, a szövegfájlt, a weblapot, az 5/95 formátumú munkafüzetet, valamint többek közt az XPS típust is.

A korábbi *Eszközök* (Tools) menüt itt is megszüntették. Most az Office gombból legördíthető menü alján látható *Excel Options* gombot kell használnunk a program alapértelmezett működési módjának beállítására. A párbeszédpanel ugyan teljesen új kinézetű, a beállítási lehetőségek azonban nagyjából ugyanazok, amelyeket korábban megszokhattunk (ha sokáig is kell keresgelnünk azokat). Például hiába keresnénk a makróprogramozás lehetőségeit a szalagok között, ha nem kapcsoljuk be a *Show Developer tab in the Ribbon* jelölőnégyzetet.

A *Resources* lapon találjuk az olyan fontos szolgáltatásokat, mint az aktualizálások keresése az interneten, az Office (egyébként a Start menüből is indítható) diagnosztikai rendszerének futtatása, az Office aktiválása, illetve a Microsoft online szolgáltatásainak a felkeresése.

A diagnosztikai szolgáltatás a *Diagnose* gombbal is indítható, de automatikusan is elindul rendszerösszeomlások után, ha a program nem ajánlotta fel a hibajelentés elküldését. Az ellenőrzés külső alkalmazásként is indítható a *Start* menü *Microsoft Office/Microsoft Office Tools/Microsoft Office Diagnostics* paranccsal. A parancs kiadása után megjelenő párbeszédpanelen akár egyenként kiválasztott elemek, akár az összes elem egyszerre ellenőrizhető.

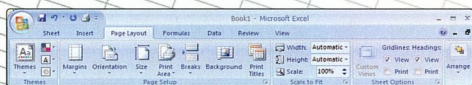
zatkézelője

Nagyobb teljesítmény

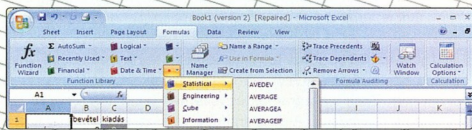
Óriási növekedett a kialakítható táblaméret, a 2003-as változatban a legnagyobb táblázatméret 256 oszlop×65 536 sor volt, ezzel szemben az Excel 2007-ben 16 384 oszlop×1 048 576 sor!

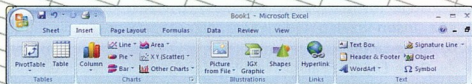
A SHEET SZALAG

A PAGE LAYOUT SZALAG

A FORMULÁS SZALAG

AZ INSERT SZALAG

Szalagok

A legszembetűnőbb változtatás itt is – összhangban az Office többi tagjával –, hogy a teljes grafikus felhasználói felületet áttervezték, a hagyományos menük és eszköztárak szerepét a szalagok vették át.

A *Sheet* szalag a munkalap létrehozásának, formázásának legfontosabb parancsait tartalmazza. Itt a már ismert parancsok mellett, a *Style* és a *Cells* csoportban jelentősebb újonságokat is találunk. A *Sheet* szalag – mint a szerkesztés során legfontosabb parancsokat tartalmazó segédeszköz – a legelső helyre került. Itt minden utasítást megtalálunk az adatörzítéssel, szövegrírással, javítással, szerkesztéssel kapcsolatban. A részletes beállítási lehetőségek (vagyis a *Formátum* menü parancsai) nem látszanak, ezeket most csak a megfelelő paramétercsoport (például *Font*, *Alignment*) alján látható kis ikonra kattintva hozhatjuk elő.

A legtöbbszór azonban általában elegendő a szalagról közvetlenül elérhető néhány formázási lehetőség. A szalagon elhelyezett stílusválasztó gombok és az onnan legördíthető stíluslista mintái főleg mozgatva az egérmutatót, a stílus beállításai azonnal megje-

lennek a kijelölt tartományon vagy az aktuális cellán. Így könnyen kiválaszthatjuk a nekünk tetszőt, illetve a mondanivalónkat megfelelően alátámasztó, kiemelő stílust, amelyet kattintással érvényesíthetünk. A részletesebb formázási beállítások továbbra is párbeszédpanelen végezhetők el. E párbeszédpanelek vagy a vágólap munkaablakának megjelenítéséhez a szalag megfelelő felirata melletti kis szimbólumra kell kattintani.

Szolgáltatások

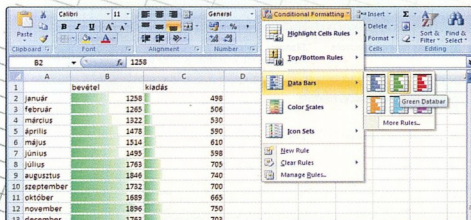
Az egyik legjobban átdolgozott szolgáltatás a feltételes formázás. A *Conditional Formatting* gombbal megjelenített almenüből számtalan előre beállított feltételes formázás mintája közül választhatunk. A *Highlight Cells Rules* parancsral a korábbi feltételes formázáshoz legjobban hasonlító megoldást alkalmazhatjuk. Ekkor a választható matematikai összehasonlítás eredményeképpen a feltételt teljesítő cellák háttérét és szövegszínét módosíthatjuk.

A *Top/Bottom Rules* parancsral a legfelső vagy legalsó adatokat, illetve az átlag feletti vagy alatti adatokat tartalmazó cellákat formázhatjuk.

A *Data Bars* parancsral, egy egészen különleges megoldással a kijelölt cellák tartalmával arányos sávdíagramokat készíthetünk a cellán belül. A legnagyobb kiterjedésű sáv a legnagyobb értékhez, a legvékonyabb sáv a legkisebb értékhez tartozik, míg a köztes értékekkel arányos lesz a többi sáv hossza. A sávok az oszlopon belül maradnak, így az abszolút hosszakat az oszlopszélesség is befolyásolja.

Ugyanazokon az adatokon akár többféle feltételes formázást is alkalmazhatunk.

A *Color Scales* menüben például a kijelölt tartomány celláihöz értéktárhányos folyamatot színezést adhatunk, amely a cella háttérén érvényesül. A feltételes formázások almenüjének végén egy *More Rules* parancsot láthatunk, amelynek segítségével egyénileg módosíthatunk a szabályok, illetve további hasonló szabályokat alakíthatunk ki. Ekkor az éppen aktuális szabályból indulunk ki, amelyet módosíthatunk. A színezésnél például beállítható a legki-

RENGETEG ÉLŐRE BEÉPÍTETT FELTÉTELES FORMÁTUMBÓL VÁLOGATHATUNK

SZOFTVER

sebb és a legnagyobb értékhez tartozó szín vagy a színezés egyéb szabályai (három szín esetén a közép-szín, helye stb.). Egyéni szabályok kialakítására szolgál a *Conditional Formatting* menü *New Rule* parancsa is.

Az *Icon Sets* menüben az érték tartományt kvantilisék szerint felosztó és ikonokkal jelző formázást állíthatunk be. (Kvantilisék: [quantiles] a rendezett mintát több egyenlő részre osztjuk, és a részhatárokon levő mintaelemek értékét tekintjük. A latin quantum = mennyi szóból.) Az egyéni szabályokkal beállíthatjuk, hogy az ikonok alkalmazásához milyen százalékos értékhatároknak vagy abszolút cellaértékeknek kell teljesülni. Ezekből egyszerűen megállapíthatók, hogy az adatok az alsó-felső harmadban, negyedikben, ötödikben stb. vannak, illetve átlagosak, vagy egy általunk különösen fontosnak ítélt sávban vannak.

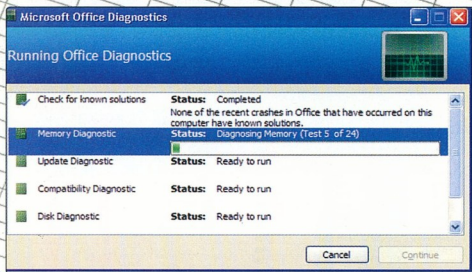
A „szabálymenedzser” párbeszédpanelen a felesleges szabály egyszerűen törölhető a *Delete* parancssal. A szabályok módosítására pedig az *Edit rule* gombot nyomjuk meg.

Nemcsak az adott tartományban, hanem a kijelölt cellákon, illetve munkalapon is törölhető a feltételes formázás szabálya a *Clear Rules* almenü parancsaival.

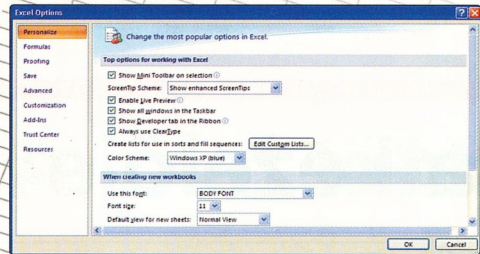
Megváltozott a listák rendezése, szűrése is. Egy listabeli cella helyi menüben választhatjuk a szűrés cellaérték, ikon, cellaszín, betűszín szerint, vagyis a feltételes formázással beállítható tulajdonságok alapján is. Például így kiszűrhetjük az első kvantilisbe eső adatokat is.

	bevétel	kiadás	
1. január	1256	498	
2. február	1265	506	
3. március	1322	530	
4. április	1478	590	
5. május	1534	610	
6. június	1685	598	
8. július	1769	705	
9. augusztus	1796	740	
10. szeptember	209	700	
11. október	1669	665	
12. november	1836	750	
13. december	1765	703	

AZ IKONKÉSZLETEKKEL ÁBRÁZOLHATÓK A KVANTILISEK IS

AZ OFFICE DIAGNOSZTIKAI SZOLGÁLTATÁSAI

AZ EXCEL MŰKÖDÉSI BEÁLLÍTÁSAI

A listafájban egyetlen helyi menüben egyesítették a szűrés és rendezés parancsait. Számszerű adatok szűréséhez beállíthatjuk az egyenlő, nem egyenlő, nagyobb, kisebb, közötti, felső tíz, átlag feletti és átlag alatti adatok szűrése mellett a korábban megismert párbeszédpanelen beállítható egyéni szűrőket is.

A szöveges tartalmú cellákat szűrhetjük egyenlőség, nem egyenlőség, kezdet, végződés, tartalmazás, nem tartalmazás szerint és egyéni szűrővel. Természetesen itt is szűrhetünk szín szerint.

A rendezést is végezhetjük a feltételes formázással beállított tulajdonságok szerint. Ezzel egybegyűjthetjük a szűrőfeltétel szerint azonos tulajdonságú rekordokat.

Az *Insert* szalag az objektumok beszúrásának eszköze. Itt is találunk újdonságot, nemcsak a régi parancsokat helyezték el az új vezérlőelemen.

Ezeket az Office többi alkalmazásában is használhatjuk, mint például az üzleti folyamatok ábrázolására alkalmas *IGX Graphic* objektumot. Ezek a diagramok egyszerűen hozhatók létre, és átalakíthatók egymásba. A diagramtípus választása után egy külön szövegablakba visszük be a tartalmat. A szöveges tartalom megtartása mellett választhatunk másik diagramtípust is, amelynek tulajdonságai (mérete, színe, térhatása) egyedileg formázhatók.

Az *Insert* szalag újdonsága még az aláírás szolgáltatás (*Signature Line*).

A *Page Layout* szalag a lapelrendezés és oldalbeállítás, valamint a nagyleptékű formázás eszköze.

A *Page Setup*, vagy a *Sheet Options* felirat mellett kis ikonnal a hagyományos oldalbeállítási párbeszédpanel mellett a PDF-konverzióval kapcsolatos beállított párbeszédpanel is megjeleníthető (a *Sheet* lap *Options* gombjára kattintva). Ugyanezt a panelt jeleníti meg a *Print Titles* gomb is.

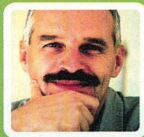
A *Themes* gombbal előre összeállított stílusgyűjteményeket érvényesíthetünk.

A *Review* szalag az ellenőrzés, korrekktúrálás, munkalapvédelem parancsait tartalmazza. Itt csak kisebb változásokat tapasztaltunk a változtatások követésében (*Track Changes*), míg a *View* szalag a megjelenítési parancsait tartalmazza. Ez utóbbiba kerültek a korábbi *Nézet (View)* és *Ablak (Window)* menü parancsai. Részben hasonló kapcsolatokat találunk a *Page Layout* szalagon (rácsháló és azonosítottok elrejtése), illetve a szerkesztőablak alján (nézetváltás, nagyítás).

Összegzés

Az átalakítás nem egyszerű ráncfelvarrás volt egy nagykorúvá vált alkalmazáson, hanem egy 18 éve folyamatosan fejlesztett, rendkívül elterjedt program ergonomiai szempontokat is figyelembe vevő alapos átálgozása. Minden bizonnyal még évekig születnek majd cikkek, könyvek a program használatával kapcsolatos tippekéről és trükkökről is.

Gyarmati

Gyorsuló tempó

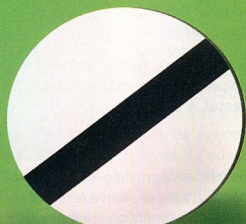
Az internet világában a mobilitás és a sebesség sokáig köszönő viszonyban sem voltak egymással. Legtöbbünknek elment a kedve a levelek letöltésétől és a weboldalak nézegetésétől, amikor első mobiltelefonjainkkal vonalkapcsolt hálózaton próbáltuk elérni a világhálót. A mobilszolgáltatók is hamar rájöttek, hogy a beszélgetési idő nem fog a végtelenségig nőni, ezért rohamos fejlesztésekre kezdtek, hogy a mobil adatforgalmat is kívánatosá tegyék.

Jött a GPRS, majd a 3G-nek becézett harmadik generációs adathálózat. Ezekkel már nem okozott gondot egy nagyobb csatolt állományt tartalmazó e-mail elolvasása, a képekkel zsúfolt weboldalak megnézése. A fejlesztés azonban folyamatos, és szerencsére hazánk a világ élvonalában van – legalább a mobilkommunikáció területén.

Tavaly év végén, a nyugat-európai tesztekkel egy időben Magyarországon is megkezdődtek a próbák. Fél év sem kellett, és már kereskedelmi szolgáltatásként vehetjük igénybe nyolc nagyvárosunkban az akár 3 Mbps letöltési sebességre képes rendszert.

Ettől kezdve a vezetéken érkező széles sávú kapcsolatról akkor sem kell lemondanunk, ha mobilhálózaton kapcsolódunk az internethez. Mindezt kiprobáltuk, megmértük és olvasóinknak is tanácsot adunk, hogyan élvezhetik ezt az új sebességmámort.

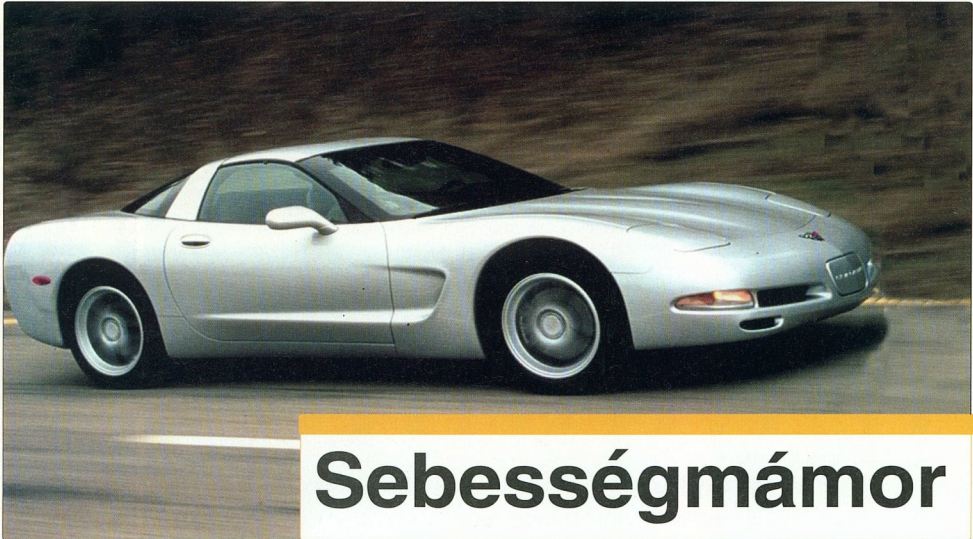
Gyarmati László

KOMMUNIKÁCIÓ

HSDPA	
Sebességmámor	90
EQO	
Chateljünk mobil!	94
REBTEL	
Külföldi hívások helyi áron	96
LETÖLTÖTT DALOK	
Olcsóbb, mint a CD!	98
KULTÚRA A VILÁGHÁLÓN 3.	
Virtuális teatrum mundi	102

Sebességmámor

HSDPA

Ha internetről beszélünk, hamar szóba kerül a sávszélesség. Manapság nem ritka a több megabites kapcsolat, és ez már vezeték nélkül is elérhető. Kipróbáltuk a 3G csúcsebességű futó hálózatát, a HSDPA-t.

Szerző: Gyarmati László

MÁR A LEGNÉPSZERŰBB VIDEOKLIPEKET IS MEGNÉZHETJÜK A TELEFONUNKON

Az internetezés hőskorában még nem volt különbség a végfelhasználók le-, illetve feltöltési sebessége között. A hagyományos telefonmodem egyaránt lassú volt mindkét irányban. A nagyobb sávszélességgel együtt jelent meg az irányonként eltérő maximális sebesség. Az ötlet onnan származik, hogy az átlagos internethasználat során sokkal több adatot töltünk le, mint fel. Egy weboldal megnézésekor, a zeneszámok, videók letöltésekor elenyésző az ellenkező irányú adatforgalom. Ezért azután a mai ADSL vagy kábeles internetkapcsolatoknál a letöltés akár tízszer gyorsabb is lehet, mint a feltöltés.

Mobil szélessáv

A letöltési irány gyorsítása a mobil adatátviteli technikákat is elérte. A harmadik generációs HSDPA (High Speed Downlink Packet Access), mint a neve is mutatja, bázisállomás-mobilkészülék (downlink) irányban növeli az átviteli sebességet, amely jól illeszkedik a mai szolgáltatások nagy részéhez. A T-Mobile már kereske-

delmi szolgáltatásként is kínálja ezt a technikát, amellyel másodpercenként 1,8 megabites letöltési sebességet is el lehet érni.

A szolgáltatáshoz 3G hálózat szükséges, ezért elsősorban ott lehet majd elérni, ahol már jelenleg is van 3G-lefedettség. Ez azt jelenti, hogy kezdetben Budapesten, majd a vidéki nagyvárosokban és üdülőhelyeken is lesz HSDPA-elérhetőség.

Akinek szerencséje van, és már most ilyen területen lakik, annak már csak egy HSDPA-t ismerő mobilra vagy kártyatelefonra van szüksége. És persze egy mobilinternet-előfizetésre, hogy az adatátvitel is elérhető legyen számára. Az internetkapcsolat beállítása meglehetősen egyszerű, lépéseit Olvasóinknak külön is bemutatjuk.

Próbaút

Próbánk során egy notebookhoz csatlakoztatunk egy HSDPA kártyatelefont, és így néztük meg, milyen gyorsan lehet internetezni az ut-

Pannon MobiTV

Az RTL Klub, TV2, MTV1, ATV és Duna TV adásai online, azaz letöltés nélkül is megtekinthetők mobiltelefonon. WAP-on is meg lehet nézni például ezeket a műsorokat: *Barátok közt*, *He-ti Hetes*, *Fókusz*, *Recept Klub*, *Híradó és Autómánia* (RTL Klub); *Tények*, *Jóban rosszban*, *Napló*, *Mokka és Aktív*, az MTV1 *Napkelte*, *Híradó*, *Este* és *Sport hírek* (TV2); *NévShow*, *Friderikus Most* (TV2); *Heti himnusz* (Duna TV). Szerzői jogokból a csatornák műsorai csak meghatározott időszakokban érhetők el, erről a WAP MobiTV menüpontjában található tájékoztatást.

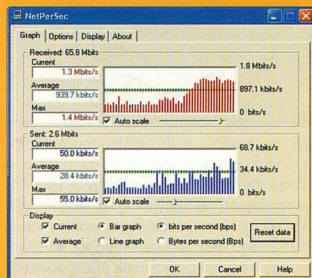
Szakadatlanul

A szolgáltatók elsősorban a forgalmas városi területeken építik ki 3G hálózatukat. Ezért ha mozgás közben (akár gyalogosan, akár autóban) használjuk a harmadik generációs hálózatot, könnyen előfordulhat, hogy olyan területre jutunk, ahol „csak” GPRS lefedettség van. Ilyen esetekben a készülékek automatikusan visszakapcsolnak az alacsonyabb átviteli sebességre, de a kapcsolat nem szakad meg.

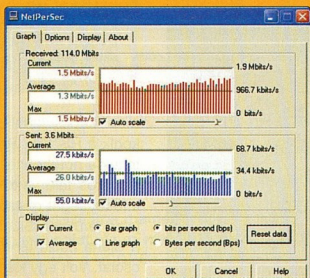
→ beségnek mindössze az a „hátránya”, hogy nagyon gyorsan pörög az adatszámilái. Egy sok reklámmal, képpel teletöltött oldal pillanatok alatt letöltődik, és az adatmennyiség-mérő is pillanatok alatt magas értéket mutat. Például az *Index.hu* főoldala másodpercek alatt betöltődik, pedig több, mint 1 Mbájts. Ez egyben azt is jelenti, hogy ha a legkedvezőbb árú adatsomagot választjuk, és még nem léptük túl a havi keretet, akkor az említett oldal letöltése 10 forintba, de ha már felhasználtuk a havi keretet, akkor 100 forintba kerül. Ez azonban csak a jelenlegi helyzet: a mobil adatforgalom növekedésével várhatóan ezeknél jóval kedvezőbb csomagok is megjelennek.

3G – egy kicsit másképp

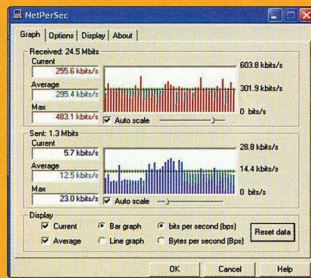
A harmadik generációs mobilhálózat mindhárom hazai szolgáltatónál elérhető. Így a Pannon és a Vodafone előfizetőinek sem kell lemondaniuk a mámoros sebességről. Igaz, hogy ezeknél a szolgáltatóknál egy fokozottan visszafogottabb a száguldás, de sok esetben nem is lehet teljesen kihasználni az 1-2 Mbit/s sebességet. A Pannon UMTS hálózaton kínál 3G szolgáltatást. Ennek a techno-

A HSDPA-TERÜLET SZÉLÉN 1 MBPS KÖZELI A SEBESSÉG

MENET KÖZBEN IS 1,5 MBPS SEBESSÉGET MÉR-TÜNK

A VASBETON SOKAT RONT A VÉTELEN ÉS A TEMPON

lógiónak az elméleti maximális letöltési sebessége 2 Mbit/s, azonban a gyakorlatban és a kereskedelmi szolgáltatásban ennél jóval kevesebb, 384 Kbit/s érhető el. A Pannon *Mobil sebesség* névű kínálatában a klasszikus internetes adatforgalom mellett videofelefonra, *MobilTV*-re, *MobilVideóra* és *Pannon Zenére* is használhatjuk a gyors adatátvitelt.

A Pannon többféle *MobilAdat* csomagot is kínál. A díjak itt is függetlenek az éppen alkalmazott adatátviteli sebességtől és az igénybevétel időtartamától, csak az adatmennyiség számít. A csomagok havi előfizetési díjai 0 és 12 990 forint között változnak. A havi díjak 1000 és 0 Mbájts közötti adatforgalmat tartalmaznak. Természetesen a legmagasabb havi előfizetéshez tartozik a legnagyobb ingyenesen elérhető adatmennyiség. Aki a havi díjban foglaltnál több adatot küld és fogad, annak 10 Kbájtsenként 0,25–8 forintot kell fizetnie. Természetesen itt is a magasabb előfizetési díjhoz alacsonyabb forgalmi díj tartozik, és csúcsidején kívül is olcsóbb az internetezés.

A harmadik hazai szolgáltató a *Vodafone 3G* nevet adta széles sávú mobil adatszolgáltatásának. Itt is a 384 Kbit/s az ideális körülmények között elérhető legnagyobb letöltési sebesség. Aki

ADSL-t használ, az a vezetékeshöz hasonló sebességet fog tapasztalni a mobiltelefonnal vagy adattárcsával történő internetezés során. A Vodafone is számos olyan kiegészítő lehetőséget kínál, amelyek abban segítenek, hogy tapasztalatokat szerezzünk, miert is jó nekünk a vezeték nélküli is elérhető nagy adatátviteli sebesség.

A listában itt is szerepel a videofelefonlás, a mobil tévé, valamint a zeneletöltés. A nagyobb sávszélesség a *Vodafone live!* tartalmakat is elérte. Külön figyelemfelkeltő ikon jelzi, hol lehet 3G anyagokat találni. Így például a hírek között sok videóanyagra bukkanhatunk, és a játékok egy részének is létezik háromdimenziós változata.

A tarifák itt a Vodafone-nál is attól függenek, hogy milyen havi előfizetési díjat fizetünk. A két véget az *Internet Giga* és az *Internet 50* csomag. A legmagasabb (9900 forint) havi díjú csomagban 1 Gbájts, a legalacsonyabbban (1989 forint) 50 Mbájts adatforgalom van. Erdemes az internetezési szokásaink megfelelő csomagot választani, mert az alapdíjban foglaltak feletti adatforgalmat meglehetősen drágán mérik: a Giga csomag esetében minden megkezdett 100 Mbájtt 5000 forintot, az Internet 50 esetében pedig minden megkezdett 10 kbájtt 0,48 forintot kell fizetni.

HSDPA kapcsolat

→ Lépésről lépésre

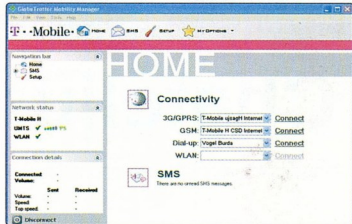
A széles sávú mobil internet beállítása nem ördögösség. A gyakorlati példán a nagysebességű internetkapcsolatot egy notebookon építjük fel, ehhez egy T-Mobile HSDPA kártyatelefont használunk. A kártyatelefon olyan PCMCIA kártya, amelyikbe bele lehet tenni egy SIM kártyát, és így a számítógép modemjeként tudjuk használni.

Szerző: Gyarmati László

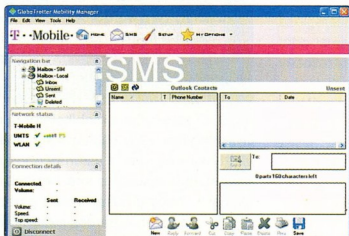
1 Helyezzük bele a SIM kártyát a kártyatelefonba, de mielőtt ezt a számítógéphez csatlakoztatnánk, telepítsük a mellékelt CD-n található GlobeTrotter Mobility Manager programot.

Ezek után már betehetjük a notebookba a PCMCIA kártyát. A Windows automatikusan felismeri, hogy új hardver került a gépbe, telepíti hozzá a megfelelő meghajtóprogramot, majd megjelenik a hardver telepítése sikeresen befejeződött üzenet. Ha a kártya rendben be tudott jelentkezni a mobil hálózatra, egy kis kék LED fog villogni rajta.

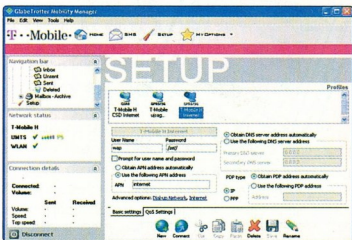
2 A Start menüből vagy a munkasájtárló indítsuk el a Mobility Manager szoftvert. Ha a kártyatelefonba helyeztük a SIM kártya úgy van beállítva, kéri fogja a PIN kódot. Ez minden programindításkor meg fog történni.

3 A megjelenő kezelőablakban választhatjuk ki, milyen hálózati kapcsolatot szeretnénk használni. Ezen a fülletlen elérhető egy SMS-kezelő is, amelyvel úgy küldhetünk és fogadhatunk szöveges üzeneteket, mintha e-mail programot használnánk. Mi azonban a kártyát most mobil adatmodemként akarjuk alkalmazni, ezért kattintsunk a Connectivity pontra.

Itt kiválaszthatjuk, milyen módon szeretnénk a hálózathoz csatlakozni. Ez lehet 3G/GPRS, GSM, Dial-up vagy WLAN. A HSDPA szolgáltatás a 3G/GPRS ponton keresztül érhető el. A program ablakának bal oldalán található a Network status ablak, amelyben láthatjuk, milyen mobil hálózatra jelentkezett be a kártya, és milyen a jel erőssége. Akkor tudunk csak HSDPA-típusú hálózatra használni, ha itt az UMS felirat és mellette egy zöld pipa látható.

5 Ezek után akár itt a Setup oldalon, akár a Home/Connectivity oldalon kattintsunk a Connect felírra. Azonnal meg fog jelenni a bal oldalon egy Connection details ablak, amelyben láthatjuk, mennyi ideje kapcsolódunk hozzá a hálózathoz, mennyi a pillanatnyi adatsebesség, és hány Kbájtolt töltöttünk eddig fel és le. Utógyacsak itt jelenik meg a Disconnect gomb is, amelyet akkor kell megnyomnunk, ha le akarunk kapcsolódni a hálózatról.

4 A mobilinternet-eléréshez szükség van egy úgynevezett adat-előzetésre, az ehhez tartozó felhasználónévvel és jelszóval úgy tudjuk megadni, ha a Setup ablakban kiválasztunk egy GPRS/3G profil, és ott kitöltjük a User Name és Password mezőket.

6 Ha már nincs szükségünk internetkapcsolatra, eltávolíthatjuk a PCMCIA kártyát a számítógépből. Előtte azonban keressük meg a Tálcan a Hardver biztonságos eltávolítása ikont. Erre kattintva egy ablakban láthatjuk, milyen eszközök vannak a géphez csatlakoztatva. Ezek között keressük meg a GlobeTrotter 3G+ jelűt, és a Stoppa kattintva állítsuk le. Ezután már nyugodtan kihúzhatjuk a kártyatelefont.

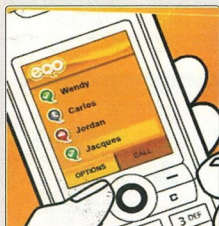

EQO

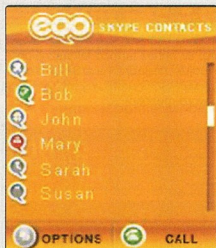
Az azonnali üzenetküldés az egyik legnépszerűbb internetes elfoglaltság. Egyetlen hátránya, hogy számítógép kell hozzá. Egy új szolgáltatással azonban már mobilunkról is cseveghetünk.

Szerző: Gyarmati László

Chateljünk mobillal!

LÁTHATJUK PARTNEREINK KÉSZENLETI ÁLLAPOTÁT

MINTHA EGY KICSINYÍTETT SKYPE FUTNA A TELEFONON

JAVA-KÉPES MOBILOKON HASZNÁLHATÓ AZ EQO

Sok különböző azonnali üzenetküldő rendszer létezik, ezek között az egyik legnépszerűbb a Skype. A szolgáltatás alkalmas hangátvitelre is, de írásban is cseveghetünk vele. A chateléshez számítógépre van szüksége mindkét félnek. Egy új szolgáltatás azonban kibővíti a lehetőségeinket, mert Java futtatására alkalmas mobiltelefonról is használhatjuk a Skype rendszert.

Az EQO (www.eqo.com) összeköti a Skype-ot és a mobiltelefont. Használatához két alkalmazásra van szükség: az egyik a számítógépen fut, a másik a mobiltelefonon.

Regisztráció és indítás

Az EQO átirányítja a mobiltelefonra a Skype rendszert, így akkor is beszélhetünk vagy válthatunk üzenetet Skype partnereinkkel, amikor távol vagyunk a számítógépünkötől. A rendszerrel Skype és SkypeOut hívásokat is intézhetünk, most azonban azt mutatjuk be,

hogyan lehet írásos párbeszédet folytatni vele. Annál is inkább érdemes ezt a kommunikációs formát választani, mert itt a mobil adatátvitelen keresztül jön létre a kapcsolat, és még hosszabb üzenetváltás esetén is csak filléreket kell fizetnünk. Mivel az EQO szolgáltatás teljesen ingyenes, csak mobilszolgáltatónk számláz az adatforgalom után. Ez azonban elenyésző adatmennyiség, és sok előfizetési csomagban amúgy is benne van bizonyos mennyiségű ingyenes adatforgalom.

A rendszer használatához szükség van regisztrációra és a számítógépen, valamint a mobilon futó alkalmazás letöltésére és telepítésére. A számítógépen a Skype-nak kell futni ahhoz, hogy az EQO át tudja irányítani ottani adatainkat. A mobilos alkalmazás Javában íródott, ezért a legtöbb új telefonon gond nélkül működik. Elindítása után a számítógépes Skype ablakához hasonló kezelőfelület jelenik meg, amelyen azonnal láthatjuk partnereinket, illetve azt, hogy éppen ki érhető el. Egy online kapcsolatra kattintva választhatunk, hogy telefonhívást vagy

chatet szeretnénk-e kezdeményezni. A regisztráció során ügyelünk kell arra, hogy jól adjuk meg a mobilszámunkat, ugyanis Skype hanghívások esetén erre a számról fogja kapcsolni a hívást az EQO. Tévedésből vagy készakarva sem lehet más mobiltelefon-számát megadni, mert a regisztráció végén egy SMS-t küld a rendszer a mobilra, amely az aktiváláshoz szükséges kódot tartalmazza. Ezzel együtt megkapjuk annak a WAP oldalnak a címét, ahonnan a mobilon futó Java alkalmazás letölthető.

A számítógépen is szükség van egy kis előkészületre az első indítások. Mivel az EQO a Skype alkalmazáson keresztül működik, a Skype egy kis felugró ablakában engedélyeznünk kell. Erre azonban csak egyetlen egyszer van szükség, a továbbiakban már automatikusan létrejön a két alkalmazás közötti kapcsolat és adatcsere.

Olcóbb, mint az SMS

Ha szöveges beszélgetésre használjuk az EQO-t, a legnagyobb előnye az, hogy jóval olcsóbban és jóval több üzenetet tudunk vál-

Több platformon

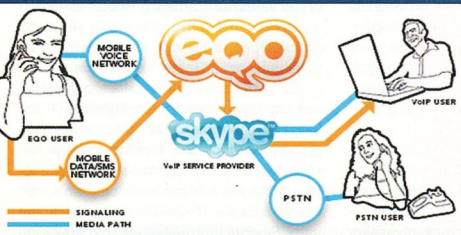
Az EQO-nak Windows és Mac rendszerekre is létezik számítógépes kliensalkalmazása. Mivel a Skype is fut mindezt operációs rendszer alatt, a Windows- és Mac-felhasználók is igénybe vehetik a szolgáltatást.

Skype hanghívások

Az EQO-t arra is használhatjuk, hogy Skype partnereinkkel hangkapcsolaton keresztül beszélgessünk. Ilyenkor a mobilon futó alkalmazással Skype-on keresztül hívhatjuk partnereinket vagy SkypeOut hívással tetszőleges telefonszámokat. A kapcsolat ebben az esetben hármas konferenciahívással jön létre. A rendszer tárcsázza a beszélgető partnert és a mi mobilunkat, majd összekapcsolja a kettőt. Ilyenkor már hagyományos GSM hanghívással tárcsázhatunk a rendszert, ami egyben azt is jelenti, hogy az ilyen hívásokért SkypeOut díjat kell fizetnünk, ez pedig magyarországi mobil esetén elég költséges. A beszélgető partner felhívását is nekünk kell fizetni, azonban ha az nem SkypeOut hívás, akkor ingyenes.

Az amerikai Skype-felhasználók igen kedvező helyzetben vannak, mert az idei év végéig minden vezetékes és mobil számra irányuló SkypeOut hívásuk ingyenes. Így az EQO rendszerén keresztül is ingyenesen tudnak mobiltelefonról tetszőleges Skype számot hívni.

ÜTKÖZBEN IS SKYPE-OLHATUNK

AZ EQO ÖSSZEKÖTI A SKYPE-OT A MOBILTELEFONUNKKAL

tani, mintha ugyanezt SMS-sel tennék. A kedvező díjakhoz azonban arra van szükség, hogy a mobil adatforgalom csomagkapcsolat hálózaton történjen. Annak már nincs nagy jelentősége, hogy 2G vagy 3G hálózaton használjuk, mert nagyon kis adatmennyiséget kell átvinni, és ez minden esetben gyorsan végbemegy.

A csomagkapcsolat adatátvitel azért fontos, mert ebben az esetben csak az átvitt adatmennyiségért kell fizetni és nem az összekapcsolás időtartama után. Nyugodtan olvashatjuk partnereink

üzenetét és kényelmesen megfogalmazhatjuk a választ is, ezen idő alatt semmit sem kell fizetni.

Az EQO-n keresztül több résztvevővel is chatelhetünk egyszerre. Ez pontosan ugyanúgy történik, mint amikor Skype-on keresztül hozzuk létre a kapcsolatot. Az egyszerre több partnerrel való beszélgetésnek két változata van. Az egyik a *Multi-Session*, amikor több ismerőssel, de külön-külön ablakban beszélgetünk. A másik változat a *Multiparty*, amikor egy chatablakba az *Invite* utasítással másokat is meghívunk, és a résztvevők mindenki üzeneteit látják.

Minden chat indításakor a telefon képernyőjén egy új ablak nyílik, ahol látjuk partnereink üzeneteit, és ahová beírhatjuk sajátjainkat is. Telefonja válogatja, de a legtöbb készüléknél még a gyakorlottak is lassabban tudnak beírni egy-egy üzenetet, mintha ugyanezt a számítógépen tennék. Ezért is hasznos, hogy amikor az EQO mobiltelefonról indítja el a csevegést, egy automatikus kezdő üzenetben értesíti a résztvevőket, hogy mi mobilról, az EQO hálózaton keresztül kapcsolódunk. Ez persze egy kis reklám is, hiszen biztosan lesz olyan Skype partnerünk, aki maga is kipróbálja a rendszert. Ez az automatikus üzenet ki is kapcsolható.

Mint az igazi

A mobiltelefonon futó EQO majdnem olyan, mint az igazi Skype. Ugyanúgy látjuk a *Contacts* listában partnereink nevét és pillanatnyi állapotát. Kis ikonok jelzik az *Online*, *Offline*, *Busy*, *Away*, *Status Unconfirmed* és *SkypeOut Contact* státust. A számítógépes Skype-hoz hasonlóan itt is van egy *Events Panel*, amelyen láthatjuk az indított, fogadott és nem fogadott hívások és szöveges beszélgetések adatait.

Az EQO természetesen a háttérben is működhet. Minimalizálás után a telefonunkat úgy használhatjuk, mint korábban, azonban ha érkezik egy Skype hívás vagy meghívás egy chatelésre, azonnal előtérbe kerül az alkalmazás, és jelzi az eseményt.

Külföldi hívás

Rebtelek

A hagyományos telefonok közti internetes kapcsolat egyre olcsóbbá teszi a beszélgetéseket. Eddig főleg a vezetékes telefonokra összpontosítottak a szolgáltatók. Ám a legújabb megoldásokkal már mobilról is elérhetjük külföldi ismerőseinket.

Szerző: Gyarmati László

Röviden, ingyen

A harminc másodperces türelmi időt – amíg nem válik fizetősé a visszahívás nélküli beszélgetés – nem csak arra lehet felhasználni, hogy megkérjük partnerünket, szakítsa meg a vonalat és hívjon fel a Rebtelek számunkon. Érdekes kipróbálni, milyen sok mindent el lehet mondani fél perc alatt. Fogjuk rövidre mondanivalónkat, ne fecsegjünk feleslegesen, így számlánkon nem fog csökkenni az egyenleg.

Vegyes kapcsolat

Amikor felveszünk egy új partnert, annak mobil vagy vezetékes számát egyaránt megadhatjuk. Akár több saját telefonszám is meghatározhatunk, például mobil, otthonit és munkahelyit. Így semmi akadálya, hogy keverjük a mobil és vezetékes hívásokat: beszélhetünk mobilról vagy vezetékesről, és tárcsázhatjuk barátunk mobilját vagy vezetékes telefonját. Eközben természetesen mindig országon belüli számot kell hívni.

Az internetes telefonálás, a VoIP egyre újabb területeket hódít meg. Első lépésben még csak két számítógép között telefonálhattunk, azután már hagyományos telefonokat is hívhattunk a komputerről. Ma számítógép nélkül, két hagyományos telefon között részben az interneten keresztül is beszélhetünk. Sokszor észre sem vesszük ezt, hiszen a telefonszolgáltatók magánügye, hogy milyen hálózaton viszik át a hangot. Amikor azonban internetszolgáltatónál fizetünk elő a telefonra is, biztosak lehetünk benne, hogy a háttérben a VoIP dolgozik.

Aki ügyesen használja ki a VoIP lehetőségeit, komoly költséget takaríthat meg. Az internetes hangátvitellel a számítógépek közti telefonkapcsolat csaknem mindig ingyenes. Hagyományos számok hívásakor pedig általában csak néhány forintot kell fizetnünk, még akkor is, ha egy távoli, külföldi számot hívunk. Mint arról a Computer Panoráma májusi számában már írtunk, rendszeresen előfordul, hogy több ország vezetékes számait ingyenesen is elérhetjük.

Mi van azonban akkor, ha mobilról szeretnénk telefonálni, és ráadásul egy külföldi ismerősünk mobilját akarjuk elérni? A Rebtelek (www.rebtelek.com) ötlete és megoldása kézenfekvő: hívunk a mobilról egy helyi vezetékes számot, interneten menjen

tovább a hívás a célszországba, és ott egy helyi hívással érjük el távoli barátunkat.

Előkészületek

A Rebtelek használatához regisztráció és némi pénztartalás szükséges. A regisztráció során meg kell adni azt a mobilszámot, amelyről majd használni fogjuk a rendszert. Ez a szám lesz egyben a bejelentkezési nevünk is. Természetesen egy jelszót is kell választani, amely a Rebtelek esetében *passcode*, azaz csak számokból állhat. Az utolsó lépés, hogy egy kis összeggel feltöltjük újdonsült Rebtelek számlánkat.

Ez azért szükséges, mert a szolgáltatásnak van egy heti előfizetési költsége (1 dollár), illetve, ha telefonálunk, bizonyos esetekben fizetnünk kell. Később még részletesen visszatérünk rá, melyek ezek az esetek. A számla feltöltésének legkisebb összege 5 dollár. A feltöltéshez hitelkártyát vagy *PayPal*t használhatunk. Ezt követően már használhatjuk is a szolgáltatást.

Mobilról mobil harmadaron

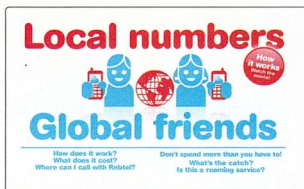
A Rebtelek akkor takaríthatjuk meg a legtöbbet, ha mobilról hívunk külföldi mobil. Ez hagyományos módon meglehetősen költséges. Például egy osztrák mobil percenként nagyjából 150 forintért hívhatunk fel. (Az összeg persze függ a szolgáltatótól és a díjcsomagtól is.) Mit tud ezzel szemben a Rebtelek? Nekünk is és osztrák barátunknak is mindössze egy helyi hívást kell

ok, helyi árakon

A HÍVÁSOK NEMZETKÖZI RÉSE A REBTEL HÁLÓZATÁN FUT

MINDENKINEK SAJÁT ORSZÁGÁN BELÜLI SZÁMOT KELL HÍVNI

indítani. Ez szolgáltatótól, díjcsomagtól és napszaktól függően változik, de kedvező esetben 20–30 forint. Osztrák partnerünkénél hasonló a helyzet, így körülbelül egyharmad összegért tudunk beszélgetni.

Régi barátok, új számok

A Rebtel szolgáltatást úgy terveztük, hogy a partnereknek mindig csak helyi számokat kelljen hívniuk. Ez azt jelenti, hogy amikor felvesszünk egy partnert a listánkra, és megadjuk a külföldi telefonszámát, a Rebtel két telefonszámot generál. Egyet, amelyen mi érhetjük el helyi hívással barátunkat és egy másikat, amely barátunk számára minősül helyi hívásnak, és amelyen ő tud minket hívni.

Az első hallásra kissé bonyolult partnerfelvétel a gyakorlatban nagyon egyszerű. A Rebtel weboldalán kell megadni a külföldi partner nevét és telefonszámát. Ezután máris láthatunk két új telefonszámot a képernyőn, mindkettő az adott országon belüli szám. Ezek a számok lesznek a külföldi ismerősünk, illetve a mi új hívószámaink.

Rebteles „telefonkönyvünkbe” tetszőleges számú ismerőst vehetünk fel, és generálhatunk nekik új telefonszámot. Az új számokat felírhatjuk magunknak, vagy bejelentkezés után megnézhetjük a weboldalon. A legkényelmesebb megoldás, ha elmentjük mobilunkba a számokat. Ez azért is egyszerű, mert amikor felvesszünk egy új partnert, a Rebtel által hozzárendelt számot mindkét félnek SMS-ben is elküldi a rendszer.

REBin, REBout

A szolgáltatás részben ingyenes, részben nem. Arról már szoltunk, hogy az igénybe vételhez heti 1 dolláros előfizetésre van szükség. Ezen felül még bizonyos esetekben a hívások után is percdíjat kell fizetni. Mikor lehet ingyenes egy beszélgetés? Akkor, ha az összekapcsolási útvonal országok közötti része a Rebtel hálózatán valósul meg. Az ilyen hívásoknak **REBin** a neve. Egy kapcsolat akkor tartozik ebbe a kategóriába, ha mindkét résztvevő felhívja a beszélgetőpartnerhez tartozó helyi Rebtel számot.

Ezt úgy lehet megtenni, hogy amikor mi hívunk egy külföldi partnert, harminc másodperc áll rendelkezésünkre, hogy megmondjuk neki, szakítsa meg a hívást, és hívjon vissza a mi Rebtel számunkon. Amikor ez megtörténik, attól kezdve a hívás **REBinnek** minősül, és ingyenes.

Ellenkező irányban is működik a dolog: amikor látjuk, hogy külföldi ismerősünk a Rebtel számunkon hív, utasítsuk vissza a hívást, vagy vegyük fel, és szakítsuk meg 30 másodpercen belül. Ezután hívjuk vissza őt a hozzá tartozó Rebtel számon.

Ha a hívott fél nem szakítja meg a vonalat, és nem hívja vissza a másik felet, akkor a hívás 30 másodperc után **REBout**-nak minősül, azaz fizetősé válik. A percdíjak országunként változnak, és az összegzet a Rebtel számlánkról vonják le. Bizonyos esetekben még így is érdemes használni a szolgáltatást, mert a cikkünk elején példaként említett osztrák vezetékes számmal perccént 2 centért beszélhetünk, egy

Menedzselés telefonról

Ha egyszer már regisztráltuk magunkat és egy hozzánk tartozó telefonszámot, amely lehet vezetékes vagy mobil, a továbbiakban már erről a számról is sok mindent elintézhetünk. Egy Magyarországhoz tartozó helyi számot kell felhívni, ahol lekérdesszük, feltöltjük egyenlegünket, ellenőrizzük a tarifákat, a hívásokat, és nemzetközi beszélgetést is indíthatunk.

Egyoldalú regisztráció

Akiket felvettünk partnereink közé, és generáltunk nekik új számot, anélkül használhatják a Rebtelt, hogy maguk is felhasználók lennének. Egyszerűen csak használniuk kell a mi új számunkat. Természetesen, ha partnerünknek megtetszik a szolgáltatás, és másokat is ezen keresztül akar elérni, akkor neki is elő kell fizetnie a szolgáltatásra, hogy új számokat tudjon generálni saját ismerőseinek.

magyarországi vezetékes szám percdíja 3 cent, amerikai vezetékes vagy mobil számok pedig szintén 2 centért hívhatók.

Számgenerálás útközben

Ha egy új külföldi beszélgetőpartner olyankor akarunk elérni a Rebtelen keresztül, amikor nincs a közelben számítógép, ezt mobilunkkal is megtehetjük. Mindössze el kell küldenünk SMS-ben a Rebtel központi számára a külföldi partner nevét és telefonszámát, természetesen nemzetközi formátumban. A válasz SMS fogja tartalmazni a hozzá tartozó új, helyi számot.

Nemzetközi vezetékes ingyen

Hívásokhoz vezetékes telefonszámokat is használhatunk. Ilyenkor az is előfordulhat, hogy teljesen ingyen tudunk beszélgetni külföldi partnerünkkel. Ez úgy lehetséges, hogy már egyre több hazai telefonszolgáltató is kínál olyan díjcsomagot, amellyel bizonyos időszakban díjtalank a helyi hívások. Ha ilyenkor használjuk a Rebtelt, és a hívott félnek is van hasonló díjtalan helyi hívást lehetővé tevő előfizetése, akkor mindketten ingyenesen hívhatják a Rebtellel hozzárendelt számokat.

Olcsóbb, mint a CD!

Letöltött dalok

Az egyre olcsóbb hordozható zenelejátszókkal kedvenc dalaink minden-hová elkísérnek. A kérdés csak az, milyen forrásból jutunk hozzá legolcsóbban a digitális muzsikához.

Szerző: Gyarmati László

Amikor zeneletöltésről beszélünk, egy do-logról nem szabad megfeledkezni: a zenei tartalmakat a legtöbb esetben szerzői jogi törvények védik. Így akár tetszik, akár nem, fizetni kell értük. Természetesen, ahogy a szoftverek és filmek esetében is, az interneten sok olyan oldal található, ahonnan illegálisan lehet MP3 fájlokat letölteni, összeállításunk azonban csak a legális forrásokkal foglalkozik.

Régebben zenei gyűjteményünk gyara-pításának egyetlen módja az volt, hogy CD-n megvásároltuk az albumot. Ez a lehetőség ma is fennáll, azonban ez a „zeneszerzés” legdrágább módja. Ráadásul a legtöbbszor egy-egy albumról csak néhány szám lesz a

kedvencünk, minek fizessünk akkor a többi-ért? Manapság már kevés olyan CD jelenik meg, amelyet ne lehetne az internetről is letölteni, ráadásul számonként.

Olcsó zene

Egyre több cég kapcsolódik bele az online zeneárusításba. Az interneten letölthető dalok és albumok még a legdrágább online boltban is olcsóbbak, mint ha CD-n vásároljuk meg őket.

Magyarországon a legnagyobb online zeneboltot a *T-Online* üzemelteti, és a **www.zenearuhaz.t-online.hu** címen érhető el.

A Zeneáruház legnagyobb előnye a kül-földi online boltokkal szemben, hogy ma-

Gyors elérés

Amikor kedvenc együttesünk vagy elő-adónk új számához szeretnénk hozzá-jutni, annak a leggyorsabb módja nem az, hogy megvásároljuk a legközelebbi CD-boltban. A mai sávszélességekkel ugyanis egy dal másodpercek alatt, egy teljes album pedig pár perc alatt a gépünkön lehet. Ha nem csak MP3-lejátszóval szeretnénk meghallgatni a dalokat, hanem ragaszkodunk a CD-hez, akkor a lemezre írással együtt is gyorsabban végzünk, mintha elsétál-tunk volna a boltba.

IGAZI RITKASÁGOKRA BUKKANHATUNK AZ OROSZ ONLINE BOLTOKBAN

gyar lemezeket is kínál. Minden albumnál el lehet érni a dallistát, az egyes dalokba bele is lehet hallgattani egy pár másodperces minta erejéig. Egy-egy dalért általában 250–350 forintot, egy teljes albumért 2500–3500 forintot kell fizetni. A meglehetősen magas árak miatt általában csak akkor éri meg a vásárlás, ha nem a teljes albumot, hanem csak egy-két számot szeretnénk megvenni. Összehasonlítottuk néhány hazai együttes egy-egy lemezét, és általában azonos vagy alacsonyabb áron lehet megkapni a gyári CD-t hagyományos boltokban vagy internetes csomagküldőknél. Igaz, ez utóbbi esetben még a csomagolási és postaköltséget is hozzá kell adni az árhoz.

A külföldi online zeneforrások közül a legismertebb az **Apple iTunes Music Store** (www.apple.com/itunes), ahol mindent megtalálhatunk, ami szem-száj, pontosabban fül ingere. Sajnos azonban ezt a boltot nem a magyaroknak találták ki, itthonról nem lehet vásárolni. Ha azonban van külföldön (főleg Nyugaton) élő ismerősünk, vele elvégeztethetjük a regisztrációt, és az ő bankkártyája terhére letölthetünk zene-számokat.

Az árak itt már barátságosabbak: egy számot 0,99, egy albumot 9,99 dollárért

AZ ITUNES BOLTJÁBAN TÉVÉSOROZATOKAT IS VÁSÁROLHATUNK

A ZENE.HU A HAZAI ELŐADÓK ÚJ FELVÉTELEIT NÉPSZERŰSÍTI

vásárolhatunk meg, azaz tölthetünk le. Itt is van arra lehetőség, hogy vásárlás előtt meghallgassunk egy 30 másodperces részletet a dalból. Erdemes gyakran elátogatni ide, mert mindig változik azoknak a zeneszámoknak a listája, amelyeket ingyen is lehet tölteni.

Hasonló kínálatú és színvonalú boltot üzemeltet az **AOL** (aol.musicnow.com) is, de itt csak amerikai hálózatról bejelentkezett felhasználók vásárolhatnak. A lemezeket itt is számonként lehet letölteni, és az ár itt is 0,99 dollár.

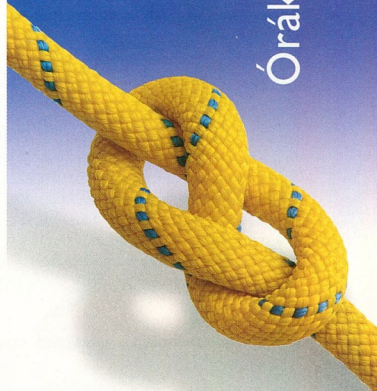
Valamivel olcsóbban, számonként 0,88 dollárért lehet vásárolni az **MP3Tunes** (www.mp3tunes.com) oldalon. A vásárlás mellett itt arra is van lehetőség, hogy online forrásokból összeállítsunk egy saját válogatást, amelyhez mindenholnhoz hozzáférhetünk, ahol van internetkapcsolat. Ez a szolgáltatás arra is használható, hogy a különböző MP3-lejátszóinkon szinkronizálni tudjuk az állományokat. Külön előfizetési díj ellenében teljes zenei gyűjteményünk biztonsági másolatát is tárolhatjuk az MP3Tunes szerverein.

Még ennél is olcsóbban vásárolhatunk a **Buy.com BuyMusic** oldalain (www.buy.com/buymusic). Már 0,79 dollárért is tölthetünk le innen számokat, és a teljes albumok egy része is 8 dollár alatt van. Az oldalon előadóra, albumra vagy műfajra kereshetünk, de érdemes megnézni azokat a listákat is, amelyek a legnépszerűbb vagy a legújabb lemezeket tartalmazzák.

A különböző nemzetközi áruházláncok is nagy fantáziát látnak az online zeneeladásban. Így azután nem kell csodálkozni, hogy „Tesco gazdaságos” MP3-t is találunk a neten. A **www.tescodownloads.com** oldalon a legújabb CD-k letölthető változatai is megtalálhatók. Az egyes számok ára 0,79 font, a teljes albumoké pedig 7,99 font. A dalokba itt is bele lehet hallgatni, a

MACERÁS?

Óráig tartó keresgélés az interneten? Nagy méretű fájlok? Hosszú letöltési idő? Megszakadó kapcsolat?

KOMMUNIKÁCIÓ

letöltés formátuma pedig WMA. Ha már az áruházláncoknál tartunk, említsük meg a Walmart letöltő helyét is. A www.walmart.com/music több mint 1 millió dalt kínál, darabonként 88 centért. A csak Windows alól elérhető oldalakon az eredeti lemezeket is megrendelhetjük csomagküldő szolgáltatással. Sőt olyan CD-t is megrendelhetünk, amelynek tartalmát magunk állíthatjuk össze a letölthető dalok közül.

AZ MP3TUNES-ON ZENEGYŰJTEMÉNYÜNK BIZTONSÁGI MÁSOLATÁT IS TÁROLHATJUK

Olcsóbb zene

Az olcsóságnak vannak fokozatai. Az imént felsorolt online zenei áruházakban is a CD-nél alacsonyabb áron juthatunk zeneszámokhoz, azonban vannak olyan orosz online boltok, ahol valamivel szabadban értelmezik a szerzői jogokat, ezért az árak még kedvezőbbek. A [3MP3 \(3mp3.ru/eng\)](http://3mp3.ru) fő érdekessége, hogy itt havi átalánydíjat kell fizetni. Egy hónapra 15,95, két hónapra 29,95, hat hónapra pedig 65,95 dollár. Ezekért az összegekért az adott időszakban 100, 200, illetve 600 dalt tölthetünk le.

Hihetetlenül alacsony árakkal találkozunk egy másik orosz oldalon is. A [GoMusic.ru \(www.gomusic.ru\)](http://GoMusic.ru) több mint 28 ezer zenei albumot kínál, amelyek kö-

zött minden műfaj megtalálható. Olyan előadók is megtalálhatók a kínálatban, mint például a Beatles, amelynek lemezei ritkán fordulnak elő online zenei boltokban. Egy-egy dal ára 0,10 dollár, az albumokért 1–2 dollárt kell fizetni.

Hasonló kínálattal dolgozik az [AllOfMP3 \(music.allofmp3.com\)](http://AllOfMP3.com). A több mint 300 000 dal között magyar előadókat is találhatunk. Egy-egy zeneszám 10–20 centbe, egy album 1–2 dollárba kerül. Az ár attól is függ, milyen formában szeretnénk letölteni a zenét. Ez az oldal ugyanis online kóddal dolgozik, ami azt jelenti, hogy miután kiválasztottuk a zeneszámokat, meg kell adni, milyen formátumban kérjük. Ez többek között lehet MP3, WMA, Ogg Vorbis, AAC, MPC vagy FLAC. A formátumokon belül a mintavételezést is meghatározhatjuk, így ugyanaz a dal kevesebbe kerül 128 Kbps minőségben, mint 320 Kbps-ben.

Ingyen zene

A hazai előadók új dalai, bemutatkozó lemezei közül ingyen tölthetünk le a [Zene.hu \(www.zene.hu\)](http://Zene.hu) oldalról. A letöltések minden esetben az előadók kifejezett engedélyével történnek. Ezeket a dalokat (linkeket) azért tesszük ide előadók ingyenesen,

A BUY.COM A LEGNÉPSZERŰBB DALOKAT ADJA A LEGOLCSÓBBAN

A NAGY ÁRUHÁZLÁNCOK IS BESZÁLLTAK AZ ONLINE ZENEÉRTÉKESÍTÉSBE

AZ INGYENES MP3CHARTBOXON A DALOK SZÖVEGÉT IS ELÉRHETJÜK

hogy mindenki letölthesse és meghallgathassa őket, és ha teszik, a már meghallgatott, kipróbált számokat meg is vásárolhassa. A Zene.hu nem tárolja ezeket a fájlokat. A kínálat folyamatosan változik, összeállításunk készítésekor 97 számot lehetett ingyenesen letölteni.

A külföldi ingyenes oldalak közül a legnagyobb kínálatot az MP3Chartbox.com (www.mp3chartbox.com) az oldalon előadók, albumok szerint kereshetünk, illetve megnevezhetjük a legnépszerűbb 100 dal toplistáját. Egy-egy dal kiválasztása után három linket is találunk. Az egyikről a szám MP3 változatát, a másiktól a dal szövegét lehet letölteni. Az oldal fizetés tartalmát is kínálja: a harmadik linkről a kiválasztott szám csendőghangváltozatát lehet elérni. Pontosabban

Ahány ház

Az orosz zeneboltoknál olvasható tájékoztatás szerint a szolgáltatás teljesen legális. Ám az egyes országokban eltérő törvények vonatkozhatnak a zeneletöltésre. A hazai szabályozás szerint a zenék letöltése Magyarországon legális, így nem kell aggódnunk még akkor sem, ha gyanúsán olcsón jutunk hozzá a legújabb felvételekhez.

Vegyen sorozatot!

Az Apple Music Store a zeneszámok mellett mozgóképes tartalmakat is kínál. Így például elérhetők és letölthetők az amerikai tévékben sugárzott sorozatok epizódjai is. Például az idehaza most induló *Prison Break* (A szökés) egyes részeit 2, a teljes 22 részből álló évadot pedig 40 dollárért tölthetjük le.

Drága SMS

A Zeneáruházban bankkártyával vagy emelt díjas SMS-sel fizethetünk. Ez utóbbi esetben a telekommunikációs szolgáltató igen magas jutalékot számít fel. Tehát ha így vásárolunk, akkor csaknem a kétszeresét kell kifizetnünk ugyanazért az albumért vagy dalért.

A Zeneáruház formátuma

A T-Online a *Windows Media Audio* (WMA) fájlformátumot támogatja, amellyel biztosítható a zenék jogi védelme. A WMA állomány hasonló, mint az MP3 formátum. A zenék lejátszhatóak gyakorlatilag minden olyan szoftverrel, amely a WMA formátumot támogatja, többek között a Windowsban gyárilag megtalálható *Windows Media Playerrel* is. A WMA állományokat ma már a legtöbb hordozható MP3-lejátszóval is meghallgathatni.

száz MP3 fájlból álló válogatás hat óránként változik. Megjegyezzük, hogy a komolyzene kedvelői is sok értékes felvételt találhatnak itt, Bachtól Vivaldiig.

Bizonyára sokan ismerik a *Download.com* oldalát (www.download.com), de a legtöbbben szoftverek letöltésére használják. Pedig a music.download.com címen elérhető MP3-gyűjteményben több mint 75 000 ingyen dal található. A keresett dal megtalálásához használhatjuk a műfajonkénti vagy az előadónkénti böngészőt. A dalokat, albumokat streamként is meghallgathatjuk az oldal saját médialejátszójával, vagy letölthetjük a gépünkre. Mindehhez nincs szükség semmiféle regisztrációra, hacsak nem akarjuk, hogy a médialejátszó megjegyezze, milyen sebességgel internetkapcsolaton szeretnénk on-

A ZENE.HU-RÓL INGYENES VIDEOKLIPEKET IS LETÖLTETHETÜNK

AZ ALL OF MP3 KÍVÁNSÁG SZERINTI FORMÁTUMRA ALAKÍTJA A MEGVETT DALOKAT

A DOWNLOAD.COM-RÓL INGYENES ZENESZÁMOKAT IS LETÖLTETHETÜNK

EGY KIS ÜGYESSÉGGEL MI IS VÁSÁROLHATUNK AZ APPLE ZENEBOLTJÁBAN

az ország, a szolgáltató és a telefon típusának kiválasztása után egy emelt díjas SMS-t kell elküldeni, hogy hozzájussunk annak a WAP oldalnak a címéhez, ahonnan le lehet tölteni a csengőhangot.

Aki nem egy meghatározott zeneszámot szeretne letölteni, annak érdemes időnként körülnézni az *Amazon* (www.amazon.com) zenei kínálatának ingyenes részlegében. Itt az új albumokból és az exkluzív Amazon válogatásokból találhatóunk néhány kedvezményes számot. A több

line zenét hallgatni. Összeállításunk korántsem teljes, a felsoroltakon kívül számos olyan legális oldal található még az interneten, ahonnan ismert vagy kevésbé ismert előadók lemezeit lehet letölteni. Az online letöltött zenék ára a legtöbb esetben alacsonyabb, mintha ugyanazokat az albumokat CD-n vásárolnánk meg. Ezen felül az új dalokat már megjelenésük pillanatában le lehet tölteni, nem kell megvárni, amíg a CD a boltok polcaira kerül.

VESZÉLYES?

Ismeretlen, illegális programok? Küzdelem a vírusok ellen? Értelmetlen hibäuzenetek?

Kultúra a világhálón 3.

Szeptemberben nemcsak az iskolák, hanem a színházak is megnyitják kapuikat, kezdődik az új évad. A színház rajongói akár minden estére találhatnak maguknak egy bemutatót vagy előadást, de napközben sem kell nélkülözniük a színházat, hisz rengeteg olvasnivalóval, hírrel és színházi fotóval van tele a net.

Szerző: Kudella Magdolna

Virtuális teatrum mundi

Kulturális sorozatunk harmadik részében a világháló színházi vonatkozású kínálatát mutatjuk be olvasóinknak. Felsoroljuk a fontosabb internetes színházi fórumokat, a papíralapú folyóiratok honlapjait, a hazai intézmények elérhetőségeit és néhány szórakoztató csemegével is szolgálunk. Nem térünk ki azonban külön a program-keresőkre, hiszen a színházi műsor esetében is ugyanazokat a fő keresőket használhatjuk, mint a moziműsor esetében (port.hu, est.hu).

Színházi portálok

Kezdjük mindjárt a magyar színházi portálok legfontosabbikával: a szinhaz.hu-val, a *Magyar Színházi Portállal*. A szinhaz.hu olyan a színházi oldalak között, mint az Index vagy az Origo a híroldalak között: méltán a leglátogatottabb, hiszen naprakészen reagál a színházi eseményekre, ezenkívül hatalmas adatbázissal rendelkezik. A fő oldalon az aktuális hírek, kritikák, esszék és minden rendű és rangú írások sorakoznak (legtöbbször a színházi szakma is innen tájékozik). Kereshetünk színházak, színházi intézmények, színészek és színházi emberek között, még hozzá a legnagyobb hazai online adatbázisban, vagy akár a szakmai sajtóban is.

A *Színházak, színházi intézmények* között nem csupán a hazai, de a határon túli magyar nyelvű színházak oldalait is megtaláljuk, valamint az épülettel nem rendelkező független társulatokét is. A *Színházak, színházi emberekre* kattintva pedig ábécés sorrendben kereshetünk rá színészek, rendezők, koreográfusok, jelmeztervezők stb. biográfiájára. A fórumok kedvelői pedig olyan témakörök között válogathatnak, mint az *Ajánló, lebeszélő, néző* (egy-egy előadásról), a *Színművészek, Színházak*, illetve a *Mennyei páholy*, ahol az eltávozottaknak adhatunk tiszteletet.

Hasonló oldal a theater.hu, amelynek különlegessége, hogy működtetője egy színházi fotográfus, így az oldal egyben képügynökségként is szolgál (rendszerint innen rendelnek fotót a színházi lapokba). Nem kell azonban vásárolnunk ahhoz, hogy megtekinthessük az éppen aktuális bemutatókról készült képsorozatokat (kis felbontásban), vagy hogy az archívumban korábbi előadások fotói után keressünk. Színházrajongó barátainknak pedig virtuális képeslapként is elküldhetjük a kiválasztott fotókat.

Sokan elégedetlenek a fenti két oldallal, s helyettük inkább az erdélyi szerkesztésű hamlet.ro-t látogatják. Itt is kiterjedt adat-

Néhány színház webcíme

www.nemzetiszhaz.hu – Nemzeti Színház
opera.hu – Magyar Állami Operaház
katonajozsefszhaz.hu – Katona József Színház, Budapest
csokonaiszhaz.hu – Csokonai Színház, Debrecen
www.gardonyiszhaz.hu – Gárdonyi Géza Színház, Eger
www.csikygergelyszinhaz.hu – Kaposvári Csiky Gergely Színház
mnsz.eu – Miskolci Nemzeti Színház
www.moriczszinhaz.hu – Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza
pnsz.hu – Pécsi Nemzeti Színház

Báb- és gyermekszínházak

www.budapest-babszinhaz.hu –
 Budapest Bábszínház
 www.bobita.hu –
 Bóbita Bábszínház, Pécs
 www.ciroka.hu –
 Círóka Bábszínház, Kecskemét
 www.vaskakas.hu –
 Vaskakas Bábszínház, Győr
 www.szinhaz.hu/kolibri –
 Kolibri Családi Színház, Budapest

A GYEREKEK KEDVENCE A BÁBSZÍNHÁZ

bázist találunk, főleg – de nem kizárólag – erdélyi előadásokra vonatkozólag. Az oldal erőnye, hogy kritikátírat is műkdötet, perze ezt is inkább az erdélyi, magyar nyelvű előadásokra koncentrálv.

A táncszínház kedvelőinek ajánlott a **tancelet.hu** oldal. Itt találjuk a legtöbb információt a hazai színpadi táncról, előadásokról, együttesekről, előadókról, tánchelyszínekről – *balett, néptánc és kortárs, modern* kategóriákba sorolva. Az oldal maguknak a táncművészeknek is szolgáló tartalmat, innen szereshetnek tudomást ösztöndíjakról, pályázatokról, workshopokról.

Színházi folyóiratok weboldalai

2006-ban elvárható volna, hogy a papíralapú színházi sajtó anyagait is elérhessük a neten. A három nagy színikritikai folyóiratunk közül azonban nem mindegyik teljesíti ezt. Legsíralmasabb az *Ellentény* című magazin online reprezentációja: mindössze a tartalomjegyzék kerül föl hónapról hónapra az **ellenfeny.hu** címe. Ennél valamivel előrehaladottabb a **www.criticailapok.hu** „szolgáltatása”, itt elérhető a *Critical lapok* tartalma a korábbi számok cíkjeinek szövegével együtt.

Bár sokáig legőregebb színházi folyóiratunk, a *Színház* sem kényeztetett el bennünket, idén tavasszal megújult a honlapjuk, s immár egy színvonalas, használható és szórakoztató weboldallal találkozunk a **szinhaz.net** címen. Két menüsorból válogathatunk. Bal oldalon találjuk a folyóirat

cikkeihez vezetó menüket (Budapest, *Vidék, Határon túl, Fesztivál, Interjú* stb.), jobb oldalon pedig az online tartalmak menüire kattinthatunk. A folyóirat mellékleteként minden hónapban megjelenik egy-egy dráma szövege (kortárs szerző még kiadatlan műve), ami már papír formájában is nagy tett volt, nagy öröm, hogy az oldalról letölthetők a dráma mellékletek (2005 januárjáig visszamenőleg) PDF formátumban.

Izgalmas szavazásokat is indítanak az oldal szerkesztői: az *Őn szerint mennyi az elkérhető legmagasabb összeg egy színházjegyért?* kérdésre a szavazók majdnem fele 2200 Ft-ot határozott meg. De lehet itt voksolni egy-egy színház vagy társulat sorsát illetően, a *Divány* menüpont alatt pedig összeállíthatjuk például az ideális Hamlet-szereposztást is.

Színház történet

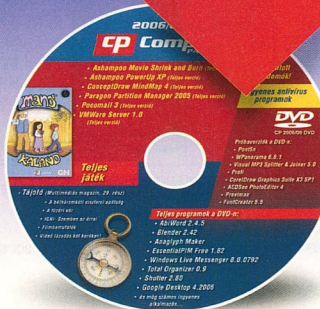
Legnagyobb színház történettel foglalkozó intézményünk az *Országos Színházi Múzeum és Intézet (OSZMI – www.oszmi.hu)*. Itt gyűjtik a legtöbb információt a magyarországi színházi előadásokról: archíválják a színlapokat, az előadásokról készült videofelvételeket, a megjelent kritikákat stb. Az OSZMI több digitális adatbázist is műkdötet. A **www.szinhazadattar.hu** oldalon kereshetünk a *Videotár, Fotótár, Kottatár, Könyvtár* stb. anyagait között, a **www.dramabiblioteka.hu** oldalon pedig a kortárs magyar drámákról kereshetünk adatokat, a jövőben pedig az intézet tervei szerint elérhetőek lesznek itt maguk a drámaszövegek is.

A MEGOLDÁS!

Computer DVD melléklet
 PANORAMA

9 GB gondosan kiválogatott, letesztelt, legális, vírusmentes programkollekció minden hónapban!

CP

KOMMUNIKÁCIÓ

SZÍNHÁZ.HU, A MAGYAR SZÍNHÁZI PORTÁL

A SZÍNHÁZ FOLYÓIRAT MEGÚJULT INTERNETES OLDALA

Ha nem feltétlenül online szeretnénk színház történeti vagy elméleti kutatásokat folytatni, akkor az *Országos Széchényi Könyvtár Színház történeti tárában* is érdemes körülnéznünk. Ha konkrét könyvet keresünk, akkor tájékozódhatunk a könyvtár online katalógusából, illetve a nyitva tartásról is szerezhetünk információt (www.oszk.hu). Jó hír, hogy a hazai színháztörténetet feldolgozó *Magyar Színház történet* című kiadvány (1790-től 1949-ig három kötet) első két kötetének teljes tartalma megtalálható a <http://mek.oszk.hu/02000/02065/html/index.html> címen.

Színházak, társulatok, előadások oldala

Természetesen a legtöbb színháznak van saját weboldala, ezeken általában megtalálható az adott színház havi műsora, a repertoár, a társulat tagjairól információk, illetve jegyvásárlási információk. Ezeket az oldalakat elérhetjük a *színház.hu Színházak, színházi intézmények* menüpontja alatt. (Néhány neves színházunk weboldalának címét lásd kereset felsorolásunkban.) Jó tudni, hogy az épülettel nem ren-

AZ ÓKORI RÓMA GIGANTIKUS SZÍNHÁZÉPÜLETE, A COLOSSEUM

delkező társulatoknak is van weboldala, hasonló struktúrával.

Egy-egy előadásnak is készítenek néha önálló oldalt. Talán a legszórakoztatóbb ilyen weboldal a *Krétakör Színház* (www.kretakor.hu) *Nézőművészeti Főiskola* című előadásának oldala: www.nezomuveszeti.kretakor.hu. Már *Tasnádi István* drámájának témafelvetése is mulatságos: „a közeli jövőben játszódó darab szerint a színházak bezártak, mert a nézők úgy viselkedtek a színházban, mint a moziban, vagy otthon a tévé előtt, amiből rengeteg konfliktus fakadt. A színészek egyre többször keveredtek velük vitába, majd a kormány bezáratta az összes színházat. Ezután három évvel újra megnyitják őket, de csak képzett nézőket engednének be.

Ezért a Kultuszminisztérium prevenciók alapja létrehoz egy felsőfokú oktatási intézményt, mely diplomás nézőképzéssel foglalkozik...” A weboldal tulajdonképpen ennek a fiktív intézménynek az oldala, természetesen órárenddel, a tanárokról szóló információival stb.

Szintén izgalmas elképzelés a *film.színház.hu* oldal kezdeményezése. Az oldalról korlátozott számú előadásrészlet lehet letölteni. Bár a technika már egyáltalán nem szabna határt letölthető színházi videótárak létrehozásának, mégis nagyon kevés hasonló oldallal találkozhatunk. De például a *Nemzeti Színház* oldalán (www.nemzetiszinhaz.hu), a videogaléria menüpont alatt a színház minden produkciójáról letölthető egy kis videó.

A THEATER.HU-RÓL KÉPESLAPKÉNT ELKÜLDHETJÜNK A LEGÚJABB BEMUTOK KÉPEIT

Bányai

Hasznos, ami ötletes

Vége a nyárnak, kezdődik a munka. És kezdődik a véget nem érő küzdelem a számítógéppel. Tippjeink segítségével most talán javíthatunk nyerési esélyeinken.

Tipppek, trükkök rovatunkban az irodai munkában (is) hasznosítható ötleteket, gyakorlati útmutatókat nyújtunk át olvasóinknak. Megismerkedünk a nagy dokumentumok kezelésének alapvető tudnivalóival – és mindenféle buktatóival. Aki pedig mozgékony életet él, egy mobil irodával is felszerelheti magát, amelyet USB-kulcsra bárhová magával vihet.

Folytatjuk népszerű sorozatunkat, amelynek segítségével mindenki profi szintre fejlesztheti fotós ismereteit. Ezúttal a portrékészítés rejtelmeibe avatjuk be olvasóinkat.

Újabb tippek következnek, ezek segítségével – többek között – ébresztőórát varázsolhatunk a PC-ből, valamint megtanuljuk, hogyan köthetünk össze kábellel két számítógépet.

Nagy divat a chatelés. A régi Messenger szolgáltatásai immár szűkösek, érdemes kipróbálni a jóval sokoldalúbb Live Messengert. Cikkünkben az is kiderül, mi mindenre használhatjuk az új csevegőprogramot.

Bányai Ferenc

TIPPEK, TRÜKKÖK

PORTABLE OFFICE EXEC	
Iroda az USB-kulcsra	106
KÁBELKAPCSOLAT KÉT PC KÖZT	
Hasznos összeköttetés	110
SZÁMÍTÓGÉP AUTOMATIKUS BEKAPCSOLÁSA	
Ébresztőóra a PC-ből	114
WINDOWS LIVE MESSENGER TRÜKKÖK	
Te is légy elérhető	116
ÖSSZETETT DOKUMENTUMOK A WORDBEN 1.	
Így írjunk szakdolgozatot	120
DIGITÁLIS FOTÓSULI 6.	
Portrék és családfotók	125

Iroda az USB-kulcson

Portable Office Exec

Ma már minden hordozható, a telefontól a számítógépig. Miért ne vihetnénk magunkkal az irodánkat is – például egy USB-kulcson? Nos, ez ma már távolról sem utópia.

Szerző: Bányai Ferenc

Vannak helyzetek, amikor jól jönne a megszokott környezet, a megszokott eszköztár. Például olyankor, ha idegen számítógépen kell dolgoznunk, és nem találjuk a jól ismert alkalmazásokat, netán barátunkat kell megsegíteni, aki szeretne végre rendet rakni a gépén, de nem tudja, hogyan kezdjen hozzá a bonyolult feladathoz.

A megoldás ilyenkor egy hordozható iroda (lennie), amely magában foglalja az összes nélkülözhetetlen alkalmazást (szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt stb.), amelyre egyáltalán szükség lehet az irodai munkában, illetve néhány hasznos segédprogramot, amelyekkel vírust írhatunk, optimalizálhatjuk a fájlrendszert stb.

Szükségünk van tehát egy olyan összeállásra, amely kis helyen is elfér, könnyen telepíthető (vagy egyáltalán nem igényel telepítést), és képes önmagát frissíteni. És persze mindig magunknál tarthatjuk – mondjuk egy USB-kulcson.

Netre fel!

Nos, ilyen összeállítást készen is kaphatunk. Látogassunk el a <http://users.telenet.be/RobvdB/PortOfficeExec.htm> címre, és töltsük le a *Portable Office Exec* legfrissebb, 1.1.6-os, ingyenes verzióját, mégpedig a „zipelt” változatot (*PortableOffice.zip*). „Zipeljük” ki a fájlt egy üres könyvtárba és telepítsük. Telepítési helyként egyből az USB-meghajtónkat is megadhatjuk, de ha

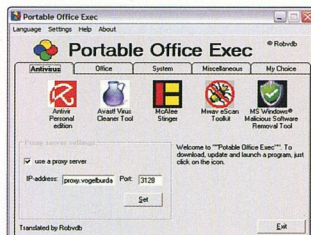
éppen nincs kéznél, az sem tragédia: telepítsük a programot a merevlemezre (illetve arra a partícióra, amilyen elég szabad hely található), mivel utólag is feldolgozhatjuk az USB-eszköze.

A program helyigénye egyébként minimális, és később is csak rajtuk áll, meddig hízaljuk fel újabb alkalmazások hozzáadásával. Némi önmérséklettel a teljes csomag el fog férni egy 128 Mb-átos USB-kulcson, de ha ennél nagyobb tárolónk van, nem is nagyon kell néznünk, hogy hol tartunk.

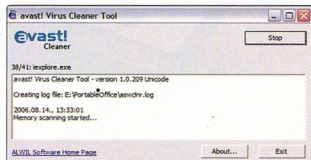
Az egyszerűség kedvéért telepítsük a programot a merevlemezre. Hozzunk létre számára egy mappát (pl. *PortOffice* néven); ide kerül majd az a néhány fájl, amely a keretprogramot alkotja, valamint a később telepítendő programok. A telepítés nem érinti a *Registry* (azaz Rendszerleíró adatbázis) tartalmát, így a programot bármikor kitorölhetjük – nincs szükség semmiféle „uninstallálásra”, s nem marad utána szemét, sem a *Registry*-ben, sem a merevlemezeken.

Fülek és ikonok

A program felhasználói felülete meglehetősen egyszerű, működése nemkülönb. A fülekkel operáló ablakban különféle programokat érhetünk el, funkcióik szerint csoportosítva. Az első fülön sorakoznak az antivírus eszközök (*Antivir Personal edition*, *Avast! Virus Cleaner Tool*, *McAfee Stinger*, *Mwav eScan Toolkit* és *MS Windows Malicious Software Removal Tool*), amelyek természetesen mind ingyenes

A PORTABLE OFFICE EXEC KEZELŐFELÜLETÉN NEM NEHÉZ ELIGAZODNI

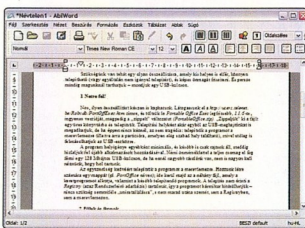

MUNKÁBAN AZ AVAST! VÍRUSIRTÓJA

szoftverek, és mind akkor tölthetnek le a gépre, amikor használatba vesszük őket. És nemcsak az első használatkor, mint a többi program. Mivel minden indításkor automatikusan frissülnek az internetről, „éles” helyzetekben is remekül megállják a helyüket (például akkor, ha egy fertőzött gépen futtatjuk a *Portable Office Exec*-et).

A második fülön sorakoznak az irodai eszközök. Ezek is mind egy szálig ingyenesek, és persze hordozhatóak. A hordoz-

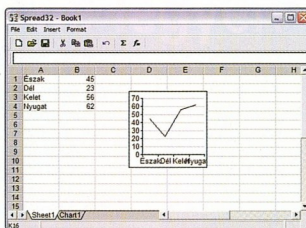

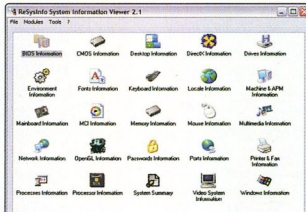
AZ ABIWORD SZÖVEGSZERKESZTŐ ÉRTEKES ELEMÉI KÉSZLETNEK

hatóság itt azt jelenti, hogy a telepített verzió egyszerűen átmosolható másik rendszerre, és nem válik működésképtelenné, mint a „nagy” szoftverek (például a Word vagy az Excel). Eme tulajdonságuk révén a gépre telepített alkalmazást az USB-kulcsra másolva onnan futtathatjuk, bármilyen gépen (amelyen telepítve van a Windows XP operációs rendszer).

Még egy utolsó gondolat a hordozhatóságról: az itt felsorolt alkalmazások eleve hordozhatóak vagy pedig nagyobb programok „lebutított” változatai (lásd pl. AbiWord vagy Firefox). Némely szoftvergyártó

A SPREAD32 AZ EGYSZERŰBB FELADATOKBAN REMEKŰL HELYETTESÍTHETI AZ EXCELT

A RESYINFO RÉSZLETES INFORMÁCIÓKKAL SZOLGÁL A RENDSZERRŐL

ugyanis kiadja terméke „portable” változatát is, éppen azért, hogy azok egyszerű telepítéssel is bárhol használhatók legyenek.

Az Office fülön csupa hasznos alkalmazás sorakozik. Ezek is akkor tölthetők le az internetről, amikor első ízben vesszük őket használatba, de ez csak egyszerűsítő tényező: amit letöltöttünk, akárhányszor futtathatjuk újból letöltés nélkül.

Az itt található alkalmazások között találjuk például a DeepBurner nevezetű CD/DVD-író csomagot, a Freebyte Zip tömörítőt, a Foxit Reader PDF-olvasót, a Portable Firefox böngészőt, a Portable

A REGSEEKER NAGYSZERŰEN TAKARÍT, ÉS MÉG MAGYARUL IS TUD

ITmédiaBOLT

Több legyet egy csapásra!

• Lapkiadónk valamennyi aktuális és régebbi kiadványa megvásárolható!*

• Fizessen elő egyszerűen és gyorsan magazinjainkra!

• Legyen az elsőik között, akik hozzájutnak a legfrissebb számítástechnikai magazinokhoz!

Jöjjön el hozzánk Ön is! Megéri!

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 60.

(a MagiComp üzletében)

Tel.: (1) 374-0322, Fax: (1) 888-3499

Nyitva: hétfőtől péntekig: 8–20,

szombaton: 10–16, vasárnap: zárva

*Egyes régebbi lapszámok csak korlátozott mennyiségben vagy készlet hiányában egyáltalán nem kaphatók!

CP Computer PANORAMA

CHIP

IT-BUSINESS

PC GURU

PLAY!

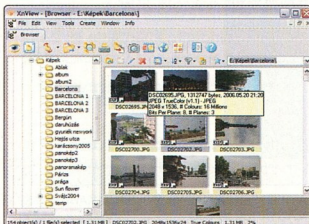
aktuális és korábbi lapszámok • könyvek • különszámok • előfizetés

TIPPEK, TRÜKKÖK

Thunderbird levelezőt, a *metapad* alternatív jegyzetkönyvét, a *Pablo FTP Wanderer* FTP-klient, a *Portable AbiWord* szövegszerkesztőt, a *Spread32* táblázatkezelőt és az *EssentialPIM Free* személyi információkezelő szoftvert.

A harmadik fülön sorakoznak a rendszerprogramok: a *ReSysInfo* rendszerinformációs alkalmazás, az *Emergency Recovery Utility NT* registry-mentő program, az *NT Registry Optimizer* Registry-optimalizáló, a *Trout v2.0* nevezetű traceroute és whois

AZ XNVIEW VITÁN FELÜL AZ EGYIK LEGJOBB KÉPNÉZEGETŐ

A WINAMP HORDOZHATÓ VERZIÓJA EPPEN OLYAN – MINT A WINAMP

program, a *RegSeeker* Registry-takarító, a *Process Explorer* folyamatkövető, az *EasyCleaner* takarítóprogram, a *MemTest* memóriasztelő, a *puTTY* Telnet- és SSH-implimentáció, a *Restoration* fájlítörő, illetve visszaállító alkalmazás.

A *Miscellaneous* fül további érdekességeket rejt. Itt található a *HoverSnap* képlőpő, a *Disktective* és *DriverView* lemezvizsgálók, a *Freebyte Backup* mentőprogram, a *MyUninstaller* alkalmazás-eltávolító, az *XnView* képnézegető, a *ProduKey* termékl kulcs-nyilvántartó, a *Miranda IM* instant messenger kliens, a *Portable Winamp* médialejátszó és az *a-squared HiJackFree* kémprogram-eltávolító.

Bővített mód

A csomagban kapott alkalmazások mellé újakat is felvehetünk. Erre szolgál a *My Choice* fül. Kérdés persze, hogy miket érdemes ide főlvenni.

Nyilván olyan alkalmazásokat, amelyek bármely gépen futtathatók USB-kulcsról (azaz hordozhatók). És persze olyanokat, amelyeket előszeretettel használunk irodai munkára, gép rendbetételére stb.

Ilyen program lehet például a *Total Commander*, amely a létező legjobb fájlkezelő, és csak azért nem szerepel a *Portable Office Exec* gyűjteményében, mert nem freeware, hanem shareware kategóriájú (azaz kipróbálás után fizetni kell érte). A *Total Commander*nek ráadásul van is olyan változata, amelyet közvetlenül USB-ről futtathatunk.

A példa kedvéért kössük be a rendszerbe a *Total Commander* USB-változatát. Ehhez menjünk fel a TC honlapjára (www.ghisler.com), ahonnan letölthető egy apró segédprogram (*tc2usb* tool néven), amellyel meglévő *Total Commander* installációkat tehetjük hordozhatóvá.

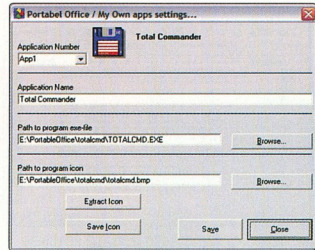
A mindössze 25 kilobájt méretű állományt csomagoljuk ki egy üres könyvtárba, majd a *tc2usb.exe* fájljt másoljuk a *Total Commander* könyvtárba. Indítsuk el a fájlt, majd a következő lépésben adjuk meg célkönyvtárként a *Portable Office* mappát. A segédprogram pár pillanat alatt elvégzi a munkát, nekünk már csak annyi dolgnak marad, hogy megjelenítsük a *Total Commander* ikonját a *Portable Office* ablakában.

Ehhez menjünk a *My Choice* fülre, majd kattintsunk a *My Settings* gombra. A következő ablakban válasszuk ki, hogy hánnyadik alkalmazásnak akarjuk beállítani a *Total Commandert* (itt értelemszerűen az *App1*-et kell kiválasztani), majd adjunk egy nevet az alkalmazásnak (*Total Commander*), és adjuk meg (illetve a *Browse* gombra kattintva keressük meg) a program exe fájljának az útvonalát.

Következik most az ikon elkészítése. Itt megint a *Browse* funkció van segítségünkre. Keressük meg a program könyvtárát, majd kattintsunk az *Extract Icon* felírtú

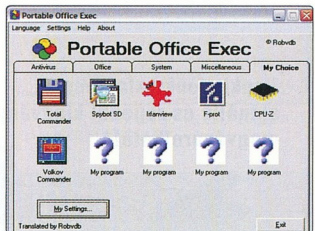
A TOTAL COMMANDERT HORDOZHATÓVÁ TEHETJÜK EGY APRÓ PROGRAMM SEGÍTSÉGEVEL.

A PROGRAM IKONJÁT A BROWSE FUNKCIÓVAL KERESHETJÜK MEG

gombra. A program kibányássza a fájlközből a *Total Commander* ikonját, amelyet a *Save Icon* gombra kattintva menthetünk el bmp formátumban (pl. *totalcmd.bmp* néven). Bezárva az ablakot a *My Choice* fülön megjelenik a program neve és ikonja is, és azonnal használható is lehetjük.

A további programokat hasonlóan adhatjuk hozzá a készlethez. Jó szolgálatot tehet még a gyűjteményben a *Spybot SD* kémprogram-irtó (amely ugyancsak ingyenes program), a már-már elfeledett *Volkov Commander* fájlkezelő, amely DOS-on és Windowson is futtatható, az *IrfanView* képnézegető, az *F-Pro* vírusirtó ingyenes DOS-os változata, esetleg a *CPU-Z* rendszerinformációs program.

MÉG VAN NÉGY HELY A SAJÁT PROGRAMOK SZÁMÁRA

Lássuk még élesben

Ha összeállítottuk hordozható irodánkat, itt az ideje, hogy ki is próbáljuk. Másoljuk ki először a teljes könyvtárát egy USB-kulcsra, majd vágjuk zsebe a kulcsot, és keressünk egy gépet, amelyen van USB csatlakozás és internetkapcsolat is. Ha kényelmesen akarunk dolgozni, készítsünk egy ikont a keretprogram számára, hogy ne kelljen kerésgélnünk a Start menüben (vagy az Intézőben).

A programot elindítva ellenőrizhetjük, hogy minden program ott van-e a helyén (azaz a megfelelő fülön).

ZyXEL – hogy ne legyen több gikszer

Most, hogy már tudja, hogyan építse fel otthoni hálózatát, már csak az a kérdés, hogy miből. A ZyXEL megbízható, minőségi eszközeivel olyan hálózatot építhet ki percek alatt, amely éveket fogja Önt megállás nélkül szolgálni. Attól sem kell tartania, hogy ez a feladat bonyolult lenne – kevesebb időbe telik majd az eszközöket beüzemelni, mint amennyi ideig tart majd azokat kicsomagolni!

Kösse össze számítógépeit ZyXEL Omni LAN switch-ekkel!

VIP portok az elsőbbségi alkalmazások teljesítményének szolgálatában

Fejlett switch technológiájával a ZyXEL létrehozott egy különlegesen megtervezett desktop ethernet switch szeriát, melyen kijelölt elsőbbségi (VIP) portok vannak a széles sávú médiaalkalmazások számára. Az ES-105A két portot, az ES-108A három portot tart fenn a széles sávú internetezés, online játékok és multimédia részére.

Megnövekedett teljesítmény és hatékonyság

A ZyXEL desktop ethernet switch-ei megnövekedett teljesítménnyel és hatékonysággal járulnak hozzá az otthoni hálózat működéséhez. Az N-utas „auto-negotiation” funkcióval az ES-105A/108A a hálózat részeit az elérhető legnagyobb sebességgel kötik össze, illetve a duplex üzemmódot automatikusan képesek aktiválni. Ezenkívül a „store-and-forward” szolgáltatás alacsony késleltetést és

hibamentes csomagtovábbítást nyújt.

Az ES-105A/108A installálása és menedzselése a plug-and-play és multiple network protocol kompatibilitással gyorsabb, és egyszerűbb mint valaha.

Stílusos és kompakt külal

A ZyXEL ES-105A/108A új, stílusos, kompakt külalakjával illeszkedik az otthoni környezetbe, létrehozva a zavarmentes, inspiráló hálózati környezetet, ezzel is hangsúlyozva a ZyXEL designcentrikusságát.

ES-105A 5 portos 10/100 Mbps-os asztali switch, 2 VIP port 4490 Ft
ES-108A 8 portos 10/100 Mbps-os asztali switch, 3 VIP port 5990 Ft

Ossza meg internetes kapcsolatát több gép között ZyXEL Prestige routerekkel, akár kábelen keresztül, akár vezeték nélkül!

Költséghatékony routerek beépített nagyteljesítményű tűzfallal

A ZyXEL Prestige vezeték nélküli széles sávú routerei egy eszközben tartalmazzák mindazt, amire szüksége lehet az otthoni hálózatahoz: router, tűzfal, tűzfal, accesspoint és még akár nyomtatószerver is egyben.

Kimagasló teljesítmény

A nagyteljesítményű processzornak és az integrált quick-route (gyors útvalasztás) technológiának köszönhetően a Prestige sorozat routerei képesek nagysebességi kapcsolatra, és ideálisak nagyméretű fájlok megosztására éppúgy, mint az olyan erőforrásigényes hálózati alkalmazások megbízható kiszolgálására, mint például az on-line játékok.

Teljes védelem az otthoni hálózatnak

A beépített professzionális SPI tűzfal és a Trend Micro által biztosított TMSS szolgáltatás segítségével megvédheti otthoni hálózatát a külső behatolóktól, kiszűrheti a kéretlen leveleket, korlátozhatja a nemkívánatos weboldalak vagy tartalmak elérését, mindezeket loggolhatja, jelentéseket készíthet vagy akár azonnali riasztást is kérhet a szokatlan eseményekről. Az internetes hozzáférést tovább könnyíti a napi időbeosztás és a költségfigyelő rendszer, amelynek segítségével a szülő korlátozhatja, illetve ellenőrizheti gyermekeik internetes tevékenységét, a hardveres VPN csatornák segítségével pedig teljes biztonságban csatlakozhatnak a munkahelyi hálózathoz.

Dupla sebesség

A 802.11g szabványú eszközök 54 Mbps-os sebességén túl a ZyXEL Wireless g+ SuperSpeed technológiájával akár 125 Mbps-es vezeték nélküli sebességet is elérhet a routere és a számítógépe között. A Prestige routerek további egyedülálló tulajdonsága a sávszélesség szabályozhatósága, amellyel elérheti, hogy a terjedelmes letöltések nem zavarják a többi felhasználót az internet használatában.

Vezeték nélküli biztonsági beállítások: tényleg ennyire egyszerű?

Miért is fontosak a vezeték nélküli biztonsági beállítások? Azért, mert segítenek megakadályozni, hogy a jogszerűtlen vagy ismeretlen felhasználók hozzáférjenek internetkapcsolatunkhoz, számítógépeinkben tárolt bizalmas, személyes adatainkhoz. A ZyXEL One-Touch Intelligent Security Technology (OTIST) automatikusan létrehozza a vezeték nélküli kapcsolatot, és felépíti a lehető legmagasabb biztonsági szintű titkosítást a vezeték nélküli router és bármely OTIST funkcióval ellátott ZyXEL vezeték nélküli kliens között. Tényleg ennyire egyszerű!

Könnyű üzembe helyezés

A ZyXEL telepítő varázsló segítségével gyerekjáték az üzembehelyezés. A felhasználóbarát webalapú konfigurátor segítségével az internet-hozzáférés beállítása és a fenti szolgáltatások beállítása csak percek kérdése.

P320W 16 990 Ft
54 Mbps széles sávú vezeték nélküli router, levehető antennával, tűzfal, OTIST

P334WT 23 490 Ft
125 Mbps széles sávú vezeték nélküli router, tűzfal, sávszélesség menedzsment, TMSS, OTIST, 2 hardveres VPN csatorna

P335WT 30 990 Ft
125 Mbps széles sávú vezeték nélküli router, tűzfal, sávszélesség menedzsment, TMSS, OTIST, 2 hardveres VPN csatorna, USB nyomtatószerver

Ajánlott bruttó végfelhasználói árak.

Visszartartja még valami Önt attól, hogy otthoni hálózatát ZyXEL eszközökből építse fel?

(x)

Hasznos összeköttetés

→ Kábelkapcsolat két PC közt

Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan kapcsolhatunk össze két számítógépet hálózati kártya és egyetlen hálózati kábel segítségével. Egyszerű és hasznos lépések következnek az asztali PC és a notebook összekapcsolására.

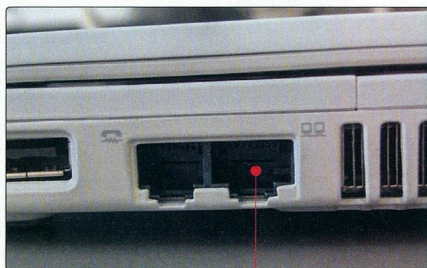
ELSŐ LÉPÉS

Számítógépek összekötése

Kezdeként kössük össze a két számítógép LAN portjait egy CAT5 „crossover”, „cross” vagy keresztkábelrel. Ilyet az elektronikai áruházakban előre elkészítve kapunk, de a számítástechnikai üzletekben akár méretre is elkészítik nekünk.

1 EZ EGY RJ-45 TÍPUSÚ CSATLAKOZÓ A CAT5 KÁBELLEN. HASONLÍT A TELEFON RJ-14 CSATLAKOZÓJÁRA, DE ANNÁL KÉT ÉRINTKEZŐVEL SZÉLESEBB.

2 EZ A SZÁMÍTÓGÉP LAN CSATLAKOZÓJA.

3 A HÁLÓZATI KÁBEL EGYIK VÉGÉT AZ EGYIK PC-BE, A MÁSIK VÉGÉT A MÁSIKBA DUGJUK.

Nehézségi szint

Hozzávalók

Windows XP
CAT5 crossover kábel
Két számítógép hálózati kártyával

Megtudhatjuk...

...miként kössünk össze két számítógépet egyetlen kábelrel, és hogyan vigyünk át adatokat az egyikről a másikra

Szükséges idő

45 perc

TIPP

Hálózati kártya ellenőrzése

Ahhoz, hogy a gépeinket hálózatba köthessük, mindenképpen rendelkezniünk kell legalább egy hálózati kártyával. Ha nincs a gépünkben ilyen, akkor vagy vásároljunk egy PCI-os belső kártyát vagy egy külső USB-s kártyát.

Mi az a CAT5 kábel?

A CAT5 a Category 5 név rövidítése, ez árnyékolás nélküli (UTP – Unshielded Twisted Pairs) sodrott érpárokot jelent. Az ilyen kábelben négy párban nyolc vezeték található, amelyek páronként vannak összesodorva. A hálózati kábelek „kategóriája” attól függ, hogy ezek a párok milyen sűrűn fordulnak meg egymás körül: a CAT5-ben ez colonként (25,4 mm-enként) három fordulat. Egy vezeték 24 sodrott érből áll, így a 100 megabites hálózat nagyfrekvenciás jeleit is különösebb csillapítás nélkül tudja továbbítani.

TIPP

Tudjuk meg IP-címünket!

A számítógépünk IP-címét a következőképpen tudhatjuk meg. Nyissuk ki a Start menüt, és a Futtatás ablakból indítsunk egy parancssori ablakot a cmd parancs beírásával. A megjelenő ablakba írjuk be: „ipconfig”. A program klistázza a gépen lévő aktív hálózati kártyák IP-címeit, az „ipconfig/all” hatására pedig mindegyik kártyának a MAC-címét is. Az aktuális hálózati kártya IP-címét, a DNS és az átjáró adatait úgy is megtehatjuk, hogy a tálcán lévő ikonra jobb gombbal kattintva az Állapot, majd Támogatás/Részletek gombokra kattintunk.

Mi az a LAN?

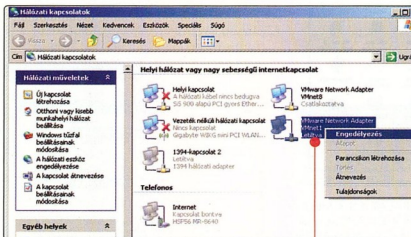
A LAN a Local Area Network rövidítése. Számítógépek és perifériák ama csoportját jelöli, amelyek közös kommunikációs – vezetékes vagy vezeték nélküli – vonalat használnak. A perifériák lehetnek terminál, nyomtatók, szkennerek, tárolóeszközök és akár intelligens hálózati eszközök is, és általában egyetlen számítógép erőforrásain osztoznak. A hálózat révén a felhasználók megoszthatják egymással szoftvereiket, adataikat és hardvereiket (erőforásaikat). Az adatátviteli sebesség tipikusan 10–100 vagy 1000 megabit, ami a perifériák sebességétől és felszereltségétől függ. Egy nyomtatónak például nincs szüksége gigabites hálózati csatlakozásra, egy nagyobb szervernek már igen.

MÁSODIK LÉPÉS

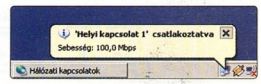
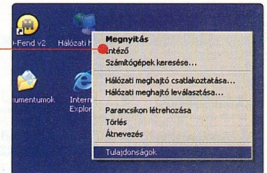
Helyi hálózat engedélyezése

A csatlakoztatás után engedélyeznünk kell a számítógépek hálózati kapcsolatát ahhoz, hogy kommunikálni tudjanak egymással.

- 1 KATTINTSUNK RÁ A JOBB GOMBBAL A HÁLÓZATI HELYEK IKONRA, AMELY AZ ASZTALON VAGY A START MENÜBEN TALÁLHATÓ, ÉS VÁLLASSZUK A TULAJDONSÁGOKAT. MEGNYÍLIK A HÁLÓZATI KAPCSOLATOK ABLAK, AMELYET KÖZVETLENÜL A VEZÉRLŐPULTBÓL IS ELÉRHETÜNK.

- 2 KERESSÜK MEG A HELYI KAPCSOLAT NEVŰ IKONT, ÉS A HELYI MENÜJÉBŐL VÁLLASSZUK AZ ENGEDÉLYEZÉS OPCIÓT, HA AZ LE LENNE TILTVA.

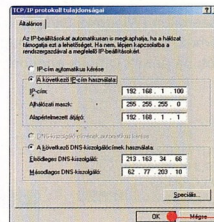
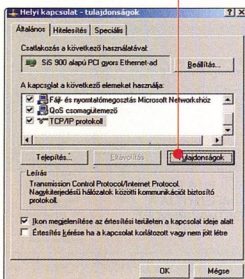
- 3 AZ AKTÍV HÁLÓZATRÓL EGY TÁLCÁN FELBUKKANÓ BUBORÉK TÁJÉKOZTAT, AMELY MÁR AKÁR HÁLÓZATI KÁBEL CSATLAKOZTATÁSA UTÁN IS MEGJELENHET – EKKOR HAGYJUK KI A MÁSODIK LÉPÉST.

HARMADIK LÉPÉS

IP-címek beállítása mindkét oldalon

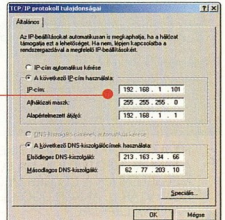
Ahhoz, hogy a két számítógép ne csak a hardver, hanem a szoftver szintjén is lássa egymást, azonos alhálózatba kell sorolnunk őket megfelelő IP-címek adásával.

- 1 A MÁR NYITVA LEVŐ HÁLÓZATI KAPCSOLATOK ABLAKBAN KATTINTSUNK A JOBB GOMBBAL AZ AKTÍV HÁLÓZATI CSATLÓRÁ, ÉS VÁLLASSZUK A TULAJDONSÁGOK PONTOT. A MEGNYÍLT ABLAKBAN KERESSÜK MEG A TCP/IP PROTOKOLLT, ÉS NYOMJUK MEG A TULAJDONSÁGOK GOMBOT.

- 3 HASONLÓ LÉPÉSEKET KELL ELVEGYZENÜNK E MÁSIK SZÁMÍTÓGÉPEN IS, EGYETLEN KIVÉTELEL: AZ IP-CÍM UTOLSÓ JEGYÉNEK EL KELL TÉRNIE AZ IMÉNT BEÁLLÍTOTTAKTÓL. ITT LEGYEN 192.168.0.101!

- 2 A TCP/IP PROTOKOLL TULAJDONSÁGI ABLAKBAN KÉZZEL ADJUK MEG AZ IP-CÍMÜNKT, AMELY LEGYEN 192.168.0.100, AZ ALHÁLÓZATI MASZK (SUBNET) PEDIG LEGYEN 255.255.255.0. A DNS KISZOLGÁLÓ CÍMEKET NEM KELL KITÖLTENÜNK, DE HA MÁR LENNE OTT VALAMI, AZON NEM KELL VÁLTOZTATNUNK AZ ABLAKOT ZÁRJUK BE OK-VAL.

NEGYEDIK LÉPÉS Tűzfalak letiltása

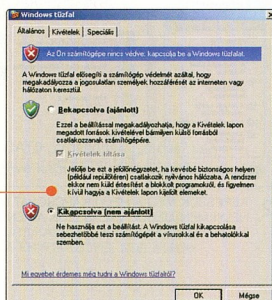
Alaphelyzetben minden számítógépen tiltott a fájlok gépről gépre történő másolása, az egyszerűség kedvéért ezért letiltjuk a tűzfalat a másolás idejére. Ez idő alatt egyik gépnek sem szabad az internetre csatlakoznia!

2 NYISSUK KI A WINDOWS TŰZFALÁT, ÉS A MEGJELENŐ ABLAKBAN VÁLASZSUK A KIKAPCSOLVA MÓDOT. NYUGTÁZZUK A VÁLASZTÁSUNKAT OK-KAL.

3 UGYANEZT A MŰVELETET VÉGEZZÜK EL A MÁSIK SZÁMÍTÓGÉPEN IS.

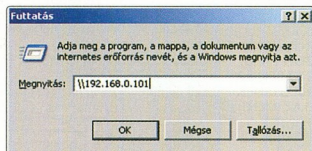
1 NYISSUK MEG A START MENŰ ALÓL ELÉRHETŐ VEZÉRLŐPULTOT.

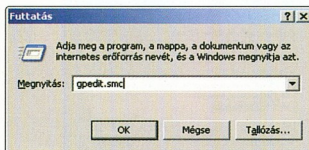
ÖTÖDIK LÉPÉS Jogosultságok beállítása

Amíg a régebbi operációs rendszereken (Windows 9x/ME) egyáltalán nem okozott gondot a csatlakozás egy megosztott könyvtárhoz, a Windows XP (no meg az NT és a 2000 is) csak akkor engedi csatlakozni a felhasználót, ha annak vannak engedélyei. Ezeket a következőképpen állíthatjuk be.

1 NYISSUK MEG A START MENŰ FUTTATÁS ABLAKÁT, AMELYNEK SORÁBA IRJUK BE A CÉLSZÁMÍTÓGÉP IP-CÍMET ÉS A HÁLÓZATOT JELELŐ ŰTÁTN. KATTINTSUNK AZ ENTERRE.

2 HA A CSATLAKOZÁS NEM SIKERÜL, AZT AZONNAL MEGTUDJUK, HA EGY ABLAKBAN MEGJELENNEK A CÉLGÉP MEGOSZTOTT KÖNYVTÁRAI, AKKOR UGORJUNK A HATODIK LÉPÉSRE.

3 INDÍTUNK EL A GPEDIT.MSC PROGRAMOT, AMELY MEGNYITJA A CSOPORTHÁZIRENDET.

TIPP
Másik számítógép adatainak módosítása

Hálózatonként mappákat és állományokat is megoszthatunk, amelyekhez csatlakozva más felhasználók letölthetik az adatainkat. Természetesen nem csak olvasásra, de írásra is adhatunk jogot másoknak, így azok új fájlokat tudnak feltölteni, illetve a fent lévőket módosítani. Kattintsunk jobb gombbal a megosztani kívánt könyvtárra, és válasszuk a *Megosztás és biztonság...* parancsot. A *Megosztás* fülön válasszuk a *mappa megosztása a hálózaton* vagy a *Megosztva a hálózaton* néven opciót, és adjunk neki hálózaton használandó nevet. Az írási jog megadásához jelöljük be a *Más felhasználók módosíthatják a fájloimat* négyzetet. Az egyszerű fájlmegosztást a *Vezérlőpult/Mappa beállításai/Nézet* alatt kapcsolhatjuk be.

TIPP
Vírusirtó telepítése és a tűzfal engedélyezése

A fájlmásolás alatt letiltjuk a tűzfalat, amelyet a művelet befejezése után vissza kell kapcsolnunk. Az így átvett fájlok vírusmentességét sem árt ellenőriznünk, ezért egy víruskereső program telepítése melegen ajánlott. A tűzfal visszakapcsolása akkor is fontos, ha az internetre csatlakozunk (a külön telepített tűzfalak többségét nem kell lekapcsolni, ezek általában nem tiltják a fájlcsereit). A Windows tűzfalat a hálózati kapcsolat helyi menüjéből, a Windows tűzfal ablakában kapcsolhatjuk ki és be.

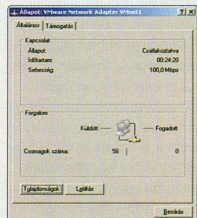
TIPP

Ellenőrizzük a kábelt

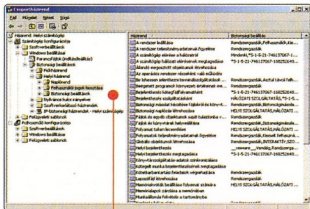
Bizonyosodjunk meg arról, hogy RJ-45 csatlakozójú, lehetőleg CAT5 típusú kábelt használunk. Ha a kábel csatlakozóit egymás mellé tesszük úgy, hogy mindkettő színes vezetőit látnuk, könnyen eldönthetjük, hogy egyenes (patch), vagy keresztcsatlakozású (crossover) kábélről van-e szó: az egyenes kábelen minden szín ugyanolyan sorrendben szerepel, a keresztkábelen a sorrend más. Az újabb hubok, switchek és routerek LAN portjainál nagyon gyakran használhatunk egyenes és keresztcsatlakozású kábelt is, a készülékek felismerik a kábel típusát, és ennek megfelelően kapcsolódnak. Alapszabály, hogy minden-hova patch kábel kell, csupán két hálózati kártya közé szükséges crossover.

TIPP

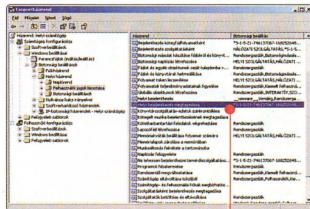
A hálózati kapcsolat letiltása Miután elvégeztük a szükséges fájlserést, és nem akarunk a hálózati kártyán keresztül az internetre csat-

lakozni, akkor letilthatjuk a hálózati kapcsolatot. Kattintsunk a LAN kapcsolat tálcán lévő ikonjára jobb gombbal, és válasszuk a Letiltás opciót.

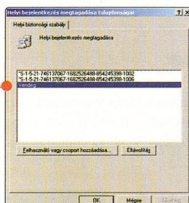

4 A CSOPORTHÁZIREND ABLAK BAL OLDALÁN VÁLVASSUK KI A SZÁMÍTÓGÉP KONFIGURÁCIÓJA/WINDOWS BEÁLLÍTÁSAI/BIZTONSÁGI BEÁLLÍTÁSOK/HELYI HÁZIREND/FELHASZNÁLÓI JOGOK KIÖSJTÁSA AGÁT.

5 A JOBB OLDALON ENNEK HATÁSÁRA MEGJELENNEK A JOGOSULTSÁGOK, VÁLVASSUK KI ITT A HELYI BEJELENTKEZÉS MEGTAGADÁSA JOGOT, ÉS KATTINTSUNK RA DUPLÁN.

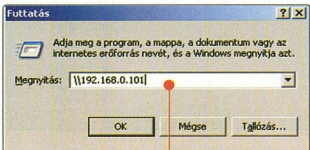
6 A HELYI BEJELENTKEZÉS MEGTAGADÁSA TULAJDONSAGI CÍMŰ ABLAKBAN MEGJELENŐ LISTÁBAN VÁLVASSUK KI A VENDEGÉT, MAJD TÖRÖLJÜK AZ ELTÁVOLÍTÁS GOMBBAL.

7 UGYANEZEKET A LÉPÉSEKET A MÁSIK SZÁMÍTÓGÉPEN AKKOR KELL ELVEGEZNI, HA AZ AZON LÉVŐ ADATOKAT SZERETNÉNK – BÁRMELYIK GÉPEL – ELÉRNI.

HATODIK LÉPÉS
Adatcseré és megosztás

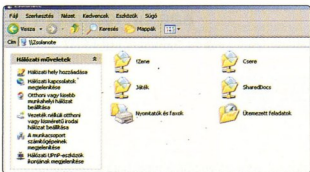
Ezek után már semmilyen akadály nem lehet annak, hogy a két gép között fájlokat másoljunk.

1 NYISSUK MEG GYORSAN A CÉLGÉP MEGOSZTOTT KÖNYVTÁRAINAK ABLAKÁT, A START MENÜ/FUTTATÁS SORÁBA ÍRUK BE ANNAK IP-CÍMÉT / UTÁN.

3 BÁRMILYEN KÖNYVTÁRAT, FÁJLT ÉS MEGHÁJTÓT MEGOSZTHATUNK AKKOR, HA AZ IKONJÁNAK A HELYI MENÜJÉBŐL A MEGOSZTÁS ÉS BIZTONSÁG... OPCIÓT VÁLVÁSZTJUK.

2 A MEGOSZTOTT KÖNYVTÁRBA BELÉPVE, AZOK TARTALMÁT ÁTMÁSOLHATJUK GÉPÜNKRÉ.

4 VÁLVASSUK KI A MAPPA MEGOSZTÁSA A HÁLÓZATON OPCIÓT.

5 KATTINTSUNK AZ ALKALMAZ GOMBRA.

A megosztás elég egyszer elvégeznünk, visszavonásig mindig érvényben marad. Ha a megosztott könyvtár kitöröljük, a megosztási listából nem tűnik el.

Ébresztőóra a PC-ből

Számítógép automatikus bekapcsolása

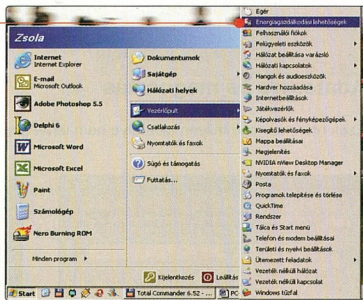
A legtöbb számítógép kikapcsol, amikor kilépünk az operációs rendszerből, ez köztudott. De vajon tudjuk-e, hogy a PC be is tud kapcsolni automatikusan? Az alábbiakban megmutatjuk, hogyan készíthetünk gépünkbeli ébresztőórát.

ELSŐ LÉPÉS

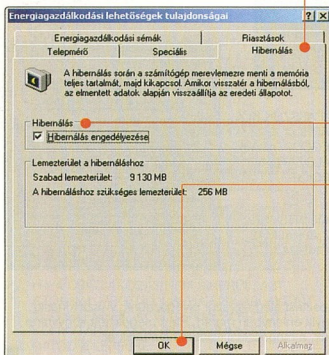
Hibernálás engedélyezése

Ahhoz, hogy a gépünk automatikusan be tudjon kapcsolni, a gépet Hibernálás módba kell tennünk. Ez az üzemmód (mint említettük) eltér a készenléti energiatakarékossági módtól, gépünk annyit fogyaszt, mintha ki lenne kapcsolva. A Hibernálás engedélyezéséhez tegyük az alábbiakat.

- 1 LÉPJÜNK BE A START MENÜ ALATTI VEZÉRLŐPULTBAN LÉVŐ ENERGIATAKARÉKOSÁGI LEHETŐSÉGEKBE.

- 2 VÁLASSZUK A HIBERNÁLÁS FÜLET.

- 3 JELELJÜNK BE A HIBERNÁLÁS ENGEDÉLYEZÉSE JELELŐNÉGYZETET.

- 4 AZ OK-VAL ZÁRJUNK BE MINDEN ABLAKOT.

Ezzel a lépéssel engedélyeztük a hibernálást, amelynek éppen annyi üres helye van szüksége a merevlemezre, amennyi memória van a számítógépünkben. A C: meghajtón létrejövő Hiberfil.sys fájl ne töröljük ki!

Nehézségi szint

Hozzávalók

Windows XP
ATX-kompatibilis PC

Megtudhatjuk...

...hogyan élésszük fel gépünket adott időben

Szükséges idő

30 perc

TIPP

Bejelentkezési jelszó készítése

A Windows XP sajnos nem engedi a feladatütemező használatát, ha nincs beállítva jelszó, pedig az otthoni gépek többségén nem használunk jelszót, mert felesleges. Fiókjainkhoz jelszót rendelhetünk, ha belépünk a *Vezérlőpultba*, megnyitjuk a *Felhasználói fiókok* ablakát, és rákattintunk a fióknevünkre. A megjelenő menüben válasszuk a *Jelszó létrehozása* pontot, és írjuk be a jelszavunkat. Mivel a jelszót csak azért hozzuk létre, hogy a feladatütemezőt használni tudjuk, egészen egyszerű is lehet.

Windows Hibernálási mód

A Windows XP energiatakarékossági üzemmódot kínál, ezt Hibernálásnak nevezzük. Míg a Készenléti állapotot csak rövidebb ideig érdemes használni, a Hibernálás szinte korlátlan ideig igénybe vehető. A teljes memória tartalmát lementi a merevlemezre, ezért a fogyasztás a kikapcsolt állapottal lesz egyenlő (ez néhány watt), ráadásul áramszünet esetén sem vesznek el a memóriában tárolt adatokat.

TIPP

Ébresztőt játszik a PC

Sokakban felmerülhet a kérdés, vajon milyen feladatokat lehet indítani a számítógép felébredésekor, és mi az, amitől zenével fogad reggel. Íme a megoldás, ami meglepően egyszerű: amikor a feladatütemező varázslója rákérdez a programra, akkor kattintsunk a **Tallózás** gombra, és adjunk meg egy tetszőleges zene-fájlt, amelyet a rendszer le tud játszani. Ez a szám a gép felébredésekor, amint lehet, meg fog szólalni, így mi is felébredhetünk.

TIPP

Nem kell mindig beírni a jelszót!

Ha csak mi használjuk a számítógépünket, akkor sem kell aggódnunk a belépéskor felugró, jelszavunkat firtató ablak miatt. Ezt az ablakot eltávolíthatjuk a Windows XP telepítőlemezén is rajta lévő TweakUI programmal. Ha nem lenne kéznél a CD, de az internet igen, akkor letölthetjük innen:

www.microsoft.com/windowsxp/downloads/power-toys/xppowertoy.mspx. A programot a **Start** menü/**Programok**/**PowerToys for Windows XP**/**TweakUI** mappából indíthatjuk. A program ablakának bal oldalán keressük meg a **Logon**, ezen belül az **Autologon** sort, a jobb oldalon pedig válasszuk a **Log on automatically at system startup** mezőt, majd írjuk be a jelszavunkat. Kattintsunk az **OK** gombra, és a gép újraindításával győződjünk meg arról, hogy a program valóban működik-e.

MÁSODIK LÉPÉS

Ütemezett feladat létrehozása

A lehetőség már adott, a munkát az ütemezett feladat fogja elvégezni: bekapcsolja a gépünket akkor, amikorra utasítjuk.

Egyedi ütemezett feladatok csak akkor hozhatók létre, ha azt a felhasználói fiókot, amely alól indítani szeretnénk a feladatot, jelszó védí. Ez biztonsági okok miatt van így, és megakadályozza azt, hogy nemkívánatos programok feladatokat futtassanak a háttérben. Bővebb információk a **Bejelentkezési jelszó készítése** részben találhatók.

1 KATTINTSUNK RÁ A START MENÜ/PROGRAMOK/KELLÉKEK/RENDSZERESZKÖZÖK/ÜTEMEZETT FELADATOK IKONRA A FELADATÜTEMEZŐ ELINDÍTÁSÁHOZ.

4 A VARÁZSLÓ UTOLSÓ LÉPÉSÉBEN JELÖLJÜK BE A JELÖLŐNÉGYZETET A SPECIÁLIS BEÁLLÍTÁSOK ABLAKÁNAK MEGNYITÁSÁHOZ. BEÁLLÍTOTT JELSZÓ NELKÜL NEM A KÖVETKEZŐ ABLAKOT, HANEM HIBAÜZENETET KAPUNK.

Ha a Befejezés gombra kattintunk, ez az ablak eltűnik, és egy újabb jelenik meg helyette.

5 A BEÁLLÍTÁSOK FÜL ALATT VÁLASSZUK KI A SZÁMÍTÓGÉP FELÉBRÉSZTÉSE A FELADAT FUTTATÁSÁHOZ OPCIÓT.

6 KATTINTSUNK AZ OK-RA.

Ezek után elküldhetjük a számítógépet aludni, az a megadott időben el fog indulni, ha csak nincs éppen áramszünet.

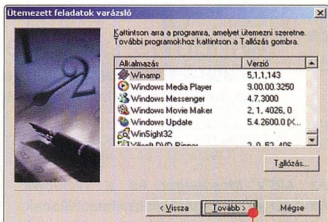
HARMADIK LÉPÉS

A PC hibernálása

Miután végeztünk a PC-n való munkával vagy játékkal, hibernáljuk a gépet.

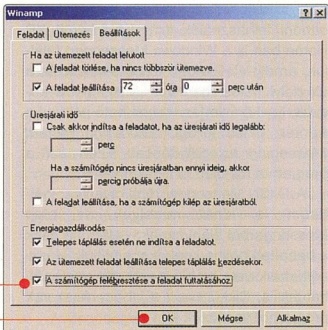
1 VÁLASSZUK A START MENÜ/LEÁLLÍTÁS OPCIÓJÁT.

2 A LEGÖRDÜLŐ MENÜBEN VÁLASSZUK KI A HIBERNÁLÁST, VAGY NYOMJUK LE A SHIFT GOMBOT, EKKOR A KÉSZENLET ÁTVÁLTOZIK HIBERNÁLÁSRA.

2 KATTINTSUNK KETTŐT AZ ÜTEMEZETT FELADAT HOZZÁADÁSA SORRA, EZ ELINDÍTJA AZ ÜTEMEZETT FELADATOK VARÁZSLÓ PROGRAMOT.

3 KATTINTSUNK A TOVÁBB GOMBRA, A MEGJELENŐ LISTÁBAN PEDIG VÁLASSZUK KI AZT A PROGRAMOT, AMELYET AZ ADOTT IDŐPONTBAN INDÍTANI SZERETNÉNK. ÁLLITSUK BE AZ INDÍTÁS IDEJÉT IS, KERESSE PEDIG ADJUK MEG AZ IMENT BEÁLLÍTOTT JELSZAVUNKAT.

Ezek után elküldhetjük a számítógépet aludni, az a megadott időben el fog indulni, ha csak nincs éppen áramszünet.

HARMADIK LÉPÉS

A PC hibernálása

Miután végeztünk a PC-n való munkával vagy játékkal, hibernáljuk a gépet.

3 KATTINTSUNK RÁ A HIBERNÁLÁS, ILLETVE AZ OK GOMBRA.

Ezek után a PC automatikusan bekapcsol a megadott időpontban, és elindul a feladat. Ahhoz, hogy ezt a feladatot konkrétan ébresztésre használjuk, tegyük az Ébresztőt játszani a PC tippnél leírtakat.

Te is légy elérhető!

Windows Live Messenger trükkök

Van MSN-ed? Mi az MSN címed? Ha ezekre a kérdésekre minden alkalommal kitérő választ adtunk, akkor bizony itt az ideje, hogy mi is elérhetővé váljunk barátaink, ismerőseink számára az interneten keresztül.

Szerző: Köhler Zsolt

Az MSN Messenger és a Windows Messenger a megszólalásig hasonlítanak egymásra, hiszen mindkettő a Microsoft terméke. Mint azonnali üzenetküldő alkalmazás, mindkettő kommunikációra való: segítségükkel online kapcsolatot létesíthetünk szöveg, SMS, videó és hang útján.

A Windows XP telepítése után a programok között ott találjuk a Windows Messengert is, az MSN Messengert viszont nem, ez utóbbit ezért előbb le kell töltenünk, majd telepítenünk, és csak ezután használhatjuk. A legfurcsább, hogy még az otthoni felhasználók számára készült XP Home-ban is a Windows Messengert találjuk, amely elsősorban üzleti alkalmazásra és helyi hálózatban való használatra készült, így könnyedén integrálható például a szintén üzleti jellegű Exchange Instant Messaging szolgáltatással. Ezért ezt a programot mindjárt el is felejtethjük.

Az MSN Messenger több olyan szolgáltatást is kínál, amelyek az alap Messengerből hiányoznak – elég, ha csak a beépített online játékokat említjük. Használhatunk vele webkamerát, de telefonálhatunk is. Cikkünkben e jobban felszerelt programot vesszük ki.

A MICROSOFT INGYENESEN LETÖLTHETŐ PROGRAMJAI KÖZÜTT NEM VELELTENÜL ÁLL AZ ÉLEN A MESSENGER

Az MSN Messenger letöltése

A program legfrissebb változatát a messenger.msn.com címről tölthetjük le. Ezt elmentve, majd a telepítést elindítva a gépünkre telepíthetjük a programot. A régebbi, de még mindig nagyon kedvelt 7.5-höz képest az új verzió csak néhány apróbb újítást tartalmaz: közvetlenül kezdeményezhetünk szóbeli csevegést egy távoli géppel, mint azt a Skype alatt is megszokhattuk, és a hangminőség is javult. Nem csak webkamerát, hanem bármely képalakító eszközt is használhatjuk kép küldésére. Társainkkal közös könyvtárakat nyithatunk a fájlcserék megkönnyítésére. A név-

A BEJELENTKEZŐ KÉPERNYŐN KÉRHETJÜK JELSZAVUNK MENTÉSÉT A GYORSABB BEJELENTKEZÉSEZ

A HÁLÓZATRA CSATLAKOZVA, DE BEJELENTKEZÉS ELŐTT IS KIVÁLASZTHATJUK ONLINE ÁLLAPOTUNKAT – A „NEM VAGYOK A GÉPNÉL” ÁLLAPOT TÍZ PERC INAKTIVITÁS UTÁN AUTOMATIKUSAN ÉLETBE LÉP

jegyalbumunk online lesz, partnereink adatainak módosulása azonnali. Az MSN rendszerrel együtt használhatjuk azokkal, akik a Yahoo! Messenger kedvelik, a program mind a kettőt kezeli.

A telepítéssel nem lesz gondunk: az új verzió felkínálja az ikonok elhelyezését az asztalon (a régebbi csak kirakta, nem kérdezett), és az MSN honlap alapértelmezettként való beállítását is. Ezt állítsuk be igényeink szerint, választásunk nem lesz hatással a program működésére.

Új fiók készítése

Fiókra (accountra) azért van szükségünk, hogy az interneten egyedileg tudjanak azo-

TIPPEK, TRÜKKÖK

küldeni, de ha már megtalálták a hálózatot keresztül, bármikor megtekinthetik az általunk kitöltött adatokat. Ha partnerünk megfelelő módon elkészítette a profilját, pár kattintással felélhetően a honlapjára, a névjegyét megjelenítő ablakban alul látható ikonjának a használatával.

Csevegés

Nem kell partnereink adatait böngészni ahhoz, hogy beszédbe elegyedjünk velük, ehhez kattintsunk kettőt a főablakban lévő nevükre. Ha a partnerünk elérhető, akkor egy új csevegőablak nyílik, ha viszont nem elérhető, akkor a neki küldött üzenetet a szerver tárolja, majd bejelentkezéskor jeleníti meg számára (akkor is, ha mi időközben kiléptünk). Ez a szolgáltatás a régebbi MSN Messengerben nem volt meg, ott továbbra is csak e-mailt küldhettünk. Ezzel nagyjot lépett előre a Microsoft, az említett funkció ugyanis évek óta megtalálható többek között az ICQ-ban.

Az ablakba beírt megjegyzéseinket az **Enter** lenyomásával küldhetjük el a partnerünknek, ha viszont **Ctrl + Enter** kombiná-

ntva előhívjuk a helyi menüt, és a **Fájl** alatt a **Menü**et választjuk. A csevegés beállítások a Messenger általában megkérdézi, hogy mentse-e a szöveges tartalmat, de a választunk már a **Beállítások** ablakban előre is megadhatjuk.

Ha a szövegek automatikus mentését választjuk, később a helyi menü megtekintés részében visszazárthatjuk az ismerőseinkkel folytatott beszélgetéseinket. Mivel bőven van hely a merevlemezem, otthon ezt is bekapcsolhatjuk – idegen helyen semmiképpen!

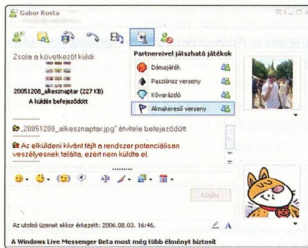
Kapcsolataink

Az új Messenger (de a régebbiek is) bővelkednek az olyan szolgáltatásokban, amelyek nemcsak a szöveg alapú csevegéshez kapcsolódnak. A funkciókat vagy a partnerünk nevének helyi menüjéből, vagy a már megnyitott csevegőablakban lévő ikonokra kattintva hívhatjuk elő. Lássuk ezeket!

Konferenciabeszélgetés: Az első ikonnal más online partnereket is felkérhetünk arra, hogy vegyenek részt a beszélge-

HA PARTNERÜNK NEM A LEGÚJABB MSN VERZIÓT, VAGY MÁS PROGRAMOT HASZNÁL, NÉHÁNY FUNKCIÓ NEM HASZNÁLHATÓ

A BEÍPÍTETT JÁTÉKOK REMEK IDŐTÖLTÉST KÍNÁLNAK

ciót nyomunk, akkor új szort nyitunk az ablakban. Praktikus! A szövegen kívül beszélgethetünk is, ha a számítógéphez mikrofon és fejhallgató van kapcsolva, ha pedig webkamerával is rendelkezünk, videotelefonálhatunk is. A **Live** újdonsága, hogy most már bármilyen képkézelő eszközt munkára foghatunk, így például a tunerkátyánkra kapcsoló videokamera képét, sőt elvileg akár a tévéműsort is átküldhetjük – csak győzzük széles sávú kapcsolattal!

Előzmények

Egy jó hangulatú, netán fontos szöveges beszélgetést teljes egészében elmenthetünk, ha a csevegőablak felső ikonjára kat-

tésben. Ehhez elég bejelölnünk a meghívottakat, aktuálisan megnyitott ablakunkat velük fogjuk megosztani.

Fájlok kezelése: A csevegőablak második ikonjával fájlokat küldhetünk át a címzethez, de az új Live Messenger egy további praktikus újdonságot is hozott: a közös könyvtárakat. Meghajtónkon olyan könyvtárakat jelölhetünk ki, amelyeket partnereink is látnak, és amelyekbe fájlokat másolhatnak, illetve tölthetnek le. Hasznos, ha a családi fényképeket, kedvenc MP3-as számokat nem egyesével akarjuk elküldeni a címzetteknek.

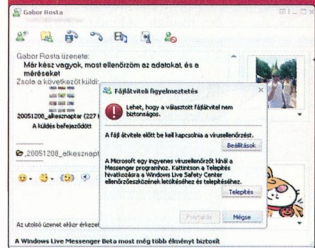
Hangos beszélgetés: Csatlakoztassuk a mikrofont a hangkátya rózsasznin csatlá-

Egyéb csevegőprogramok

Nem a Messenger volt az első csevegőprogram, és nem is az egyetlen. Használó programokból szerencsére elég jó a felhozatal. Az alábbiakban következzék egy csokorra való válogatás az „instant messenger”, azonnali üzenetküldő programokból, Windows alá:

- AOL Instant Messenger (AIM) – www.aim.com
- Windows Live Messenger (MSN) – www.microsoft.com, letöltések ICQ (ICQ) – www.icq.com
- Jabber (Jabber) – www.jabber.hu
- Skype (Skype) – www.skype.com
- Odigo (Odigo) – www.odigo.com
- EasyMessage (MSN, AOL, ICQ, Yahoo) – www.easymessage.net
- Trillian (AIM, ICQ, MSN, Yahoo, IRC) – www.ceruleanstudios.com
- Miranda (AIM, Jabber, ICQ, IRC, MSN, Yahoo stb.) – www.miranda-im.org
- Gaim (AIM, ICQ, MSN, IRC, Jabber, Google Talk stb.) – gaim.sourceforge.net

AZ EXE FÁJLOK KÜLDÉSE ELŐTT ELLENŐRIZNI KELL AZOK VÍRUSMENTESÉGET. FÁJLOKAT CSAK MEGBÍZHATÓ FORRÁSBÓL FOGADJUNK ELI

közójához, a fejhallgató az almozdóhoz, végül a hangrész szabályzó lejártszárs részében állítsuk be a mikrofon hangerejét (így visszahalljuk a hangunkat, és nem fogunk ordítani ©), a felvételi oldalon pedig szintén válasszuk ki a mikrofont. Ha ezután hívást kezdeményezünk, a partnerünknek hallania kell minket. A mikrofont úgy állítsuk be, hogy ne fújjuk rá a levegőt, ez zavaró lehet. Asztali mikrofont és hangszórót is használhatunk, ekkor viszont ügyelnünk kell a gerjedésre a hangerő megfelelő beállításával. Ha a hangkátyának AGC opciója is van, kapcsoljuk be!

Videotelefon: A webkamera telepítése némileg egyszerűbb, mivel a Live

EGYSZERŰ SZÍN HELYETT EGÉSZEN JÓ HÁTTEREKET IS A CSEVEGŐABLAKRA HÚZHATUNK

Messenger ugyanolyan Twain meghajtott használni, mint a tunerkártyát vagy a szkennereket. Ha a Windows felismeri a kamerát, elég rákattintani a csevegőablakunk harmadik ikonjára, vagy a partnerünk képe alatti kis kamera ikonra, és máris létrejön a kapcsolat. Saját képünk minőségét a varázsló segítségével állíthatjuk be.

Tevékenységek: Ez a funkció arra szolgál, hogy bizonyos programokat partnerünkkel közösen tudjunk használni, így például egy rajzolópogramot közös fel-

lettel (*Faliújság*). A Windows alapértelmezés szerint bekapcsolt *Távsegítség*e mellett egyéb programokat is használhatunk, ezek folyamatos fejlesztés alatt vannak. A Microsoft oldaláról letölthető fejlesztőkészlet segítségével közös használatra lehet felkészíteni egyes programokat.

Játékok: Külön kategóriába kerültek a játékok, mint közös alkalmazások. Barátunkat felkérhetjük Dáma, Pasziánsz, Kóvárzású vagy Aknakereső játékokra. Ezek sora tovább bővíülhet, különösen annak fé-

nyében, hogy a Windowshoz több internetes játék is tartozik – valószínűleg ezek is meg fognak jelenni.

Zavaró kapcsolat blokkolása

Előfordulhat, hogy bizonyos okok miatt nem óhajtottuk többet csevegni egy felhasználóval, netán lépten-nyomon zaklat valamivel. Ilyenkor a nevére kattintva leltáthatjuk: mi látjuk az ő online jelenlétét, ő viszont nem értesül arról, mi mikor lépünk fel – így üzenni sem tud. Ha mi sem akarunk neki többet üzenni, szintén a helyi menüből el is távolíthatjuk a listánkról.

Egy kis csinosítás

Bizonyára a hölgyek számára lesz kedves a csevegőablak statikus vagy dinamikus háttere, amelyet a hangulatjelek melletti ikonokkal állíthatunk be. Választhatunk egyszerű háttér- és betűszint, álló- vagy mozgóképes hátteret, de akár komplett stíluscsomagokat is letölthetünk az internetről. Ha tetszik egy beállítás, akkor nem csak az aktuális ablakra, de az összes többire is kiterjeszthetjük, ha a *Beállítás alapértelmezettként* opció választjuk.

STATIKUS ÉS DINAMIKUS HÁTTEREKBŐL, EMOTIKONOKBÓL (SMILEY) BŐSÉGES A KÍNÁLAT – A LEGJOBBAT ALAPÉRTELMEZTETTE IS TEGHETJÜK

mediacenter

professzionális webhosting- és domainszolgáltatások
100 Mbit sávszélesség, garantált rendelkezésreállítás, spam- és víruszűrés

Domainregisztráció + tárhelyajánlatok:

„Web Kombi Light” tárhelycsomag
9900 Ft + ÁFA (11880 Ft)
(1 db .hu domainregisztráció, 250 Mbyte tárhely, 5 db @sajathetev.hu típusú e-mail cím (100 Mbyte/postafiók), FTP hozzáférés, webstatisztika)

„Web Kombi” tárhelycsomag
13900 Ft + ÁFA (16680 Ft)
(1 db .hu domainregisztráció, 250 Mbyte tárhely, PHP és CGI futtatás, időzítő (cron) használata, 5 db @sajathetev.hu típusú e-mail cím (100 Mbyte/postafiók), FTP hozzáférés, webstatisztika)

„Web Kombi Pro” tárhelycsomag
18900 Ft + ÁFA (22680 Ft)
(1 db .hu domainregisztráció, 250 Mbyte tárhely, PHP és CGI futtatás, MySQL, időzítő (cron) használata, 5 db @sajathetev.hu típusú e-mail cím (100 Mbyte/postafiók), FTP hozzáférés, webstatisztika)

Ha már van másol tárhelye, akkor hívjon minket és a .hu domainjét **ingyenesen** átregisztráljuk. Egy tárhelyre **korlátlan** számú domaint regisztrálhat, amelyet külön alkönyvtárakban, teljes értékű virtuális webszerverként kezelhet!

Domainregisztráció:

.hu domainregisztráció 2 évre: 4000 Ft + ÁFA (4800 Ft)
.eu domainregisztráció 1 évre: 6000 Ft + ÁFA (7200 Ft)
com/net/org/info/biz domainregisztráció 2 évre: 6000 Ft + ÁFA (7200 Ft)
(Az árak tartalmazzák az elsődleges és másodlagos névkiszolgálás díját is!)

Gyors, pontos és rugalmas elektronikus ügyintézés!

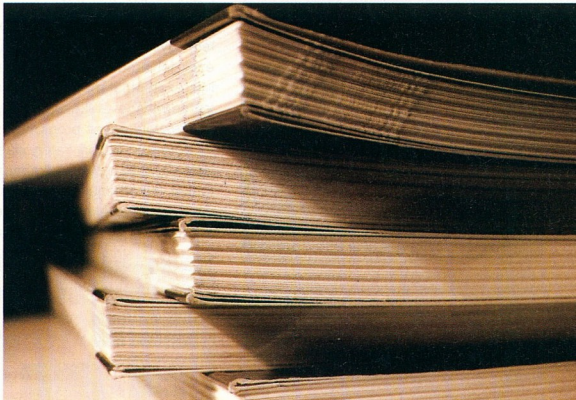
Szolgáltatásainkat megrendelheti a www.mediacenter.hu weboldalon, vagy telefonon a 76 / 575-023-as telefonszámon.

Összetett dokumentumok a Wordben 1.

A Microsoft Office alkalmazáscsomag egyik leggyakrabban használt komponense a Word szövegszerkesztő. Am a Worddel nemcsak pár oldalas dokumentumokat állíthatunk elő, hanem hosszú írományokat is, például könyveket, szakdolgozatokat. Cikkünkben megvizsgáljuk, hogyan kezeli a Word a nagy méretű dokumentumokat.

Szerző: György György

Így írjunk szakdolgozatot

A Windows térnyerésével a klasszikus irodai alkalmazások – köztük a Word is – egyre inkább elkenyéztek a felhasználót, és ennek az lett az eredménye, hogy míg a programok tudása – és mérete – a csillagos eget verdeste, addig a felhasználók napi tudása leszűkülött néhány alapműveletre! Érdemes tehát a Word néhány funkcióját felfrissíteni!

Cikkünkben megvizsgáljuk az ideális programbeállításokat, a dokumentumrészek összefűzését, és persze bemutatjuk a különböző automatizmusok – oldalszámozás, lábjegyzetelés, képszámozás stb. – használatát. Cikkünkhöz a *Microsoft Office 2003 Professional* kiadás Word alkalmazását használtuk.

Stílusok

Amikor a *stílusról* beszélünk, akkor most ne a fogalmazás vagy a nyelv sokszínűsége jusson az eszünkbe, hanem szűkítsük le a problémakört a szövegszerkesztőnk ama tulajdonságaira, amelyek a formai megjelenésért felelősek. A stílus esetünkben a betűket, a bekezdéseket, a papírméretet vagy éppen az oldal- és hasábelrendezést jelenti.

A számítógépes szövegszerkesztés talán legnagyobb gondja, hogy a felhasználók általában semmibe veszik a legalapvetőbb szabályokat! Ahhoz, hogy esztétikus és lát-

ványos dokumentumot hozzunk létre, nem kell tipográfusnak lennünk, elég az átlagos ízlés, hogy szép karaktereket, olvasható szövegtagolást, ideális margókat használjunk.

A stílus a Wordben is központi helyet foglal el, azonban nem árt megjegyezni, hogy egy dokumentum stílizálásához nem csak a *Formátum* menü egyes pontjait kell ismernünk, hanem egyéb beállításokra is ügyelnünk kell.

Stílusok egységesítése

Mindegy, hogy pár oldalas levelet vagy több száz oldalas regényt írunk, a stílus beállítása, egységesítése megkönnyítheti a munkánkat. Ugyanakkor az sem elhanyagolható, hogy az egységes stílus egységes kinézetű nyomtatványokat eredményez! De lássuk, miről is van szó!

Egy dokumentum képét több helyen, összehangolva állíthatjuk be, mely beállításokat természetesen el is menthetjük. Alapesetben a Word egy *NORMAL.DOT* fájlba írja a beállításokat, ez az állomány általában – Windows XP-ben – a *C:\Documents and Settings\NEVA\Application Data\Microsoft\Templates* rejtett mappában tárolódik, amely persze egyszerűen megváltoztatható.

Egységes stílust tehát úgy alkalmazhatunk, ha készítünk egy saját mintállományt, amelyet a későbbiekben használni fogunk.

A cikk témája

Cikkünkben megtudhatja, hogyan foghat hozzá egy hosszabb dokumentum – például egy egyetemi szakdolgozat – elkészítéséhez. A cikk részletesen foglalkozik a Word-stílusokkal, a dokumentumvázlat használatával, a megjegyzésekkel, oldalszámokkal, a tartalomjegyzékkel, valamint a fejléccel és lábléccel.

A folytatásban...

Összeállításonk második, befejező részében a könyvjelzőkről, a kereshívatókózosokról, a tárgymutatóról, az ábrajegyzékről, a hiperlinkek használatáról, a mezőkódokról és más hasznos Word-eszközökről lesz szó.

Nyissunk meg egy új, üres dokumentumot. Ennek stílusjegyei a már említett NORMAL.DOT-ban tároltak lesznek!

Első lépésekben állítsuk be a megfelelő oldalparamétereket:

→ Válasszuk ki a *Fájl* menü *Oldalbeállítás* pontját.

→ A *Papírméret* fölött válasszuk ki a megfelelő méretet, példánk kedvéért az A4-est. Természetesen a számtalan gyári méretet túl kézi beállításra is van mód! A *Hatókört* kapcsoljuk *Teljes dokumentumra*.

→ A *Kapcsoljunk át a Margók fölére*, és állítsuk be a kívánt értékeket. A paramétereit abban a mértékegységben adhatjuk meg, amely az *Eszközök/Beállítások/Mértékegység* pontban szerepel – mindenki állítsa be itt a neki megfelelő! Javasljuk a

höz. Ezzel elérjük, hogy minden leütött karakter már kezdetben is ebben a formában jelenjen meg.

→ Alljunk rá a *Normál* stílusra, és a sor jobb szélén látható lefelé mutató nyíljal jelentsük meg a legördülő menüt. Ebből válasszuk a *Módosítás* pontot, majd a megjelenő ablakban a *Formátum* gombot, mire láthatóvá válnak a beállítható opciók. Ne essünk kétségbe, a legtöbb esetben csak kettőre lesz szükségünk!

→ Válasszuk ki a *Betűtípus...* pontot, és állítsuk be a kívánt paramétereket. Tanácsunk: kenyérszövegnek ne válasszuk „bonyolult” fontot, megteszik a klasszikusok, Times New Roman, Arial, Verdana, Tahoma stb., és csak olyat jelöljünk ki, amelyben megvan minden magyar karakter!

től, de jegyezzük meg, a *Szimpla* érték sűrű sorokat eredményez! Javasljuk a 1,5 soros beállítást. Ugyanakkor szebb dokumentumot készíthetünk, ha a bekezdések első sorát „behúzzuk”, például 0,5 collal (vagy 1 cm-re).

→ Végeztül pipáljuk ki a *Bekerül a sablonba* négyzetet, és nyomjuk meg az OK gombot.

Speciális beállítások

A Wordben kiemelt szerepük van a stílusok között szereplő *Címsor* bejegyzéseknek! Többek között, mint azt a későbbiekben látni fogjuk, a tartalomjegyzés is ezek alapján készül.

Döntsük el, hogy a dokumentumunkban hány cím és alcím szint lesz. Javasljuk a hármat: egy címtípust, egy alcím típust és egy harmadikat tartalméknak. Ennél nagyobb szövegbontás előbb vagy utóbb átláthatatlanná teszi a munkánkat!

Járjunk el az előző pontnak megfelelően az első három címsor stílusbejegyzésénél is. Ügyeljünk arra, hogy a betűméretek arányosak legyenek. Például a Normál stílus méretével azonos lehet a harmadik, *Stílus 3* bejegyzés, míg a másik kettő kettesével növekedhet. Az is jó megoldás, ha a második és a harmadik címsor azonos méretű a Normál stílussal, de az egyik dől, a másik pedig félkövér. Célyszerű a *Címsor 1* stílust nagyobbra venni. Vigyázzunk, ha aláhúzást is alkalmazunk, akkor azt mindig „fentről lefelé” tegyük, azaz, ha a Címsor 1-et nem húztuk alá, akkor az alatta lévővel se tegyük ezt!

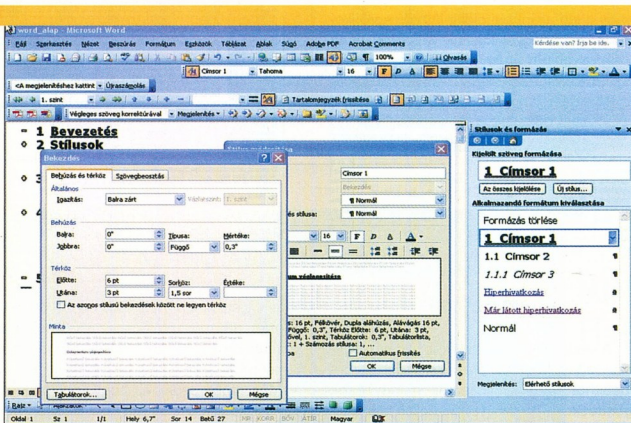
További paraméterezést igényel a címsorok behúzása és sortávolság. Itt is vehetjük szabálynak, hogy a behúzás mértéke legyen azonos a Normál stílusával, míg a címsorok előtti és utáni sorok számát se állítsuk túl magasra, mert ezzel roppant ritkás és áttekinthetetlen dokumentumot kapunk. Arra is lehetőség van, hogy az adott címsor új lapon (hasábon stb.) kezdődjék, de ezt a szolgáltatást is csak a Címsor 1-re állítsuk be!

Miután végeztünk az alapvető formai és lapparaméterek definiálásával, mentjük el azokat, hogy később – a dokumentum önálló részénél – automatikusan használni is tudjuk!

Az elmentésre több módszer is van. Ha ezután mindig ezt a beállítást kívánjuk alkalmazni, érdemes átvezetni a NORMAL.DOT-ba:

→ Nyissuk meg az *Eszközök* menü *Sablonok és bővítmények* pontját.

→ Itt válasszuk ki a bal alsó sarokban *Szervező...* opciót.

MINDEN A STÍLUSON MÜLKIK! MÁR A MUNKA MEGKEZDÉSE ELŐTT TERVEZZÜK MEG A STÍLUS-BEJEGYZÉSEKET!

legalább 1 colyos (2,5 cm-es) margók használatát, így biztos lesz hely az élőfejnek és az élőlábnak.

Ha a dokumentumunkat később bekötetjük vagy összetételjük, célszerű elegendő helyet hagyni erre a célra. Ezt a *Margók* fül *Több oldal* opciójában tehetjük meg: kapcsoljuk be itt a *Margók túlrögzése* pontot, és állítsuk a *Belső* és a *Külső margók* értékét aszimmetrikusra. Például belül 1,5, kívül 0,5 colra.

→ Következő lépésben állítsuk be a szövegelemzőket. Válasszuk ki a *Formátum* menüpont *Stílusok és formázás* pontot, mire az aktuális stílusok láthatóvá válnak a dokumentumunk jobb oldalán. Látnunk közöttük több *Címsor* és egy *Normál* nevűt. Az egységesség szempontjából leg egyszerűbb, ha az alap szövegünkhöz – kenyérszöveg – a Normál stílust rendeljük

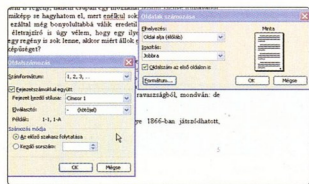
→ Betűméretnél célszerű a 12 pontos használatát – ez egyezik meg leginkább az írógépek betűméretével. Ne használjuk a dőlőt vagy a félkövért (illetve ezek kombinációt) beállításokat, szintúgy az aláhúzás és az egyéb speciális opciókat! Ha ilyenre van szükségünk a későbbiekben, akkor vagy direkt formázzuk át a kívánt részeket a későbbiekben, vagy készítsünk új stílust a megfelelő beállításokkal!

→ Válasszuk a *Bekezdés* pontot, és állítsuk be az igazítást, a sortávolságokat és a behúzás értékeit. Az *Igazítást* csak akkor állítsuk *Sorkizárta*, ha telepítettük a magyar elválasztó modult, különben csúnya, nagy szótagváltakozással fogunk találkozni... Az összes paramétert állítsuk nullára, két opcióra viszont ügyeljünk: a sortávolság értéke függ a készítenő anyagunk jellegé-

EGYSZERŰ ÖLDALSZÁMOZÁST MENÜBŐL IS KÉSZÍTHETÜNK. ENNÉL AZÉRT ESZTÉTIKUSABB AZ ÉLŐFELJE VAGY AZ ÉLŐLÁBBA ILLESZTETT SZÁMOZÁS...

A magyarázat létrehozása egyszerű, jelöljük ki a szöveg megfelelő részét, és a **Beszűrés** menü **Megjegyzés** pontjának hatására létrejön a nyers megjegyzésburok, amelybe ezután beírhatjuk a szükséges információkat. A megjegyzések a nyomtatáskor kikapcsolhatók. Megszűntetésük úgy történik, hogy ráállunk a törölni kívánt megjegyzésre, majd a jobb egérgombra felbukkanó menüből a **Megjegyzés törlése** pontot választjuk.

Abban az esetben, ha szövegünk olyan szavakat is tartalmaz, amelyeknek megérté-

séhez fontos magyarázatot fűzni, használhatjuk a láb-, illetve végjegyzet funkciót. A kettő között sok eltérés nincs, a lábjegyzet értelemszerűen mindig annak a lapnak az aljára helyezi a magyarázatokat, ahol a hivatkozás van, ellenben a végjegyzet az összes magyarázatot a dokumentum végén csoportosítja össze.

Létrehozásuk szintén egyszerű, álljunk a kurzorral arra a pozícióra, ahol jelölést kívánunk tenni, és válasszuk ki a **Beszűrés** menü **Hivatkozás** pontjának **Lábjegyzet** sorát. Itt kell eldöntenünk, hogy melyiket kívánjuk igénybe venni, illetve hol jöjjön létre a magyarázó rész. Ugyanitt adhatjuk meg a jelölés formátumát, számozás esetén a kezdőértéket, végül azt is, hogy a dokumentumunk mely részére érvényesek a beállítások.

Fontos tudni, hogy a számozás vagy a jelölés automatikus, tehát ha beszűrünk vagy törölünk olyan szövegrészeket, amelyekben van(nak) láb- vagy végjegyzet(ek), akkor a művelet végeztével a számozás felveszi az aktuális, érvényes állapotot!

Az egyszerűség érdekében javasoljuk, hogy a láb- és végjegyzetek számára def-

niáljunk saját stílust, mely lehetőleg – de legalább is a szövegben – térjen el a fő szöveg stílusától!

Képaláírások

Amennyiben ábrákat, grafikonokat is illesztünk a dokumentumunkba, szembetalálkozunk a Word talán legkritikusabb funkciójával, a képkezeléssel. Bevalljuk, a Wordben a nagy mennyiségű ábra pontos kezelése nagyfokú mazochizmust feltételez... Természetesen elméletben nincs semmi probléma, a Word pontosan elvégzi a feladatot, de a pontos képméretezés, a szöveggörnyezet beállításra a kezdők számára nagy kihívást jelent.

A képkezelés automatizmusai közé tartozik az ábraszámozás. Ez annyit jelent, hogy a képekhez, illusztrációkhoz általunk meghatározott formájú és tartalmú feliratozat illeszt a Word, amelyek számozása beírásakor automatikus. Azt viszont ne várjuk, hogy a képfeliratot a szövegszerkesztő össze is „ragasztja” az ábrával, ha tehát egy képet odébb viszünk, ügyeljünk arra, hogy a hozzá tartozó feliratot is kijelöljük! Ráadásul az efféle áthelyezések után az

Megmondtuk, hogy imádni fogja. Hát még a könyvelője.

LIBRA 3S for SAP Business One megoldás-csomag. Egyedülálló módon egyesíti az SAP piacvezető technológiai hátterét, logisztikai és értékesítési szoftverét – a LIBRA 20 éves, a hazai pénzügyi és számviteli szokásokhoz tökéletesen alkalmazkodó megoldásával. Több száz kis- és középvállalati felhasználó napi munkáját, és cégeik sikerét segíti! Bővebb információ: www.mve.hu/sbo vagy 06-1-372-3333.

Az SAP, az SAP logo és az SAP Partner logo az SAP AG bejegyzett védjegyei Németországban és a világ számos országában.

LIBRA Szoftver Zrt.
1113 Budapest, Karolina út 65.
Tel.: 372-3333 • Fax: 372-3189
Info@mve.hu • www.mve.hu

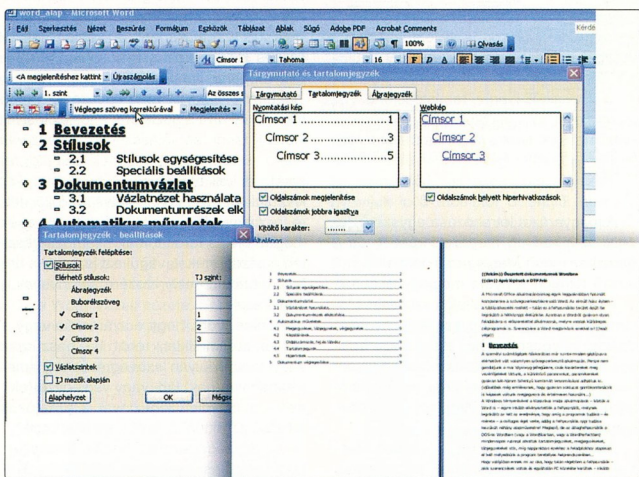

TIFPEK, TRÜKKÖK

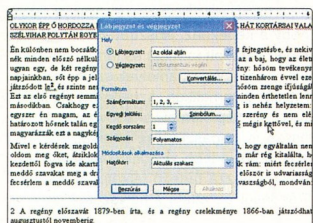
újraszámozást nekünk kell elvégezni a *Mezőfrissítés* opcióval!

Egy feliratot egyébként egyszerű létrehozni: jelöljük ki a képet, majd a *Beszűrés* menüpont *Hivatkozások* pontjának *Képfelirat* sorát kell választanunk. Itt pontosan beállíthatjuk az általunk kívánt formát és szövegmegjévezet.

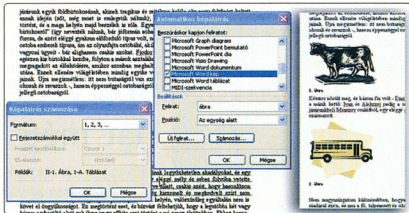
Ebben a menüpontban felfedezhetünk egy *Automatikus* név opciót is: ha ide belépünk, akkor meghatározhatjuk, hogy mely objektumok beillesztésénél akarunk

A WORD ALAPVETŐEN A CÍMSOR STÍLUSBEGJÉVEZÉSEKBŐL GYÁRTJA A TARTALOMJEGYZÉKET

NAGYON SOKAT DOB A DOKUMENTUMUNKON. HA A KEVÉSBÉ ISMERT SZAVAKHOZ LÁBJEGYZE-
TEKET ILLESZTÜNK

A SZÖVEGÜNKBE ILLESZTETT
KÉPEKET A WORD KIVÁNSÁGRA
SZÁMOZÁSSAL IS ELLÁTJA.
A FUNKCIÓ AUTOMATIZMUSA
AZONBAN CSAPNIVALÓ...

automatikusan feliratot is létrehozni. Ha tehát itt a Word kép opciót is kijelöljük, akkor az előző műveletekre nincs szükség, hiszen minden kép beillesztésekor egy új felirat is létrejön.

Oldalszámzás

Amennyiben dokumentumunk néhány oldalnál hosszabb, vagy abban olyan hivatkozásokat helyeztünk el, amelyek adott oldalakra mutatnak, célszerű bekapcsolni az automatikus oldalszámzást. Most a legegyszerűbb módszert mutatjuk be, a szebb, de összetettebb megoldást, amikor a fej- vagy lábrészbe illesztjük a funkciót, majd a következő részben tárgyaljuk.

Az automatikus oldalszámzást gyakorlatilag bármikor aktiválhatjuk: lépünk be a *Beszűrés* menübe, és választjuk ki az *Oldalszámok* pontot. Itt megadhatjuk a számozás stílusát és hatáskörét egyaránt. Ha

fontos, választhatjuk a fejezetszámzással közös megjelenítést, valamint azt is, hogy ilyenkor honnan kezdődjön előlőr a számozás. Az elhelyezésen túl arra is adhatunk utalást, hogy az első oldalon megjelenjen-e az oldalszám!

Tartalomjegyzék

Most, hogy a szövegünket a legegyszerűbb elemekkel elláttuk, hozzunk létre egy egyszerű tartalomjegyzéket is. Mint arra már két oldalal előbb utaltunk, a Vázlat-nézetben alkalmazott Címsor stílusoknak csakugyan fontos szerepük van a tartalomjegyzék létrehozásában!

Válasszuk ki a *Beszűrés* menü *Hivatkozások* pontját, abból pedig a *Tartalmutató* és *tartalomjegyzék* opciót. A menüből látszik, hogy itt a tartalomjegyzéket kívül a tartyamutató is a képmutató létrehozására is módunk nyílik, de ezek elkészítése – és

bizonyos esetekben a tartalomjegyzéké is – már további, menüből el nem érhető feladatokat is ró ránk...

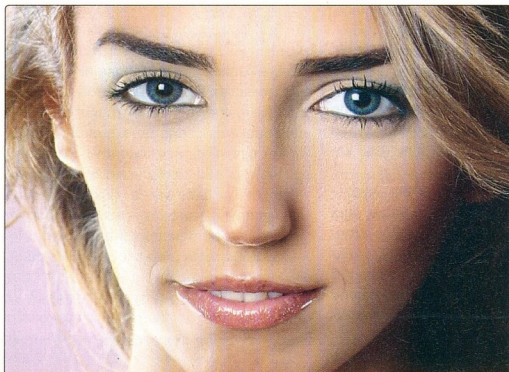
Szóval az előbbuknál panelel választuk ki a *Tartalomjegyzék* fület. Jól látható, hogy a Word alapesetben a Címsor stílusok szerinti tagolást használja. Beállíthatjuk az oldalszámzás megjelenítését, annak elhelyezését, de egy legördülő menüből hatásos tartalomjegyzék-stílusok közül is választhatunk.

A *Beállítások* opcióban dönthetünk a Címsor stílusok hatásról, és itt mondhatjuk meg, hogy a tartalomjegyzék készítésénél a vázlatstízeket vagy a kézzel becsúzt speciális vezérlőkódokat vegye-e figyelembe.

A tartalomjegyzék természetesen ott jön létre, ahol a kurzorunk éppen állt, tehát a művelet elkészítése előtt ugorjunk a dokumentumunk megfelelő részére! A tartalomjegyzék bejegyzések frissítésére is mód van, aminek sok értelme nincs, hiszen tartalomjegyzéket általában a munkánk végétével célszerű készíteni! Ha pedig már van, és módosítunk a szövegünkön, egyszerűen letörölhetjük a régít és egy mozdulattal újat hozhatunk létre.

Természetesen a felsorolt szövegszerkesztési lehetőségek közül most csak az egyszerűbbekről szoltunk. A következő részben sorra vesszük a speciális módszereket is.

Digitális fotósuli 6.

Sorozatunk előző részében megtárgyaltuk, hogy miként befolyásolja képeink minőségét a fény és a megvilágítás. A mostani részből kiderül: nem kell profi fotósnak lenni ahhoz, hogy jó portrét készítsünk családtagjainkról, barátainkról. Ráadásul szuper felszerelés sem kell hozzá, elég egy kompakt fényképezőgép – no meg egy kis figyelem.

Szerző: Szincsik László

Portrék és családfotók

Az első kérdés az, milyen géppel és objektívvel fotózunk. Gyakorlatilag bármilyen háromszoros zoomtartományú kompakt gép megfelel. Természetesen minél nagyobb az objektív átfogása, annál távolabbról fotózhatjuk le zavarás nélkül „áldozatunkat”.

Teleobjektív és mélységélesség

Ha komolyabb gépünk van, és portrét szeretnénk készíteni, olyan objektívet érdemes használni, amely – a hagyományos kisfilmes analógiáival – a 75–135 mm-es tartományban mozog. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy teleobjektívet használunk, pontosan azért, mert a nagylátószögű optika eleve torzítaná az arcot. Ráadásul túl közel kellene menni alanyunkhoz, akit már ez a körülmény is zavarna, és sokkal előnytelenebbül nézne ki. Értelemszerűen a kompakt gépek esetében is a „teleobjektív” állást kell használni a megfelelő eredmény elérésére.

Ilyenkor számolnunk kell a kisebb mélységélességgel. Ez kifejezetten hasznos tényező lehet számunkra, hiszen a portréfotózásnál az arcon van a lényeg, a háttér teljesen érdektelen számunkra, s így az homályban maradhat. Persze nem teljesen lényegtelen a háttér sem, hiszen színével és elmosódott formáival mégiscsak meghatározza kompozíciónk hangulatát. Tehát oda kell figyelni erre a részletre is. A portréfotózásnál általában nagy rekesznyílást használunk. A korábbi fejezetekben már

említettük, hogy így a mélységélesség akár centiméterekre is csökkenhet, s előfordulhat, hogy modellünknek csak az orra hegye lesz éles, a fülcimpája már nem.

Nem minden kompakt gépen lehet beállítani manuálisan a rekeszértékeket, ilyenkor célszerű a portré üzemmódot kiválasztani a gép beállító tárcsáján.

Ha a modell távolabb van tőlünk, s nem áll rendelkezésünkre nagyobb átfogású objektív, akkor állítsuk a legnagyobb felbontásra a gépünket, hiszen később a számítógépünk mellett kivághatjuk a megfelelő részletet a képből, s remélhetjük, hogy így is elegendő lesz még a mérete egy papírkép előhívásához.

Fontos tényező lehet a fényképezőgép 90 fokos elfordítása is, hiszen az emberi arc általában az ilyen álló képkívágásnál érvényesül a legjobban. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy normál, fektetett állásban nem lehet jó és érdekes képeket készíteni. Ezért fotózás előtt érdemes átgondolni, milyen képkívágással érhetjük el a számunkra leginkább megfelelő hatást.

A fények játéka az arcon

A fények a portréfotózás legfontosabb elemei. Az alapismeretekről az előző cikkünkben már szó volt, most csak néhány, a portrékészítésnél lényeges részletre szeretnénk felhívni a figyelmet. Általában a lágy fény a legjobb és a legelőnyösebb, de természetesen egy-egy érdekes arc, egye-

A HÁTTÉRFÉNY ELLENSÚLYOZÁSA VÉGETT ÉRDEMES DERÍTENI AZ ARCOT

MINDEN ESKÜVŐN LEHET EGYEDI PILLANATOKAT MEGŐRÖKÍTENI

TIPPEK, TRÜKKÖK

di szituáció is megengedheti a szélsőséges hatású fények alkalmazását. Szabadban készült portrénál a borult időt részesítjük előnyben, de ha déli verőfényben kell fényképezni, akkor állítsuk modellünket árnyékos helyre.

Gyakran a Napnak háttal fotózunk, ez a modellt hunyorgásra kényszeríti. Nappal szemben állva már nem hunyorgat a modellünk, ám ilyenkor nem szabad elfeledkezni a derítő vakuzásról.

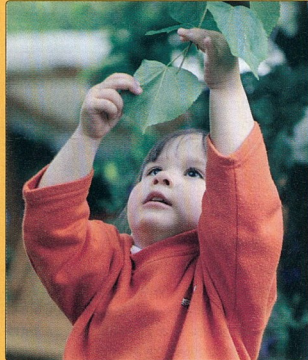
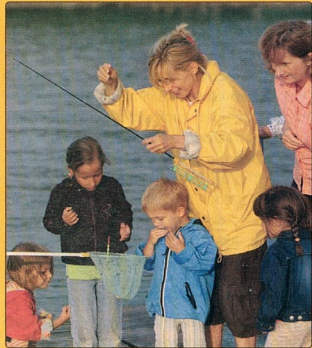
Az oldalról érkező fényekkel izgalmas fényhatásokat érhetünk el az arcon. A modell arca egyik oldalán árnyékos lesz, míg a másikon elegendő fény éri. Ha „lágyítani” szeretnénk ezen a kontraszton, kérjük meg modellünket, hogy forduljon kicsit oldalra, a fény felé.

az érzékenység növelése, amely sajnos a képzaj növekedésével jár. A gyengébb kompakt gépeken általában sokkal jobban jelentkezik a képzaj hatása, mint kicsit komolyabb társaiknál.

Ha mégsem szeretnénk efféle „nyüzsgést” a képen, akkor nem marad más, mint a vaku alkalmazása. Használatuk azonban érdemes megszívlelni néhány tanácsot, ha nem akarjuk, hogy modelljeink rá se ismerjenek magukra a képen megjelenő valószínűtlen arcszíntől, valamint a háttérre vetülő erős és csúnya árnyékoktól.

A legegyszerűbb kompakt gépek vakuit a fényeszer szülte, s ezek csak egyetlen irányból, közvetlenül a modell arcába képesek villantani. Használatukkor ne reménykedjünk az évszázad képének meg-

A CSOPORTKÉPEN JÓL LÁTHATÓ AZ ÉPPEK KIFOGOTT HALACSKÁRA ÖSSZPONTOSÍTOTT FIGYELEM

ÉRDEMES FIGYELNI A GYEREKHEK HÉTŐZSÁP KALANDJAIT

Portrénéfotózásnál célszerű a spot vagy a közép-re súlyozott fénymérést alkalmazni, mert a gép elektronikája a képező közép-ső részből vesz mintát, ahol a számunkra fontos arc elhelyezkedik. Matriks fénymérés esetén, amikor a kép egészéről származik a mintavétel, a megvilágítás fényei könnyen túl- vagy alulexponálást eredményezhetnek. Csak egy arcresztel kiemelésére persze jó használható a matriks fénymérés is.

A vaku használata

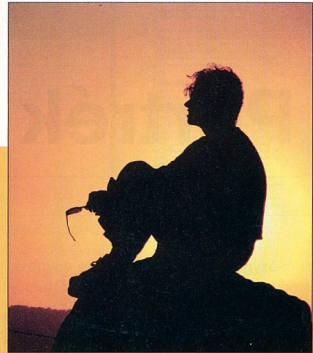
Számos családi esemény alkalmával készítünk felvételeket zárt térben. Ilyenkor óhatatlanul kevesebb fény áll rendelkezésre. Az egyik megoldás ebben az esetben

alkotásában. Beállítására az egyszerűbb gépeken nincs is lehetőség. A következő kategória gépein már állítható a vaku villanásának ereje, ami kis játékra ad lehetőséget. Ha esetleg túl közel van a modell, akkor nem villant olyan erőset a vaku, s nem „fehéredik” ki teljesen az arc. A szemből villantás ellen azonban így sem tudunk védekezni, ilyenkor szokott jelentkezni a hírhedt vörösszem-effektus.

A legtöbb gép külön beállítást ajánl a vörösszem-effektus ellen, erről annyit érdemes tudni, hogy a modellnek pontosan bele kell néznie az objektívbe, mert másképp ugyanúgy jelentkezik a „nyuszi”-szem”. A beépített vakukat inkább a szabadban

A következő rész tartalmából

Utazásaink, kirándulásaink során számtalan lélegzetelállító tájat, panorámát pillantottunk már meg, és abban a pillanatban szeretők volna megörökíteni az utókornak. Sorozatunk következő részében megismer-tjük olvasóinkat a tájképfotózás néhány hasznos technikájával, emellett bemutatjuk az örök vita tárgyát képező aranyképzés szabályát is.

AZ ELLENFÉNYBEN KÉSZÍTETT ÁRNYÉK IS LÁTÁNYOS

UTAZÁSAINK SZORÁN IS MINDIG TALÁLHATUNK „MODELLEKET”

használhatjuk eredményesen, amikor egy árnyékos részen derítésre van szükség.

Ha sokszor használnánk a fényképező vakuját családunk megörökítésére, a jobb minőség érdekében érdemes elgondolkozni egy külső vaku beszerzésén. A közép-kategóriájú digitális gépeken találhatunk úgynevezett vakupapucsot, amely külső vaku csatlakoztatására szolgál, így sokkal jobban kézben tarthatjuk a megvilágítást.

A legfontosabb szempont számunkra portrénkészítésnél az, hogy lehetőleg kerüljük a direktbe vakuzást. Ebben sokat segíthet, hogy a legtöbb külső vaku dönthető vagy forgatható fejjű. Így a vakut nem a modell arcára, hanem valamelyik falra vagy a mennyezetre irányítjuk, s az onnan visszaverődő fénnel világítjuk meg. Így el-tüntethető lesz az indirekt vakuzás okozta zavaró árnyék, kellemesebb, lágyabb megvilágításba helyezve modellünket. Sok fotós szereti a plafonra villantani a vakuját, pedig számítani lehet rá, hogy a felülről érkező fény árnyékolni fogja a szemgödört és árnyékokat ragaszt az orr alá. Érdemes odafigyelni a visszatükröző falfelület színére is, hiszen ha az nem fehér, könnyen okozhat az arcon furcsa színeket.

Ha nincs lehetőség ilyen visszaverődő fénnel deríteni a témát, mert például túl nagy és magas a terem – kastélyban lakók hátrányban –, akkor jó szolgálatot tehetnek

szempontjából. A lentről és fentről készített képek jellegzetes hatásait régóta használják a filmesek, valamint a festők és a fotográfusok is gondolataik kifejezésére.

Szinte mindenki számára egyértelmű, hogy a magasból letekintő fényképezőgépek kicsinek, félénknek láttathatja modellünket. Az alulról készített felvételek pedig hatalmasnak, erősnek mutatják be esetleg ugyanazt a személyt. Természetesen minél erősebb az eltérés a „normál” nézőponttól, annál látványosabban jelentkezik a hatás.

Családi fotózás

A digitális fényképezők tulajdonosainak nagy része főleg család fotózására használja a gépét, több-kevesebb sikerrel. Ez talán az egyik leghálásabb téma, hiszen a család mindig ott van velünk, minden részletét ismerjük, s így az egyszerű dokumentáláson kívül igazán bensőséges képeket

guggoljunk le, így sokkal jobb képeket készíthetünk róluk. Ilyenkor célszerű rövid expozíciós időt használni.

Egy születésnap vagy egy diplomaosztó fotózása során mindig vannak kötelező elemek – a torta gyertyáinak elfújása, vagy a diploma átnyújtása –, amelyekről feltétlenül képet kell készíteni. Mindezek mellett érdemes olyan megragadó pillanatokat keresni, amelyek később visszaadják az esemény hangulatát: az ajándékozó öröme vagy a szülők büszkeségét.

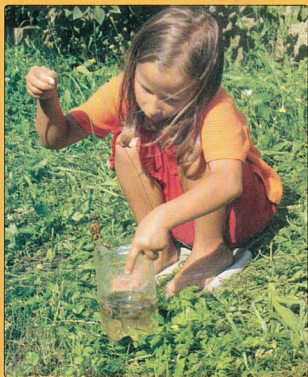
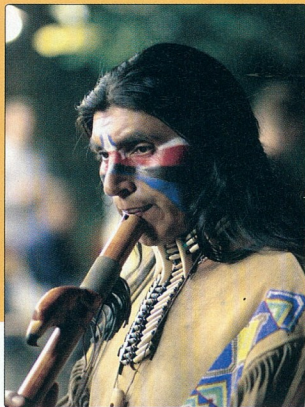
Ha a modellünk áll, s tudja, hogy őt fotózzák, sokszor nem tud mit kezdeni a végtagjaival, és így nagyon sután jelenik meg a képen. Ilyenkor érdemes valami „kapaszkodót” a modell kezébe adni, egy virágot, egy könyvet vagy bármilyen oda illő tárgyat. Az ellesett pillanatok a fotósok számára mindig nagy élményt jelentenek, s megőrközték komoly odafigyelést igényel.

A családi csoportképek elkészítése is

A HANGULAT EGY JÓ PORTRÉ ALAPJA LEHET

A HÁTTÉR ZAVARÓ FÉNYEIT TÖKÉLETESEN KIKÜSZÖBÖLI A KIS MÉLYSÉGÉLESSÉG

EGY BÉKA IS IDEÁLIS TÉMA LEHET

az úgynevezett derítőlapok. Ezek a vaku fényét terelik megfelelő irányba, s lágyítják a kialakuló árnyékokat. A legegyszerűbb derítőlap egy világos színű, merev papírlap, amelyet a vaku köré erősítünk valahogy, vagy megkérünk valakit, hogy tartsa nekünk a fotózás idejére. Az is igaz azonban, hogy egy családi eseményen elég időtlenül néz ki, ha valakinek állandóan a kezébe adunk egy ilyen nagyméretű fehér lapot.

Milyen magasból löjünk?

Ez első hangzásra meglehetősen bizarr kérdés, de gondoljunk csak bele, milyen nagy jelentősége lehet kompozíciónk

is alkothatunk. A családfotók többségénél sokszor az a legfontosabb cél, hogy mindenki darabszámra ott legyen a képen, s lehetőleg még jól is nézzen ki. Ez a látszólag egyszerű feladat is kíván némi figyelmet. Viszont megvan az az előnye, hogy modelljeink toleránsak velünk, és szívesen állnak a gépünk elé.

A gyerekek fotózásakor érdemes az ő magasságukból fényképezni, s nem a felnőttek magasságából. Hajoljunk le, vagy

felkészülést igényel. Egy esküvő előfordul nagyobb létszám esetén mindenképpen több sorba kell rendezni a csoporttagjait, s ha lehet, állítsuk lépcsőre őket úgy, hogy ne takarják egymást. Természetesen itt is a szórt fény felel meg legjobban a fotózáshoz, de ha mégis napfényben fotózunk, ügyeljünk arra, hogy ne vessenek árnyékok egymásra. A csoportképeket érdemes viszonylag magasabbról elkészíteni, hogy mindenki jól látszódjon a képen.

A csoportképeket legtöbbször nagy látószögű objektívvel érdemes fotózni, s lehetőleg nagyobb mélységélességgel, hogy senki ne mosódjon el a képen.

Következő számunk 2006. október 5-én jelenik meg.

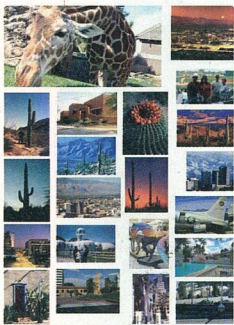
Az aktualitásból eredő változtatás jogát szerkesztőségünk fenntartja.

CÍMLAPSZTORI

Egyetemek, tanfolyamok, karrierépítés, állásvadászat

Mondanom sem kell, hogy manapság, amikor a munkahe-lyek megszűnése és a leépítések miatt szinte mindenki bizonytalanságban él, mennyire fontos a megfelelő diploma, végzettség és a jó karrierépítés. Októberi számunkban a leg-jobb hazai HR szakemberek, a cégek és az oktatási intézmé-nyek segítségével megkeressük a legjobb iskolákat, azokat, ahonnan a cégek a legszívesebben fogadnak embereket, és

persze azokat is, amelyek a fejdaszok feketelistáján sze-repelnek, így hiába az itt szerzett papír, a végzősőknek szin-te lehetetlen elhelyezkedniük. Az informatikai és telekommu-nikációs cégek elárulják nekünk, hogy milyen szakemberek-re van leginkább szükségük, és azt is megtudjuk, hogy ma mely területeken fizetnek a legjobban. És persze a külföldi munkavállalásról, képzésekről sem feledkezünk meg, hiszen az informatikusok egy része számára ez komoly ugródeszka lehet, nem csak a magasabb fizetések, hanem a rutinszerzés és a nyelvtanulás miatt is, így később itthon is jobb feltételek-re számíthatnak.

Online fotókidolgozás

Hiába van rengeteg előnye a digitá-lis képeknek, sokkal jobb érzés kéz-be venni a fotókat, mint a képernyőn nézegetni őket. Szerencsére egyre olcsóbban lehet a digitális alap-anyagról papírképet csináltatni. Kör-képünkben annak nézünk utána, hol, hogyan és mennyiért lehet online megrendelni a fényképeket.

Merevlemezeszt

Merevlemez ugyebár kell, mégpedig mind nagyobb és gyorsabb. A kérdés persze az, hogy melyik modell a jó, hi-szen ha bedöglik a HDD, bizony elveszhet minden, amit raj-ta tárolunk: például fontos dokumentumok, régi fényképek. Tesztünkben megismerhetik a piacon kapható legújabb mo-delleket, szakembereink pedig megvizsgálták ezeket, hogy kiderülhessen, melyek a legnyerőbb masinák. Ezenkívül ol-vasóink megismerhetik a merevlemezek hibáüzeneteit és a „haldoklás” egyéb jeleit, hiszen ha idejében felismerjük a bajt, féltve őrzött dolgainkat még megmenthetjük.

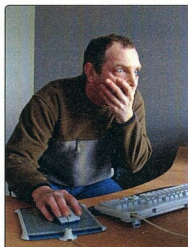
DVD-írási fortélyok

Unja már, hogy sok a hibásan megírt DVD lemeze, ami nem csak bosszúságot jelent, de pénzkidobás is? Szeretné profi felirattal ellátni az otthon megírt korongjait? Következő szá-munk „Korongozó kiskaté” című cikkéből ezekre és még sok egyéb kérdésre kaphatunk választ, így ami a DVD-írást illeti, hamar profi szakemberekké képezhetjük magunkat.

Ne hagyj magad átvérni!

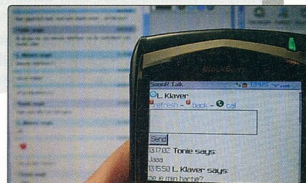
10 életmentő tipp az online vásárláshoz

Kacérkodott már a gondolattal, hogy az interneten vásárol, csak eddig elriasztották ennek veszé-lyei? Cikkünkben mindent meg-tudhat, ami ahhoz szükséges, hogy az online üzletekben ked-vezőbb áron vásárolhasson, mégpedig éppen olyan bizton-ságosan, mintha egy szaküzlet-ben tenné ugyanezt. Mindenki-nek ajánljuk!

Számítógép-elérés mobiltelefonról

Biztos mindenkivel előfordult már, hogy nem volt számító-gépe közelében, amikor szüksége lett volna az ott tárolt fontos adatra, fájlra. Egy mobiltelefonon futtatható alkalmazással azonban bárhol is el tudjuk érni komputerün-ket és adatainkat. Lekérdezhetünk egy címet, telefonszá-mot, egy találkozó időpontját, olvashatunk egy doku-mentumot, megnézhetünk egy képet, de azt is meglehet-e-mail címre elküldjük valamelyik fájlj.

A CP.hu ajánlja

Hasznos holmik: tesztek, tippek, fórum

Oldalunkon a tesztlaborunk friss és korábbi anyagait is megtalálhatják, így itt olyan cikkeket is elolvashatnak, amelyekről esetleg régebbi számainkban lemaradtak. Amennyiben még régebbi megjelenésekre kíváncsiak, akkor a Teszt menüponton belül a Hardverteszt és a Szoftverteszt archívumban érdemes szétnézniük, ahol összességében több száz cikkünk anyagából válogathatnak.

Azok, akik nem boldogulnak egy szoftverrel, például felgyorsítanak a Windows rendszerüket, hasznos Word vagy Excel praktikákkal ismerkednének meg, azoknak a Tippek mappában szolgálunk hasznos tartalommal. A Tippek archívumban az elmúlt számok leghasznosabb mesterfogásait gyűjtöttük össze, így itt jó eséllyel találhatnak megoldást a problémáikra.

Amennyiben problémái vannak, vagy egyszerűen csak szeretné megosztani örömet vagy bánatát másokkal, akkor weboldalunk fórumain biztosan talál társakat. Oldalunkon találni kifejezetten szoftveres, illetve hardveres fórumokat, de a Computer Panorámával és a kiadóval kapcsolatos kérdéseiket, véleményeiket is megírhatják itt.

Olvasói rovat – avagy Zsola válasza

A weboldal egyik legnépszerűbb szolgáltatása az Olvasói rovat, ahol hardver- és szoftverguru tesztlaborvezetőnk, Köhler Zsolt orvosolja olvasóink ügyes-bajos problémáit. Ha Önnek gondja van a gépével, és nincs, aki segítsen, akkor forduljon hozzá.

Computer Panoráma – az újság

Oldalunkon leírhatják véleményüket és javaslatukat a Computer Panoráma magazinnal kapcsolatban, így segítségünkre lehetnek abban, hogy a lehető legjobb újságot készítsük el Önöknek.

Computer Panoráma

XVII. évfolyam 9. szám

Főszerkesztő: Fülöp Norbert (nfulop@vogelburda.hu)
Főszerkesztő-helyettes: Ambrus András (ambrus@vogelburda.hu)
Felelős szerkesztő: Bányai Ferenc (banyai@vogelburda.hu)
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt (zskohler@vogelburda.hu)
Olvasószerkesztő: Kudella Magdolna (mkudella@vogelburda.hu)
Rovatvezetők:
hardver: Higyed Gábor (ghigyed@vogelburda.hu)
szoftver: Nákovics László (lnakovics@vogelburda.hu)
kommunikáció: Gyarmati László (lgyarmati@vogelburda.hu)
CD-/DVD-tartalom: Nákovics László
Címlap: Sücs Richárd
Gratika: Szincskák László

Marketing: Gál Tamás (Telefon: 888-3454, e-mail: tgala@vogelburda.hu)
CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke) (henryke@vogelburda.hu)

■ **Szerkesztőség:** 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
 Telefon: 888-3411, fax: 888-3499
 E-mail: cp@vogelburda.hu; internet: www.computerpanorama.hu
 ■ **Kiadó:** Vogel Burda Communications Kft.
 ■ **Felelős kiadó:** Carsten Gerlach ügyvezető igazgató
 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1. Telefon: 888-3470
 ■ **Lapigazgató:** Gajdos Barna, telefon: 888-3494
 E-mail: bgajdos@vogelburda.hu
 ■ **Kereskedelmi igazgató:** Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407
 E-mail: kmosolygo@vogelburda.hu
 ■ **Terjesztés:** ☒ 1426 Budapest, Pf.: 339
 Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499
 www.itmediabolt.hu E-mail: terjesztas@vogelburda.hu

Előfizetés	Éves	13 920 Ft
DVD-melléklettel	Féléves	7 470 Ft

Terjeszti: a Lapker Rt., az alternatív terjesztők és a Kiadó
 Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága
 1088 Budapest, Erzsi tér 1.

HIRDETÉSFELVÉTEL	
hirdetési igazgató: Tasnádi Rózsa	rtasnadi@vogelburda.hu Tel.: 888-3443, tel./fax: 888-3495
mediareferens: Bálint Sámuel Kuba Ilona Szendrey Szilvia online-referens: Pái Attila	sbalint@vogelburda.hu Tel.: 888-3451 ikuba@vogelburda.hu Tel.: 888-3428 szendrey@vogelburda.hu Tel.: 888-3455 apai@vogelburda.hu Tel.: 888-3491

■ **Előfizetés:** az ügyfélszolgálatnál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen: hiradelfozteszt@posta.hu; faxon: 303-3440
 További információ: 06-80-444-444

MATESZ print-audit
 Kiadónkunk példányszámát a Matesz Hírelváltó

A Computer Panorámát a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja

■ **A Computer Panorámát készítette:**

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
 1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
 Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolások bármilyen formájú – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyvel történhet. A Mozik rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatók olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, játékoknak résztvevői által megadott adatok nyilvánvártásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulunk ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztésünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

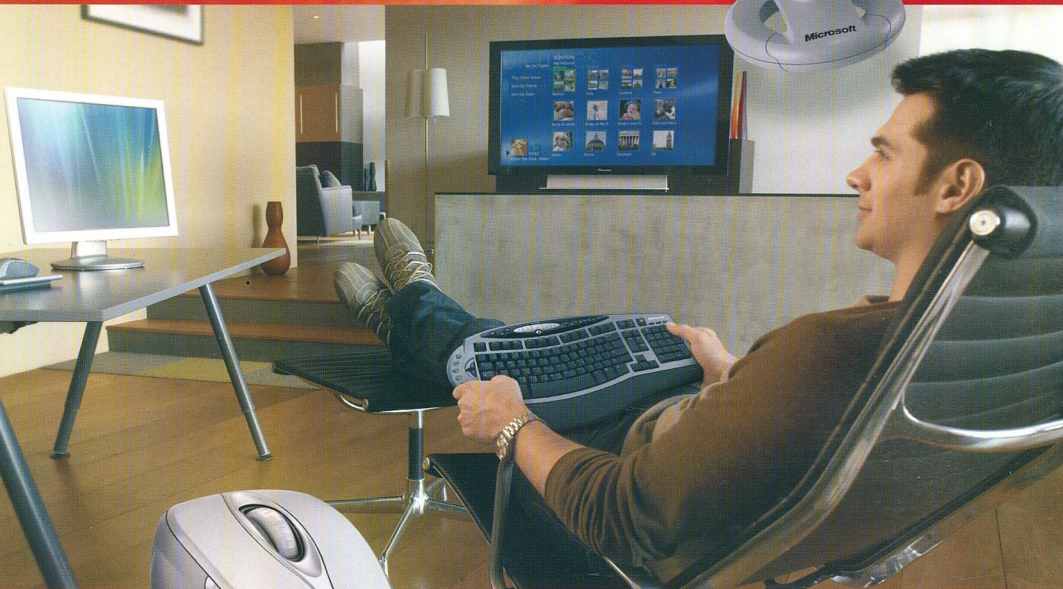
Online igazolt megrendések
e-nútulós-9
<http://www.e-solutions.hu>
 Információk: hatvanok@e-nutulos-9.hu

Microsoft®

PROCOMP

www.procomp.hu

*Fedezd fel a különbséget
Microsoft Hardware*

Már elkezdtek...

Genius, Élvezetes játék mesterfokon

Genius
Live with Ideas

G.Network Kft.

a Genius hivatalos márkaképvise

1131 Budapest, Béke u. 129-135.

Tel: 36-1-239 7020,

Fax: 36-1-452 0720

Web: www.genius.hu

Ergo 525

- Profesionális lézer technológia
- Ergonomikus tervezés és kényelmes kezelhetőség
- Egy gombbal állítható pontosság (400, 800, 1600, 2000 dpi)
- 6,4 megapixel/sec sebesség
- Fényes és egyenetlen felületen egyaránt használható
- Kéttengelyű görgetési lehetőség
- Egyéni igények szerint programozható multimédiás gombok

ErgoMedia 700

- Ergonomikus tervezésű slim billentyűzet
- 36 gyorsbillentyű (böngésző és Messenger vezérlés)
- Beépített mikrofon és fejhallgató kivezetés

HS - 04SU

- Fejpántos sztereó fejhallgató
- Zajsűrővel ellátott mikrofon

SP - HF 1250X

- 40 watt kimeneti teljesítmény
- Bemeneti (line-in) csatlakozó MP3 lejátszó illesztésére
- Esztétikus cseresznyefa borítás

Trek 310

- 320k pixeles Internet kamera
- Beépített mikrofon
- Automatikus infravörös képjavító

SpeedWheel 3

- Ergonomikus kormány pedállal